MISTERELE UNIVERSULUI

Robert Charroux

COMORILE LUMII

ÎNGROPATE, ZIDITE, SCUFUNDATE

LUCMAN

Editor: **Lucian BORLEANU**
Redactor: **Dan OGREZEANU**
Tehnoredactare: **Ovidiu GRAMA**
Coperta: **Mona SANDU**

Copyright © ***Joël Grugeau-Charroux***

Titlul original: ***TRÉSORS DU MONDE ENTERRÉS, EMMURÉS, ENGLOUTIS***

Translation Copyright © **Editura Lucman, 2007**

Toate drepturile pentru ediţia de faţă sunt rezervate **Editurii Lucman**.
Reproducerea parţială sau integrală a textului fără acordul editurii este interzisă şi va fi pedepsită conform legilor în vigoare.

Comenzile pot fi trimise pe adresa editurii:
Editura Lucman
Bucureşti, Str. Miron Costin nr. 19, Sector 1
Telefon/fax: 021.222.53.17
e-mail: comenzi@lucman.ro
www.lucman.ro

ISBN: 973-723-088-4

Robert CHARROUX

COMORILE LUMII

ÎNGROPATE, ZIDITE, SCUFUNDATE

Traducere de: *Dan Adrian Olaru*

LUCMAN

CUVÂNT ÎNAINTE

A sosit vremea ca aventura să înceapă din nou, mai fantastică decât în secolul în care a domnit regina Isabella a Castiliei, iar caravelele cu reacție se îndreaptă deja spre noua lume planetară.

Destinul omului nu este de a-şi aştepta moartea, ci de a călători dincolo de toate frontierele, continuând tradiția preistorică a strămoşilor îndepărtați, care urmau fără încetare drumul soarelui pe cer.

Toate migrațiile mari, invaziile şi exodurile au fost făcute în jurul acestui ritual de la est spre vest, în sensul solar, iar cei pasionați de paradoxuri ar putea afirma, cu un sâmbure de adevăr, că Vestul este polul magnetic al globului nostru terestru!

Umanitatea, care a stagnat de la începutul secolului al XVII-lea, şi-a făurit, în ciuda tuturor obstacolelor tehnice, vehiculele emancipării sale şi a ales rute nesigure şi mări tenebroase spre care să se aventureze.

Dar direcția est-vest, dimensiune de suprafață, este jalonată, reperată, măsurată, iar lumea terestră apărută, din La Rochelle la Tokyo sau din mitica „ultima Thule" până la insu-

lele Kerguelen, nu oferă nici cel mai mic vestigiu al vreunui bordei căruia să nu-i cunoaştem înălţimea, circumferinţa şi greutatea specifică.

Aventura de la suprafaţă, deja consumată de navigatori, exploratori, geofizicieni, automobile, transatlantice şi crucişătoare, trebuie să se orienteze spre alte azimuturi, spre profunzime, care înseamnă totodată adâncime şi înălţime.

Aventura proiectează oamenii spre Lună, Marte, Venus sau Soare ori în direcţia ultimelor zone necercetate ale scoarţei terestre.

Iar conchistadorii uneia sau alteia dintre aceste evadări îşi îmbracă uniforma obişnuită: combinezon mulat şi aparat de respirat pentru a lucra la un milion de kilometri în spaţiul sideral ori la zece mii de metri în adâncul oceanelor.

Dar trebuie să aleagă între Eldorado-ul planetelor aflate în spaţiul îndepărtat şi, ceva mai aproape, cimitirele marine, minele de smarald şi de rubine, ascunzătorile milenare adăpostind casete pline cu aur din zidurile vechi, în subterane sau sub nisipul deşerturilor.

Căutătorul de comori a ales să sfideze necunoscutul, să ghicească miraculosul, să sondeze materia virgină, să se îndrepte spre aceste profunzimi necunoscute ori foarte puţin cercetate. Totuşi, el nu mai foloseşte arsenalul dezolant al ocultiştilor: bagheta magică, incantaţia, mătrăguna; ştiinţa a pus la dispoziţia sa vrăjitori cu tranzistoare, iar electronica se joacă de-a spiriduşii cu bătrânele maimuţe-berbere înspăimântate.

Ali Baba spunea: „Sesam, deschide-te!"

Astăzi, căutătorul de comori, purtând pe cap căşti audio şi reglând cu degetul miliampermetrul şi nivelul de sunet, forţează misterul impenetrabilului şi luminează noaptea materiei compacte.

Aşadar, aventura fantastică renaşte: nimic nu este scris, măsurat, inventat, „interiorul" globului terestru este necercetat şi există întotdeauna ceva de sondat „în zidurile vechi". în „adâncul pământului" şi în „profunzimea mărilor".

Deoarece pământul şi mările, dar şi oceanele în special, mai exact globul terestru, sunt pline de comori pe care le descoperim în fiecare zi puţin câte puţin: sunt cercetaşii lui Saint-Wandrille care au găsit ascunse într-un zid cinci sute de monede din aur; sau doi lucrători la terasamente, din Chelles; un gropar din Thiais; nişte copii din Fontenay care au dat peste un cufăr plin cu ludovici din aur şi cu diamante...

Comorile? Călcăm pe ele în fiecare zi şi ochii noştri le mângâie ascunzătorile, din fericire fără a le da în vileag conţinutul! La Paris, cine n-a privit de atâtea ori statuia ecvestră a lui Henric al IV-lea de pe Pont-Neuf? Sculptorul Lemot a ascuns într-unul dintre picioarele din spate ale calului, în 1816, o mică avere; diamantele contelui du Barry sunt presărate în parcul Sceaux sub margaretele de primăvară; în Mans, piaţa Etoile, mii de bravi cetăţeni merg din anii '60 pe o sută de milioane de franci francezi în monede de şase livre aparţinând Ursulinelor de la vechea mănăstire; în Charroux (Vienne), locuitorii acestei aşezări îşi ţin sticlele cu vin vechi la doar câţiva centimetri de şaptezeci şi cinci de comori îngropate în 1569; la Lille, slujba se oficiază la Notre-Dame-de-la-Treille deasupra unor tezaure ascunse pe vremea prădării oraşului de către Filip Augustul; la Lyon, bogăţii depozitate în sute de beciuri aşteaptă eventuali descoperitori; la Provins, aurul doarme în kilometri de subterane; la Rouen, metalul preţios tresare de nelinişte în vechi case ale căror zile sunt numărate; la Marsilia sunt ascunse bijuteriile actriţei Gaby Deslys; la Montauban, o comoară zace sub vechiul castel; la Poitiers, o alta este zidită

în zidurile de apărare, iar semnele-cheie atrag atenţia iniţiaţilor; la Cassel, Bavay, La Rochelle, Bordeaux, Perpignan, Nisa sau Gisors, casetele şi cuferele se află la doar câţiva paşi sub pământ; la Château-Gontier, în Mayenne, o piatră care pivotează marchează intrarea în cripta cu pietre preţioase; la Rennes-le-Château, miliardele lui Béranger Sauniére se află într-un mormânt; la Crain, racla din aur a Sfântului Germain se găseşte sub un arbore în grădină; în sfârşit, în Wallonia, Flandra, Artois sau în Picardia... milioanele de bocanci ale nemţilor au călcat în picioare, cu o bunătate prefăcută, în mai 1940, milioane de comori ascunse de francezii plecaţi în exod...

Dar comorile din adâncul mărilor? Mult mai numeroase decât cele terestre, dacă e să dăm crezare tradiţiei, acestea zac pe fundul Mării Caraibilor, Strâmtorii Bass, Golfului Table, în largul coastelor statului Chile, dar şi ale Franţei...

Clubul Internaţional al Căutătorilor de Comori centralizează o documentaţie cu adevărat unică în materie de tezaure.

Vreme de douăzeci de ani, bibliotecile naţionale ale principalelor naţiuni au fost puse la dispoziţia cititorilor, au fost cumpărate locuri unde se află comori, hărţi, planuri, în special în America, sau adunate de pe toate continentele de membri în cursul expediţiilor lor.

Cât despre comorile din Franţa, după patru ani de prospecţiuni în presă, sub titlul: „Vânătoarea de comori", au fost repertoriate, în perioada 1951-1955, în urma unei corespondenţe numeroase, cincisprezece mii de situri. Dintre aceste cincisprezece mii de comori, trebuie să recunoaştem, paisprezece mii sunt simple tradiţii, legende adesea pitoreşti, a căror origine nu poate fi reţinută.

Cel mai dificil a fost să se constituie fişierul fotografic care cuprinde la ora actuală trei mii de imagini, planuri, schiţe

sau desene. Emisiunile radiofonice raportează, de asemenea, o recoltă frumoasă, astfel încât Clubul se poate mândri că se află în posesia unei cavsitotalități a celor mai cunoscute povești despre comorile existente pe glob; fără a mai pune la socoteală câteva comori secrete... a căror divulgare, se înțelege de la sine, nu poate fi făcută!

Clubul reunește căutători de clasă, având în spate experiența unor aventuri deosebite: căpitanul Tony Mangel, competitor al confraților lui, Malcom Campbell și Franklin Roosevelt, cu obiectiv Insula Cocos; Florent și Mireille Ramaugé, specializați în comorile din Golful Vigo; Jean Albert Foëx, șef al expediției Jonas, în Marea Roșie; doamna Grazia, criptolog; Denise Carvenne, Simone Guerbette, Lucienne Lenoir, Pierre Lenoir, electronist al Clubului; Alberto Lazaroo, îndrăznețul pirat din Thailanda, și alt confrate al său, a cărui personalitate marcantă domină aventurile secolului al XX-lea: Henry de Monfreid, președinte de onoare al Clubului.

Dar, de fapt, cum vi-l imaginați pe căutătorul de comori?

Partizan al aventurii și al proiecției în afara frontierelor cunoscute burgheze, deplasându-se cu batiscaful și lucrând cu detectorul electronic, acesta este frământat de complexe subtile. Prin spiritul său științific și aventuros, el aparține descendenților lui Marco Polo, Columb, Pizon, Cabral; estetic vorbind, acest explorator repudiază vehement știința empirică și demonică, demagogia betonului, a clădirilor numite după limbajul american „building", a casetei din material plastic, a diamantului sintetic, a *planning*-ului agricol și a normalizării înverșunate.

Din punct de vedere tradiționalist, căutătorul de comori refuză să scuipe pe mormântul strămoșilor săi.

Poate că este reticent în privința aventurii interplanetare şi, cu siguranță, reacționar la formele actuale ale politicii, la erorile progresului şi la deteriorarea sistematică a nivelului de trai.

Aceste griji paradoxale, de evadare dintr-o lume pe care o respinge într-o oarecare măsură, l-au determinat să aleagă aventura căutării comorilor şi, la bordul Maşinii de Călătorit în Timp, el a ales ca destinație trecutul.

Adesea chiar, refuzul lui este individualizat, iar uneori căutătorul devine contemporan cu trecutul printr-o reacție împotriva revoluțiilor periculoase şi nebănuite ale unei lumi care vrea să devină anonimă şi să încredințeze maşinilor electronice guvernarea planetei.

Omul secolului al XX-lea ține la cunoaşterea sa bogată şi la raționalismul său superior.

El elaborează – fără îndoială, cu bunăvoință – bucuria laică şi obligatorie a maselor, punerea sistematică în valoare a fiecărei palme de pământ de pe glob, colonizarea Cosmosului, explicația ştiințifică a materiei şi a creației; anunță miracole mai uimitoare decât cele cum ar fi inelul lui Gygès*, Panaceul, piatra filosofală, iar toate acestea vor fi realizate cu adevărat.

Dar căutătorul de comori nu crede în noi vrăjitori, în filosofiile apărute din stepe, ale căror exagerări vor să absoarbă justa măsură perimată, desuetă, eternă, din universul nostru familiar.

Nu crede în toate acestea din bun-simț, intuiție, repulsie fizică şi intelectuală şi din raționalism cartezian.

*Guges în greaca veche. Rege tiranic al Lydiei şi fondator al dinastiei Mermnazilor, care a domnit din anul 680 până în 652 d.Hr. Acesta avea un inel care îl făcea invizibil (n.t.).

Nu mai crede în frumusețea acestor *building*, are îndoieli în privința rachetelor și a energiei atomice, în morala instituțiilor noi și a alocațiilor familiale, în miracolul făurit în acceleratoarele de particule și apărut din acest atom decepționant pe care-l decorticăm cu neruşinare.

Pentru că totul se întâmplă ca și cum s-ar dori să se dea cu prioritate o forță vie plăcerilor absurde ale intelectului, în timp ce fratele nostru, corpul, se cabrează asemenea unui cal împins într-o arenă.

Căutătorul de comori, în fața lumii Apocalipsei, refuză să colaboreze cu aceasta.

Nu ca un laș, ci ca un gentilom căruia îi repugnă furtul și partidele de „*Catch as catch can*" – Prinde-mă dacă poți.

Este un punct de vedere, o atitudine, o încăpățânare. Și este explicația dualității care definește căutătorul de comori: un **da** exprimat în privința unui anume raționalism științific... un **nu** formal științei pervertite și evoluției leneșe.

Cu siguranță, sfârșitul luptei caravelei cu reacție împotriva celei cu pânze nu este decât unul. Nu are importanță: mai bine să mori viu decât să trăiești mort.

Iar pentru căutătorii de comori a trăi înseamnă a spune **da** aventurii în care se scaldă printre alte fantasme: rubine, diamante, smaralde, topaze, ametiste, pietre prețioase șlefuite, vase prețioase, inele, brățări și tot felul de monede – ducați, ludovici și piaștri.

Pentru bucuria descoperirii posibile, dragostea pentru fantastic, pentru emoția puternică de-o clipă... pentru arta de a băga degetele într-o apă vie de nestemate, pentru a o împodobi pe frumoasa pe care o iubim cu cele mai fastuoase bijuterii de legendă!

Nu trebuie să vă înşelaţi în privinţa acestei aventuri: nebunia merită uneori să fie trăită, iar înţelepciunea nu este o siguranţă burgheză, nici o speculaţie ştiinţifică; iar motivul nu este de a fi nebun ca toată lumea!

Greu veţi crede, şi totuşi este adevărul profund al căutătorului de comori: el a găsit bogăţia înainte de a fi descoperit ascunzătoarea ei.

1
O AVENTURĂ MAGICĂ

Există cuvinte magice pe care nu vom şti să le pronunţăm fără a trezi o curiozitate vie.

Numai dacă murmurăm cuvintele „petrol" în Orientul Mijlociu, „aur" în Alaska, „apă" în deşert, „sardan*" în Catalonia, imediat urechile se lungesc şi interesul creşte cu aviditate.

Odinioară, alte cuvinte magice au avut momentul lor de glorie: „Graal", „poţiune magică", „Brazilia", dar aureola lor s-a estompat şi s-a şters de-a lungul timpului şi, fără îndoială, la fel se va întâmpla într-o zi în cazul aurului, al petrolului, al sardanului.

Dar oricare ar fi latitudinea şi epoca, trebuie să sperăm că un cuvânt magic prin excelenţă va dăinui pentru totdeauna şi fără ca altceva să-i poată altera rezonanţa: *comoară*. Pro-

*Numele unui cântec şi al unui dans (n.t.).

nunțați aceste trei silabe, mai ales cu jumătate de voce, în orice loc, și veți vedea aprinzându-se un mic licăr în toți ochii și capetele aplecându-se asupra dumneavoastră.

Pentru că este, într-adevăr, magic acest cuvânt diabolic, mai ales în limba franceză decât în alte graiuri.

Italienii spun *thesorio*, spaniolii, *tésoro*, germanii – *Schatz* și englezii – *treasure*; în franceză, limbă indiferentă la orice etimologie moderată, cuvântul magic strălucește, dansează ca un foc zglobiu, ivit din pământ și din apă, încălzește ca o vâlvătaie, colorată în tenta prețioasă a galbenului, afirmându-se cu îndrăzneală și lansând precum un abordaj terminația sa răsunătoare, sonoră întocmai ca un zornăit de metal rar, de ludovici și ducați. O adevărată magie; aproape o vrăjitorie!

Există, emanând din fiecare comoară, o apărare ocultă care îmbie să fie forțată, o magie căreia îi acceptăm influența, o înhăitare delicioasă care transfuzează în venele noastre puținul sânge prea cald al piraților care plecau la asaltul flotelor care transportau aur și al zidurilor de apărare ale castelelor feudale.

Și nimeni nu va ști să-și păstreze sufletul curat.

Iată din ce cauză căutătorii, pe drept sau nedrept, cred că fiecare comoară este apărată de diavol și că un blestem îi amenință pe toți cei care au descoperit o ascunzătoare!

Dar aceste comori, ar trebui să vă gândiți, aceste tezaure alcătuite din pietre prețioase, monede din aur și de argint, există în altă parte decât în imaginație?

Desigur, unele au fost scoase la lumina zilei, bineînțeles că trebuie să existe și altele, dar existența lor nu este oare la fel de rară ca descoperirea lor?

Este incontestabil faptul că, de-a lungul secolelor, milioane de persoane și-au ascuns averile, mari sau mici, și că

mulți dintre cei care le-au tăinuit au murit fără să-şi poată recupera valorile sau să divulge locul unde le-au depozitat, îngropat, zidit sau scufundat. S-a întâmplat chiar că au dispărut colectivități întregi fără să rămână cel puțin un singur supraviețuitor, aşa cum a fost cazul Fecioarei Roşii Wlasta.

Wlasta, conform judecății fiecăruia, este fie o eroină, fie o rebelă cehă care a trăit în secolul al VIII-lea. Ea era drăguță, inteligentă, cu o aptitudine extraordinară de a mânui armele, dar în mod vădit dezechilibrată, deoarece avea fobia bărbaților.

Datorită calităților ei, a fost remarcată de regina Libussa – fondatoare a oraşului Praga –, care, deşi căsătorită cu Przemyslas, ducele de Boemia, era la rândul său o amazoană desăvârşită, cu trăsături foarte virile.

Wlasta a preluat comanda gărzii regale, alcătuită numai din femei. Când a murit regina, Wlasta nu a vrut să accepte să i se supună regelui şi, în fruntea războinicelor sale, s-a refugiat în fortăreața de pe muntele Widowle. Atunci, ducele i-a trimis un sol pentru a o convinge să predea armele, dar tânăra rebelă l-a ciopârțit şi a trimis înapoi cadavrul drept răspuns. În acest timp, rebelei i s-au alăturat alte tinere voluntare şi, în curând, ea avea sub ordinele sale o adevărată armată. Wlasta a părăsit apoi muntele Widowle şi şi-a stabilit cartierul general într-un castel-fortăreață care a fost numit Diewin (Castelul Fetelor).

În fruntea războinicelor sale, Wlasta străbătea țara în lung şi-n lat, strângea impozite, jefuia oraşele şi satele, făcându-şi singură dreptate, care era în mare parte îndreptată contra bărbaților.

Uneori, pentru a-şi exprima mai bine disprețul față de latura masculină, ea intra în unele oraşe, urmată doar de câteva fete, toate fiind goale pe caii lor, dar înarmate cu sabie şi scut. Şi vai de cine îndrăznea să ridice ochii asupra nudității lor!

Ducele Przemyslas a trimis de câteva ori trupe împotriva rebelelor, dar acestea au fost nimicite; răniții sau prizonierii erau omorâți pe loc.

Domnind ca stăpână absolută în ținut, Wlasta a emis o serie de legi, iar unele articole din cadrul acestora, amintite de cronicari, merită să fie citate: „Bărbații care poartă arme vor fi pedepsiți cu moartea." „Aceeași pedeapsă pentru bărbații care încalecă pe cal astfel încât cele două picioare să fie pe partea stângă a șeii." „Bărbații trebuie să muncească pământul, să practice comerțul, să gătească, să cârpească hainele. Femeile au misiunea de a purta războaiele." „Femeile își selectează soții. Un bărbat care va refuza alegerea va fi pedepsit cu moartea."

Putem afirma cel puțin că frumoasa Wlasta nu era prea tandră în deciziile sale!

Cu toate acestea, regele Boemiei a considerat în cele din urmă că gluma a durat prea mult și a atacat prin surprindere fortăreața Widowle, iar o sută de amazoane au fost trecute prin tăișul săbiilor.

Aflând de dezastru, Wlasta, care se afla în Diewin, a tăiat beregata unui număr de douăzeci și patru de prizonieri și s-a lansat cu toate forțele la atac.

Se povestește că Fecioara Roșie și-a abandonat scutul, și-a lepădat hainele și, complet goală, înarmată doar cu sabia, s-a aruncat în vâltoarea bătăliei. Toate amazoanele din Diewin au fost ucise, deoarece nici una nu a vrut să se predea.

Înainte de a porni la atac, Wlasta a ascuns în castelul-fortăreață comoara armatei sale, alcătuită din monede din aur și argint și bijuterii cu care sălbaticele fecioare nu au vrut să se împodobească. Tezaurul nu a fost găsit niciodată și, fără îndoială, nu va fi descoperit vreodată, dar existența sa pare foarte verosimilă.

Tot în cadrul comorilor unor colectivităţi decimate, putem relata că, în 1940, în timpul înaintării germane şi al exodului masiv al belgienilor şi al francezilor spre Sena şi Loara, două până la patru milioane de averi au fost ascunse în Wallonia, Flandra, Artois şi în Picardia. Deoarece milioane de persoane şi-au părăsit locuinţele cu o brumă de avere – cel puţin în parte –, dar după ce au avut grijă să ascundă, să îngroape sau să zidească obiectele preţioase pe care ar fi fost imprudent sau stânjenitor să le ia cu ei: veselă şi obiecte grele din bronz, aramă, staniu sau argint, obiecte de artă, pânze ale unor pictori renumiţi, arme vechi şi moderne şi chiar lingouri şi monede din aur.

Dacă au fost trei milioane de refugiaţi, putem vorbi, de asemenea, de un număr egal de comori ascunse în patruzeci şi opt de ore.

Dar nu toţi cei care au plecat au revenit acasă după încetarea ostilităţilor, iar unii îşi amintesc de familii întregi dispărute în Amiens sau pe drumurile din Somme, care şi-au lăsat în casele abandonate tot atâtea comori ascunse, fără stăpân şi vreun punct de reper cunoscut.

La fel, în 1940 şi în 1941, mii de israeliţi, înainte de a fi deportaţi, au ascuns în pivniţele lor din Paris mii de comori, dintre care o mare parte este încă intactă şi ignorată.

Cine ar dori să nege realitatea acestor comori din 1940?

În 1945, în Germania şi în Italia, aceeaşi reacţie au avut, în degringolada care a urmat pierderii războiului, bogaţi sau sărmani care aveau ceva pus de-o parte.

Or, ceea ce s-a petrecut în timpul ultimului război mondial este valabil pentru 1914 şi toate războaiele care au avut loc în cursul istoriei umanităţii.

Şi nu am evocat comorile dispărute!

Tezaure există atât în epavele care abundă literalmente pe fundul oceanelor, întocmai ca bornele hectometrice, dar jalonează, de asemenea, drumurile terestre. O singură statistică oficială va da o idee a acestei multitudini de comori scufundate, cea a Ministerului francez al Marinei din Paris: trei sute cincizeci până la cinci sute de nave se scufundă în fiecare an în apele naționale... vase arborând tricolorul francez!

Iată un fapt destul de neașteptat și surprinzător!

Or, fiecare naufragiu, sau aproape, corespunde unei comori, chiar dacă este vorba despre un șlep sau o goeletă a pescarilor din Terra-Nova sau Islanda, deoarece seiful de la bord conține întotdeauna o anumită sumă de bani în numerar.

Fără să mai fie nevoie să citez impozantele galioane spaniole pline cu aur și marile pacheboturi ale liniilor comerciale, realitatea evidentă a comorilor nenumărate și ascunse, sau inaccesibile, este ușor demonstrată.

În fiecare an, presa dezvăluie câteva zeci sau chiar o sută de descoperiri întâmplătoare; un lucrător în demolări a scos la lumina zilei, dărâmând un zid, niște bani puși la ciorap, cum s-ar zice; un gropar a dezgropat urcioare și casete cu ludovici din aur; niște copii au găsit o comoară într-o casă...

În istoria „comorilor", reușita cea mai spectaculoasă și mai senzațională este cea a lui William Phips, patronul tuturor căutătorilor de comori.

Phips, un american din Boston, a descoperit în 1686, în Bancul de Argint, în Marea Caraibilor, epava unui galion care se crede a fi *Nuestra Señora de la Conception*; el a recuperat o comoară de douăzeci de mii de lire sterline, a fost făcut cavaler de regele Angliei după această reușită și a murit în opulență, lăsându-și averea pentru realizarea de opere de caritate.

Corabia menționată zace și azi la o sută șaizeci și trei de mile marine, în nord-estul localității Puerto Plata (Republica Dominicană) și la nouăzeci și opt de mile nord-est de Insulele Turcești, adică la aproximativ 21° și 30' latitudine nordică și 0° 28' longitudine vestică, pe bancul de nisip și corali, la zece-douăzeci de metri adâncime.

Din cauza comorilor care se află sub apă, acest loc, plin de recifuri subacvatice, este numit „Bancul de Argint".

Paradisul comorilor submarine este, fără îndoială, Marea Caraibilor, cu miile sale de galioane, fregate, vase eșuate sau naufragiate de la descoperirea Americii.

Mai putem cita Golful Mesei de la Capul Bunei-Speranțe, unde zac sute de goelete, olandeze în majoritate; Marea Galbenă; teribila Strâmtoare Bass; coastele statelor Chile, Peru, Venezuela și ale Braziliei, jalonate cu *treasure ships* (vase pline de comori), coastele Spaniei, Angliei și ale sudului Statelor Unite.

În cazul comorilor terestre, Franța deține o situație privilegiată prin Templierii săi, războaiele religioase și, în special, prin Revoluția din 1789.

Multe sunt necunoscute marelui public, care nu le știe decât pe cele mai celebre: Rennes-le-Château, Argèles, Arginy, comoara catarilor de la Montségur (dar nu este sigur!), cele șaptezeci și cinci de comori ale abației Charroux din Vienne, comoara Doamnei din Crain, în Yonne, din Die, de pe bricul *Telemah*, din Quilleboeuf, și comorile mai mult decât problematice ale navei *La Confiance*, în Vendée, ale lui Rommel în Corsica, cele din Napoule, Mandarin, ale zânei Mélusine, din Lusignan, din Gisors...

Alte localizări pentru comorile terestre: în primul rând, Peru, comoara autentică a incașilor, Anglia, Bolivia, Argentina

şi comorile sale de pe urma războaielor de independenţă, Mexicul, comorile mayaşilor şi ale aztecilor, Africa de Nord reprezentată de pietre preţioase de legendă, în ascunzători apărate de blesteme, câini negri şi uriaşi.

Vom nota aici Spania, Italia şi Germania, cu fabuloasele lor comori de război, India, Statele Unite, pe întregul traseu al Vechii Rute spaniole, care duce de la New Orleans la Frisco...

Să nu uităm tezaurele din unele insule unde sunt îngropate grămezi de pietre preţioase, dubloni şi monede aparţinând piraţilor, corsarilor şi Fraţilor de pe Coastă.

2
COMORI ANTICE

Când primele ființe umane au avut ideea să-şi disimuleze într-o ascunzătoare comorile pe care voiau să le sustragă lăcomiei contemporanilor lor, nu se îndoiau deloc că pregăteau apariția uneia dintre cele mai mari descoperiri (fericite) de-a lungul mileniilor.

Primul „ascunzător", dacă-i putem spune aşa, a fost un om din preistorie, iar comoara sa se compunea fie din vârfuri de săgeți sau de lance, cârlige de undiță, fie din obiecte pictate, piese sculptate sau merinde. Au fost descoperite numeroase ascunzători preistorice; cele din Ayez, în Barou (Indre-et-Loire) au dat la iveală minunatele „lame" de silex pe care le putem admira la muzeul Grand-Pressigny.

Este posibil să fi existat şi ascunzători care adăposteau monede de schimb – cochilii de scoici, oase gravate, dinți de animale etc. –, deoarece s-a dovedit astăzi, mai ales prin această minunăție care este grota din Montignac-Lascaux, în Dordogne – un fel de Luvru al preistoriei –, că locuitorii

Franței actuale, în urmă cu cincisprezece până la treizeci de mii de ani, prețuiau arta și se bucurau de o civilizație a cărei amploare nu putem decât să o bănuim.

Importanța ascunzătorilor de comori ține mai puțin de natura depozitului, cât mai ales de faptul însuși care a determinat, nici mai mult, nici mai puțin, nașterea agriculturii.

Așadar, într-o zi, spre anul 300000 î.Hr., poate, un bărbat a avut ideea de a îngropa într-o ascunzătoare, lângă grota sa, fructe și semințe, în scopul de a constitui un siloz. Această comoară – întrucât chiar asta era la vremea aceea – i-a provocat, după dezgropare, o decepție amară, deoarece totul a putrezit sau a încolțit și s-a dovedit a fi impropriu consumului.

Dar după mai multe tentative de acest gen, omul preistoric a remarcat că semințele îngropate dădeau naștere unei vegetații mai dense, mai rezistente decât în natura sălbatică. Această constatare a făcut-o și în cazul ascunzătorilor în care îngropase comori de alt gen, atât de bine, încât, prin relația cauză-efect, fenomenul a suscitat o explicație rațională: acolo unde pământul era săpat, afânat, vegetația creștea mai bine.

Agricultura se născuse! Apărută datorită unei ascunzători, unei prăzi îngropate și a unui sol lucrat. Ivită, de asemenea, din îngroparea morților și a ofrandelor depuse în pământul afânat.

Dar comorile care ne interesează cel mai mult datează din timpurile preistorice. Conferind cuvântului comoară sensul restrâns al lucrurilor și al obiectelor de valoare, cum ar fi monedele, bijuteriile și pietrele prețioase, nu facem decât să avansăm cronologia noastră dincolo de era creștină. De altfel, monedele, constituind tipuri aparte de comori, nu au fost folosite, se pare, într-o cantitate apreciabilă decât recent, o dată cu civilizațiile iudee, greacă și chineză.

Conform opiniei lui André Fourgeaud, specialist în acest domeniu, prima monedă cunoscută a fost „chat"-ul egiptean (pe vremea lui Ramses al II-lea, în urmă cu trei mii cinci sute de ani), care corespundea unei greutăți convenționale în aur, argint și aramă. Această monedă de schimb, arbitrară, ideală, nu a fost creată niciodată material.

Primele monede puse în circulație au fost bătute spre secolul al VII-lea î.Hr.; ele erau din fier – în principal –, dar în anul 500 î.Hr. se folosea bronzul; în anul 200 – argintul, și, în sfârșit, aurul, dar foarte rar, sub domnia lui Sylla, în anul 86 î.Hr.

Între timp, au fost folosite materiile cele mai diverse: piele, porțelan, pământ ars, sticlă și chiar lemn. La oamenii primitivi, monedele de schimb au fost – aproape până în zilele noastre – mai bizare, dar nu mai puțin logice: cochilii de scoici, împletituri fine, dinți de balenă, de tigru, de pisică, tigve din lemn etc.

Este, de asemenea, interesant de notat că, în toate țările lumii, primele monede aveau gravate pe ele însemne ale magiei. Cele ale iudeilor aveau gravate semne religioase și oculte; ale grecilor, o cucuvea, o broască țestoasă, o pentagramă; monedele chinezești aveau formă de clopot și efigii acoperite de ideograme magice. Pentru oamenii primitivi și pentru primele popoare civilizate, monedele conțineau un suflu din viața persoanei care le deținea. De unde, fără îndoială, credința într-o protecție ocultă care apăra și păstra intacte comorile îngropate, în care proprietarul și-ar fi închis o parte din suflet și forțele sale vitale.

În statul Peru precolumbian, aurul și argintul, aflate aici din abundență, nu păreau să fie folosite în cazul monedelor de schimb, care erau făcute din materii rare, asamblate în coliere, și din cochilii de scoici cu virtuți magice.

Dimpotrivă, toltecii şi aztecii foloseau monedele din aur.

Comorile sunt tratate pe larg în literatură, se pare pentru prima dată în documentele găsite la Qumran, în apropiere de Marea Moartă.

În vara anului 1947, un păstor beduin din tribul Taamira descoperea într-o grotă din Palestina nişte obiecte stranii, câteva urcioare şi pachete învelite grosolan. Şeicul căruia i-a prezentat descoperirea a desfăcut stofele impregnate cu bitum şi ceară şi a dat peste unsprezece suluri de piele prevăzute cu inscripţii.

Călugării mănăstirii ortodoxe Saint-Marc au plătit douăzeci de lire sterline şi au cumpărat cinci suluri dintre cele mai bine conservate. Celelalte şase au fost achiziţionate de Muzeul Antichităţilor Evreieşti, din cadrul Universităţii ebraice din Ierusalim.

Profesorul Sukenik, arheolog la această universitate, a început descifrarea sulurilor pe care le deţinea şi a obţinut autorizarea de a copia documentele cumpărate de călugări.

Curând, ştirea a parcurs lumea întreagă, alertată de descoperire: documentele găsite în deşertul Iudeii sunt manuscrise ebraice datând, poate, din epoca macabeeană, anul 200 cu aproximaţie, î.Hr. Textul este scris în caractere ebraice de genul Lâkih.

Beduinul care a făcut descoperirea a dispărut, dar grota a fost găsită la doisprezece kilometri sud de Ierihon, în peretele stâncos străjuind litoralul Mării Moarte, la doi kilometri vest de ţărm în regiunea Qumran.

Ulterior, au fost găsite şi alte suluri, dar nu au mai fost vândute cu douăzeci de lire; au fost estimate la câteva milioane de dolari.

Cu stupoare, traducătorii au găsit în aceste manuscrise indicaţii referitoare la şaizeci de ascunzători în care ar fi fost

îngropate comori fabuloase. S-a crezut că grota din Qumran a fost locul în care călugării unei mănăstiri eseniene, poate în timpul asedierii Ierusalimului de către Titus, au pus la loc sigur bibliotecile şi comorile lor religioase, acestea din urmă fiind, fără îndoială, jefuite în cursul secolelor.

Cele şaizeci de ascunzători de comori ar adăposti până la două sute de tone de aur şi argint (douăzeci de milioane de dolari), închise în cufere şi îngropate la cel puţin optsprezece metri adâncime! Toată această cantitate este mult exagerată!

Locurile acestor ascunzători se întind între Nabluz (vechiul Sichem), El-Khalil (vechiul Hebron) şi muntele Gerzim.

Mai multe guverne şi colegii religioase revendică aceste comori în perspectivă: evreieşti, arabe, ortodoxe, catolice, americane, israeliene... şi Anglia, care, la vremea descoperirii, îşi exercita încă mandatul în Palestina!

Legislaţia comorilor a fost tratată în urmă cu douăzeci şi trei de secole de Platon în dialogul său, *Legile*. Aristotel, în *Tratatul de politică*, a scris că o comoară trebuie să aparţină descoperitorului ei şi povesteşte istorisirea a doi fraţi greci care au găsit mai multe monede, îngropate de teama unei invazii a perşilor. Pentru Aristotel, a cărui logică şi înţelepciune ne par admirabile, o comoară este un dar al norocului, un „chilipir", un fel de graţie a lui Dumnezeu, şi trebuie, în consecinţă, să revină în întregime celui care a găsit-o!

Comorile ascunse, care există cu sutele de mii pe glob, au origini foarte diverse. Cel mai adesea, ele sunt prăzi din vechime ale piraţilor, corsarilor şi ale tâlharilor, astfel încât, de-a lungul secolelor, putem stabili un fel de complicitate involuntară între hoţi şi descoperitori; aceştia din urmă beneficiind, la modul legal, de faptele rele comise în timpuri străvechi.

Dar timpul este ipocrit şi ştie să şteargă faptele cu o dezinvoltură desăvârşită.

După zece ani, un asasin nu mai este considerat astfel! Furtul are o prescripţie legală şi tăinuirea, după câţiva ani, nu mai prezintă nici un pericol.

Am putea perora mult timp pe marginea acestei legislaţii curioase şi a flexibilităţii concepţiei umane a scrupulozităţii.

Bazându-ne pe un număr de şase sute de comori cunoscute, am întocmit bilanţul de mai jos, conform originii lor.

Comori artistice	1
Comori autentice	1
Comori din morminte	3
Comori neidentificate în ruine	5
Comori religioase	10
Comori ale prinţilor	13
Comori ale căutătorilor de aur	14
Comori de război	20
Comori ale Templierilor	25
Comori din exod, revoluţie, exil	26
Comori lăsate moştenire, dar nepreluate	26
Comori de legendă pură	31
Comori furate (piraţi şi hoţi)	45
Comori din tradiţii necontrolabile	130
Comori înghiţite de mare	250
Total	600

Cei mai vechi căutători de comori care au intrat în istorie sunt, cu siguranţă, jefuitorii de morminte.

Odinioară, un rege, un prinţ sau un faraon, pentru a părăsi această lume şi a trăi dincolo o a doua viaţă demnă de

rangul său, trebuia să fie îngropat cu veşmintele, armele, bibelourile şi cu o parte a bogăţiilor lor. Cripta devenea astfel o adevărată cameră a comorilor, în care se găseau obiectele preţioase, de unde grija de a le face inaccesibile hoţilor.

În felul acesta s-au născut – şi din alte motive mai puţin ezoterice – piramidele din Egipt, gorganele din Occident, hipogeele* şi diversele monumente funerare din lumea antică.

Mai modeşti, muritorii cu un rang inferior aveau dreptul la cripte sau, mai simplu, la coşciuge care nu conţineau comori veritabile depuse alături de defuncţi. Ca atare, de-a lungul secolelor, aceste comori au tentat hoarde de hoţi, apoi – un sacrilegiu se prescria în mai puţin de un mileniu – o armată încă şi mai numeroasă de arheologi şi istorici.

Este recunoscut faptul că jefuitorii de morminte au ruinat mai mult monumentele antice decât mii de ani de eroziune naturală şi de războaie.

Majoritatea hipogeelor din Egipt, Grecia şi Italia, cele ale etruscilor şi ale romanilor au fost jefuite de-a lungul secolelor.

În Africa de Nord s-a întâmplat la fel şi, de exemplu, celebrul Mormânt al Creştinei, aproape de Alger, a fost vizitat foarte des, de altfel cu unele pierderi, după cum se pare.

Sacrilegiile cele mai regretabile au fost comise în Indiile orientale, în timpul cuceririi spaniole.

În Peru, toate mormintele înalţilor demnitari incaşi au trebuit să-şi plătească tributul în aur, foarte ridicat, având în vedere cronicile.

La rândul lor, arheologii, este adevărat, în numele ştiinţei, au continuat opera jefuitorilor.

*(În antichitate) Construcţii subterane alcătuite din mai multe încăperi, destinate să servească drept mormânt (n.t.).

Ne amintim de descoperirile făcute în anul 1873 de Henrich Schlieman, pe amplasamentul Troiei, în mormântul unui suveran neidentificat, iar în 1876 în cripta care se presupune că ar fi fost a lui Agamemnon, în Mycena. Descoperirea comorii şi a unui număr de patruzeci de morminte din necropola din Deir el Hahari, în Egipt, a avut un răsunet mondial.

Egiptologul Mariette a scos la lumina zilei numeroase comori din morminte, iar în 1922, americanul Howard Carter a găsit bogăţiile imense şi mumia lui Tutankamon.

Să nu fim nedrepţi faţă de arheologi: dacă au fost descoperitori de comori şi profanatori de morminte, acest fapt s-a datorat curiozităţii ştiinţifice, fără vreun interes mercantil. În realitate, ei au salvat, în special în Egipt, comori artistice şi arheologice, îmbogăţind muzeele, în loc de a le lăsa să cadă în mâinile hoţilor, aceştia din urmă topind adesea obiectele din materiale preţioase pentru a le vinde mai uşor. Deoarece, în ţările arabe, căutătorii de comori şi jefuitorii de morminte au fost, în toate timpurile, foarte mulţi, am putea spune chiar legiuni de asemenea „exploratori". Atât de numeroşi, încât, spre anul 1090 î.Hr., sub dinastia a XX-a, egiptenii au înfiinţat posturi de gardă în jurul necropolelor regale.

Alţi căutători, scufundători, s-au specializat, în antichitatea cea mai îndepărtată, în recuperarea comorilor din adâncul Mării Mediterane.

Scyllis din Sciona şi frumoasa lui fiică, Cyana, erau celebraţi în timpul lui Herodot, care scria că tatăl şi fata au salvat mari bogăţii de pe bordul vaselor persane scufundate în apropierea muntelui Pelion.

În secolul al XV-lea, scufundătorii spanioli erau antrenaţi special pentru a recupera lingourile din aur şi argint, piaştrii şi dublonii de la bordul galioanelor înghiţite de ape sau naufragiate la adâncimi mici.

De altfel, căpitanii vaselor transportatoare de aur aveau ordin să-şi scufunde corăbiile la adâncimi de zece-douăzeci de metri, acolo unde era posibil, mai degrabă decât să cadă în mâinile inamicului. Acest consemn a fost respectat adesea, în special de generalul Eygues y Beaumont, la Santa Cruz de Tenerife, în 1567.

Amiralul englez Blake şi soldaţii escadrei sale, superioară ca număr, voiau să captureze *Plata Flota*, când generalul spaniol a dat ordinul să fie aruncate în aer şapte galioane, care s-au scufundat la o adâncime de cincisprezece metri. Blake, care dispunea şi el de o echipă de scufundători specializaţi, nu a îndrăznit totuşi să riste recuperarea aurului de la bordul epavelor, aflându-se în apropierea portului şi sub focul bateriilor de coastă.

După un an, spaniolii au adus liniştiţi la suprafaţă şapte milioane şi jumătate de piaştri, din încărcătura totală de zece milioane.

În *Tratatul de arhitectură militară din secolul al XVI-lea*, căpitanul Francesco de Marchi, din Bologna, povesteşte tentativa maestrului Gulielmo, care căuta comoara din lacul Nemi cu ajutorul unui clopot construit special pentru scufundări. Dar Gulielmo nu a adus la suprafaţă decât puţine obiecte de valoare.

În 1640, Jean Barrié, numit Pradine, a obţinut de la regele Franţei „privilegiul de a aduce la suprafaţă de pe fundul mării, cu aparatul său ori vasul care merge prin apă, orice marfă şi alte lucruri care vor fi găsite acolo".

Pradine nu s-a îmbogăţit, dar a reuşit totuşi să recupereze câteva comori

Medicul lyonez Panthot a văzut funcţionând cu succes, în secolul al XVII-lea, un clopot submarin în portul Cadaques, în Catalonia.

„Am zărit, scrie el, navigând în afara portului Cadaques, în 1694, două vase încărcate cu piaştri, eşuate în apropierea unei stânci submarine, într-un loc unde se putea ajunge cu greu. Spaniolii, care erau stăpânii portului, începuseră cu câţiva ani mai înainte recuperarea piaştrilor cu ajutorul clopotului; după ce portul a căzut în mâinile francezilor, am continuat să folosim această maşină, prin intermediul căreia am adunat câteva milioane de asemenea monede, devenite între timp negre ca fierul..."

Clopotul pentru scufundări era construit din lemn şi prevăzut cu cercuri de fier, folosind drept lest nişte greutăţi mari.

Această relatare foarte precisă ne permite să presupunem, dacă nu să afirmăm, că majoritatea aurului din Vigo, aflat la adâncimi mici, a fost recuperat, poate, în acelaşi fel cu ajutorul clopotului respectiv.

Este de neconceput, într-adevăr, faptul că scufundătorii spanioli au salvat, începând cu secolul al XV-lea, atâtea încărcături preţioase, în Catalonia, Madeira, în faţa localităţii Tarifa etc., dar nu şi-au folosit talentele – şi materialul lor – de recuperatori în cazul minunatelor epave din Vigo, deosebite în sensul că adăposteau în calele lor miliarde în aur şi argint.

Ipoteză confirmată de faptul că toate galioanele scoase din nămolul din Vigo, după dezastrul din anul 1702, s-au dovedit a fi goale, spre marea disperare a căutătorilor.

Este probabil ca o avere considerabilă să fie încă îngropată în acest nămol, dar putem avansa ideea că toate galioanele scufundate la o adâncime care nu depăşeşte douăzeci şi cincitreizeci de metri au fost vizitate şi golite începând cu secolului al XVIII-lea.

În zilele noastre, cei mai mari căutători de comori sunt, în afară de membrii Clubului Internaţional din Paris, maiorul Malcolm Campbell, americanii John S. Potter şi Harry

Rieseberg, acesta din urmă efectuând mai multe scufundări cu rezultate fructuoase.

În cursa pentru bogățiile scufundate sau îngropate, femeile nu au fost absente și, de la frumoasa Cyana până la baroana modernă Wagner, eroina din Insulele Galapagos, și altele și-au înscris numele pe tabloul aventurii, în primul rând baroana Martine de Beausoleil, ghicitoarea care, în transă fiind, a detectat în Franța, cu ajutorul radiesteziei, mine de metale prețioase și pietre valoroase menite să-i îndigneze pe rajahii din Golconda și pe descoperitorii miticului Eldorado.

În 1962, un alt amator al baghetei divinatorii a ajuns celebru descoperind izvoare și comori, în Dauphiné; numele său era Jacques Aymar Vernay. După ce a fost adjunctul plin de succes al șefului poliției din Lyon, Vernay a fost chemat imediat la Paris de prințul Bourbon-Condé, la reședința căruia se comisese un furt important.

Dar prințul, care între timp aflase de farsa lyoneză (pentru că a fost, într-adevăr, o escrocherie), a avut ideea logică să-l pună pe radiestezist la o probă. El a ordonat să se îngroape în cinci locuri din grădina sa aur, argint, bronz, pietre și lemn. Din păcate, baghcta divinatorie a lui Aymar Vernay a comis eroare după eroare și magul a fost trimis înapoi în provincia sa, unde a continuat să producă miracole și să țină prima pagină a cronicii locale!

Înseamnă, oare, că radiestezia este o farsă?

Ca știință, nu putem să-i acordăm, desigur, mare credit, dar în planul artei sau al clarviziunii este posibil ca în cazuri rare să se dovedească eficientă.

Dimpotrivă, este sigur că drogurile halucinogene pot exacerba capacitățile divinatorii ale anumitor ființe dotate în mod deosebit. În Africa și în America de Sud, vrăjitori, drogați

cu plante magice, au darul de a prezice şi a detecta comori în acest mod miraculos.

O floare din Liban, Baahra, sau floarea aurului, „oferă o şansă de a descoperi metalul preţios oricărui om care deţine această plantă miraculoasă".

Legendă?

Ei bine, iată faptele următoare, atât de tulburătoare, încât locuitorii din Adana (Turcia), care, prin favoarea care li se acorda, de a fi admişi într-un anumit birou tapisat cu dolari, lire, ludovici şi piaştri din aur, erau absolut convinşi că stăpânul locurilor, bogatul Mohamed Saad H., devenise Zeul Aurului după ce mâinile sale mângâiaseră misterioasa Baahra!

În urmă cu câţiva zeci de ani, părinţii lui Mohamed Saad erau nişte oameni foarte săraci.

Tatăl, un conducător umil de catâri, abia asigura subzistenţa familiei sale, efectuând transporturi de marfă de-a lungul văilor din Anti-Liban.

Din întâmplare, şansa i-a surâs într-o zi, mascată într-o aventură în care nimic nu părea să indice la început că ziua aceea urma să fie marcată de noroc.

Aflat în munţi, conducătorul de catâri a salvat dintr-o prăpastie, riscându-şi viaţa, un şef al triburilor misterioase care trăiesc la poalele munţilor Ansarieh.

Rănitul, un şeic, a ţinut să-şi manifeste recunoştinţa faţă de salvatorul său şi i-a dat întâlnire, în acelaşi loc, în prima noapte cu lună plină din mai.

— Îţi voi dărui un cadou regal, i-a spus el cu gravitate.

Ce-i drept, părintele lui Mahomed Saad nu a acordat prea mare importanţă acestei promisiuni şi a aşteptat fără prea multă nerăbdare data fixată.

Cu toate acestea, s-a dus la întâlnire, deoarece, între locuitorii muntelui, un cuvânt dat se respectă întotdeauna. Luna plină se ridica la azimut de Baalbek când omul a sosit la locul întâlnirii; şeicul era deja acolo şi au pornit apoi spre o destinaţie care l-a nedumerit pe conducătorul de catâri.

— Unde mă duci? a întrebat el.

Răspunsul a fost la fel de misterios ca scopul călătoriei:

— Te voi duce într-un loc în care creşte Floarea Aurului. O vei lua, iar apoi vei trăi din comerţul cu aur, întrucât acest metal preţios va veni la tine aşa cum apa din Nahr-el-Kebir curge spre roata morii.

Conducătorul de catâri nu a îndrăznit să pună la îndoială cuvântul şeicului, dar regreta amar că venise la întâlnire, deoarece drumul era lung, noaptea rece şi simţea deja în picioare oboseala unei zile întregi de mers.

În sfârşit, au ajuns pe coasta stâncoasă a munţilor, la vest de Oronte, şi cei doi bărbaţi au început să caute la rasul solului, mergând pe dibuite la lumina lunii, o floare mică. Potrivit tradiţiei, aceasta radia sclipiri într-o tentă aurie.

Şi au găsit-o: o floare care nu era mai mare decât o părăluţă, cu patru petale plate de culoarea paiului şi o inimă piliferă radiind întocmai ca aurul topit.

— Este a ta, a spus şeicul, dar trebuie dezgropată imediat, întrucât nu străluceşte decât cu intermitenţă şi dispare o dată cu răsăritul soarelui. Acest loc este singurul din lume în care creşte. Păstreaz-o cu sfinţenie, pentru că este Baahra!

Conform ritualului descris, conducătorul de catâri a dezgropat floarea ciudată, a mulţumit şeicului şi a coborât în vale pentru a povesti aventura soţiei şi fiilor săi.

Apoi a uitat, şi-a reluat lucrul şi, fără îndoială, nu ştia că aurul, metal solar, reprezenta simbolul zeului din Baalbek şi

că, odinioară, era de ajuns să te rogi lui Baal şi să culegi floarea sacră în munţii Ansarieh ca să devii bogat.

A spune că floarea-talisman a avut un efect mare asupra lui Mohamed Saad atunci când a moştenit-o de la tatăl său ar fi prea mult.

Totuşi – ca să-şi încerce şansa, se zice –, el a părăsit muntele pentru a se instala în Liban cu intenţia de a face comerţ cu aur.

La acea epocă – în anul 1946 –, turismul era în floare.

Pentru a începe cu dreptul, Mohamed a învăţat engleza şi a intrat la Agenţia Cook în calitate de ghid.

La Beirut, principalul obiectiv turistic este Baalbek, aflat la o sută de kilometri distanţă, şi nimeni nu ar fi vizitat această ţară fără a întreprinde mai întâi un pelerinaj la ruinele uriaşe şi terasele gigantice, unde, cred anumiţi istorici, au aterizat, în urmă cu cinci mii de ani, aparate interplanetare venind de pe Venus sau Marte.

Mai mult, nisipurile ascund ceramică, mozaicuri, monede vechi, lămpi şi pietre lucrate cu minuţiozitate, care pot fi găsite fără să cauţi prea mult în interiorul ruinelor.

Pe lângă meseria sa de ghid, Mohamed făcea comerţ cu obiecte de artă, curiozităţi şi amintiri pseudoantice.

El a remarcat că, atunci când negoţul său implica un obiect din aur – ceea ce se întâmpla foarte rar –, realiza imediat nişte beneficii nebănuite.

— Trebuie să fac comerţ adevărat cu aur, să vând şi să cumpăr aur, îşi spunea el.

— Crezi în Baahra, glumea mama sa cu maliţiozitate.

— Voi crede dacă îmi va aduce o avere!

Din acea zi, reuşita lui Mahomed a fost uimitoare, incredibilă, fantastică.

Era aur din abundență în jurul său, intra în casa lui de bani și valori, se înmulțea pe măsura derulării acestui gen de comerț, care implica totuși unele riscuri.

Lipsa de experiență l-a băgat în niște afaceri care au fost cât pe-aci să-l ruineze! Dar, printr-un miracol, lucrurile au evoluat în avantajul său și fiecare reușită l-a incitat să încerce noi experiențe.

Împrumuta aur unor oameni veroși și insolvabili, investea sume considerabile în afaceri necugetate, care n-aveau nici o șansă de reușită.

Insolvabilii plăteau cu bani, afacerile proaste s-au transformat în „afaceri de aur" și... chiar să fi încercat, nu putea să iasă în pierdere!

Or, neputând ieși în pagubă, el a fost obligat să câștige, atât de bine încât astăzi este unul dintre cei mai bogați zece oameni din lume.

Undeva într-un colț al seifului, floarea de Baahra se ofilea lent, iradiind efluviile șansei aurului, dar virtuțile sale talismanice vor dura încă vreo câteva zeci de ani.

În biroul său din Andana, Mohamed Saad trona ca un zeu viu al metalului prețios, iar în jurul său grămezile de dolari, piaștri și ludovici din aur atestau într-un halou de lumină aurită minunatul destin al celui care, la prima lună plină din mai, găsise în munții Ansarieh floarea Baahra, cu puterea sa magică.

Dar Baahra nu este singurul talisman care conduce spre metalul prețios, spre comori ascunse, și care îndepărtează soarta neprielnică. Nici un radiestezist nu s-ar simți în siguranță dacă n-ar avea, agățate de lanțul de la ceas sau introduse în portofel, anumite obiecte împotriva farmecelor, cum ar fi dinți de tigru, o bucată de lemn din Adevărata Cruce pe care a fost răstignit Iisus, mâna lui Fatma, o rugăciune scrisă, grăuntele de grâu al lui Osiris sau orice talisman sfânt.

Dar aceste temeri nu se referă decât la o protecţie empirică. Pentru a forţa norocul şi a găsi o comoară, nimic nu valorează mai mult decât o parcelă cultivată cu mătrăgună. Cu un asemenea talisman, ştiinţele oculte asigură că descoperirea unei casete cu bijuterii sau a unui cufăr plin cu ducaţi este o joacă de copii!

Dar aceste plante sunt rare! În Franţa, singurii care le deţin sunt, după cunoştinţa noastră, doamna Puaux-Bruneau, familia lui Pierre Louys, laboratorul de botanică al Facultăţii de Farmacie din Paris... şi noi.

Vorbim, desigur, de mătrăguna magică. Negreşit, cunoaştem mătrăguna medicinală, ale cărei proprietăţi terapeutice sunt stabilite cu exactitate, dar această plantă umilă n-a produs niciodată miracole, din câte ştim, şi nici nu a luat o figură umană.

Deoarece mătrăguna magică are faţă umană! Şi nu numai figura, ci şi corpul, picioarele, braţele şi, de asemenea, sexul. Aceste plante antropomorfe cresc în Africa de Nord, Sicilia, Sardinia, dar iniţiatul nu doreşte să le culeagă decât de sub eşafod, apărute din sângele spânzuraţilor, transpiraţia sau sperma provenite din ultima lor tresărire.

Sufletul unui mort poate, în aceste locuri sinistre, să treacă în rădăcina plantei şi să o anime cu o viaţă adevărată. Pentru a o obţine, se practică un ritual specific.

Trebuie mai întâi degajată complet rădăcina, fără a atinge planta sau a-i rupe petalele (sub ameninţarea cu moartea), astfel încât să poată fi smulsă fără cel mai mic efort.

Apoi se agaţă o sfoară de zgarda unui câine, extremitatea liberă fiind un laţ de care se leagă mătrăguna. Pe urmă se loveşte uşor câinele, care o ia la fugă cu planta, adunată într-o bucată dintr-un linţoliu care a înfăşurat un mort.

Câinele este victima inocentă a acestui ritual, dar moartea lui o îndepărtează pe cea a magicianului.

Mătrăguna obținută are forma unei mici ființe umane și trebuie considerată ca atare, hrănind-o și acordându-i cea mai mare atenție. Ea este închisă într-un borcan, expus noaptea razelor lunii, iar alături sunt așezate diferite feluri delicate de mâncare.

Ulterior, mica ființă crește câte puțin în fiecare zi, până atinge înălțimea de aproximativ 30 de centimetri.

Stăpânul mătrăgunei este asigurat de fericire în dragoste și noroc în avere atâta timp cât respectă ritualul. Dacă dorește să caute o comoară, trebuie să fie însoțit de mica ființă vegetală și să înconjoare locul aproximativ al ascunzătorii cu un cerc mare, magic, trasat pe pământ sau desenat cu creta. Căutarea trebuie să aibă loc într-o noapte cu lună plină, fără vânt. Mătrăguna se mișcă și își conduce stăpânul în punctul exact în care este ascunsă comoara.

Iată diferitele sisteme pe care le foloseau inițiații pentru a detecta comorile în timpurile numite ale obscurantismului... vremuri nerevolute, deoarece incantația, radiestezia, magia neagră și mătrăguna au avut întotdeauna adepți convinși.

Cu toate acestea, căutătorii moderni preferă procedee științifice! Apariția cercetării submarine ar trebui să dea un nou avânt căutării comorilor scufundate și, indirect, a celor terestre, înlocuind metodele empirice cu cele raționale, de detectare cu ajutorul aparatelor magnetice și electronice, cât și prin utilizarea scafandrilor autonomi.*

*Referirile noastre la radiestezie vizează practicanții ocultismului inferior (magie neagră) și nu pătează ocultismul superior (magie albă) al inițiaților. La fel, nu confundăm radiestezia, pseudoștiință, cu clarviziunea, artă autentică. Există, și cunoaștem, clarvăzători de calitate care au găsit comori, oferind astfel dovada capacităților lor extraordinare (n.a.).

3
COMORILE TEMPLIERILOR

Peru are ascunzătorile sale fabuloase, unde dorm bogăţiile incaşe; în adâncul oceanului zac multe galioane scufundate; la rândul său, Franţa se mândreşte cu „minunatele comori ale Templierilor" ascunse în ruinele castelelor sale antice.

Bogăţiile iluştrilor cavaleri au privilegiul deosebit de a aparţine atât patrimoniului istoric, cât şi al legendei, al ocultismului.

Vorbind despre ei, ar trebui să luăm un aer misterios când auzim şi pronunţăm cuvinte cabalistice: Bafomet... Crucea celor opt Beatitudini... sisteme de apărare oculte...

Ele sunt gravate cu hieroglife, calcinate de focul satanic şi udate de sângele vitejilor.

Când un şaman vorbeşte de comorile Templierilor, nu încetează niciodată să strige: „Bogăţii blestemate... protejate de forţe oculte! Imposibil să intri în posesia lor; în afară de cazul în care căutătorul este un iniţiat sau cel puţin moştenitorul spiritual al doctrinelor ezoterice ale Templului."

Un asemenea talmeş-balmeş grandilocvent este, desigur, lipsit de sens, totuşi aceste averi, chiar dacă nu au sisteme oculte de apărare decât pentru cei simpli, sunt înconjurate de mister, secrete şi un ocultism pe bază de ritualuri şi simboluri.

Da, toate acestea trebuie să fie adevărate!

Deoarece Templierilor, luptători admirabili, le plăcea, de asemenea, să tachineze lumea de dincolo şi să jongleze cu cvadratura cercului, semnele, simbolurile şi hieroglifele.

Într-un cuvânt, ei iubeau misterul. Iată de ce, în loc să-şi îngroape cu o bunătate prefăcută comorile într-o pivniţă oarecare sau într-un zid, foloseau viclenii machiavelice în privinţa ascunzătorii, protejării acesteia şi mijloacelor de a o regăsi.

Desigur, nu este vorba aici decât de un punct de vedere personal, destinat doar să-i influenţeze pe cei care, pe bună dreptate sau nu, cred în miraculos, în supranatural, în lumea de dincolo, în fantome şi în dragoni ce scot flăcări pe gură, păzitori ai ascunzătorilor unde zac comori minunate.

Nu! Aceasta nu este deloc intenţia noastră, nici gând!

Dimpotrivă, ni se pare fără sens să putem trăi fără să credem în miraculos, în supranatural, în toate aceste flori minunate ale vieţii, la fel de necesare sufletului ca raţionalismul pentru inteligenţă, ca visul pentru cei care dorm, ca trandafirii agăţători şi iedera pentru zidurile reşedinţelor construite cu mulţi ani în urmă.

Case vechi în care trebuie să trăim confortabil şi ale căror ziduri nu mai ştiu să păstreze comorile.

Or, protecţia ocultă a tezaurelor există, aşadar, în planul afectiv... Este destul de captivant!

Dar dacă într-o zi veţi da peste o comoară veche a Templierilor, apărată straşnic, nu ezitaţi să goniţi fantoma cu un bobârnac prietenesc, spunându-i, asemenea unui somnoros pe

care un dragon tocmai l-a deranjat: „Dacă vei continua în felul acesta, mă voi trezi şi nu vei mai exista!"

De altfel, nălucile cavalerilor Crucii sunt dispărute de mult timp, deoarece este sigur că o vedenic moare de bătrâneţe.

Într-adevăr, s-a scurs multă vreme de când stafiile anterioare primelor secole de după Hristos au încetat să-i sâcâie pe cei vii.

Dar gata cu joaca, comorile Templierilor există şi nimic nu se opune descoperirii lor.

Nimic, cu excepţia, desigur, a obstacolelor materiale.

Ni s-a părut interesant să tratăm problema prin metoda unui specialist eminent: doamna Grazia, arheolog şi criptolog, pasionată de studiul simbolisticii templiere. Cercetările sale au condus-o la un vechi domeniu religios, Marea Stăreţic din Franţa, rămasă intactă după atâţia ani, deşi a fost convertită în fermă, unde a găsit semne-cheie şi secretul dublu al arhitecturii şi al ascunzătorilor Ordinului Templierilor.

Pentru cei atraşi de mister, îi învităm să mediteze asupra rândurilor următoare, scrise în latina veche pe frontispiciul templier, traduse în franceză de doamna Grazia:

Vei face acest loc misterios
îi vei da de trei ori însutită
măsura lungimii şi a longitudinii-mamă.
O cifră de cinci ori înzecită latitudinii-lăţimii
Trei în soliditate-grosime.
Şi, conform aceleiaşi măsurători, vei face întinderea
Orbiculară
accesibilă în partea sa superioară
Luminii.
Dilataţia sa în partea opusă

Vei face aceste părți joase, duble
Și triple.

În opinia specialistei, acest limbaj sibilinic trebuie tradus în scopul de a putea fi interpretate semnele-cheie, care se pot citi încă pe zidurile stăreției în care Templierii și-au ascuns comorile.

Bogățiile Templierilor au luat naștere, dacă e să ne exprimăm așa, la 5 octombrie 1307, când regele Filip cel Frumos i-a arestat pe toți cavalerii Templului din Franța, în cursul unei razii nemiloase.

Ruinat, regele avea numeroase motive să le anihileze puterea: ea devenise amenințătoare pentru autoritatea regală, misterul și ocultismul secrete ale ordinului induceau teamă mediului catolic, și mai ales averile Templierilor erau o ispită, chiar o capcană irezistibilă!

Templierii dețineau peste nouă mii de castele în lumea creștină, iar averea lor personală era uriașă, datorită numeroaselor privilegii, donațiilor permanente și a unei prăzi strânse în cursul secolelor, de la musulmani... dar și de la creștini, așa cum se spune!

Deoarece trebuie să admitem că, în secolul al XIV-lea, ordinul își pierduse credința de odinioară, fiind măcinat de materialism, corupție și, poate, sacrilegiu.

Mai mult, se părea că ordinul pregătea declanșarea unei vaste lovituri politice și este posibil ca arestarea în masă a Templierilor să fi fost determinată de lupte pentru putere.

Orice ar fi fost, este sigur că Filip cel Frumos a știut să-și salveze comoara prin prădarea victimelor sale, dar bogății considerabile au fost ascunse și sustrase cupidității acestuia.

S-a spus că Papa Clement al V-lea i-a informat pe ascuns pe şefii ordinului cu câteva zile înainte de declanşarea opresiunii.

Comoara Templului poate că a fost pusă la loc sigur şi, oricum, pare probabil că a fost transportată în ascunzători inaccesibile neiniţiaţilor.

Mari amatori de arhitectură, criptografie, simboluri şi semne secrete, Templierii foloseau un ritual şi semne-cheie pentru ascunderea şi descoperirea ulterioară a comorilor lor. Cel puţin putem crede aceste lucru, dar, din păcate, nimic nu are valoarea unei certitudini, după cunoştinţele noastre, pentru specificarea acestor ritualuri şi semne gravate.

Atunci când Jacques de Molay a înţeles că regele dorea dispariţia ordinului, şi-a luat măsuri de precauţie în scopul de a păstra „tradiţia şi sublimele cunoştinţe fundamentale".

L-a chemat la închisoarea unde se afla pe nepotul său, tânărul conte Guichard de Beaujeu, simpatizant al ordinului, şi l-a iniţiat în tainele acestuia.

Guichard a mers la templu pentru a căuta sub unul dintre mormintele criptei Marilor Maeştri un sipet din cristal de formă triunghiulară, montat în argint, ceea ce constituia o încercare.

Apoi a jurat că va face să supravieţuiască ordinul şi a fost iniţiat în tainele acestuia.

Molay i-a spus că triunghiul de cristal conţinea o relicvă venerată: indexul mâinii drepte a Sfântului Jean-Baptiste. Şi i-a mai destăinuit încă un secret extraordinar:

— Mormântul predecesorului meu, Marele Maestru de Beaujeu, est gol şi conţine arhivele templului. Împreună cu acest depozit de acte se găsesc numeroase relicve şi comori pe care am reuşit să le sustrag necredincioşilor şi să le aduc de pe Pământul Sfânt: coroana regilor Ierusalimului, sfeşnicul cu

şapte braţe al lui Solomon şi cele patru evanghelii din aur care împodobeau Sfântul Mormânt. Dar bogăţia materială a Templierilor este în altă parte: în coloanele care împodobesc inima templului, la intrarea în cripta Marilor Maeştri. Capitelurile care ornează aceste coloane pivotează în jurul axului propriu, iar în interiorul fuselor* – goale pe dinăuntru – sunt închise „marile comori strânse de supuşii ordinului".

Zicând acestea, Molay i-a cerut lui Beaujeu să jure că va salva tot şi „va păstra până la sfârşitul lumii"; apoi l-a îmbrăţişat pentru ultima dată şi s-a pregătit pentru cele din urmă clipe de viaţă.

Noul Mare Maestru a înfiinţat, după ce Molay a fost ars de viu, o societate „de arhitecţi perfecţi" şi a transportat într-un loc sigur comoara Templului.

El i-a cerut lui Filip cel Frumos permisiunea de a îngropa în alt loc corpul unchiului său, Guillaume, permisiune care i-a fost acordată.

Ajutat de fraţii săi din cadrul ordinului, Marele Maestru a golit coloanele templului de conţinutul lor în aur, argint şi pietre preţioase, pe care l-a pus în coşciugul destinat lui Guillaume, fără îndoială şi în alte câteva cufere, bogăţii transportate ulterior într-un loc cunoscut doar de marii demnitari.

Iată ce spun tradiţiile şi câţiva istorici, printre care John Charpentier. Un fapt este sigur: comoara a fost scoasă din templu şi dusă într-un loc necunoscut. Unde? Acesta este marele secret! A fost avansată ipoteza Ciprului, unde oficia arhimandritul sau patriarhul, cu marele consiliu canonic al ordinului. În acest caz, tezaurul ar fi la Limasol.

Dar o altă ipoteză situează comoara în Franţa, pe domeniul lui de Beaujeu (Rhône).

*Fus - parte a unei coloane de arhitectură, cuprinsă între bază şi capitel (n.t.).

De altfel, nici un loc nu era mai propice şi mai favorabil. Oricum, pentru ca totul să pară normal, coşciugul lui Guillaume de Beaujeu a fost transportat în cripta familială.

La ora actuală, bazându-se pe cronicile secrete, care nu au fost făcute publice, şi pe tradiţii, unii cred că fabuloasele bogăţii ale Templierilor, închise în coşciug sau, mai degrabă, în cufere, sunt tot în departamentul Rhône.

Şi nu la reşedinţa lui Beaujeu, care a fost dărâmată de revoluţionari, ci într-o dependinţă a castelului: Arginy.

Imaginaţi-vă un domeniu mic din Evul Mediu, cu un castel cu turnurile, odăile, donjonul, dependinţele sale şi pridvorul deschizându-se spre şanţurile adânci cu apă: este Arginy, în Rhône.

Decorul sugerează o atmosferă aureolată de mister şi ocultism... de vraja neasemuită a unor tezaure nedezgropate de secole... Da, comori reale!

Proprietarul se mândreşte cu castelul său în pivniţele căruia s-ar afla averi neasemuite şi este lesne de înţeles, deoarece, la modul cel mai natural, legenda aureolează acest ansamblu sobru compus din pietre şi cărămizi vechi, fabricate la ţară, de culoarea ocrului, roşii, cenuşii sau verzui.

Donjonul este prevăzut în vârf cu opt deschizături, care sunt la originea numelui său: turnul celor opt Beatitudini (sau turnul Alchimiei).

În etimologia cuvântului *arginy,* unii văd ARGINE, anagrama numelui *regina*, dama de treflă şi regină a comorilor; alţii se referă la ARGUROS: argint.

Tradiţia situează în Arginy ascunzătoarea principală, mai exact comoara inestimabilă a Templierilor; compusă din aur, argint, pietre preţioase şi chiar mai mult, respectiv bogăţii oculte, arhive şi documente rarisime.

Construit pe teritoriul localității Charentay, castelul aparține unui gentilom de cavalerie: contele Jacques de Rosemont, al cărui părinte s-a interesat de presupusul depozit.

În anul 1950, contele a primit vizita unui colonel englez misterios, delegat, se crede, de o societate ocultă de dincolo de Canalul Mânecii, care i-a propus cumpărarea castelului la prețul enorm de o sută de milioane de franci francezi.

— Nu, a spus domnul de Rosemont.

În 1952, doamna Grazia a declarat, după ce a studiat la fața locului misterul castelului:

— Sunt convinsă, în privința comorii Templierilor, că se află la Arginy, unde am găsit semnele-cheie ale unei ascunzători importante. Aceste indicii figurează mai întâi pe blazonul ușii de la intrare și se continuă până la turnul Alchimiei, unde sunt inscripționate ultimele indicații. Am identificat un simbol egiptean dovedind mai mult existența unei comori temporale decât a uneia spirituale.

Un industriaș parizian, domnul Champion, s-a interesat de această cercetare și a întreprins unele săpături după sfaturile magului Armand Barbault, maestru în științe oculte, și ale lui Jacques Breyer, scriitor inițiat mai ales în ocultismul templier, care avea obiceiul curios de a scrie „Arginy" cu semnul dolarului: $.

Acest însemn foarte vechi pare să aibă o semnificație aparte în simbolistică și, poate, în criptologia templieră.

Este straniu, evident, să facem vreo corelație între acest simbol al castelului, plus cuvintele Arginy, Argine și cavalerii Templului cu a lor comoară!

Coincidență sau motiv secret dorit de Marii Maeștri care l-au precedat pe Jacques de Molay?

Oricum, şi nu doar din acest motiv, Arginy pare să deţină un rol de bază în drama Templierilor.

Misterul de la Arginy a fost atacat mai întâi în 1952 de tehnicienii ocultismului.

Un martor a făcut o relatare extraordinară a experienţelor:

„Mai întâi, domnul Armant Barbault a colaborat cu Jacques Breyer, convins atunci de următorul fapt: comoara din Arginy era piatra filosofală. Apoi s-a trecut la invocaţii nocturne, în turnul celor opt Beatitudini, un cod pe bază de bătăi repetate fiind pregătit pentru cei unsprezece Templieri care, într-o şedinţă anterioară, s-au manifestat ca fiind gardienii comorii. Conducătorul şedinţei spiritiste, Jacques Breyer, plasase un porumbel într-o cuşcă; pasărea trebuia să bată din aripi când se auzea freamătul lumii de dincolo.

Toţi martorii au deslușit unsprezece bătăi, percepute foarte clar, ca şi cum cineva, aflat în spatele zidului turnului, ar fi lovit cu un ciocan. Evident, o farsă era imposibilă, nici o scară nefiind destul de lungă pentru a ajunge la etajul unde ne aflam. Bătăile se produceau în liniştea nopţii, între miezul nopţii şi 2 dimineaţa. În mod obişnuit, în aceste nopţi puteau fi auzite o serie de alte zgomote: orăcăitul broaştelor în şanţurile cu apă, cântecul privighetorilor, miorlăituri, lătrături, şuierături etc. Dar, fapt curios, chiar de la prima manifestare a spiritelor, toată fauna nocturnă a tăcut. Zgomotele s-au auzit din nou imediat ce invocaţiile s-au încheiat.

Cei unsprezece Templieri, chiar dacă acceptau să dialogheze, adesea incoerent, refuzau însă să spună unde era ascunsă comoara. Domnul Barbault a aflat, prin mediumul său personal, sunde era intrarea în subteranele castelului şi a angajat câţiva muncitori pe şantier. Dar a fost imposibil să se

demareze lucrările: Champion a trebuit să plece pe neașteptate pentru niște afaceri, Barbault a avut un deces printre cei apropiați, iar muncitorii au lăsat sapele și târnăcoapele, plecând fără să ofere vreo explicație sau să spună de ce...

Într-o zi, Jacques Breyer a strigat:

— Asta e, i-am magnetizat! Templierii sunt de acord să vorbească!

Atunci a avut loc marea conjurație a nopții Sfântului Ioan. Domnul Barbault, prin intermediul unui mediumn, a intrat în contact cu gardianul comorii, iar omul în transă s-a exprimat în felul următor:

— Văd un cufăr îndreptându-se pe o șină spre mine. O mână îndoită purtând o mănușă de fier se introduce magic în cufăr și scoate de acolo monede din aur. Acum este pusă pe o masă o grămadă mare de monede strălucitoare. Mâna scotocește în continuare. Alte mâini se întind cu aviditate spre comoară... mâini cu gheare și care devin brusc păroase, monstruoase, înspăimântătoare. Atunci, mâna îndoită ia monedele din aur și le pune din nou în cufăr. Stăpânul gardienilor comorii este un cavaler culcat într-un coșciug. Acesta vorbește, dar rămâne țeapăn în mormântul său. Ar vrea să iasă. Pentru asta, ar trebui o mare ceremonie cu cele șapte conjurații rituale.

Jacques Breyer s-a opus formal la o asemenea experiență. Mediumul domnului Barbault a declarat: «Nu veți găsi nimic. Entitățile care păzesc comoara vă înșală cu bună știință și păstrează descoperirea pentru un descendent al Templierilor, demn de a continua misiunea lor.»

Tocmai în acel moment, s-a produs o lovitură de teatru: conform lui Jacques Breyer, entitățile l-au înștiințat că este reîncarnarea lui Jacques de Molay. După care au urmat noi incantații în turnul Alchimiei, potrivit ritualului. Conducătorul

şedinţei spiritiste îl invocă pe Guillaume de Beaujeu, pe care-l numeşte «vărul meu» şi-l roagă să-i dezvăluie secretul comorilor. Dar Marele Mestru şi entităţile, încăpăţânaţi, se fac că nu aud. Breyer insistă şi propune un târg: într-un cerc magic va fi pusă o tânără frumoasă, «însărcinată». Guillaume de Beaujeu se va reîncarna în copilul care se va naşte..." (*Sfârşitul relatării martorului.)*

În ciuda acestor cuvinte îmbietoare – care, din fericire, nu au fost puse în practică –, Guillaume de Beaujeu a rămas de marmură, ţeapăn, în mormântul său, şi nu a cedat, la fel ca entităţile!

Aceste aberaţii nu elimină totuşi orice element ocult din istoria comorii. Există, prin forţa împrejurărilor, unele interferenţe, deoarece Templierii erau criptografi şi ocultişti înverşunaţi; pe de altă parte, există nişte convergenţe bizare despre acest Arginy misterios, care apare, chiar într-o lumină reală, drept adăpostul ideal al bogăţiilor templului.

Mai rămâne de descifrat enigma semnelor-cheie vizibile şi a mesajului ascuns. Domnul de Rosemont îşi exprimă astfel punctul de vedere:

„Arginy îi aparţinea lui Guillaume de Beaujeu în circuitul ezoteric templier. Castelul era, aşadar, în afara pericolului reprezentat de Filip cel Frumos şi este posibil ca râvnita comoară a templului să se fi interpus între ei. Dar nu se poate aduce un prejudiciu, în lipsa unei metode şi fără motive întemeiate, zidurilor venerabile ale proprietăţii mele. Şamanii nu au făcut decât să demoleze, fără să găsească nimic niciodată. Doar mijloacele ştiinţifice de detecţie ar putea oferi unele indicaţii precise."

Doamna Grazia este mai optimistă, declarând:

— Dintre opt ferestruici trilobate ale turnului Alchimiei, una singură este astupată de pietre cimentate. Ar trebui degajată şi să se observe direcţia fasciculului luminos care pătrunde prin ea la 24 iunie. Soarele solstiţiului trebuie să joace un rol principal, să atingă o piatră, care va oferi ulterior o indicaţie decisivă. Dar cred că un singur om – un iniţiat – poate susţine că ştie cheia misterului.

După o recluziune de câţiva ani în turnul Alchimiei, Jacques Breyer ar fi dezvăluit secretul din Arginy într-o carte intitulată *Arcanele solare*. Iată rândurile unde, aparent, este făcută dezvăluirea:

Mina cu Pietre preţioase este bine păzită. Fiecare uşă este apărată de un dragon.
Pentru a o găsi, trebuie Umilinţă, Dezinteres, Puritate.
Iată cele trei chei infailibile ATUNCI CÂND LE AUZI BINE.
F.F. (regele), ca să-l atragă pe artist, se ţine deci: „în aer"; adevărata mină este sus!
Biet sufleur! De ce te rătăceşti?... Haide... să reflectăm mai bine, marea artă este lumina."

De unde putem deduce într-un limbaj clar: „Comoara Templierilor este la Arginy. Numai un Templier va şti să o găsească. Secretul comorii F.F. (regelui sau a Arginei, regina comorilor) se găseşte în turnul celor opt Beatitudini, la înălţimea ferestrelor, şi nu în altă parte. Pătrunzând printr-o deschizătură, soarele oferă cheia ultimă (sau mai exact adevărata comoară este Dumnezeu)."

Date recente i-au determinat pe membrii Clubului Căutătorilor de Comori să lanseze ipoteza conform căreia tezaurul Templierilor nu ar fi la Arginy, unde, de fapt, nici un document valabil nu permite să fie situat, toată afacerea bazându-se pe legende contemporane şi pe spusele radiesteziştilor.

În castelul Barbeziéres (Charente) au fost descoperite semne-cheie, iar o multitudine de desene pe pereţi oferă nişte detalii tulburătoare.

Deşi castelul este ridicat după secolul al XIV-lea, a fost construit pe amplasamentul unei clădiri vechi a cavalerilor templului, şi se spune că un lanţ de iniţiaţi ar fi transmis, gravat în piatră, până la dispariţia ultimului posesor al planului, secretul ascunzătorilor.

Trei mari domenii, aparţinând unui ordin militar sau religios, înconjoară Barbeziéres, iar la Ligne (Charente) a fost descoperită recent o necropolă, în care unele pietre de mormânt dovedesc că un corp de gardă a fiinţat mulţi ani în acest loc, după dispariţia Templierilor, cu o misiune misterioasă aflată după toate aparenţele în legătură cu semnele gravate la Barbezières şi cu supravegherea ascunzătorilor.

Şi în alte locuri se presupune că ar exista unele comori ale Templierilor: la Bazas, Agen – în casa lui Sénéchal, pe domeniul Saint-Martin de Vence, pe care l-a frecventat un căutător autentic de comori, cancelarul Adenauer.

Conform istoricului Jean Marcellot, ascunzători ale Templierilor ar putea fi găsite în cătunul Racault, în Indre-et-Loire, în Marches de Touraine, unde se aflau odinioară „pivniţele cu vase din aur şi pivniţele cu vase din argint".

În fiecare dintre aceste pivniţe, în care îşi au astăzi adăpostul vulpi şi bursuci, erau ascunse un vas rotund plin cu monede din aur şi un vas trapezoidal umplut cu monede de argint.

Templierii itineranți știau cum să ajungă la aceste bogății în caz de nevoie; ei luau strict suma necesară și ascundeau din nou vasele, conform ordinelor primite.

Un alt castel, cel de la Valcroz, la care se ajunge prin Trigance, în districtul Var, deține, la fel ca Arginy, titluri oculte și pitorești, fiind, de asemenea, un adăpost al comorii Templierilor. Dacă Arginy are cadrul și arhitectura magice, zidurile gravate cu semne misterioase, care te duc cu gândul la o comoară ascunsă a Ordinului, Valcroz, la rândul său, se mândrește cu o tradiție istorică, transmisă pe căi necunoscute și în limbajul sibilinic drag cavalerilor.

Legendă apărută, de altfel, ca prin miracol, de-a lungul secolelor și spațiului, dintr-o carte de negăsit, unde trebuie să doarmă pentru totdeauna, și mai precis având o destinație pentru un om care, plecând din țara lui aflată la mii de kilometri depărtare, ajunge deodată într-un loc predestinat, atras, ghidat în călătoria sa de o chemare obscură, dar dorită în mod incontestabil.

Dorită de cine? Istorisirea autentică pe care o vom povesti, respectând anonimatul personajelor, chiar dacă pune niște întrebări tulburătoare, nu răspunde câtuși de puțin la acestea.

Gonit din Polonia de evenimentele politice ale anului 1939, M.M. se afla în 1947 într-o tabără militară engleză, unde a întâlnit un compatriot pe cale să plece în Argentina. Camaradul său de arme i-a împrumutat o carte foarte veche, a scriitorului polonez A.J. Turkowski, intitulată *Historya Zakonu Rycerskiego Templaryuszow* (1845, Vilno, Blumowitz).

— Cartea – ne-a spus M.M. – mă interesa foarte mult, dar, din păcate, nu am putut decât să o citesc, deoarece proprietarul său a plecat subit și a refuzat să mi-o vândă.

Or, această istorie a Ordinului Templului i-a adus în minte domnului M.M. un incident din tinerețe, care este precis la originea comorii din Valcroz.

M.M. se exprima cu unele dificultăți în franceză, de aceea soția lui ne-a scris și ne-a pus la curent cu succesiunea incredibilă de evenimente care au urmat după acest episod.

„Soțul meu s-a născut în Siberia, ca descendent al unui militar din armata lui Napoleon, care a rămas în Polonia după ce a fost rănit și unde s-a căsătorit [respectăm forma de redactare a documentului].

Fiul său, luând parte la o revoltă împotriva țarului, a fost deportat în Siberia, unde, la rândul lui, și-a întemeiat o familie și a avut o situație prosperă.

Soțul meu, fiul mai mic al acestui deportat, își amintește că, băiat fiind de circa paisprezece ani, căutând prin biblioteca bunicului său, a găsit o carte veche de rugăciuni în limba franceză. Între paginile ei, o coală de hârtie conținea textul următor (pe care-l traduc din poloneză):

«SUB VECHIUL CASTEL VAL-DE-CROIX SE GĂSEȘTE COMOARA ORDINULUI TEMPLIERILOR. DU-TE ȘI CAUTĂ. SFÂNTUL ȘI ADEVĂRUL ÎȚI VOT ARĂTA DRUMUL.»

Memoria soțului meu a păstrat cu exactitate aceste fraze, dar nici cartea de rugăciuni, nici coala respectivă nu s-au păstrat în timpul anilor tulburi care au urmat: întoarcerea familiei în Polonia, în timpul revoluției ruse, și, în 1939, plecarea clandestină a soțului meu pentru a continua lupta în rândurile armatei franceze.

După demobilizarea sa în 1948, nu avea decât o dorință: să găsească, într-un colț liniștit din Franța, o fermă abandonată pentru a o pune pe picioare și să-și petreacă în noua reședință restul vieții.

Întâmplarea l-a condus la Valcroz, domeniu abandonat de mult timp în munții aproape depopulați din Haut-Var, cu castelul vechi și multe ruine.

Atrași de frumusețea locurilor, am devenit proprietari și am început munca de renovare – teribil de grea.

Doar că, puțin câte puțin, anumite coincidențe curioase l-au făcut pe soțul meu să-și amintească frazele de pe coala de hârtie citită în Siberia și am început să bănuim că în Valcroz ne aflam în locul exact: castelul Val-de-Croix, de care vorbește textul.

1. Într-adevăr, Valcroz este un castel vechi al Templierilor, cu ruinele unei fortărețe distruse de trupele lui Filip cel Frumos.

2. În capela mică a castelului se găsește un tablou datând din anul 1715, care îl reprezintă pe Sfântul Celestin în adorație, în fața unei apariții de lumină în centrul căreia este scris cuvântul VERITAS.

Sfântul și Adevărul erau, așadar, reuniți în vechiul castel al Templierilor, Val-de-Croix.

După aceasta, soțul meu a vrut să știe mai mult și a pus planul proprietății la dispoziția unor radiesteziști…" (*Sfârșitul scrisorii doamnei M.*)

Pe scurt, radiestezиștii au detectat un întreg labirint de subterane, săli, ascunzători, trape, ba chiar și un cimitir… și nu se știe câte comori!

Au fost făcute săpături până la opt metri adâncime și, desigur, nu s-a găsit nimic!

După părerea noastră, căutătorii comorii Templierilor din Valcroz – dacă aceasta există – trebuie mai degrabă să folosească speculația intelectuală decât detectarea mecanică.

Admițând că această comoară nu este un mit și că este ascunsă la Valcroz, am putea presupune că Templierii au dorit să lase moștenire secretul și drumul de urmat prin coala de hârtie găsită.

Dar, oare, acest mesaj este autentic, mai exact provenind de la un cavaler care, înainte de a fi arestat şi adus în faţa tribunalului lui Filip cel Frumos, a vrut să lase un indiciu pentru descoperirea bogăţiilor ascunse?

Dacă nu acceptăm autenticitatea mesajului, nu se pune nici o problemă, iar această perspectivă negativă şi nepitorească ne induce un sentiment contrar.

În acest caz, manuscrisul este categoric şi desemnează locul: castelul Val-de-Croix.

Dar nu există în Franţa un castel şi un aşa-zis loc cu numele de „Val-de-Croix"! Şi atunci? Trebuie să ne concentrăm atenţia asupra castelului Valcroz, singurul loc posibil de identificare!

De ce nu? Nici o localitate nu seamănă cu Valcroz şi, mai mult, aceasta din urmă are privilegiul fasciculului extraordinar şi magic de coincidenţe!

O indicaţie suplimentară deschide calea: DU-TE ŞI CAUTĂ. SFÂNTUL ŞI ADEVĂRUL ÎŢI VOT ARĂTA DRUMUL.

M.M. s-a dus la Valcraz fără vreo idee preconceputâ şi se pare că destinul este cel care l-a ghidat şi i-a atribuit astfel o misiune.

Or, M.M. nu a căutat, dar a găsit „Sfântul şi Adevărul" care arată calea. Nu este acesta, oare, un al doilea semn al destinului precizat destul de clar de pânza vorbitoare?

Întrucât ne aflăm în plină atmosferă ocultă, de ce să rezistăm apelului umbrelor?

M. M. pare predestinat să găsească această comoară şi chiar indiciul derutant al unei pânze datând din 1715 ar trebui, în acest joc ale cărui reguli le acceptăm, să-l conducă negreşit pe drumul adevărului, chiar dacă este concretizat prin nişte cărări labirintice.

De altfel, castelul Valcroz pare să ascundă semne-cheie, pe care trebuie să ştim să le găsim şi, fără îndoială, să le interpretăm!

Ascunzătoarea se află, după toate aparenţele, în partea de răsărit a Sfântului, în LOCUL MISTERIOS CU MĂSURA-MAMĂ A LUNGIMII ŞI LONGITUDINII DE TREI ORI ÎNSUTITĂ, CU O CIFRĂ DE CINCI ORI ÎNZECITĂ A LATITUDINII-LĂŢIMII... ACOLO UNDE ÎNTINDEREA ORBICULARĂ ESTE ACCESIBILĂ ÎN PARTEA SA SUPERIOARĂ LUMINII.

Autentică sau nu, povestea comorii din Valcroz, chiar dacă nu va fi elucidată niciodată, este pasionantă prin misterul său şi aduce în faţă o enigmă aşa cum au conceput-o odinioară aceşti maeştri criptografi care au fost Templierii.

Castelul din Valcroz, o veche fortăreaţă ridicată din piatră moală, ruinată pe trei sferturi, este pierdut între păduri unde nu ajunge nici o şosea.

Domnul şi doamna M. locuiesc acolo* în condiţii sărăcăcioase, agăţându-se de o speranţă pe care nu putem să o credem ieşită din comun; dar coincidenţele magiei aventurii îi domină şi îi hărţuiesc asemenea unei vrăji.

O comoară se află ascunsă în ruinele castelului lor care se năruie pe zi ce trece... Ei cred în ea... Sunt siguri de existenţa sa şi vor muri cu visul lor despre bijuterii, cufere cu aur şi pietre preţioase care, inevitabil, într-un viitor fără îndoială apropiat, le vor recompensa aşteptarea lungă, agonia lentă.

Da, în acest sens, comorile Templierilor sunt protejate de un blestem straniu, o vrajă teribilă...

*La vremea scrierii şi publicării acestei cărţi, respectiv în 1962 (n.t.).

4
AURUL LUMII NOI ŞI GALIOANELE

Înaintea descoperirii Lumii Noi, aurul era extrem de rar în Europa, Asia şi în Africa.

Cu toate acestea, profetul Zaharia pretindea (conform Bibliei) că în oraşul Tir, în Fenicia, „argintul era abundent ca praful, iar aurul, ca noroiul de pe străzi".

O frază dezmințită de fapte şi alte relatări, deoarece regele Solomon a cedat regelui Tirului, Hikan, pentru construirea Templului din Ierusalim, douăzeci şi cinci de oraşe în schimbul unei cantități dc două tone de aur.

Desigur, finanțele feniciene au fost serios păgubite în urma acestui troc, întrucât Hikan împreună cu Solomon nu au întârziat ulterior să trimită mai multe expediții la minele din Ophir pentru a-şi reface rezervele dc aur.

Aceste expediții au plecat din Golful Akaba, la Marea Roşie, dar mai departe detaliile referitoare la destinația lor misterioasă sunt vagi.

Potrivit unor istorici, fabuloasa aşezare Ophir se situa în Indii sau la Malacca, conform altora în Africa de Sud şi unii au avansat chiar ipoteza Americii de Sud, plasând localitatea Parvaim (Ophir) din Biblie (Paralipomena, cartea a II-a, capitolul III) în Peru!

Speculaţia lor este următoarea: Parvaim este alterarea cuvântului Paruim (*v* = *u* şi *iod* = *i*, adesea *aï* în ebraică); *im* = terminaţia pentru plural. Or, în bazinul Amazonului, în Peru, curg două râuri aurifere, Paru şi Apu Paru.

Acolo ar fi acest fabulos Ophir, al cărui port de debarcare ar fi fost capul Biru, în faţa oraşului Trujillo, din Peru.

Această ipoteză nu poate fi reţinută, deoarece, înaintea erei creştine, navigaţia nu se practica decât de-a lungul coastelor şi, cum s-a confirmat că vasele lui Hikan şi ale lui Solomon au avut nevoie doar de patruzeci şi două de zile pentru a ajunge la destinaţie, nu le putem da, într-adevăr, nici o şansă ca în acest timp scurt să fi traversat oceanele.

Pe drept sau nu, Ophir s-ar părea că se găseşte în Cafreria, mai precis printre uriaşele ruine din Zimbabwe, la patru sute de kilometri vest de Sofala, în actualul stat Rhodesia.

Se crede că una dintre aceste expediţii a adus patru sute optzeci de talanţi din aur fin, adică paisprezece milioane de dolari la cursul de schimb din anul 1941.

Statistici mai serioase ne permit să ne imaginăm care putea fi stocul de metal preţios tezaurizat în Europa secolului al XV-lea: un miliard de franci-aur 1914 (aur şi argint), respectiv: trei mii două sute tone de argint; nouăzeci de tone de aur.

Adică cinci metri cubi de aur, cu aproximaţie.

Contribuţia americană în perioada 1493-1600 trebuia să adauge stocului preexistent şapte sute cincizeci şi patru de tone de aur fin, douăzeci şi două de mii opt sute treizeci şi cinci de

tone de argint, adică aproape de o sută de ori producția pe două milenii.

Înțelegem astfel schimbările economice rezultate din descoperirea celor două Americi, pe teritoriul cărora aurul se găsea din abundență!

Ceea ce, de altfel, pare să demonstreze cât ar fi de eronat să credem într-o civilizație precolumbiană la fel de avansată ca și civilizațiile europene, întrucât indigenii americani nu au fost capabili – ori n-au știut – să-și epuizeze minele, nici măcar să extragă atâta aur cât au scos spaniolii în două sute de ani.

Și totuși, pentru acești indigeni, aurul reprezenta, ca și pentru europeni, metalul prețios simbol al bogăției.

Descoperirea celor două Americi a fost, așadar, salutată în Europa secolului al XV-lea drept una dintre cele mai mari revoluții din toate timpurile și a dat naștere unei epopei ai cărei descoperitori îndrăzneți, dar și pirați, corsari și alții de seama lor au fost niște eroi nepieritori.

Aurul din Peru, Brazilia, Columbia și din Mexic a îmbogățit considerabil Spania și, implicit, Franța, Anglia și Olanda.

Acest aur nu era destinat trezoreriei regale spaniole, cel puțin în majoritatea cazurilor.

El aparținea întreprinderilor private care organizau expedițiile spre „Indiile occidentale", cu obligația pentru armatori să verse coroanei un „quinto", a cincea parte, pentru rege, și alte câteva procente seniorilor sau ecleziaștilor care au contribuit, mai mult sau mai puțin, la plecarea corăbiilor.

Vasele spaniole cu destinația Indiile occidentale aveau trei porturi principale de îmbarcare: mai întâi Sevilla (înaintea îngrămădirii de nisip formate de apele râului Guadalchivir), Cadix și San Lucar.

Corăbiile traversau Atlanticul în treizeci de zile şi făceau negoţ cu aur, argint, pietre preţioase, mirodenii, lemn rar, stofe în toate insulele şi pe continentele aflate între paralela de 30° latitudine nordică şi cea de 30° latitudine sudică.

Apoi, navigând de-a lungul coastelor Indiilor occidentale, galioanele se reuneau la Vera Cruz sau în Mexic ori Havana pentru a traversa din nou în grup marele ocean.

Produsele imperiului Inca (Chile, Peru, Ecuador, Bolivia, Columbia), scăldate de „Marea Sudului" (Oceanul Pacific), erau îmbarcate la bordul vaselor efectuând cabotajul până la istmul Darien (Panama) şi transportate până la ţărmurile Mării Antilelor cu catârii.

Iată un exemplu tipic al încărcăturii unui galion: aur nativ, minereu de aur, aur brut sau în lingouri ori prelucrat pe loc, argint, cârmâz, indigo, lemn dintr-un arbore tropical din categoria leguminoaselor, maroniu sau maroniu-roşcat, din care se extrăgea o substanţă colorantă, lemn de mahon, bumbac, tutun, piei, vin muscat din Peru, o specie de arbore din Antile folosit în medicină, cacao, zahăr, vanilie, perle, smaralde, ametiste.

Încărcăturile, în special aurul, nu ajungeau întotdeauna la destinaţie. Furtunile şi piraţii îşi luau un tribut greu şi putem avansa ipoteza că, la începutul secolului al XV-lea, 30-40% din galioane s-au scufundat din cauza furtunilor sau au fost sabordate de piraţi.

Pe de altă parte, comandanţii vaselor – fără ştirea sau cu aprobarea armatorilor – vindeau pe piaţa neagră, în special în Franţa, o parte din aur, la cursuri mult mai avantajoase decât pe piaţa oficială spaniolă.

Atât de avantajos, încât regele Spaniei era adesea lipsit de procentul său printr-o disimulare a încărcăturii reale.

Astfel, după naufragiul navei amiralului Rodrigue Farfan, în largul Tarifei, în 1555, au fost recuperaţi trei sute

cincizeci de mii de piaştri, în timp ce contabilitatea de bord nu menţiona decât o sută cincizeci de mii!

În secolul al XVI-lea, balanţa profiturilor şi pierderile de pe urma expediţiilor în Lumea Nouă era următoarea, în ceea ce priveşte metalele preţioase:

	Aur	Argint
Ajunse în Spania	700 tone	23.000 tone
Dispărute în urma unor furtuni	200 tone	7000 tone
Capturate de piraţi	100 tone	3000 tone

La aceste cifre foarte aproximative, trebuie adăugată o cantitate nedeterminată, dar considerabilă, de pietre preţioase, bijuterii şi obiecte de mare valoare.

Aşadar, începând cu secolul al XVI-lea, galioane sub diferite pavilioane traversau Atlanticul, încărcate cu cele mai fabuloase bogăţii la care ar fi putut visa oamenii.

Englezii le numeau *treasure ships*, spaniolii – *plata flota*, iar francezii – *flottes de l'or*.

Aceste bogăţii care erau transportate pe mări şi oceane trebuiau inevitabil să stârnească poftele nemăsurate ale piraţilor şi ale naţiunilor vecine.

Atât de mult, încât Ferdinand al V-lea, Carol Quintul şi Filip al II-lea au comis imprudenţa de a încerca să monopolizeze comerţul cu Lumea Nouă, masacrând coloniştii străini – în special francezi – care se instalau pe teritoriile vecine, unde spaniolii nu aveau timp să-şi înfigă drapelul.

Aurul Indiilor occidentale! Cel mai mare Shylock* şi mai mare Harpagon** dintre descoperitorii tuturor timpurilor, Cristofor Columb, a fost literalmente mânat spre noul continent de febra aurului.

*Cămătar din piesa „Negustorul din Veneţia", de Shakespeare (n.t.).

**Personajul principal din piesa „Avarul", de Moliére (n.t.).

Pentru acest aur care îi sălăşuia în inimă şi în suflet, Columb a comis falsuri, sperjururi şi a practicat negoţul cu negri.

Finanţarea expediţiei sale a fost decisă în urma descoperirii unei comori de protectorul său, Santangel; de acest aur vorbeşte Cristofor Columb în fiecare pagină în jurnalul său de bord; este metalul preţios pe care-l caută, o dată ajuns în insule.

Când era foarte cald în vreun loc, el întrevedea imediat acolo existenţa unor mine de aur! Pentru el, Cipango (China) „este într-adevăr foarte bogată în aur, perle şi pietre preţioase; în această ţară templele şi reşedinţele regale sunt acoperite cu aur masiv" (scrisoarea lui Toscanelli către Columb, dar după toate aparenţele falsă şi scrisă de genovez).

Mai târziu, Cristofor Columb va scrie această frază care denotă cel puţin o stare de spirit curioasă: „Aurul este un lucru excelent. A-l deţine înseamnă a avea lucrul cel mai râvnit pe lume. Aurul poate chiar să ne conducă în paradis dacă-l folosim pentru slujbe."

Profesiune de credinţă pe care o reia cu şi mai mult cinism încă Fernand Cortez, adresându-se ambasadorului regelui Mexicului, Montezuma al II-lea: „Spune stăpânului tău să ne trimită aur, mult aur, deoarece eu şi însoţitorii mei suferim de o maladie a inimii care nu se poate vindeca decât cu ajutorul acestui metal preţios."

Ah, cât de mari au fost Marco Polo, Jacques Cartier, Cabral! Orice ar fi, ghicim în rapacitatea unui Columb sau a unui Cortez pe cea a piraţilor căilor maritime!

Cucerirea spaniolă a fost prin excelenţă era comorilor furate, pierdute, ascunse şi mai aleas a tezaurelor scufundate.

Provenite din aventura fabuloasă, aurul, argintul, perlele, smaraldele şi rubinele zac în calele pietrificate ale galioanelor scufundate în luptă sau naufragiate în urma furtunilor.

Peste cinci sute de mii de kilograme de aur, conform tradiției! Mai mult de un milion de kilograme de argint în piaștri, dubloni, lingouri!

În Spania, există pe fundul unui golf tone de aur care zac amestecate cu nisip și rămășițe de epave; tone de argint în ape și mai puțin adânci, iar pe ici-colo câteva casete cu smaralde, ametiste, perle, chihlimbar negru și cenușiu.

Secolele, furtunile și curenții marini au acoperit puțin câte puțin aceste bogății colosale sub metri de mâl și nisip, iar în prezent adâncurile marine nu mai oferă nici o proeminență care să poată revela impactul comorii.

Se știe locul cu o aproximație de o milă! Precizie insuficientă, deoarece comoara din Vigo se află la o adâncime de treizeci până la cincizeci de metri.

Cu toate acestea, oamenii se înverșunează de trei secole să descopere zăcământul acesta minunat; unii au adus la suprafață galioane goale de conținutul lor original, alții au găsit câteva lăzi cu piaștri, iar în zilele noastre căutătorii moderni au la dispoziție toate aparatele tehnicii performante de detecție.

Dar marea își apără comoara, pe care unii o evaluează la două sute de miliarde franci-aur, ceea ce este, într-adevăr, optimist!

Deoarece și legenda se strecoară în cazul Vigo, amintind cu detalii uluitoare de aurul și încărcăturile de pietre prețioase ale galioanelor, încât nu mai știm la câte sute de miliarde ne putem opri pentru a evalua comoara.

În anul 1702, de teama jefuitorilor din Anglia și Olanda, suveranii spanioli nu au apelat la trezoreria coloniei din America, unde aurul și argintul se acumulau de patru ani.

Dar, cum trezoreria din Madrid se golea, Filip al V-lea a dat ordin să fie vărsat Sevillei tributul datorat metropolei. Risc

enorm, deoarece miliardele care urmau să plece pe ocean puteau declanşa pofte nemăsurate, cu atât mai mult cu cât Spania şi Anglia erau în război.

Totuşi, la 2 iunie 1702, nouăsprezece galioane mari părăseau portul Havana, îndreptându-se cu bogăţiile lor spre patria-mamă Spania. Filip al V-lea era fiul cel mai mic al lui Ludovic al XIV-lea, iar puternicul rege al Franţei – şi el în război, desigur, cu inamicul ereditar englez – a trimis pentru escorta flotei aurului o escadră compusă din douăzeci şi trei de fregate, aflate sub comanda marchizului Châteaurenault.

Nici o alegere nu putea fi mai fericită, întrucât Châteaurenault, demn succesor al lui Tourville, cu forţe egale sau inferioare, îi zdrobise întotdeauna pe englezi şi îi bătuse pe amiralii olandezi Ruyter şi Evertzen. *Plata Flota* era sub comanda lui Don Manoel Velasco.

Galioanele urmau să parcurgă ultima etapă a itinerariului – cea mai periculoasă –, când, după escala făcută în Insulele Azore, s-a primit vestea că o flotă puternică anglo-olandeză naviga în largul coastelor Andaluziei.

S-a ţinut degrabă un consiliu de război la bordul corabiei spaniole *Capitana*.

— Câte vase inamice sunt? a întrebat Châteaurenault.

— Cinci sute, a răspuns ştafeta trimisă de rege.

— Lupta este imposibilă. Propun ca în această noapte să ne îndreptăm spre nord, pentru a găsi un refugiu într-un port francez bine apărat: La Rochelle sau Brest.

Dar Don Manoel Velasco nici nu voia să audă!

Plata Flota reprezenta cea mai importantă comoară disponibilă şi, deşi francezii fuseseră aliaţi... era mult mai indicat să nu fie tentat diavolul!

— Vom încerca să forţăm trecerea, zise el.

— Este de neconceput! tună Châteaurenault. Nu vă dați seama, mi se pare, că întreaga putere anglo-olandeză se va abate asupra noastră. Cu asemenea forțe se poate invada o țară și nici chiar un port cum este La Rochelle nu este absolut sigur! Nu înțelegeți, așadar, că o asemenea concentrare de corăbii înseamnă invazie sau război?

Câțiva spanioli nu au fost de acord, dar majoritatea s-a raliat opiniei lui Velasco și, în cele din urmă, s-a decis că *Plata Flota* va încerca să caute adăpost în Golful Vigo.

Alegerea nu părea lipsită de bun-simț.

Golful Vigo, cu o deschidere în interior de douăzeci de kilometri și cu o lățime de trei-patru kilometri, avea în capăt o radă închisă de o intrare îngustă de numai șapte sute de metri și apărată în căile de acces dinspre nord și sud de baterii de coastă.

Iată, așadar, cele nouăsprezece galioane și douăzeci și trei de nave de escortă îndreptându-se spre Vigo, unde intrară fără dificultate la 22 septembrie.

Châteaurenault și-a îndeplinit bine misiunea și amiralul Velasco își credea convoiul în afara pericolului.

Ca o măsură de siguranță totuși, a fost dublat numărul pieselor de artilerie care apărau rada: au fost întărite garnizoanele din nord și sud și s-a construit o estacadă (dig format din lanțuri și țăruși din lemn) la intrarea în radă.

Cinci nave de escortă au plecat spre Franța, spaniolii considerând suficiente măsurile de securitate. Ca atare, se credea, zarurile fuseseră aruncate!

Din păcate, nu! Pentru că poporul spaniol, cel mai genial poate, și ne gândim la acești titani care au numele de Cervantes, Goya, Velasquez, Garcilaso de la Vega, Granados, acest popor genial, așadar, are o tară congenitală: este dominat de

rutină, bănuitor, complicat, „administrativ", cu tot aspectul catastrofic pe care-l conține termenul!

Era de ajuns să fie debarcată comoara de pe *Plata Flota*, astfel încât să se termine totul... Da, însă ar fi fost prea simplu!

În realitate, regula impunea ca totalitatea comerțului cu destinația sau provenind din cele două Americi să fie controlat de Casa de Contracte din Sevilla, unde erau eliberate licențele regale și operate inventarele. Deci, imposibil să fie debarcată comoara!

Sau ar fi trebuit să fie transportată în întregime pe uscat până la Sevilla, și ghicim problema pusă de miile de căruțe și tot atâtea tone de minereu, escorta necesară, riscurile cauzate de pierderi și de deteriorare!

Cu toate acestea, din ordinul expres al Mariei-Luiza de Savoia, care conducea regatul în absența soțului, plecat la război în Italia, quinto-ul regelui și partea din comoara regală în lingouri și monede au fost debarcate și trimise spre Madrid.

Dar părea logic ca *Plata Flota* să fie lăsată intactă cu grosul comorilor sale în Golful Vigo și să se aștepte ca anglo-olandezii, plictisiți să aștepe, să se decidă să bată în retragere. Atunci, galioanele puteau să pornească pe mare și să ajungă în portul Sevilla sau, dacă nu, în San Lucar ori Cadiz.

Oricum, acest punct de vedere era plauzibil și nimic nu putea să i se opună, cu excepția faptului, așa cum vom vedea, că inamicul nu s-a plictisit și s-a pregătit de atac, apoi că apărarea terestră a golfului, pe care o credeam bine pusă la punct, era în realitate derizorie.

Cele nouăsprezece galioane erau, așadar, ancorate în interiorul golfului, în portul Redondelle, protejate de estacadă, de bateriile de coastă și de cele optsprezece fregate ale lui Châteaurenault, dispuse în evantai în fața radei.

Poziția galioanelor este exactă: Golful Saint-Simon, între radă, Insula Călugărilor și satul Redondelle; acolo se legănau pe valuri, în ceața străvezie, seifurile plutitoare cu nume sonore atunci când sunt pronunțate: *Jesus-Maria-Joseph, Santa Cruz, Nuestra Señora do los Dolores, la Capitana, San Diego, Adjuan Bestra, San Juan, Santissima Trinidad, San Juan Baptista, Nuestra Señora del Rosario, Nuestra Señora de las Mercedes, Tojo, Sacra Familia, Nuestra Señora de las Animas, San Cristo de Buen Viaje* etc.

În cuferele din lemn de cedru dormeau bogățiile adunate din Peru și Mexic.

Somnul galioanelor compunând *Plata Flota* a durat cu exactitate o lună, apoi, la 21 octombrie, cele cinci sute de nave ale flotei anglo-olandeze, comandate de amiralul Rooke, s-au îndreptat brusc spre Vigo. Rooke a debarcat opt mii de oameni, care au măturat garnizoanele din fortărețele de pe coastă, a dat ordin să fie lansate câteva ghiulele în direcția estacadei, care a cedat, și a eliberat astfel rada.

Cele optsprezece fregate ale lui Châteaurenault erau masate la intrarea în radă, dar inamicul era de opt ori superior ca număr și cei treizeci de mii de soldați aveau o forță înzecită de ispita câștigului: comoara era acolo, în fața lor, la îndemână!

Cei treizeci de mii de soldați au devenit tot atâția pirați cu dorințe exacerbate, care auzeau deja zăngănind piaștrii, dublonii, erau orbiți de strălucirea pietrelor prețioase și a bijuteriilor șlefuite...

Treizeci de mii de fiare feroce au pornit, așadar, la asaltul fregatelor și al galioanclor, susținuți de focul de iad al celor trei mii o sută cincisprezece de tunuri. Luptă navală de apocalipsă, negreșit fără precedent, deoarece aproape două sute de nave aproape că-și frecau babordurile, fără posibilitatea de a

manevra, legate între ele de ancore cu gheare, parâme încurcate şi catarge prăbuşite.

Sub potopul de oameni şi de mitralii, franco-spaniolii au rezistat ore bune, apoi, copleşiţi, aproape spulberaţi, au lăsat inamicul stăpân pe câmpul de bătălie.

Imediat, s-a recurs la soluţii disperate: Velasco a dat ordin să fie incendiate galioanele...

Mai degrabă să vadă orgolioasa *Plata Flota* dispărând cu bogăţiile sale decât să cadă în mâinile agresorilor!

Iar ziua de coşmar s-a încheiat printr-o noapte dantescă: în golf, douăzeci de galioane şi fregate ardeau, luminând munţii din jur şi rada până la Insulele Ciés.

Carcase calcinate, aur topit care curgea în valuri, minereu de argint care forma o magmă incandescentă de o culoare albă insuportabilă; în aerul încins se simţea mirosul aromat al mirodeniilor preţioase şi erau văzuţi marinari spanioli aruncând peste bord în ocean casete pline cu perle, rubine şi diamante.

Francezii au pierdut unsprezece nave şi aproape zece mii de oameni!

Anglo-olandezii învingători au încercat să stingă incendiile, reuşind să salveze doar câteva galioane şi să le remorcheze. Dar furia lor era mare ştiind că majoritatea bogăţiilor zăcea pe fundul mării, la zece-douăzeci de metri adâncime.

În dimineaţa zilei de 24, scufundători englezi şi-au riscat viaţa, au adus la suprafaţă o pradă nesemnificativă, dar, prinşi sub focul trupelor terestre, au fost nevoiţi curând să abandoneze misiunea de recuperare.

Flota întreagă a lui Rooke a ieşit în largul mării, ducând în urma sa cinci galioane cu încărcăturile aproape intacte.

Conform tradiţiei, Spania a pierdut jumătate din comoara de pe *Plata Flota* sabordată: două sute de miliarde de lire sterline... două sute de miliarde, care zac încă în nisipurile golfului.

Un francez, Florent Ramaugé, a căutat comoara din Vigo din 1945 până în 1962 şi efortul său s-a axat mai ales în jurul Insulelor Ciés, acolo unde există o certitudine istorică: aceea că un galion, încărcat cu pradă şi remorcat de englezi, s-a scufundat la 24 octombrie 1702.

Acest galion este acoperit de nisip, invizibil şi aflat la o adâncime de treizeci şi cinci-cincizeci de metri, dar Florent Ramaugé a sperat mereu să găsească epava într-o zi, iar atunci toate eforturile lui ar fi fost răsplătite.

Dar, oare, s-ar mai găsi acolo fabuloasa comoară din Vigo?

Cu riscul de a spulbera o legendă şi de a nu cruţa fantomele flotei de aur, trebuie să recunoaştem că galionul din Insulele Ciés reprezintă cel puţin jumătate din comoara existentă încă!

Şi, într-adevăr, singura parte, practic, recuperabilă.

Valoarea sa ajunge aproape la zece miliarde, douăzeci poate, şi putem afirma, în mod contrar zicătorii, că daraua face mai mult decât ocaua, mai mult ca niciodată.

Cronica spune că la ordinele reginei Maria-Luiza „generalul Velasco a evacuat până la Lugo un număr de o mie cinci sute de căruţe cu aur, potrivit unora, şi trei mii de căruţe trase de boi, conform altora".

O parte a convoiului ar fi fost jefuită de tâlhari şi ascunsă în muntele la poalele căruia se întindea Pontevedra.

Amiralul Chacon, făcut prizonier de englezi, estima că „ar fi dispărut patru până la cinci mii de căruţe".

Patru până la cinci mii de căruţe încărcate cu aur, iată, într-adevăr, chiar dacă expresia pare forţată, nişte bani la ciorap!

Şi ceea ce a mai rămas dintre aceştia în zilele noastre poate satisface setea de aur cea mai nemăsurată, chiar aceea a unui Pizarro modern!

5
COMOARA INCAŞILOR

Am putea susține, fără îndoială, că Marco Polo, Don Juan şi William Phips caracterizează spiritul de curiozitate al tuturor oamenilor.

Interes pentru cunoaştere, dragoste şi mister: aventura, femeia şi aurul.

Subtila alcătuire a acestui complex l-a ghidat pe sir Walter Raleigh spre minunatul Eldorado american: el iubise o regină, aspira la glorie, iar misteriosul Regat Aurit îl chema cu munții săi de metal galben prețios şi râuri pline cu perle.

Walter Raleigh era un fel de cavaler rătăcitor, deci un adevărat căutător de comori, şi la ce tezaur mai fabulos decât Eldorado se putea visa în secolul al XVI-lea?

Toată lumea vorbea despre acest ținut, unii susțineau că-l văzuseră deja, fuseseră acolo, dar localizarea lui pe hărțile epocii, cu exactitate, trebuie să-i fi încurcat chiar şi pe geografii cei mai aventuroşi!

Cu aproximație, Eldorado era situat în zona cuprinsă între Amazon şi Orinoco, în Guyana venezueleană actuală, sau

altfel spus între Ecuator = 0° latitudine şi 68° longitudine vestică.

Capitala acestui regat imaginar era Manoa şi suveranul său se numea Marele Paytite sau Marele Moxo ori Marele Paru sau Enim ori chiar Regele Aurit (El Dorado).

Un locotenent al lui Pizarro, pe nume Orellana, este inventatorul acestui ţinut paradisiac în care abundau cele mai preţioase bogăţii râvnite.

Spaniolul Martinez afirma că a trăit acolo şapte luni şi, în baza relatărilor sale, a realizat o hartă geografică pe care a desenat cei trei munţi înconjurând regatul Eldorado: un munte de aur, al doilea de argint, iar al treilea de sare!

La rândul său, Walter Raleigh nu s-a temut să publice, după o expediţie în America de Sud, o istorisire detailată a aventurilor sale sub titlul *Descoperirea vastului, bogatului şi frumosului imperiu din Guyana şi a marelui oraş de aur Manoa*, în care descria palatul de porfir şi alabastru, munţii de aur şi de perle, oamenii fără cap care locuiau în ţara de la poalele acelor munţi şi, de asemenea, triburile amazoanelor cu sânii tăiaţi!

Este adevărat că acesta povestea din auzite!

În afara acestor bogăţii naturale, se estima că Eldorado adăpostea comoara incaşilor. Spaniolii spuneau că în Eldorado se retrăsese un frate al lui Atahualpa, incaşul asasinat de Pizarro, împreună cu toate comorile adunate din imperiul peruan.

Desigur, o legendă! Dar, dacă Eldorado a fost un mit miraculos care, dincolo de chemarea magică, trezea, de asemenea, în oameni instinctul ancestral, preistoric, al marşului spre vest, al descoperirii capătului pământului, acolo unde apunea soarele în fiecare seară... dacă Eldorado a fost inventat în întregime, dimpotrivă, comoara incaşilor, care a bântuit visele atâtor generaţii, nu este una mitică!

Este cea mai colosală dintre comori, de o valoare, poate, egală cu cea a tuturor comorilor lumii dacă ar fi posibil să fie reunite.

Este dificil de avansat o cifră, cu atât mai mult cu cât ar trebui să ne aventurăm în domeniul miliardelor de miliarde, dar putem admite că aurul ascuns în 1533 de incaşi şi reprezentând averea unui mileniu de civilizaţie, era de o valoare egală cu aurul extras din minele din Peru, începând cu secolul al XVI-lea până în anul 1803.

În această perioadă de timp şi în baza ipotezei de mai sus, referindu-ne la istoricul Bertrand de Jouvenel, acest aur, adus în Europa, reprezenta 1.232.445.500 de piaştri, cu aproximaţie şi fără eroare: 1.500 de miliarde de franci-aur actuali.

O cifră atât de lipsită de măsură stârneşte mai degrabă imaginaţia decât inteligenţa.

Geneza comorilor incaşe necesită expunerea prealabilă a unui rezumat istoric al imperiului inca până la cucerirea sa de Francisco Pizarro, în anul 1532.

Imperiul se întindea din Chile până în Columbia, de-a lungul Anzilor Cordilieri. Manco Capac a fost fondatorul său, spre secolul al XVI-lea, şi patrusprezece monarhi sau „incaşi" i-au succedat.

În anul 1524, al doisprezecelea inca, Huayna Capac, conducea regatul împreună cu cei doi fii mai mari: Huascar, inca legitim, care domnea la Cuzco, şi Atahualpa, fiu natural, care-şi avea tronul la Quito: de unde un război fratricid.

Atahualpa îşi detronează fratele şi se proclamă inca suveran în 1532, exact anul în care Pizarro a pornit să cucerească America de Sud.

La 16 noiembrie 1532, a avut loc o întrevedere între Atahualpa şi conchistador, la Cajamarca, în nordul ţării, şi, oricât

de perfid am considera gestul spaniolului, acesta din urmă l-a făcut prizonier pe suveranul inca.

Apoi urmează celebra poveste cu răscumpărarea: Atahualpa, care între timp îl asasinase pe Huascar, oferă pentru a-şi redobândi libertatea conţinutul în aur al închisorii sale cu o înălţime de nouă picioare, plus de două ori cel în argint al unei camere alăturate.

Termenul de livrare a răscumpărării era de două luni. Desigur, Pizarro a acceptat propunerea şi mesageri indieni au plecat în ţară pentru a strânge metalele preţioase. Celula lui Atahualpa avea dimensiunile următoare:

– potrivit lui Xeres, secretarul lui Pizarro: 17 picioare pe 22, adică 5,50 m pe 7 metri;

– conform lui Francisco Pizarro: 35 de picioare lungime pe 17 sau 18 lăţime.

Înălţimea convenită fiind de nouă picioare, volumul răscumpărării se ridica, aşadar, la aproximativ 105 metri cubi.

Ţinând cont de golurile existente în spaţiul strâmt, cifrat la cel mult patru cincimi, volumul de aur ar fi fost de 20 metri cubi cel puţin, reprezentând patru sute de mii de kilograme de aur, două până la trei sute de miliarde franci-aur!

Dar Atahualpa s-a aventurat puţin oferind această răscumpărare; nu era decât un inca bastard, nerecunoscut de preoţi şi destul de puţin stimat de mai-marii regatului; autoritatea lui deja îndoielnică era aproape nulă după capturarea sa de către Pizarro, astfel încât metalul preţios nu a ajuns decât printre picături.

Atahualpa anunţase patru sute de mii de kilograme de aur, dar au ajuns doar cinci mii de kilograme, cu aproximaţie! Spaniolii au împărţit această pradă la Cajamarca, la 18 iunie

1533, după ce au topit masa totală. Produsul, cântărit şi detailat, era următorul:

– 1 326 539 pesos din aur (circa patru mii cinci sute de kilograme);

– 51 610 mărci* de argint (circa douăsprezece mii nouă sute de kilograme).

Pradă pe care Pizarro a împărţit-o cu cei şaizeci şi doi de cavaleri şi o sută doi infanterişti, după ce a dat câteva „firimituri" lui Almagro şi micii sale trupe.

Se spune că Francisco Pizarro a moştenit cincizeci şi şapte de mii două sute douăzeci de ecu şi o mie o sută şaptezeci şi cinci de livre de argint. Fiecărui cavaler i-au revenit: opt mii opt sute optzeci şi opt de ecu şi o sută optezeci de livre de argint. Iar pentru fiecare infanterist: patru mii patru sute de ecu şi nouăzeci de livre de argint.

O încărcătură preţioasă şi dificil de purtat pe cărările munţilor din Indiile occidentale! O bagatelă de şaizeci de kilograme pentru cea mai mică încărcătură!

Pe scurt, după ce inca Atahualpa a fost asasinat de spanioli, răscumpărarea a încetat să mai fie trimisă, iar convoaiele, oprite pe drum, au fost ascunse în munţi.

Este, aşadar, dovedit că aventura de la Cajamarca şi răscumpărarea lui Atahualpa nu au absolut nici o legătură cu comoara incaşilor, cuprinzând aur lucrat sub toate formele, bogăţiile de cult ale palatului regal, ale oficialităţilor de rang înalt ale imperiului, cu excepţia monedelor, pe care indienii nu le cunoşteau sau pe care nu binevoiau să le bată.

Deşi civilizaţia preincaşă este mult mai veche, putem admite că strămoşii incaşilor au stocat acest aur începând cu secolul al XI-lea.

*Măsură de greutate pentru cântărirea metalelor preţioase (n.t.).

Să spunem că, în şase secole de acumulare, ţara a ajuns să fie abundentă în acest metal preţios a cărui valoare putea, în consecinţă, să atingă un trilion cinci sute de miliarde de franci, aşa cum am mai menţionat.

Acest aur nu a fost găsit de spanioli.

Cu siguranţă, nu putem decât să lansăm o ipoteză, pentru că n-am fost la Cajamarca şi la Cuzco în timpul cuceririi, dar Pedro Pizarro şi fraţii săi, da; el a fost martorul faptelor şi iată ce scrie în cronica sa:

„Voi descrie în continuare ceea ce am găsit atunci când am intrat în Cuzco...

Uimiţi, contemplam vasele din lemn, aur şi argint, deşi cele mai frumoase fuseseră ascunse de indieni.

Printre alte lucruri, am descoperit o efigie în aur şi indienii ne-au spus, nu fără amărăciune, că era a fondatorului dinastiei inca.

Am mai găsit crabi din aur, vase decorate cu motive închipuind păsări, şerpi, păianjeni, şopârle şi alte animale, un ceas solar.

Toate aceste lucruri au fost descoperite într-o grotă din împrejurimile oraşului Cuzco.

Un indian ne-a spus că într-o cavernă aflată în apropiere de Villaconga se găseau ascunse mari cantităţi de plăci din aur, pe care Huascar le topise ca să-şi decoreze palatul.

Dar la câteva zile după ce a făcut această mărturisire, informatorul nostru a dispărut fără urmă.

În general, toate aceste comori sunt ascunse atât de bine, încât este imposibil să fie găsite.

Orejones le-au transportat cu ajutorul servitorilor în apropierea ascunzătorii; acolo, alţi indieni i-au înlocuit; au îngropat obiectele, apoi, la ordinul stăpânilor lor, s-au spânzurat ori s-au aruncat într-o prăpastie, fără să protesteze.

În această țară se găsesc nenumărtate comori, însă doar un miracol ar putea să ne ajute să le descoperim."

Trebuie să conchidem din această cronică a lui Pedro Pizarro un fapt de o importanță extremă: comorile au fost ascunse așa de bine, încât doar câțiva inițiați, după toate aparențele preoți, știau de locul ascunzătorilor. Acești inițiați au fost, fără îndoială, masacrați ori s-au sinucis și, oricum, nu aveau nici interesul, nici motivul de a divulga secretul amplasamentului bogățiilor, întrucât cultul lor a fost înlocuit iremediabil de religia creștină.

Încărcătura galioanelor din *Plata Flota*, adusă din Peru în Europa, era compusă în cea mai mare parte din minereu de exploatare.

Minereu prelucrat uneori la fața locului și bătut sub formă de monede în monetăriile din Ciudad de los Reyes (Lima) sau din Mexic.

Nu există, așadar, nici o îndoială în privința acestui subiect: comoara este încă în ascunzătoarea sa și provenea în principal, am spus-o, din palatul regal și din temple, mai ales din templele Soarelui din Cuzco și Titicaca.

Pe marginea comorii din Titicaca circulă și astăzi o legendă expresivă care merită povestită: cea a soarelui de aur.

Când spaniolii au împărțit prada considerabilă din Cajamarca și Cuzco, erau atât de bogați și plini de aur și argint, încât nu mai știau ce să facă și cum să-și folosească bogățiile. Atunci, se amuzau jucându-le la zaruri!

Se povestește că unul dintre ei, cavalerul Leguisano, potrivit scriitorului Prescott, soldatul Mancio Serra, conform istoricului Huber, avea în partea sa de pradă un disc din aur cu efigia soarelui.

Noaptea următoare, a pierdut discul la zaruri, întâmplare din care s-a născut proverbul spaniol: „Joacă-te cu soarele înainte să apună."

Discul solar a ajuns apoi la un caballero îndrăgostit de o fată inca, care a reuşit să-l convertească pe spaniol la religia Zeului-Soare şi să-l convingă, de asemenea, că discul-soare din aur trebuia să fie înapoiat preoţilor şi dus în templul încă neprădat de pe malurile lacului Titicaca.

Au luat-o, aşadar, spre sud, dar pe urmele lor era un detaşament spaniol comandat de un locotenent al lui Pizarro.

Fugarii nu aveau decât un avans mic când au ajuns la lacul sacru, unde s-au îmbarcat cu efigia preţioasă pe o *balsa*. Urmăriţi de spanioli şi ştiind că nu vor fi iertaţi, cei doi îndrăgostiţi au aruncat soarele de aur în apă, care a dispărut curând în adâncuri aruncând o ultimă strălucire de o splendoare miraculoasă, apoi, îmbrăţişaţi, au sărit în lac şi au dispărut la rândul lor.

O legendă foarte frumoasă, cunoscută de Florent Ramaugé, vorbeşte de două comori incaşe, din păcate destul de problematice.

— Este o istorisire fascinantă, pe care o voi reda din memorie, spunea Florent, dar, din nefericire, am uitat unele detalii şi numele eroilor, deoarece am fost asigurat că faptele sunt autentice şi poate că este adevărat. Deci un bătrân inca de spiţă nobilă, moştenitor al tradiţiilor şi al marilor secrete ale strămoşilor lui, şi-a dat seama spre sfârşitul vieţii că se află în faţa unei mari probleme, întrucât ceea ce ştia era de o importanţă considerabilă şi nu trebuia să moară o dată cu el. Era vorba de două comori mari, incaşe, ascunse în Anzii Cordilieri de preoţii Soarelui, în două ascunzători numite Pez Grande şi Pez Chico. Or, bătrânul avea un prieten spaniol de o înaltă ţinută morală, cu siguranţă admirator al obiceiurilor autohtone – cel puţin aşa credea păstrătorul tradiţiilor inca – şi care îi purta de mai mulţi ani o prietenie foarte strânsă. Acest spaniol era, desigur, cel mai bun prieten al său, fapt pentru care inca a

decis să şi-l facă, după o chibzuială îndelungată, confidentul său suprem, cel care după moartea lui urma să deţină secretul miraculos al celor două ascunzători. L-a chemat la căpătâiul său şi i-a zis:

— Ascultă, prietenul meu, mi-ai purtat dintodeauna stimă şi prietenie şi cred în măreţia sufletului şi în bunătatea inimii tale. Zilele mele sunt numărate; trebuie să transmit posterităţii secretul încredinţat de strămoşii mei. Ţie, prietene, îţi voi dezvălui unde se află comoara Pez Chico: este în Anzii Carahaya, pe flancul văii în care curge râul. Vei găsi o grotă pe care o luminează soarele cu primele sale raze. Blocuri mari de piatră astupă intrarea în cavernă şi va trebui să cauţi o fisură destul de largă pentru a lăsa să se strecoare un om. În spatele blocurilor de piatră, un tunel subteran pătrunde în munte şi trebuie să deschizi succesiv trei porţi pentru a ajunge la sanctuarul secret. Prima poartă este din aramă şi se deschide cu o cheie din aur. A doua este din argint şi se deschide cu o cheie de aramă. A treia este din aur şi se deschide cu o cheie de argint. În sanctuar, vei descoperi multe bogăţii: statui din metal preţios şi un disc din aur pur, pe care îl vei lua şi mi-l vei aduce, deoarece vreau să-l mai admir o dată înainte de a muri. Apoi îl vei duce înapoi în sanctuar şi trebuie să ai mare grijă să nu iei nimic din bogăţiile care aparţin lui Dumnezeu.

Spaniolul a promis tot ceea ce dorea bătrânul şi a plecat spre Anzii Carahaya. Dar, pe măsură ce înainta pe cărările muntelui, febra aurului îi răvăşea mintea şi îl înnebunea. A intrat în grotă şi, cum încuietorile funcţionau cu dificultate, a aruncat în aer porţile, apoi a jefuit sanctuarul de tot ceea ce conţinea mai preţios. Dar această pradă nu a făcut altceva decât să-i agraveze nebunia după aur, întrucât o dorinţă imperioasă, irezistibilă l-a determinat să-şi însuşească a doua comoară, Pez

Grande, care era încă şi mai minunată. A revenit acasă şi s-a dus la bătrânul inca. Prin ameninţări şi constrângeri, a încercat să-l facă să-i dezvăluie secretul marii comori.

— Nu! a spus Inca. M-ai înşelat, ai trădat încrederea pe care ţi-am acordat-o, dar nu vei ajunge să cunoşti niciodată secretul comorii Pez Grande... Niciodată... niciodată...

Înainte de a muri în torturi, bătrânul a murmurat totuşi nişte cuvinte care au făcut să renască speranţele spaniolului: *Intrarea în grota Pez Grande este sub statuia Zeului-Soare, dar nu o vei găsi!* Amintindu-şi de o astfel de statuie în sanctuarul din grota Pez Chico, spaniolul a înţeles că trebuia să caute în grotă, unde a revenit cu un târnăcop şi o cazma. La lumina unei torţe, s-a înverşunat câteva ore bune împotriva statuii, pe care a reuşit, în sfârşit, s-o răstoarne. Dar în aceeaşi secundă pereţii grotei s-au surpat şi l-au acoperit. Aşa s-a pierdut pentru totdeauna secretul grotelor Pez Chico şi Pez Grande, a căror poveste ne-a parvenit nu se ştie pe ce trasee misterioase! a încheiat Ramaugé.

Istoria lacului Titicaca aparţine mai mult domeniului posibilului şi al realului.

Lacul este un fel de mare interioară, lungă de două sute de kilometri şi care se găseşte la graniţa dintre Peru şi Bolivia, 3 919 metri altitudine.

Manco Capac, primul rege inca – sau primul inca – a avut spre anul 1100 revelaţia misiunii pe care i-a încredinţat-o Zeul-Soare.

Titicaca a devenit astfel centrul de pelerinaj al indienilor, cum sunt Ierusalim, Meca sau Benares.

Incaşii au construit pe insulă – situată astăzi pe teritoriul bolivian – un edificiu magnific de cult, ai cărui pereţi erau placaţi cu aur. (În istoria sau mitologia inca, zidurile edificiilor de

cult sunt toate acoperite cu plăci din aur. Este, fără îndoială, adevărat.)

Fiecare indian trebuia, cel puțin o dată în viață, să facă un pelerinaj la acest sanctuar și să ducă acolo o ofrandă în metal prețios.

Garcilaso de la Vega a scris referitor la acest subiect:

„Incașii au înălțat acolo un templu minunat, cu ziduri acoperite cu plăci din aur. În fiecare an, provinciile imperiului trimiteau în acest loc ofrande de o valoare considerabilă, sub formă de aur și argint, pentru a mulțumi Zeului-Soare."

Părintele Blas Valera a susținut că, potrivit afirmațiilor gardienilor nobili ai insulei sacre, numiți *mitimac* sau chiar *ayllus*, mormanele de aur și argint depuse pe Insula Titicaca ar fi fost de ajuns pentru construirea unui nou sanctuar, fără să fi fost necesar să se recurgă la piatră sau la mortar.

Exista acolo, în mod incontestabil, aur tasat, placat, sub formă de dale, cizelat, sculptat, în stare să facă să viseze douăzeci de generații de oameni!

Sanctuarul era plin, așadar, de bogății cel puțin comparabile cu cele ale sanctuarului din Cuzco.

Ce s-a întâmplat cu aceste bogății?

Cronicarii asigură că *ayllus*, aflând de sosirea cuceritorilor spanioli, când și-au dat seama apoi că aceștia doreau mai ales aurul lor, l-au aruncat în lac, astfel încât soldații lui Pizarro nu au găsit decât niște ruine.

Astăzi, pe amplasamentul sanctuarului antic se găsește biserica Notre-Dame de Capac Arana.

Comoara este scufundată, fără îndoială la mare adâncime, care atinge în unele locuri o sută optzeci și cinci de metri.

Apa lacului fiind rece, tulbure, și altitudinea munților atingând aproape patru mii de metri, nu este posibil de a fi

prospectată cu ajutorul scafandrilor autonomi, eventual până la douăzeci de metri adâncime, mai ales că presiunea sub apă este invers proporțională cu cea atmosferică.

Secarea lacului? O operație gigantică, irealizabilă, deoarece Titicaca este o adevărată mare interioară; mai mult, se pune problema ca specialiști din Peru să sape un tunel de șaizeci de kilometri lungime pentru a realiza căderi de apă care să alimenteze uzine hidro-electrice.

În concluzie, comoara din Titicaca va dormi, după toate aparențele, pentru totdeauna în nămolul lacului sacru.

Din punctul nostru de vedere, comoara propriu-zisă a incașilor este cea a templului Soarelui de la Cuzco, care, succedând, în favoarea poporului, sanctuarul de pe malurile lacului Titicaca, a devenit locul de prim rang al imperiului în secolul al XVI-lea.

Templul Soarelui se înalță în zona de sud a orașului, pe malul râului Guatanay.

Atenant era grădina sacră, CURICANCHA (de la *gucha curi* = aur; și *cancha* = loc împrejmuit de ziduri) sau locul aurului!

Părintele Cobo, iezuit și istoric spaniol, care a trăit în Peru și în Mexic în secolul al XVII-lea, amintea că grădina sacră din Cuzco adăpostea cantități importante de aur și argint; că zidurile capelei unde se înalță statuia Zeului-Soare erau acoperite cu plăci din aur și că toate ustensilele folosite la acea vreme erau din aur masiv.

Un alt cronicar spaniol, contemporan cu Pizarro și care se afla în Cuzco spre anul 1540, ilustrul Cieza de Leon, scria în acea vreme:

O mare parte a zidurilor sanctuarului este acoperită cu plăci subțiri din aur prelucrat; acoperișul de formă triunghiulară, construit din paie fine, este suportat de o șarpantă ale

cărei piese sunt ornate cu plăci din aur. Idolii, vasele şi toate obiectele sunt din aur.

Iată o descriere a grădinii Curicancha, sub semnătura lui Garcilaso de la Vega:

Dar dincolo de toate aceste minuni, pe obiectele incaşilor puteau fi observate lanuri de porumb, realizate în aşa fel, încât păreau naturale, cu rădăcinile, florile şi spicele lor, ale căror vârfuri erau din aur, iar restul, din argint, totul lipit împreună; indienii observau şi alte plante şi le studiau atent, pentru a le reprezenta cât mai natural prin aliajul şi lipirea acestor metale. La fel, se vedeau animale mari şi mici, făcute din aur şi argint, reprezentate tot la modul cel mai natural, cum ar fi iepuri, şobolani, şopârle, năpârci, fluturi, vulpi şi pisici sălbatice, deoarece nu aveau animale domestice. Mai existau păsări de tot felul, dintre care unele păreau să cânte, aşezate pe ramurile copacilor, în timp ce altele îşi întindeau aripile gata să-şi ia zborul.

Pe scurt, se remarcau cerbi-lopătari, lei, tigri şi tot felul de animale, fiecare realizat cât mai natural, cum spuneam, şi pus la locul său.

Toate casele aveau săli de baie cu nişte cuve mari din aur, în care se spălau incaşii, iar conductele prin care circula apa erau din acelaşi metale.

Cu acestea, ei îşi ornamentau, cu motive extrem de frumoase, termele unde existau izvoare cu apă caldă naturală, pe care o foloseau pentru a face baie.

Dar între celelalte grandori, aveau buscuri din aur şi argint, realizate natural pentru a fi puse în practică la nevoie şi folosite în Casele Regale.*

Indienii şi-au ascuns majoritatea acestor bogăţii imediat după ce au văzut lăcomia insaţiabilă a spaniolilor dornici să

Busc = prag pe care se sprijină poarta, atunci când este închisă (n.t.).

pună mâna pe cât mai mult aur şi argint, şi le-au disimulat cu atâta dibăcie, încât de atunci nu s-a descoperit nici măcar un obiect şi nu există vreo speranţă ca acest aur să fie găsit în viitor; poate numai întâmplător.

Deoarece este sigur că indienii de astăzi nu ştiu deloc unde sunt aceste comori şi că gardienii nobili ai insulei nu le-au dezvăluit secretul, pentru a împiedica utilizarea acestor lucruri altfel decât în folosul regilor lor, cărora le erau dedicate cu preponderenţă. (Text scris de inca Garcilaso de la Vega, nativ din Cuzco, şi tradus cu exactitate după versiunea spaniolă de I. Baudoin, 1633.)

Evident, Garcilaso de la Vega nu a văzut ceea ce a descris despre Curicancha; mama lui, prinţesă inca, i-a furnizat din memorie toată documentaţia referitoare la bogăţiile pe care le cunoştea perfect, fără îndoială, dar pe care, cu siguranţă, le-a exagerat.

Totuşi, faptele erau foarte recente. Dacă a luat cunoştinţă despre acestea la vârsta de şapte ani, nu avea decât circa un an mai mult când au fost ascunse comorile. Mărturia sa este, aşadar, aproape contemporană cu evenimentele.

Poate că a văzut totuşi faimosul lanţ din aur al lui Huascar, care ar fi cântărit peste două mii de kilograme?

Cieza de Leon spune referitor la acest subiect:

La puţin timp după ce a venit pe lume fiul mai mare al lui Huayna Capac, se spune că a fost realizat pentru acest prinţ un fel de cablu sau, pentru a fi mai exact, un lanţ din aur, care era atât de gros şi de greu, aşa cum susţineau cei care l-au văzut, încât era nevoie de peste două sute de indieni ca să-l ridice, nu fără oarecare dificultate.

El scrie mai departe:

Dacă am putea estima toate comorile ascunse în Peru, nu ar fi, aşadar, posibil să le stabilim un preţ, iar spaniolii au luat foarte puţin în comparaţie cu ce a rămas.

În această țară s-a pierdut o infinitate de comori. Dacă indienii nu le-ar fi ascuns după sosirea spaniolilor, cu siguranță le-ar fi oferit pe toate diavolului sau le-ar fi îngropat în morminte.

Toți cronicarii sunt, așadar, de acord, în a certifica existența istorică a comorilor incașe.

Bazându-se pe tradiție și pe dovezi grăitoare, este permis să credem în următorul fapt: comoara din Curicancha este ascunsă în subteranele fortăreței Sacsahuaman.

Această citadelă se află la nord de Cuzco.

Tradiția a situat dintotdeauna acolo cea mai mare comoară inca. Se povestește, de asemenea, că într-o zi doi băieți s-au pierdut în subteranele fortăreței; trei zile mai târziu, au ieșit printr-un culoar care ducea sub mănăstirea San Domingo, pe locul templului antic al Soarelui.

Unul dintre băieți avea în mână un știulete de porumb din aur, pe care nu putem decât să-l asociem cu comoara de cult din Curicancha.

Alte motive sunt în favoarea citadelei Sacsahuaman ca ascunzătoare principală a comorii incașilor.

În centrul fortăreței se ridica un turn rotund – Moyoc Marca – pe o platformă compartimentată bizar, legată de subterane constituind un asemenea labirint, încât doar câțiva ghizi inițiați reușeau să se descurce înăuntru.

În aceste tuneluri curgea un izvor abundent de apă, a cărei proveniență era cunoscută doar de inca și de membrii Consiliului Bătrânilor.

De ce aceste subterane labirintice? În ce scop acest privilegiu regal legat de izvor, dacă nu de a îndepărta sau împiedica în vreun fel cercetările posibile, de a păstra intactă grota conținând comoara, reperul suprem al bogățiilor imperiului?

Spaniolii – Huber *dixit** – ar fi vrut foarte mult să exploreze subteranele fortăreței Sacsahuaman, unde știau ori unde credeau că erau ascunse bogății enorme, dar nu au reușit să pătrundă, deoarece fortăreața a fost demolată în timpul războiului, iar surpări provocate voluntar acopereau galeriile.

Este posibil, de asemenea, ca o ascunzătoare importantă să existe în sanctuarul din Machu Pichu, în sudul țării. Într-adevăr, spre anul 1535, spaniolii l-au trimis curier la Manco, ultimul inca după moartea lui Huascar și Atahualpa, pe ambasadorul Ruiz Diaz, care a fost martorul unui troc ciudat.

Manco a cerut să fie adus în fața lui un obroc de porumb, căruia i-a răsturnat conținutul pe pământ. A luat o boabă și i-a arătat-o lui Diaz, spunând:

— Atât au luat spaniolii din aurul inca.

Apoi, arătând boabele de porumb vărsate pe jos, a adăugat:

— Iată ce a rămas și ce vă pot oferi dacă părăsiți definitiv imperiul. (După istoricul Huber.)

Pizarro nu a acceptat acest târg, deoarece se bănuiește că a venit în Peru ca misionar creștin, dar această anecdotă pare să dovedească faptul că Manco avea știință de una dintre cele mai importante ascunzători ale comorii inca.

Este posibil ca această ascunzătoare, și altele – cele din Cuzco și Machu Pichu în special – să fie cunoscute la ora actuală de preoții autohtoni, care au misiunea de a perpetua cultul Soarelui și poate că, într-o zi, oamenii vor asista uimiți la ieșirea din subterane sau din grotele andine a lanțului din aur al lui Huascar, a plăcilor, a „spicelor", a leilor și a tigrilor, fiecare realizate natural din metalul prețios, cât și a bogățiilor miraculoase ale grădinii sacre Curicancha.

*A spus, lat. (n.t.).

6
PIRAȚII

Aurul, care a motivat descoperirea unei lumi necunoscute, a ilustrat, de asemenea, istoria unui roman popular în purpuriu, galben, şi negru: cel al piraților, bandiților, corsarilor şi al Fraților Coastei, mari hoți ai rutelor marine şi oceanice şi beneficiari printr-un noroc neaşteptat al unor bogății americane incalculabile.

Unii dintre aceşti aventurieri erau gentilomi autentici, marinari şi descoperitori de pământuri noi, antrenați de evenimentele politice în expediții piratereşti.

Alții se aflau pur şi simplu în căutarea unei prăzi.

Mai mulți şi-au sfârşit zilele bogați, respectați; iar unii mai nenorocoşi au fost spânzurați şi chiar se aşteptau la aceasta. Numele lor: Drake, Frobisher, Hawkins, Levasseur, Manswelt, Legrand, l'Ollonois, Morgan, Montbars Exterminatorul, Wafer, Dampier, Davis, Laurent de Graff, de Lussan, Kidd...

Când *Plata Flota*, escortată de o mulțime de fregate, naviga spre Sevilla sau Cadix, se întâmpla rar ca pirații să îndrăznească să atace.

Dar înainte de a se regrupa, când galioanele „colectoare" se dispersau în largul coastelor Braziliei sau ale Perului, în Golful Mexic ori în Marea Caraibilor, atunci haita bricurilor pirat, rapide şi cu vele uşoare, se repezea asupra prăzii!

Cu douăzeci de tunuri contra şaizeci şi o sută de piraţi împotriva a trei sute de oameni din echipajul unui galion, lupta începea şi se înclina întotdeauna în avantajul celor mai decişi, mai înrăiţi, al celor cărora tentaţia unei prăzi fabuloase le dădea aripi de curaj.

Mai ales corsarii şi piraţii englezi, a căror ţară era în război declarat cu Spania – cel puţin în majoritatea timpului, au cauzat cele mai mari pierderi prăzii lor râvnite: *treasure ships*.

În secolul al XVI-lea, *San Felipe* şi *Cacafuego* i-au livrat lui Francis Drake două milioane de dolari în aur şi argint.

Francis Martin Frobisher a capturat de pe *Madre de Dios*, venind din Filipine, o încărcătură bogată de covoare, esenţe de lemn de abanos, fildeş, pietre preţioase şi monede, cu o valoare de un milion două sute cincizeci de mii de dolari.

În secolul următor, piraţii au jefuit de pe *San Pedro* „douăzeci şi una de mii de piaştri, puşi în opt cufere de stejar, şi şaisprezece mii în saci, precum şi o cantitate de argint".

Ei au prădat *Cartagina*, având la bord, se zice, o comoară de douăzeci de milioane de lire sterline.

Piratul Avery a capturat, spre anul 1694, nava *Gunsway* a Marelui Mogol, cu o sută de mii de piaştri şi tot atâţia ţechini.

Dar aceşti piraţi şi aventurieri de tot felul aveau legile lor, cel puţin cei care – şi ne referim în special la piraţi şi corsari – observau regulile elementare ale războiului şi îşi împărţeau prada conform justiţiei lor. Legea, fără să se instaureze o regulă absolută, se stabilea în felul următor:

1. Fiecare depune jurământ să nu deturneze, nici să ascundă vreo pradă, oricât de mică, pentru folosul personal.

2. Parte a navei dată căpitanului.

3. Soldă pentru dulgher (100-150 de piaştri).

4. Parte de provizii (200 de piaştri).

5. Soldă pentru chirurg şi trusa sa de medicamente (250 de piaştri).

6. Indemnizaţii pentru răni, pierderea unui ochi, a unei mâini sau a unui picior etc., determinând o incapacitate fizică (potrivit ordinului de incapacitate: şase sute de piaştri pentru braţul drept, cinci sute pentru braţul stâng, cinci sute pentru piciorul drept, o sută pentru un ochi sau un deget etc.).

Este interesant de notat că piastrul valora atunci un dolar din 1960.

7. Din grosul prăzii: cinci sau şase părţi pentru căpitan, două părţi secundului şi ofiţerilor, o parte pentru matcloţi şi mus.

8. În lipsa prăzii, nu există soldă.

Din tot acest expozeu rezultă că încărcăturile galioanelor şi, în consecinţă, prada piraţilor, erau departe de a atinge sumele enorme menţionate de tradiţie în privinţa comorilor submarine şi terestre.

Dar, datorită imposibilităţii de a stabili o sumă, suntem nevoiţi să admitem valorile transmise pe cale orală, deliberat optimiste! Ne este permis totuşi să presupunem că suma totală a comorilor submarine şi terestre atinge sau depăşeşte un miliard de dolari.

Destul de rar, piraţii urmăriţi de lege puteau profita de pe urma bogăţiilor lor dobândite nu foarte uşor. Unde să se retragă pentru a trăi liniştiţi?... Presupunând că se puteau retrage, deoarece riscurile meseriei erau mari, aşa cum ne putem imagina.

Ca atare, era mai indicat să cheltuiască banii strânşi în taverne, fieful corsarilor, şi în special pe Insula Broaştei Ţestoase sau în Jamaica.

Cu toate acestea, neîncrezători şi precauţi ca nişte burghezi obişnuiţi, piraţii recurgeau cel mai adesea la ascunzători pentru o comoară de care să se folosească în cazuri extreme, ascunzătoare în care erau depuşi, de asemenea, prin forţa împrejurărilor, dubloni şi alte monede, ba chiar bijuterii şi pietre preţioase care erau dificil de schimbat.

Numeroase ascunzători au rămas intacte – piraţii fiind ucişi în luptă sau spânzuraţi –, iar existenţa lor şi hărţile cu poziţia exactă a locului au făcut obiectul unor căutări febrile.

În anul 1932, o expediţie specială de căutători de comori a plecat din Franţa cu destinaţia Insulele Galapagos: baroana Antoinette de Wagner, de origine austriacă (dar căsătorită cu aviatorul francez B.) şi cei trei cavaleri servanţi, Robert Philipson, Rudolph Lorentz şi doctorul Ritter.

Cei patru s-au ambiţionat să trăiască un roman dublu de dragoste şi aventură.

Escapada era constituită pentru căutarea comorii din Desmarest şi crearea în Galapagos, pe mica Insulă Marchena, a unui imperiu autonom, baronesa urmând să fie suverana acestuia.

Dragostea... Dumnezeule, a fost redusă la o ipoteză, deoarece toţi eroii istorisirii au murit sau au dispărut! Se presupune că baroana cea frumoasă şi cu părul negru a vrut, prin carta regelui Pausole, să reînvie viaţa inimitabilei Cleopatra şi a lui Antoniu!

A fost văzută pe Insula Marchena plimbându-se goală prin hăţişuri, flancată de cei trei cavaleri, iar ziarele naturiste au scris că ea era una dintre adeptele lor cea mai convinsă.

Totuşi, pe când avea un magazin de jucării la Paris, pe strada Picups, baroana nu era versată în gimnosofie... cu atât mai puţin într-un flirt mai îndrăzneţ!

Ca îmbrăcăminte, Antoinette de Wagner nu purta, pe insula sa, decât o centură de piele, de care erau suspendate un pumnal cu lama scurtă şi lată, prevăzut cu un mâner dintr-o piatră preţioasă roşie-închisă, şi un revolver cu pat de sidef.

Subiecţii săi – cei trei bărbaţi – efectuau săpături în diferite locuri, ceea ce lasă să se presupună că aveau un plan sau o hartă.

Un marinar norvegian, pe numele său Nuggerud, atras de reputaţia frumoasei suverane, a debarcat într-o zi pe Insula Marchena. A fost tratat mai întâi cu respect, apoi a fost sechestrat toată noaptea pentru a afla dacă este în căutarea comorii.

A mărturisit că nu este decât un admirator, iar baroana, după ce l-a supus unor probe diferite de iniţiere şi l-a convertit la nudism, l-a primit în haremul său de dragoste.

Pentru ea, un amant în plus era un câştig în plus; pentru însoţitorii ei, două braţe noi erau binevenite ca ajutor la săpat.

La puţin timp după aceea, doi americani sosiţi cu iahtul lor au fost întâmpinaţi cu focuri de armă după ce au debarcat şi au fost nevoiţi să se retragă în grabă.

Istoria comunităţii, începând din 1936, nu este cunoscută şi nu se ştie dacă a fost descoperită comoara; dar, în noiembrie 1944, pe ţărmul insulei au fost găsite trupurile lui Rudolph şi Nuggerud, morţi din prea multă dragoste, s-a spus, asasinaţi, conform altei versiuni; moartea celor doi, oricum, survenise de câteva luni.

Ce s-a întâmplat cu ceilalţi locuitori ai insulei?

Conform zvonurilor – poate fără vreun fundament real –, doctorul Ritter ar fi fost otrăvit şi îngropat pe Floriana, insulă situată în sudul arhipelagului Galapagos, unde mormântul său

a fost profanat în 1949 de vizitatori misterioşi, care căutau, după toate aparenţele, un document aflat asupra cadavrului.

Philipson şi baroana au dispărut pentru a trăi o poveste adevărată de dragoste? Sau pentru a se bucura singuri de comoara în sfârşit descoperită?

Este imposibil de dat o explicaţie dramelor şi un epilog acestui roman straniu.

Mai la sud, spre Strâmtoarea Magellan, la circa 49°38' longitudine vestică, este ascunsă o veritabilă comoară a corsarului Terracuca, ex-locotenentul lui François l'Olonnois.

Cesares, bricul său goeletă, era aşa de încărcat şi într-o stare atât de proastă după ce a trecut strâmtoarea în ianuarie 1751, încât Terracuca a considerat prudent să-şi îngroape prada pe Insula Saumape, unde a făcut escală.

Comoara se compunea din lingouri din aur cu o valoare la acea epocă de o sută de milioane de dubloni-aur, rezultată din prădarea oraşului-port Bahia-Blanca şi a tezaurului indienilor Mahuidas, constând în cinci mii de kilograme de plăci din aur desprinse de pe altarele templelor.

După ce comoara a fost îngropată, echipajul, format din optsprezece oameni, a jefuit o parte din pradă, dar nu a putut să o transporte la loc sigur, din cauza maladiilor, în special scorbutul. Mai mulţi mateloţi au murit pe insulă cu partea lor de aur şi argint; este chiar probabil ca nici un pirat de pe *Cesares* să nu fi scăpat teafăr din aventură.

În 1846, au fost găsite într-o grotă nouă schelete, arme şi plăci din aur. Mai târziu, au fost recuperate bijuteriile şi dublonii. Două expediţii, în 1896 şi 1912, au descoperit câteva ascunzători mici conţinând şase milioane de dubloni, dar grosul comorii este încă îngropat într-una dintre numeroasele grote de pe insulă.

În Golful Tonkin, pe una dintre Insulele Piraților, la circa 21°15' latitudine nordică și 106°5' longitudine estică, este zidită într-o cavernă, conform cronicii, și după toate aparențele pe o insulă în apropiere de Ha-Tien, comoara piratului Laka Bang, care a pustiit coastele birmaneze și Siamul în 1780 și a fost stăpânul orașului Calcutta timp de doi ani.

Laka Bang, care a oferit faimosul diamant „Marele Mogol" rajahului din Rampur, a fost ucis de rivalul său, Kai-Tu, fără să fi dezvăluit secretul ascunzătorii sale.

Când un om cade într-o prăpastie, este zdrobit într-un angrenaj monstruos sau se înecă în adâncul unei bulboane, în ultima secundă conștientă a vieții sale se gândește la un miracol cu o credință nestrămutată: să învingă gravitația, să stopeze materia, să devină o ființă zburătoare, fără greutate, sau să călătorească în timp...

Dar nu există nici un miracol în fața ireductibilității materiei fără conștiință: gravitația îl va lovi de stânci, angrenajul îl va zdrobi, apa ucigașă îl va îneca pe înotător; legile fizicii nu cedează niciodată în fața dorințelor gândirii umane.

Dimpotrivă, de la om la altul, de la o inteligență umană la alta, există aproape întotdeauna o posibilitate de miracol prin intermediul unui singur cuvânt, faimosul cuvânt magic: comoara!

Gangsterului decis să vă omoare, inamicului care vă ține la cheremul său, societății indiferente la falimentul sau situația dumneavoastră dificilă – în fața acestor situații este de ajuns să spuneți pentru a vă salva viața: „Știu unde e ascunsă o comoară..."

Atunci, gangsterul își lasă jos pistolul, inamicul vă iartă și oamenii buni vă tratează cu interes.

Adevărată sau falsă, afirmația magică produce efectul – cel puțin temporar – și mai mulți pirați, aventurieri și deținători veritabili de comori i-au experimentat atotputernicia.

Cel scăpat teafăr de pe bricul corsar se salvează de ştreang dezvăluind locul unde este comoara căpitanului piraţilor; prizonierul de drept comun Luigi Lorenzi vorbind despre comoara de pe muntele Ora; Peter Fleight povestind că a ascuns comoara lui Rommel; un deţinut dintr-o închisoare din Florenţa, care ştie unde a scufundat Buffarino Guidi bogăţiile ministerului său; fostul soldat spaniol şi comoara din Argelés; vagabondul din Sydney care deţine planul ascunzătorilor de pe Insula Cocos; radiestezistul din Sully-sur-Loire detectând cufere pline cu aur şi documente; tot un vagabond, Pierre Alquier, din Perpignan, asigurând că a pătruns în cripta comorilor din Rennes-le-Château…

Toţi ştiu unde este comoara, dar nu cu precizie, ori configuraţia locurilor s-a schimbat, sau chiar ascunzătoarea se află în celălalt capăt al lumii, pe scurt există în mod obligatoriu un obstacol de neînvins!

În 1710, într-o glorioasă dimineaţă de august, corabia cu trei catarge *Assomption* – condusă de căpitanul Porée – ajungea în preajma Insulei Grand-Bé şi amara la cheiul din Saint-Malo.

O mulţime numeroasă era deja prezentă în port, deoarece se ştia că nava sosea din cele două Americi, având, fără îndoială, o încărcătură bogată, poate animale extraordinare şi plante exotice!

Oamenii au fost însă puţin dezamăgiţi văzând doar cincizeci de prizonieri de război, englezi în majoritate, de care spaniolii din Peru se debarasaseră, întrucât consideraseră că temniţele franţuzeşti erau mai bune. Iar prizonierii se şi vedeau salvaţi, pe bună dreptate, deoarece erau toţi, mai mult sau mai puţin, piraţi.

Crucea Roşie internaţională nu era încă înfiinţată, dar bunul simţ şi bunăvoinţa erau atunci respectate, şi chiar între

inamicii ereditari din Franța și Anglia exista, în plin război, un serviciu oficial de schimb între prizonieri.

Aceștia din urmă erau îmbarcați la Plymouth și Saint-Malo la bordul „navelor parlamentare" fluturând propriul pavilion în vârful brigantinei artimonului, așa cum trebuia, și arborând drapelul inamic pe catargul velei foc de la prova.

Închisorile fortului Saint-Malo nu trebuia, așadar, să servească decât ca un popas provizoriu, în așteptarea unui convoi apropiat. Prizonierii au fost înregistrați și avertizați că se vor îmbarca mai târziu pentru Anglia; atunci, unul dintre ei, locotenentul Thomas Stradling, a refuzat repatrierea și a cerut să fie pus în libertate pe pământ francez.

— Imposibil! a spus domnul Lempereur, comisar în Marina Regală, care lua interogatoriile. Crezi că n-avem altceva mai bun de făcut decât să hrănim niște englezi pe pământul Franței? De voie, de nevoie veți fi condus la Plymouth.

Dar Stradling s-a încăpățânat și comisarul l-a întrebat în cele din urmă despre motivele cererii lui, de altfel singura.

— Am plecat într-o expediție piraterească din Kinsale, Irlanda, la bordul unei fregate vechi, *Cinque Ports Galley*. Campania mea, după cum vedeți, a fost dezastruoasă și nu am adus nimic armatorilor mei.

— Este norocul mării! a replicat Lempereur.

— Da, însă... când armatorii mei vor ști că am devenit bogat, mă vor urmări pentru a le da comoara!

Și, din vorbă în vorbă, presat cu întrebări și amenințat cu repatrierea forțată, Thomas Stradling a trebuit să se dea bătut și să povestească istoria comorii sale.

Această istorisire a făcut mare vâlvă la vremea aceea și l-a interesat în special pe Lempereur, care a crezut că va face avere de pe urma mărturisirilor corsarului.

Stradling a relatat că a îngropat peste o sută de mii de piaştri (cinci sute de milioane în 1938) într-o ascunzătoare pe care o cunoştea doar el, pe Insula Plata sau Insula de Argint.

Lempereur a crezut istorisirea, iar împreună cu el şi un scriitor remarcabil al mării, Henri Lemarquand, care, în 1938, a găsit documentaţia referitoare la această poveste în arhivele Arsenalului din Brest şi la Biblioteca Naţională.

Lempereur, chiar dacă era un funcţionar conştiincios, nu prea se mândrea că ar fi fost expert în geografie. El a redactat un raport, în baza depoziţiei lui Stradling, adresat ministrului Marinei, contele Jérôme de Pontchartrain, într-o engleză incorectă, situând Insula de Argint în largul coastelor Uruguayului, la Rio del Plata.

În realitate, era vorba de Insula del Plata, în Pacific, cum priveşti dinspre coastele statului Peru, puţin deasupra Ecuatorului.

Ministrul nu s-a înşelat, dar nu a vrut să dea curs acestei afaceri dacă nu era informat regele Spaniei. Lempereur a protestat şi, bazându-se pe ordonanţele lui Colbert, a dovedit că prada lui Stradling era o captură de război; el a propus chiar un partaj: un sfert englezului, un sfert societăţii de recuperare şi două sferturi ministerului.

În fapt, armatorii din Saint-Malo erau gata să finanţeze o expediţie şi Lempereur ştia că ar fi avut de câştigat de pe urma acesteia.

După un schimb steril de note, acordul nu a fost încheiat şi Stradling a fost îmbarcat pe o navă parlamentară. Potrivit manuscriselor studiate de Lemarquand, iată istorisirea povestită de Thomas Stradling.

Englezul, născut la Londra, avea 28 de ani când a plecat din Kinsale în septembrie 1703, ca locotenent pe fregata

Cinque Ports Galley pentru expediţii piraterești în Marea Sudului, în compania celebrului corsar Dampier, comandant pe vasul *Saint-George*, prevăzut cu douăzeci şi şase de tunuri.

După o campanie nereuşită care a agravat disensiunile dintre Dampier şi Stradling, *Cinque Ports Galley* s-a separat de *Saint-George* în Golful Panama şi şi-a încercat singură şansa.

La puţin timp a intervenit un nou dezacord, de data aceasta între certăreţul Stradling şi Alexander Selkirk, maistrul său de echipaj, care a fost debarcat singur, doar cu o carabină şi o livră de praf de puşcă, pe insula pustie Juan Fernandez.

Selkirk îl va inspira mai târziu pe Daniel Defoe pentru a da contur eroului din celebrul său roman *Robinson Crusoe*.

Cinque Ports era o navă veche, măcinată de clasicul vierme-de-corăbii şi alge şi care ar fi avut nevoie de reparaţii serioase; lucrările trebuiau începute repede înainte de a se scufunda din cauza cocăi putrezite.

În largul Capului Bianca, Stradling capturează prin viclenie un vas spaniol de război pentru paza coastei, cu douăsprezece tunuri, masacrează echipajul şi descoperă în jurnalul de bord (nota privind declararea mărfurilor) o captură fabuloasă: saci din piele, casete, cufere cu sigilii din ceară roşie. aur, argint, diamante, perle!

Corabia transporta fraudulos spre Acapulco în Mexic bogăţii private care trebuia îmbarcate clandestin cu destinaţia Spania, pentru a nu achita *quinto*-ul regal.

Comoara este însuşită degrabă, corabia scufundată, împreună cu supravieţuitorii, şi Stradling ia în calcul două destinaţii posibile: Capul Horn sau Indiile orientale. Piraţii nu mai au timp să decidă, că unul dintre ei strigă:

— Ne scufundăm! Corabia ia apă!

Spărturile sunt acoperite cu prelate unse cu seu, dar trebuie pompat fără încetare pentru ca apa să nu inunde cala... Stradling încearcă să ajungă la o insulă.

Cinque Ports navighează în derivă, şi, cum o nenorocire nu vine niciodată singură – cel puţin dacă nu a fost o pedeapsă a cerului –, la bord apare tifosul. Când fac o escală la Albermarle, în Galapagos, piraţii bolnavi, decimaţi de maladie, nu mai sunt decât treizeci; apoi mai rămân douăzeci de supravieţuitori şi nu se poate pune problema reparării cocăi într-o dană. Se fac unele mici peticeli şi vasul iese în larg, dar din nou pătrunde apă!

De data aceasta, avariile sunt serioase, ireparabile pentru a spune pe şleau, şi englezii, având o comoară evaluată la câteva sute sau două sute de mii de piaştri, sunt disperaţi revăzând în zare Capul Clear şi portul Kinsale.

Dar sunt şi mai cuprinşi de panică: deşi bogaţi, s-ar putea să nu aibă parte de cuferele pline cu piaştri şi pietre preţioase dacă se vor scufunda din cauza cocăi deteriorate.

Sunt aruncate tunurile în mare pentru a uşura corabia şi, în cele din urmă, oamenii, luând alimente şi comoara, se refugiază pe o plută confecţionată în grabă şi pe unica barcă de salvare.

Cinque Ports Galley se scufundă şi naufragiaţii împinşi de curent ajung, după mii de pericole, pe o bucată mică de pământ, pustie, bănuind că este insula Plata sau La Plata. Comoara este ascunsă într-o grotă de pe faleză, în apropiere de locul debarcării, iar piraţii transportă cu greu stânci greoaie pentru a masca intrarea.

Măcinaţi din ce în ce mai mult de tifos, încearcă să supravieţuiască în mijlocul unei naturi ostile, fără apă, fructe, vânat, chiar dacă erau incapabili să-l urmărească, şi în fiecare

dimineață descopereau încă un cadavru: un om mort de maladie, foame sau de epuizare.

Când nu mai rămân decât patru supraviețuitori, Stradling înalță steagul alb: mai bine să cadă în mâinile spaniolilor decât să crape ca niște blestemați!

Slăbiți de oboseală și febră, englezii sunt deprimați, dar Stradling, cu o ultimă fărâmă de energie, nevrând să-și piardă comoara, aruncă în aer grota cu doi barili de praf de pușcă și ia un punct de reper: un colț de stâncă aflat la șaizeci de pași de ascunzătoare.

Naufragiații sunt la capătul puterilor, când zăresc o fregată spaniolă intrând în golf: ei bâlbâie niște cuvinte incoerente, vorbesc de o comoară, de piaștri și diamante, dar în engleză și, oricum, cei sosiți nu par să dea crezare delirului lor verbal.

Trei dintre muribunzi supraviețuiesc trei zile, iar unicul scăpat este Stradling, cel care a trecut din temnițele peruane în închisoarea din Saint-Malo, cu fabulosul său secret și datele exacte permițând regăsirea ascunzătorii.

Credem că, imediat ce a fost repatriat, fostul pirat, pentru a-și redobândi comoara, s-a îmbarcat la bordul unui vas mic, dar s-a scufundat în apropiere de Terra Nova.

Cei o sută sau două sute de mii de piaștri blestemați de pe vasul spaniol de război rămân, așadar, în cuferele ascunse de grămezile de stânci, pe faleza insulei enigmatice.

Pentru cei pe care i-ar tenta aventura, iată locul exact al Insulei de Argint în Marea Sudului: 1°10' latitudine sudică și 81°10' longitudine vestică.

7
AVENTURA FABULOASĂ DE PE INSULA COCOS

În ierarhia prăzilor piraților, ascunse și negăsite vreodată, comoara de pe Insula Cocos se situează pe primul loc și pe al doilea la nivel mondial al tuturor tezaurelor cunoscute, imediat după cea a incașilor.

Documentația care se referă la evenimentele care urmează este departe de a fi axată pe baze istorice solide, dar Insula Cocos are privilegiul de a fi fost vizitată de oaspeți celebri: președintele Franklin Roosvelt, amiralul Nicholson, Malcom Campbell, căpitanul Tony Mangel, iar documentele sunt recunoscute oficial și de nepus la îndoială!

Insula, aparținând Republicii Costa Rica, se află în mijlocul Oceanului Pacific, departe de orice rută frecventată, la nord de Ecuator și în largul coastelor Columbiei. Poziție geografică: 5°32' latitudine nordică, 87°10' longitudine vestică.

Lung de circa opt kilometri şi cu o lăţime de patru kilometri, acest colţ de pământ se prezintă ca un platou stâncos pe care cresc cocotieri şi se înalţă trei vârfuri vulcanice: Vârful Vestic, Marele Vârf (opt sute cincizeci de metri) şi Conul Sudic (patru sute optzeci de metri). La est, dominând marea, se ridică o barieră de stânci cu o înălţime de şaizeci până la o sută optzeci de metri.

Aici există două izvoare de apă dulce, unul în apropiere de Golful Wafer, celălalt în Golful Chathman. Două pârâiaşe, curgând în cascadă, dar uneori secate, se varsă la sud de insulă, unul în Golful Speranţei, celălalt la o mie două sute cincizeci de kilometri mai la est.

Insula este pustie, cutreierată totuşi, aşa cum se spune, de şerpi, dar căpitanul Tony Mangel, care a vizitat-o de două ori, asigură că n-a văzut nici unul.

Potrivit cronicilor cu caracter semiistoric, Insula Cocos adăposteşte mai multe comori totalizând douăzeci de miliarde de franci.

Cea mai de seamă este, fără îndoială, cea de pe *Mary Dear*, care ar atinge zece până la douăzeci de miliarde de franci.

La începutul secolului al XIX-lea, statele din America de Sud au întreprins o serie de războaie în vederea cuceririi independenţei.

În 1820, generalul San Martin, pe uscat, şi lordul Cochrane, pe mare, operând din baza lor din Bolivia, s-au îndreptat spre capitala Lima, aflată pe atunci sub dominaţia spaniolilor viceregelui Pezuela.

Trupele generalului au făcut un marş victorios care trebuia să se încheie cu ocuparea portului Callao, unde lordul Cochrane avea la dispoziţie fregata *Esmeralda* şi douăzeci şi şase de nave şi ambarcaţiuni de război cu un catarg, care protejau totuşi cele trei sute de tunuri ale fortului.

Cuprinşi de panică înaintea asaltului final, bogaţii spanioli din Lima au optat pentru fugă, împreună cu, desigur, bogăţiile lor sau cel puţin cu ce puteau duce.

Doar drumul pe mare se dovedea a fi încă liber, dar în Callao, port din Lima, nu exista decât un vas capabil să întreprindă cu succes o călătorie din Peru în Spania: *Esmeralda*, dar, din nefericire, acesta avea misiunea să apere portul.

Căpitanului scoţian Thompson, comandând un bric, aparent în stare bună, *Mary Dear*, a decis să ridice ancora pentru a evita urmările bătăliei evidente: plătind în aur, comercianţii şi clerul din Lima au închiriat nava.

În două zile a fost îmbarcat la bord tot ceea ce avea mai valoros oraşul: capitalurile private, piaştri, ducaţi, ludovici, bijuterii, pietre preţioase, candelabre din aur din catedrală, anaforniţe şi obiecte de cult, veselă din argint, cărţi, arhive, obiecte de artă etc.

De fapt, Thompson nu era pirat, dar, înnebunit literalmente de incalculabila bogăţie a încărcăturii sale, s-a pregătit de drum, cu pasagerii săi, destul de puţin hotărât să-i conducă la Cadix sau în alt port din Spania.

El s-a îndreptat spre nord şi, într-o noapte, convins de insistenţele echipajului său, s-a lăsat antrenat în comiterea unor crime odioase: pasagerii au fost omorâţi, apoi aruncaţi în ocean, iar *Mary Dear*, devenită navă-pirat, a întins pânzele cu direcţia Insula Cocos, a cărei situare izolată, în afara oricărei rute supravegheate, atrăgea ca un magnet corsarii Mării de Sud.

Prada a fost îngropată pe insulă ca măsură de prevedere, deoarece *Mary Dear*, semnalată pe toate oceanele, nu avea nici o şansă să acosteze într-un port, unde, fără îndoială, trebuia să declare încărcătura sa periculoasă.

Era în plin secol al XIX-lea şi acorduri internaţionale stipulau foarte clar şi pedepseau cu moartea pirateria!

Şi atunci, încotro să se îndrepte? Ruta prin Capul Horn era dificil practicabilă, deoarece trebuia să se navigheze de-a lungul coastelor statelor Columbia, Peru sau Chile, unde navele Independenţei asigurau o pază vigilentă.

Să traverseze Pacificul? Era la fel de periculos şi apoi nu se putea abandona pe o insulă atât de îndepărtată o comoară pe care foarte puţini ar fi avut ocazia s-o recupereze ulterior! S-a recurs la o altă variantă: Thompson s-a apropiat de coastele Americii Centrale, a dat foc bricului şi s-a îmbarcat în bărcile de salvare cu echipajul său pentru a ajunge pe coastele acesteia, intenţionând să joace, în caz de nevoie, rolul unor naufragiaţi fără voie.

Dar cadavrele pasagerilor asasinaţi au fost pescuite şi vicleniа n-a ţinut: interogaţi abil cu ştreangul de gât sau cu tălpile picioarelor pe jăratic, mateloţii au dezvăluit toate detaliile aventurii, inclusiv locurile unde au fost ascunse comorile personale, care au fost, fără îndoială, recuperate.

Din păcate pentru morală şi din fericire pentru pitoresc, căpitanul Thompson a reuşit să scape, evident datorită câtorva pungi cu piaştri, a reuşit să scape şi s-a stabilit în Canada, în Noua Scoţie, şi poate că a revenit pe Insula Cocos să-şi caute comoara, dar fără să o găsească.

Pe patul de moarte, pentru a-şi da sufletul împăcat, i-a indicat unui prieten locul exact al ascunzătorii.

Acest prieten se numea Keating; Thompson i-a dat un plan şi coordonatele următoare, dacă e să dăm crezare legendei:

„Debarcarea se va face în Golful Speranţei, între două insuliţe, unde apa are o adâncime de zece yarzi*. Se va merge

*Unitate de măsură engleză pentru lungime, egală cu 0,9 m (n.t.).

de-a lungul pârâului trei sute cincizeci de paşi, apoi oblic spre nord-nord-est opt sute cincizeci de yarzi, pisc, soare la asfinţit, piscul desenează umbra unui vultur, cu aripile întinse. La limita umbrei şi a soarelui: grotă marcată cu o cruce. Acolo este comoara."

Keating s-a dus pe Insula Cocos şi, după trei călătorii, a adunat peste cinci sute de milioane, dar fără să dezgroape cele mai mari obiecte.

La rândul său, a transmis secretul unui maistru de echipaj pe nume Nicolas Fitzgerald, care, foarte sărac, nu a reuşit să organizeze niciodată o expediţie. Îl regăsim mai târziu pe Fitzgerald, vagabond, la Melbourne, unde, simţind că va muri cu secretul său inutil, a decis să-l transmită printr-o scrisoare adresată căpitanului Curzon Howe, care-i salvase odată viaţa.

Curzon Howe nu a mers nici el în Insula Cocos.

Din toate aceste aventuri au rămas o serie de documente: planuri, hărţi, copii, extrase, trecând din mână în mână în cursul anilor, lăsate moştenire, date, furate, vândute sau falsificate.

Scrisoarea lui Fitzgerald cu informaţiile oferite de Keating este păstrată, se spune, la Nautical and Traveller Club din Sydney şi înregistrată sub numărul 18.755.

Iată ce conţine: „La două cabluri, la sud de ultimul loc de aprovizionare cu apă dulce, dominat de trei puncte de aprovizionare cu apă. Grota este cea care se găseşte sub al doilea punct. Christie, Ned şi Anton au încercat, dar nici unul nu a revenit. La a patra plonjare, Ned a găsit intrarea la douăsprezce braţe adâncime; la a cincea nu a mai revenit la suprafaţă. Nu există caracatiţe, ci rechini. Trebuie să se ajungă la grotă, dar prin est. Cred că intrarea a fost astupată de roci prăvălite."

Un alt document original, găsit la muzeul din Caracas, este inventarul lăsat de Fitzgerald lui Coiba şi care a ajuns la Howe în anul 1835. Iată acest inventar:

„Am pus pe o suprafață de pământ roșu de patru picioare:

– o ladă: garnituri de draperii din aur, cu anafornițe, chivoturi, cupe, conținând o mie două sute patruzeci și patru de pietre prețioase.

– o ladă: două relicvarii din aur cântărind o sută două zeci de livre*, cu șase sute cincizeci de topaze, cornaline și smaralde, douăsprezece diamante.

– o ladă: trei relicvarii turnate cântărind o sută șaizeci de livre, cu o sută optzeci de rubine și diverse pietre prețioase, nouăsprezece diamante.

– o ladă: patru mii de dubloni spanioli cu opt colțuri. Cinci mii de coroane din Mexic. O sută douăzeci și patru de spade. Șaizeci și patru de pumnale cu lama scurtă și lată. O sută douăzeci de chingi de susținere. Douăzeci și opt de paveze rotunde.

– o ladă: opt cufere cu cedru și argint, cu trei mii opt sute patruzeci de pietre prețioase tăiate, inele și brățări și patru mii două sute șaizeci și cinci de pietre brute.

La douăzeci și opt de picioare nord-vest, la opt picioare în nisipul galben: șapte lăzi: cu douăzeci și două de candelabre din aur și argint, cântărind două sute cincizeci de livre, cu o sută șaizeci și patru de rubine.

La douăsprezece brațe spre vest, la zece metri în pământul roșu: Fecioara cu o înălțime de doi metri, din aur, cu Copilul Iisus, coroana și pieptarul de șapte sute optzeci de livre, înfășurat în patrafir de aur, încrustat cu o mie șase sute optzeci și patru de pietre prețioase, dintre care trei smaralde de patru țoli** pe pieptar și șase topaze pe coroană. Cele șapte cruci din diamante."

*Unitate de măsură pentru greutăți, de aproximativ 0,5 kg, folosită în special în țările anglo-saxone (n.t.).

**Unitate de măsură pentru lungimi egală cu 25,4 mm (n.t.).

Iată, aşadar, în ceea ce priveşte comoara lui Thompson, două documente detailate, dar care se contrazic formal.

Din păcate, fie traducerea a fost defectuoasă, fie transmiterea orală s-a făcut trunchiat. De aceea, cei care cunosc Insula Cocos sunt obligaţi să privească aceste aspecte cu multă prudenţă.

Dacă luăm în considerare declaraţiile din finalul scrisorii, ultimul punct de aprovizionare cu apă este cel din Golful Wafer, primul situându-se în Golful Chatham, unde aruncă ancora, de obicei, vasele. Nu există alte puncte cu apă potabilă pe Insula Cocos.

Or, „la două cabluri (370,40 metri) spre sud" de unul sau celălalt dintre punctele de aprovizionare cu apă este imposibil să se descopere „trei puncte" şi „douăsprezece braţe adâncime", din simplul motiv că ne aflăm pe uscat!

Dar există un alt loc de ancorare la sud de insulă, în Golful Speranţei, cu – la nevoie – un punct de aprovizionare cu apă, deoarece în timpul ploii se varsă în mare o cascadă.

În raport cu punctele de aprovizionare de la nord, acesta este efectiv „ultimul".

De altfel, dacă vom calcula pentru douăsprezece braţe o adâncime de 21,84 de metri, nu vom găsi un asemenea fund în apropierea punctelor de aprovizionare cu apă din Chatham şi Wafer, unde adâncimea oscilează în jurul cifrei de trei-patru metri, şi unde am căuta în van mase stâncoase putând surplomba o grotă.

Adâncimi de douăzeci şi unu de metri nu există decât în apropiere de Insula Nuez (la nord de punctele de aprovizionare), între această insulă şi punctul Colnett, iar la sud, între Insula Pain de Sucre şi coasta din faţa Insulei Meule.

Dar putem admite că acele douăsprezece braţe din document nu semnifică 21,84 de metri, ci douăsprezece braţe de înotător, respectiv circa nouă-doisprezce metri.

Mai mult, este greu pentru plonjorii neexperimentați să coboare până la o adâncime de douăzeci şi unu de metri, ceea ce constituie aproape un record mondial (stabilit în anul 1933 de rusul George Kramarenko, din Nisa).

Pentru a ajunge la zece metri, trebuie deja să fii un înotător remarcabil şi este de neconceput faptul că nişte comori au fost scufundate într-o grotă submarină, unde doar înotătorii foarte buni ar fi putut ajunge la lăzile conținând prada, fără a mai aminti faptul că trebuia să şi aducă la suprafață ceva din ea!

Toate tehnicile scufundării concordă, în sensul că o asemenea muncă, efectuată de pirați, nu s-a putut face decât la o adâncime de circa şase-opt metri... şi chiar mai puțin!

Din punct de vedere material, este imposibil ca lucrurile să se fi petrecut altfel şi ajungem la această concluzie logică: lăzile lui Thompson şi Keating au fost scufundate la o adâncime de şase-nouă metri în Golful Speranței, la circa trei sute şaptezeci de metri sud de „ultimul punct de aprovizionare cu apă": cel de la cascadă.

În acest loc, toate datele şi coordonatele documentelor par acceptabile: „la douăsprezece cabluri de ultimul punct de aprovizionare cu apă, la o adâncime de douăsprezce brațe" de înotător.

Acolo, vom găsi pământul roşu al insulei şi nisipul galben de pe fundul golfului, la nord-vest şi la vest. Această interpretare este întărită de planul lui Keating (proprietatea Clubului Căutătorilor de Comori), unde punctele au concordanțe aproximative cu cele, foarte evazive şi misterioase, din scrisoarea lui Fitzgerald.

Cele „trei puncte" stâncoase trebuie, aşadar, să localizeze ascunzătoarea.

Cât despre inventar, este cu siguranță eronat, exagerat, dar constituie metoda curentă în nomenclaturile obișnuite ale comorilor!

Aceste date întemeiate pe presupuneri l-au determinat totuși pe căpitanul Tony Manguel, mare căutător de comori în fața lui Dumnezeu – și puțin pirat în fața diavolului –, să încerce aventura în 1927, în timp ce naviga în apropierea Strâmtorii Bass, la bordul iahtului *Perhaps I.*

„La acea vreme, zicea el, vizitând Nautical and Traveller Club din Sydney, privirile mi-au căzut pe documentele expuse sub sticlă și flancate de note explicative: era vorba de faimoasa scrisoare a lui Keating, înregistrată sub numărul 18.755, și de un alt document cu o proveniență necunoscută. Am cerut o copie și, cum Insula Cocos nu se afla prea departe de ruta mea de întoarcere, am decis să fac un ocol. Nu aveam nici un material, iar această expediție însemna pentru mine un simplu contact; voiam să văd la fața locului dacă, în special, voi găsi zona în care umbra lăsată de capul vulturului se proiecta pe pământ la asfințit. Am plecat pe mare și am debarcat în Golful Wafer ca toată lumea, deoarece acolo se află cel mai bun loc de ancorare și punct de aprovizionare cu apă. Insula este o platformă stâncoasă care coboară spre nord și sud în pante lente și este dominată de trei vârfuri vulcanice. Mi-am reîmprospătat mai întâi proviziile de apă potabilă, apoi m-am aventurat în direcția sud. Terenul nu era dificil de parcurs: bolovăniș și cocotieri. Ideea mea era de a vedea faimoasa umbră și m-am gândit imediat la Marele Vârf. Efectiv, încă din prima seară, am remarcat un fapt: când soarele în amurg era la perigeu, Marele Vârf proiecta o umbră în care puteam recunoaște o formă semănând cu capul unui vultur. Dar acest lucru se petrecea în septembrie, iar proiecția cădea pe pământ. Nu se po-

trivea! Nu eram sigur de perioada în care Thompson îşi efectuase observările: comoara fusese ascunsă în septembrie, dar punctul a fost făcut iarna, în timp ce soarele răsare la sud-est, apune la nord-vest şi proiectează, într-adevăr, umbra Marelui Vârf în Golful Speranţei. Am înţeles acest fapt după ce am făcut planul insulei şi am căutat comoara puţin, spre a avea conştiinţa împăcată, apoi am ridicat ancora. Am revenit pe Insula Cocos în anul 1929. De data aceasta m-am pregătit mai bine, am adus lopeţi, târnăcoape şi dinamită; dar mai întâi de toate am studiat punctul Thompson, făcut în grade şi minute... pe care-l deţineam doar eu; şi am avut certitudinea că acest punct era fals! Asta era! Şi era fals, deoarece eram în secolul al XX-lea, măsuram cu un sextant, instrument foarte precis, şi în funcţie de declinaţia dată polului. Or, Thompson ascunsese comoara în 1820, dar îşi calculase punctul cu un octant, în timpul unei recuperări între 1820 şi 1823, şi cu un ceas, mai mult sau mai puţin precis, şi o busolă dând un nord magnetic bine determinat! Trebuia, aşadar, să fie refăcute calculele lui Thompson comiţând aceleaşi erori şi conform datelor din tabelele nautice din anii 1820-1823; iar punctul meu rectificat în acest sens era următorul în 1929: 5°30'17'' latitudine nordică şi 87°0'40'' longitudine vestică. La aproape o sută de metri, acolo era comoara!

Pe scurt, calculele mele situau ascunzătoarea la sud de Golful Speranţei, în nord-vestul Insulei Meule. Acolo, am găsit o grotă accesibilă cu mareea joasă durând circa o oră. Era să mă înec, comiţând imprudenţa de a mă duce singur pe Insula Cocos. În locul şi în ziua aceea, curentul era foarte puternic; am ancorat iahtul şi mi-am lăsat barca să plutească la capătul unui odgon până la fundul grotei, de unde se vedea un mic banc de nisip. În penumbră, am început să sondez, apoi să sap

cu lopata, deoarece am întâlnit, la un metru, un prag care-mi dădea speranțe, dar era între mare și nisip, iar hula acoperea fără încetare gaura făcută de mine. După o jumătate bună de oră de luptă continuă, am înțeles că-mi era imposibil fără cofraj să degajez până la un metru... dar ce spun: până la cincizeci de centimetri! Și, în timp ce mă înverșunam, marea umplea din ce în ce mai mult gaura cavernei; trebuia să ridic tabăra, iute! Atunci am avut o surpriză neplăcută: barca mea, care plutea în grotă, se blocase sub o bucată de stâncă din boltă din cauza nivelului mării care începuse să urce. M-am străduit s-o degajez, dar apa urca mereu și urma să rămân prizonier în caverna aceea ca într-o cursă de șoareci și să pier cu minunatele comori pe care nu le descoperisem.

Mă gândeam la blestemul căutătorilor de comori, când, deodată, un val mai puternic decât celelalte a intrat în grotă, resacul* m-a tras de picioare, în același timp cu barca, și am profitat pentru a o impinge afară... Uf! Ieșisem dintr-o mare belea! Nu m-am mai întors în grotă după această întâmplare, dar am dinamitat-o în câteva locuri, fără să găsesc nici măcar un ducat; apoi m-am întors în Franța, decepționat și hotărât să renunț la această poveste care m-a costat mulți bani."

Căpitanul Tony Mangel nu avea dreptate, deoarece a trecut pe lângă tone de argint și de aur și, cu puțină șansă, ar fi putut dezgropa comorile de pe *Mary Dear*.

În 1931, un belgian, pe nume Bergmans, orientându-se după datele oferite de Tony Mangel, a scos la lumina zilei, în Golful Speranței, o fecioară din aur de șaizeci centimetri lungime, pe care a vândut-o la New York la un preț de unsprezece mii de dolari.

*Val marin sau oceanic produs prin întoarcerea violentă a apei care a lovit un obstacol și care se combină continuu cu valul direct, prezentând aspectul unei explozii (n.t.).

Celelalte comori de pe Insula Cocos au rezistat cu îndârjire tuturor asalturilor, fără să domolească avântul căutătorilor, tot mai numeroşi şi întotdeauna deţinători ai unor puncte calificate autentice!

Un plan găsit în Indochina a intrat în posesia marinarului Louis Rebillard de Dinard, care a făcut unele confidenţe în cadrul Clubului Internaţional al Căutătorilor de Comori.

Un alt plan aparţine căpitanului Tony Mangel, iar un al treilea unui horticultor bogat din Los Angeles: James Forbes.

Susţinând că avea nişte scrisori lăsate de către Thompson unuia dintre străbunicii lui, Forbes credea că mult-râvnitele comori erau îngropate sub o saltea de cârpe şi cincizeci de centimetri de pietre; el a efectuat, dotat cu material ultramodern, cinci expediţii ruinătoare, fără să găsească nimic.

În 1962, trei francezi, Jean Portelle, Claude Challiès ţi Robert Vergnes, s-au dus pe Insula Cocos cu planurile comunicate de Clubul Căutătorilor de Comori. La 21 decembrie, Jean Portelle şi Claude Challiés au dispărut misterios efectuând o recunoaştere în jurul insulei. Doar Robert Vergnes a revenit în Franţa.

Relicvariile, candelabrele, Fecioara de doi metri, din aur masiv, ca şi copilul ei, Iisus, pipetarul minunat încrustat cu diamante, smaralde şi topaze, şi toate pietrele preţioase ale frumoaselor seńora din Lima, masacrate la bordul vasului *Mary Dear*, zac în pământul roşu şi în nisipul auriu de pe Insula Piraţilor, vegheate de zborul silenţios al condorului cu aripi desfăşurate, şi doar ochiul pătrunzător al păsării de pradă vede strălucind în ascunzătorile secrete prada miraculoasă care bântuie visele căutătorilor...

8
COMORILE REVOLUȚIEI

Despre Revoluția franceză scriu toate manualele de istorie.

Cu toate acestea, în afara oricărei probleme politice, datorăm reflecțiilor cronicarilor multe constatări curioase.

Revoluțiile – aceste războaie primitive – sunt prolifice în comori de tot felul, scopul ocult al învingătorului fiind de a jefui bogățiile celui învins, acesta din urmă încercând, desigur, să se sustragă sorții nefericite!

Din 1789 până în 1793, sute de mii de francezi – seniori bogați, preoți influenți, burghezi timizi – și-au părăsit patria și au pierit masacrați, dar nu înainte de a-și fi îngropat în locuri sigure bogățiile, de o mai mare sau mai mică importanță.

În Vendeea, înaintea exterminării lor, Albii și-au ascuns aurul în mii de ascunzători și nici supliciul focului, nici ghilotina, nici torturile nu le-au învins mutismul.

Cei care au scăpat de la moarte, în special castelanii, au revenit mai târziu, în secret, să-și recupereze în parte bunurile;

mulţi au murit în exil, lăsând ca moştenire un plan al ascunzătorilor, dar s-a dovedit că, după zece ani de la îngroparea acestor bogăţii, era o şansă din două ca o comoară să nu mai fie găsită, iar procentajul a crescut la şapte şanse din zece după douăzeci şi cinci de ani, cu atât mai mult cu cât configuraţia locurilor risca să se schimbe profound.

De unde multitudinea de comori ascunse în timpul Revoluţiei franceze, care au rămas astfel fără stăpân.

Toate aceste aspecte dramatice rămân în limita cunoştinţelor admise, dar cazurile bisericilor Conques şi Saint-Antonin (a căror desfăşurare de fapte nu este excepţională) deschid noi orizonturi curiozităţii noastre.

Aşadar, biserica din Conques deţinea, în 1789, o comoară compusă din relicvarii prestigioase, care pot fi admirate azi în oraşul pitoresc din provincia Auvergne: „Majestatea" sa, statuia-relicvariu a Sfintei Foy, relicvariul lui Pépin, lanterna Bégon, toate placate cu aur, email şi gemă (smaralde, cornaline, beriluri, gravate pentru a servi drept ascunzătoare), datând din secolul al X-lea!

Într-o zi din 1792, a fost adusă vestea că delegaţi ai Convenţiei se îndreaptă spre biserica din Conques, cu intenţia evidentă de a pune mâna pe comoara religioasă. Populaţia a reacţionat imediat, în unanimitate.

În timpul nopţii, în biserică a intrat un „commando", a luat comoara şi a împărţit-o în patruzeci de piese, distribuite grabnic unui număr de tot atâtea familii. Când au sosit revoluţionarii, locuitorii au mimat surpriza şi indignarea. „Comoara din Conques a fost furată, probabil de ţiganii nomazi", au spus sătenii în cor.

Anchetă, cercetări, dar relicvariile nu au fost găsite, iar trimişii Convenţiei s-au întors la Paris cu coada între picioare.

Nici măcar un locuitor, dintre cei o mie, nu a dezvăluit secretul! Am putea crede că nu exista nici un republican în Conques, în 1792.

O dată trecută furtuna, cele patruzeci de piese intacte au fost aduse înapoi în biserică.

Aceeaşi comedie la Saint-Antonin (Tarn-et-Garonne), probabil cu aceiaşi revoluţionari, dar de data aceasta au fost ascunse clopotele bisericii, Albii intenţionând să le topească.

Pentru a le putea introduce pe cele mai mari în pivniţele de sub Grande Rue, a fost golită o casă, în altă parte au fost săpate gropi şi nici în acest caz nu a existat vreun trădător care să sufle o vorbă. Răspunsul a fost identic: au dispărut!

Clopotele au fost ascunse atât de bine, încât patru nu au fost descoperite nici azi şi constituie „comoara din bronz şi argint din Saint-Antonin"!

Un memoriu, datând din anul 1825, oferă totuşi nişte precizări clare:

Clopotele din vechea biserică Saint-Antonin sunt la doamna Alliez, într-o pivniţă subterană aflată sub strada Place, unde se găseşte şi intrarea. Nu există uşă, dar, în zidul care dă în stradă, se află două pietre îmbinate care se scot cu uşurinţă, iar prin această deschizătură se intră în aşa-zisa pivniţă unde se găsesc cele două clopote, puse pe nişte grinzi groase. Mai există două clopote în pivniţa domnului Bardon, într-o pivnicioară subterană, aflată, de asemenea, sub Grande Rue, intrarea făcându-se prin pivnicioară.

Revoluţionarii din 1789, atât de dornici de comori ascunse, au pus totuşi mâna pe una, care li se oferea pe tavă: a contesei du Barry!

Iată cum republicanul înverşunat care este *Marele Dicţionar Larousse*, în şaptesprezece volume, explică faptele:

La insistențele repetate ale Municipalității și ale Societății populare din Luciennes, Comitetul de Siguranță generală a autorizat în cele din urmă arestarea [doamnei Barry].

Or, membrii principali ai acestei autorități locale erau servitori ai contesei [în special Zamora] care cunoșteau locurile din castel unde era ascuns restul comorilor. Fără a mai lua în calcul tot ce a putut fi furat de acești patrioți în livrea.

Mai departe:

Ea a dezvăluit, unul câte unul, locurile ascunzătorilor în care erau bijuteriile și bogățiile și este posibil să nu se fi găsit tot.

Acest fapt a permis să mai fie prelungită cu o zi viața bietei femei...

Nu, contesa du Barry nu a indicat toate ascunzătorile: pe cea mai importantă a ținut-o secretă, până la capăt, încercând să o negocieze în schimbul vieții sale, dar revoluționarii nu au făcut târgul, crezând, poate, că au găsit totul; sau poate că dorința de a vedea rostogolindu-se pe eșafod capul încă încântător al favoritei regelui era mai mare decît tentația aurului.

Conform tradiției, raportate de Henri de Rochefort, cele mai frumoase bijuterii ale contesei și o casetă cu monede din aur au fost îngropate în parcul Sceaux.

Henri Camille de Colmont, nobil de țară din Châlonnais, a avut aceeași soartă cu a contesei de Barry și din motive identice.

Acest căpitan, ex-pretendent în 1762 al pupilei lui Voltaire, Marie Corneille, s-a căsătorit în 1779 cu o moștenitoare bogată din Villefranche (Rhône).

Când a izbucnit Revoluția, a reușit, datorită ingeniozității, să pună deoparte cinci sau șase sute de ludoovici din aur, încă de la primele tulburări, pe care i-a îngropat în grădina sa.

Puțin iubit în împrejurimi, denunțat ca aristocrat și în mod fals ca emigrant, el a fost arestat, eliberat, închis din nou și, după o judecată sumară, executat împreună cu soția sa de către revoluționarii care voiau să-i ia comoara.

Colmont a murit fără să fi dezvăluit locul ascunzătorii, iar revoluționarii au săpat în van grădina.

Procesul său s-a dovedit a fi atât de odios, încât, ca o răzbunare a sorții, chiar asasinii săi au fost judecați ulterior și ghilotinați.

Comoara s-ar afla fie pe vechea proprietate a familiei Jacquet din La Colonge, în Villefranche, fie în castelul La Cruzille, parohie din Chatenoy-le-Royal.

Mulți persecutați au scăpat de furia oarbă a maselor incontrolabile; din fericire la fel pentru cauza căutătorilor moderni, acești persecutați au fost nevoiți să-și lase comorile fără stăpân, fie din cauză că au murit în exil, fie pentru că nu au mai îndrăznit să revină în Franța.

Așa a fost cazul domnului Lamboulas, un bogătaș din regiunea Moissac; neputând să-și ia toată averea când s-a decis să fugă în Spania, a îngropat pe domeniul său o piele de bou conținând monede din aur și argint. Înainte de a muri în exil, i-a încredințat servitorului său credincios, care l-a însoțit, secretul locului ascunzătorii. „În rambleul pârâului care curge în apropierea castelului, la rădăcina unei sălcii mari."

Câțiva ani mai târziu, revenit în Franța, servitorul a căutat comoara pe câmpia din Luc, dar se scursese prea mult timp: câmpia devenise foarte mlăștinoasă și crescuseră o mulțime de sălcii, astfel încât căutările au fost în van.

Și, la fel ca stăpânul său, în ceasul morții, servitorul credincios a transmis secretul membrilor confreriei din Saint-Mathias, aparținând bisericii Saint-Pierre-de-Moissac.

Secretul era, în 1962, proprietatea familiei Baret, zarzavagii din Moissac.

La Bois-Charmant (Charente-Maritime), un alt tezaur abandonat zace la rădăcina unui arbore mai puțin pretențios decât salcia din Luc, întrucât se recunoaște după faptul că „este mereu verde"! Fără îndoială, este vorba de un brad.

La Bois-Charrau, nu departe de La Romagne (Maine-et-Loire), o comoară din 1789 poate fi găsită grație acestor indicații... pe bună dreptate sibilinice:

O sută de paşi înainte,
O sută de paşi înapoi,
Un butoi din aur şi un butoi din argint
Două spade în cruce marchează locul.

Tot din aceeaşi epocă, putem nota: urcioare cu aur îngropate pe domeniul castelului din Bourdeilles (Dordogne); 1 500 000 livre de aur „în reşedința marchizului Chambray, strada Regard, Paris"; comorile seniorilor Beaulon, din castelul lor aflat în Allier, dar oricine ar săpa pământul poate fi muşcat de cinci vipere care apără ascunzătoarea; comoara abației Jumiéges, în apropiere de mănăstire; două miliarde îngropate în parcul Luvru de Ludovic al XVI-lea, în 1789; smaraldul de mărimea unei inimi din castelul Malicorne (Sarthe); o piele de vacă plină cu monede din aur ale castelanilor din Mirandol (Lot), în castelul lor bântuit.

Şi apoi, există comorile subterane: aur şi clopote din bronz pe terenurile abației Saint-Acheul (Pas-de-Calais), relicvarii, bijuterii, casete cu ludovici din aur în aproape toate castelele devenite între timp ruine.

Călugării abației Faize (Gironde) au plecat la revoluție cu relicvele și comorile lor, trecând printr-un tunel subteran care dădea în Lussac. Dar, când au ajuns la capăt, aveau mâinile goale, iar subterana se umpluse cu apă.

De atunci, tunelul a rămas inundat.

Tot într-o subterană – faptul este dovedit – doarme comoara istorică din Mans, care deține scrisori de autentificare și a fost atestată de numeroși cronicari, printre care eruditul André Bouton, arheolog al orașului și istoric eminent.

În ziua de 3 vendemiar a primului an al Republicii franceze, Una, Indivizibilă și Cea Dintâi (24 septembrie 1792), bogata, opulenta mănăstire a Ursulinelor din Mans trăia în neliniștea terorii. După trei ani de amânări, credincioșii erau amenințați cu expulzarea și – cel puțin așa credeau – cu cele mai crunte represalii republicane.

Aveau și de ce, întrucât era vorba ca mănăstirea să fie transformată în închisoare, de care era penurie în toată Franța, și să se convertească argintăria ecleziastică în monede de treizeci și cincisprezece soli, de care Convenția avea mare nevoie.

Desigur, credincioșii și stareța Louise Desportes au făcut tot posibilul să salveze bunurile comunității. Așa a fost constituită comoara Ursulinelor din Mans.

Preoții din Saint-Julien, veniți în zori, au avertizat-o pe stareță că vizita ofițerilor municipali E. Chevereau, L. Franchet și Toussaint Gargant urma să aibă loc a doua zi dimineața, la ora nouă.

Astfel, stareța a luat măsurile de rigoare: pe masa mare din refectoriu au fost așezate cinci cufere, au fost binecuvântate, iar câteva credincioase de încredere se grăbeau să le umple cu principalele bogății ale mănăstirii.

Cu aproximație, inventarul comorii era următorul:

– anaforniţe, calicii, pocale de cristal, cupe din argint;

– o cutie pentru păstrarea azimei destinată împărtăşaniei, sfeşnice din argint, un crucifix din aur;

– două agheasmatare, două căderniţe, relicvarii;

– documente şi pergamente

– fişicuri de monede din aur şi ecu de şase livre.

Să mai adăugăm: trei clopote mici ale capelei, unul din argint aurit, celelalte din argint şi oţel.

Cuferele erau toate pline, când, deodată, sora însărcinată cu legăturile cu exteriorul a anunţat că „un bărbat cu o figură oribilă... în sfârşit, un municipal", cerea să intre în mănăstire.

Lăsaţi-l să intre, a spus Louise Desportes.

Sora-portar a aruncat o privire disperată spre cuferele cu bogăţii, dar stareţa a repetat ordinul. Municipalul, având pe cap o pălărie mare cu colţuri şi panaş, o sabie lungă la şold, purta în plus un sac mare, „la vederea căruia credincioasele au pălit brusc"*.

Ursulinele s-au retras, iar stareţa, rămasă singură cu bărbatul, i s-a adresat familial:

— Jean, a spus ea, am nevoie de tine şi trebuie să contez pe discreţia ta absolută.

Presupusul „municipal", un zidar pe nume Dorizon, se înclină cu respect.

— Nu este nevoie să fac jurământ, doamnă, a răspuns el! Aţi făcut atâtea servicii familiei mele, încât vă voi fi devotat până la moarte.

— Prea bine! În acest caz, să ne punem imediat pe treabă. Trebuie să transportăm aceste bogăţii într-o subterană, să le zidim cu grijă şi repede. Ia un cufăr şi urmează-mă.

*X.M. *L'Ami des Lois*. Iunie 1836 (n.a.).

Stareța a aprins o lumânare, a închis obloanele refectoriului şi a deschis o trapă în podeaua din dale de piatră. Apoi, urmată de zidar, a coborât o scară ducând spre terenul Gazonfiére, conform unei versiuni, ori spre via vecină a Ursulinelor, potrivit altei cronici.

Zidarul şi stareța au mers mult timp; sau poate era o manevră pentru a-l deruta pe Jean Dorizon.

În sfârşit, după câtva timp, stareța se opri.

— Aici, a zis ea, trebuie să săpăm. Am numărat paşii şi am măsurat amplasamentul.

În total, zidarul a făcut cinci drumuri pentru a transporta cuferele. Apoi, cu ajutorul unui târnăcop, la lumina slabă a unei lumânări, a atacat viguros partea dreaptă a boltei.

A făcut o gaură mare, a depus cuferele şi a astupat zidul, aranjând pietrele atât de bine, încât orice urmă a lucrării era aproape invizibilă.

După aceea, stareța a marcat amplasamentul comorii cu o cruce şi a făcut cu zidarul un circuit lung înainte de a ieşi.

Când s-au aflat în apropierea trapei, au auzit larmă deasupra, iar strigătele credincioaselor îi avertizau că municipalii – cei adevărați! – tocmai încercuiseră mănăstirea.

În graba sa de a ajunge sus, şi profund tulburată, stareța a scăpat lumânarea, care s-a stins, astfel încât au fost nevoiți să urce scara pe întuneric.

Iată tot ce ştim din relatarea istorică despre comoara din Mans şi din ce au scris cronicarii.

Mănăstirea a fost demolată în secolul al XIX-lea şi înlocuită de grădinile Tascher. Nu mai există biserica, sălile, subteranele, iar locul şi-a schimbat total aspectul.

Jean Dorizon a trăit mult, dar discreția sa a fost absolută şi nu a povestit nimic despre aventura sa.

Stareța s-a retras la Vire, în Normandia, iar, când contele Tascher, părintele Joséphinei de Beauharnais și căutător de comori, a regăsit-o, Louise Desportes surzise, orbise și era atât de slăbită de vârstă, încât nu s-au putut obține de la ea decât puține informații utile.

Stareța a mărturisit totuși că lumânarea căzuse foarte aproape de ascunzătoare. Deci, știind că ea era atunci nu departe de ieșirea din subterană, putem deduce următorul lucru: comoara a fost ascunsă la o distanță mică de refectoriu.

Cât despre drumurile lungi parcurse prin galerie, acestea au fost efectuate în scopul de a încurca pistele, ori cel puțin – și așa credem – au fost inventate. Este greu de crezut că Louise Desportes a vrut să abuzeze de un zidar, în mod vădit obișnuit cu locurile, și e foarte sigur că ea cunoștea toate ungherele mănăstirii.

În plus, această istorisire cu subterane „lungi" lasă să se creadă că traseul a fost, dimpotrivă, foarte scurt, într-un tunel cu o lungime mică.

Contele Tascher a finanțat cu sume serioase efectuarea unor săpături importante, a încercat în van puterea echivocă a ghicitorilor și a cheltuit o sută de mii de ecu în 1882 pentru a descoperi comoara, evaluată la patru-cinci milioane în aur.

Detaliu semnificativ: lumânarea a fost găsită în cursul săpăturilor municipale.

Secretul ascunzătorii nu era totuși pierdut și se atestă că o personalitate din Mans, din secolul trecut, știa foarte exact unde se aflau cele cinci cufere. În zilele noastre, o descendentă a acestei persoane ar fi moștenit planurile ascunzătorii. În aceste condiții, ne întrebăm de ce nu a fost recuperată comoara!

Poate pentru că, într-o anumită perioadă, proprietarul terenului – statul? un anume Gargant? – nu oferea garanțiile

suficiente ca, în cazul descoperirii comorii, aceasta să revină autorității religioase.

Sau poate deoarece ascunzătoarea este la ora actuală inaccesibilă?

Sau pentru că tezaurul a fost furat?

Se povestește că, spre anul 1875, un străin a închiriat o casă pe strada Champgarreau (Albert Maignan), a făcut săpături în pivniță și a dispărut în mod misterios. A găsit acest căutător cuferele? Este destul de puțin probabil.

Clubul Căutătorilor de Comori, în special Lejeune și Boudet, din Mans, au studiat minuțios tradiția, confruntând-o cu starea actuală a locurilor.

Comoara a fost îngropată, se pare, în vechiul pasaj subteran legând mănăstirea de Grand Clos, foarte aproape, pasaj care era numit Bolta Arenelor sau Bolta Ursulinelor.

Acesta măsura patru metri și jumătate lățime, circa treizeci de metri lungime, trei metri și jumătate înălțime până la boltă, era pavat și permitea trecerea celor mai mari căruțe. Un grilaj rezistent îl închidea.

Pasajul sau tunelul în cauză se situează în zilele noastre sub Piața Etoile, între străzile Arènes și Ursulinelor, și trebuie să mai existe încă, astupat parțial, deoarece a fost descoperit în anul 1906, în timpul instalării conductelor de apă. Îi regăsim urma în pivnița Băncii Franței și sub străzile Albert-Maignan, Gougeard și Ursulinelor.

Comoara este acolo... poate într-o galerie prăbușită sau în pivnițele uneia dintre casele mărginind Piața Etoile.

Tezaure ale Revoluției sunt cu miile în pământul Franței și nu există castel, abație sau clădiri vechi care să nu aibă legenda sau pergamentele lor amintind de bogății îngropate.

Comoara lui Ludovic al XVI-lea este una dintre cele mai celebre – încă problematică – şi se estimează că ar fi ascunsă în mai multe locuri şi chiar dincolo de graniţele Franţei.

Se vorbeşte de două miliarde pe care regele le-ar fi îngropat la Luvru, dar comoara de pe *Telemah* este mai cunoscută.

Bricul *Telemah*, camuflat în vas de comerţ, s-a scufundat în urma unui accident, la 3 ianuarie 1790, în aval de Quilleboeuf (Eure); lungă de douăzeci şi şase de metri, cu o capacitate de o sută treizeci de tone, nava era comandată de căpitanul Adrien Quemin (sau Cumming) şi naviga de la Rouen spre Londra, pe Sena, cu o încărcătură de gudron şi lemn pentru construcţii.

A aruncat ancora la Quilleboeuf, pentru a lăsa să se retragă mareea, dar noaptea, rupându-i-se parâmele, s-a scufundat la capătul oraşului, în faţa farului.

Telemah era escortat de o goeletă, însă, în urma unei inspecţii a revoluţionarilor, a fost descoperită argintăria familiei regale. Se spune că la bordul bricului erau ascunse comoara personală a lui Ludovic al XVI-lea şi diamantele Mariei Antoaneta.

Bogăţiile aveau următoarea configuraţie:

– două milioane şi jumătate de livre în aur, aparţinând regelui;

– colierul cu diamante al Mariei Antoaneta: un million şi jumătate de livre;

– orfevrărie;

– obiecte din argint şi de cult ale abaţiei Jumièges ţi Saint-Martin-de-Boscheville;

– cinci sute de mii de franci în ludovici din aur;

– averile a cinci abaţii şi a treizeci de emigranţi de „înaltă distincţie".

Confesorul lui Ludovic al XVI-lea şi un călugăr de la abaţia Jumiéges ar fi confirmat existenţa majorităţii acestor comori.

Epava bricului *Telemah* a fost reperată în mâlul de pe fundul Senei, la şaptesprezece metri adâcime; între 1830 şi 1850, a fost repusă pe linia de plutire, dar odgoanele de susţinere s-au rupt şi vasul a căzut din nou pe fundul apei.

Cercetări întreprinse în anul 1939 s-au concretizat prin găsirea, de altfel controversată, a cinci candelabre din aramă şi catarame de pantofi. În plus, nu există nici o certitudine că era vorba, într-adevăr, de epava bricului *Telemah.*

Autenticitatea comorii este totuşi atestată de numeroase rapoarte şi de confidenţele unui descendent al valetului de cameră al lui Ludovic al XVI-lea.

Conform altor documente – îndoielnice –, o parte din bijuteriile Coroanei a fost îngropată pe coastele Noii Scoţii, pe Insula Stejarului (Oak Island), în 1795.

Începând cu anul 1800, comoara a fost căutată în mai multe rânduri, tot fără vreun rezultat; în 1909, Franklin Roosvelt, căutător în mod evident nenorocos, a luat parte la o expediţie care s-a dovedit a fi un eşec total.

La Verdun, pe pământ sacru, bombardat de armatele combatante, udat de sânge şi martor tăcut al ultimelor şoapte ale soldaţilor din 1914-1918, sunt îngropate, conform unei tradiţii, comorile „Fecioarelor din Verdun".

În 1794, unsprezece fete din oraş, găsite vinovate de a fi oferit, se pare, un coş cu merinde ducelui Brunswick, au fost ghilotinate de republicani. Lamartine scrie pe această temă:

Aduse la Paris şi compărute în faţa tribunalului, vârsta şi frumuseţea lor, cât şi vechimea ofensei au făcut ca triumful răzbunătorilor Republicii să nu fie scuzabil.

Ele au fost trimise la moarte pentru crimele părinților (care emigraseră). Cea mai în vârstă avea optsprezece ani. Erau îmbrăcate în rochii albe, iar căruța care le transporta la locul supliciului semăna cu un coș cu crini.

Pe scurt, unsprezece fete și femei tinere au fost ghilotinate, iar printre victime figurau: surorile Watrin, Anne, douăzeci și cinci de ani, Henriette, douăzeci și trei de ani, și Hélène, douăzeci și doi de ani, fiica fostului președinte al tribunalului din Verdun și nepoatele frumoasei baroane de la Lance, și ea executată; erau, de asemenea, surorile Henry, Suzanne, douăzeci și șase de ani, și Gabrielle, douăzeci și cinci de ani.

Se spune că Anne Watrin, înainte de a fi arestată, a îngropat zece mii de livre din dotă, fără îndoială în grajdurile de lângă locuința sa.

Suzanne și Gabrielle ar fi ascuns, la rândul lor, o comoară mică de cinci mii de ecu în grădina lor, unde s-ar afla și azi.

În sfârșit, mai există nenumăratele comori din Vandeea!

Istoricul local Jean Lagniau, din Beaurepaire, cunoaște mai bine ca oricine mii de secrete și anecdote dramatice.

Autentic șuan* – în sensul nobil al cuvântului –, patriot mândru de blazonul vandeean cu două inimi întretăiate sub coroana și crucea creștine, domnului Lagniau îi plăcea să povestească seara istorisiri captivante despre comorile din Boccage și Marais.

Sub cenușă, castanele trosneau și se deschideau, iar cidrul și vinul înveseleau această atmosferă liniștită, în care luptele de odinioară apăreau mai vii și mai crude.

---

* Șuanii erau țăranii regaliști care au luptat împotriva primei republici franceze. Cuvântul „șuan" vine de la unul dintre primii lor conducători, Jean Cottereau, numit și Jean Chouan (n.t.).

„Toţi cei care deţineau unele bunuri le-au ascuns de Albaştri, uneori sub pietrele şemineelor, sub pragul uşilor, la rădăcina arborilor, deoarece locuinţele erau, în general, incendiate şi nu era prudent să fie folosite ascunzătorile din podele sau şarpante.

Republicanii au ucis trei sute de mii de persoane; familii întregi, mamă, tată şi copii, au fost masacrate, în aşa fel încât nici un membru nu a mai rămas în viaţă pentru a intra în posesia comorilor.

La Soullans, în Marais, familia Pivoin a fugit în străinătate, cu excepţia lui Paul, tatăl, care a rămas în casa lui din cătun pentru a încerca să-şi salveze averea.

Din cauza rangului său de burghez înstărit, a fost imediat considerat suspect, iar Comitetul revoluţionar i-a făcut o vizită.

— Eşti bogat, a spus un revoluţionar, şi noi suntem săraci. Trebuie să te omorâm, dar te lăsăm în viaţă dacă ne zici unde ai ascuns banii.

— Familia mea a luat tot când a fugit, a răspuns Pivoin.

Când fugi, înseamnă că ai conştiinţa încărcată...

Revoluţionarii au scotocit fiecare cameră din casă şi, furioşi că n-au găsit nimic, au trecut la torturi.

Paul Pivoin a fost legat, descălţat, iar sub tălpi i s-a pus o tavă plină de cărbuni încinşi din vatra şemineului impozant care există şi azi. La fel de încăpăţânat ca torţionarii săi înverşunaţi, omul nu şi-a descleştat dinţii; atunci, considerând că nu poate lăsa în urma sa un martor cu tălpile arse, un revoluţionar i-a zburat creierii cu un glonte. Comoara nu a fost găsită niciodată; unii pretind că era ascunsă sub pietrele de la şemineu, martorul tăcut al torturii şi apoi al asasinării lui Pivoin, şi că se află şi azi acolo."

Lagniau a mai amintit despre o altă tradiţie a cătunului Fontaines, în apropiere de Fontenay-le-Comte.

„La conacul unor nobili mărunți, familia Logis, proprietarii şi-au ascuns, în 1793, monedele din aur şi argint, cu o zi înainte de a fugi. Conacul a fost incendiat de Coloanele infernale, dar comoara nu a fost găsită niciodată."

Da, ați citit bine: „Coloanele infernale" pentru foştii şuani şi bătrânii vandeeni din timpurile noastre erau revoluționarii!

Să-l lăsăm pe istoricul nostru să ne relateze tabloul sumbru al terorii, păstrând sarea şi piperul acestei istorisiri simpatice şi inofensive!

„Oricine ar dori să găsească uşa din aur masiv, cizelat, a tabernacolului bisericii Epesses trebuie s-o caute în solul bisericii sau al criptei.

După toate probabilitățile, este foarte posibil să fi fost furată de notarul din cătun, în timpul războiului din Vandeea, care ulterior a făcut o avere uriaşă."

Magnifica şi greoaia statuie a lui Iisus, din aur masiv, a castelanului Girard de Beaurepaire este încă ascunsă în subterana care leagă castelul de biserica parohiei.

„Descendenții unui servitor de la castelul din Boucherie, în apropiere de Landes-Génusson, povestesc, din ceea ce au aflat de la bunicii lor, că acest valet de casă, numit Testaud, şi-a ajutat stăpânii la ascunderea comorii, în 1793.

Pungi din piele şi cufere pline cu aur şi argint, cupe prețioase, argintărie de masă etc., toate au fost băgate într-un butoi şi transportate în timpul nopții, cu mii de precauții, într-un loc, azi necunoscut, între castelul Boucherie şi moara Landes.

Iar butoiul plin cu aur şi argint nu a fost descoperit niciodată.

În noaptea care a urmat rebeliunii din satul Gaubretiére, la 10 martie 1793, vandeenii au făcut pregătiri pentru asaltul orăşelului târg Herbiers.

În noaptea de 10 spre 11, Pierre Prosper de Boissy, cavaler, marchiz de Landebaudiére, presimțind că bătălia va fi crâncenă, și-a pus într-un cufăr mare, armat cu fier, valorile în aur, argint, argintăria, bijuteriile, apoi le-a urcat, cu ajutorul servitorului și al administratorului moșiei, pe nume Saint-Paul, într-o căruță și au plecat să-l ascundă la una dintre fermele date în arendă.

La începutul lunii ianuarie 1794, marchizul și servitorul au fost împușcați de Infernali, în piața Noirmoutier."

Comoara este intactă și azi; castelul Landebaudière ți fermele sale arendate au fost vândute, dar actul prevede că, în caz de descoperire, proprietatea comorii revine moștenitorilor seniorului Boisy.

Charette, numit de Lenôtre „Regele din Vandeea" și care, în timpul războiului, a comandat armatele regale în sectorul Nantes aux Sables, Ollone, dispunea de o mare comoară de război, provenită de la englezi.

În 1794, Charette s-a refugiat în pădurile Chaize și Gralas; într-o poiană din aceasta din urmă, străbătută de un pârâu și numită încă „Refugiul", se ridica atunci un adevărat oraș.

„Ramuri așezate pe trunchiuri de arbori și susținute de țăruși puternici formau structura fiecărui adăpost; alte crăci îmbinate și acoperite cu iarbă serveau de pereți.

Aceste cabane aliniate pe mai multe rânduri aveau aspectul unor străzi cu iarbă scurtă și deasă...

Două puțuri zidite alimentau micul oraș cu apă potabilă. Acestea există și azi, dar sunt astupate cu noroi și pe acea vreme au jucat un rol important în ascunderea comorilor lui Charette."

În luna iulie 1795, generalul Hoche, nu prea încântat de perspectiva confruntării cu șefii vandeeni care, până la el, pro-

vocaseră înfrângeri sângeroase inamicilor, a scris generalului Delage: „Charette are şase mii de ludovici din aur; oferiţi-i drept recompensă oricui l-ar aduce viu sau mort…"

Cu o mare demnitate, Travot şi Delage au răspuns: „Îl vom prinde pe Charette, dar, dacă vom găsi ludovicii săi din aur, îi vom împărţi de comun acord, în cazul în care veţi accepta, între spitalele din Angers, Nantes şi Sables. Aurul englez va plăti medicamentele pentru a trata rănile soldaţilor noştri!"

Trei luni mai târziu, în pădurea Gralas se făceau mari pregătiri de luptă: Albaştrii au atacat la puţin timp în forţă, iar Albii, copleşiţi, au fost nevoiţi să se retragă în dezordine. Charette a dat ordin să fie puşi pe cai câte doi saci, umpluţi cu merinde, muniţii şi documente; dar printre bagaje erau, de asemenea, două cufere mari de diligenţă, solide, armate cu fier, conţinând comoara lui Charette, iar ofiţerul trezorier al armatei a cerut instrucţiuni în privinţa acestora din urmă.

Aurul nu putrezeşte, a răspuns Charette.

Apoi, un cufăr a fost aruncat într-un puţ, celălalt fiind transportat cu un cal.

În pofida eroismului vandeenilor şi al mercenarilor germani, Charette s-a văzut silit să bată în retragere şi să scape pe cât era posibil de încărcătură; astfel, trecând prin Andriére, în apropiere de Saint-Denis-la-Chevasse, ultimul cufăr cu aur a fost aruncat la rândul său într-un puţ din sat.

Vom reveni mai târziu să recuperăm comoara, a spus şeful câtorva confidenţi.

Dar nici unul nu a scăpat teafăr din luptă, iar comoara ar fi rămas pe fundul puţului, în cazul în care nu ar fi luat-o un oştean batjocorit de Charette… cel puţin aşa se pretinde!

Oricum, cele două cuferc ale şefului vandeean s-ar putea foarte bine să se găsească încă pe fundul puţurilor din poiana

numită „Refugiul" şi din Andriére, deoarece, dacă este un fapt cert că au fost aruncate acolo, nu există nici o dovadă că au fost şi scoase.

În schimb, multe tezaure au fost găsite.

Comoara aparţinând lui Jousbert du Landreau a scăpat Coloanelor infernale şi a fost recuperată: aceasta era ascunsă într-un şemineu, în spatele unei plăci din fontă, din ferma Méanciére, în apropiere de muntele Privighetorilor.

Tot în regiunea Haut-Bocage, spre anul 1900, un fermier din satul Seigneurie, părintele Rondeau, lucrând pe unul dintre câmpurile de pe marginea drumului care mergea de la Gaubretiére spre Bazoches en Paillers, a văzut apropiindu-se o caleaşcă frumoasă, din care au coborât doi domni îmbrăcaţi elegant.

Necunoscuţii au întrebat unde se afla Câmpul Crucii şi dacă fusese mutată crucea aflată odinioară acolo.

Rondeau i-a condus la locul respectiv şi le-a arătat ce mai rămăsese din vechea cruce din granit, cu braţele foarte scurte, tronând pe un picior de zid, aşa cum se puteau vedea şi altele la răscruci.

Străinii i-au mulţumit şi au plecat, dar, după câteva zile, revenind pe Câmpul Crucii, Rondeau a fost surprins să vadă că soclul fusese demolat, lăsând să apară o ascunzătoare zidită, golită de conţinut.

Comoara veche fusese luată noaptea, fără îndoială de descendenţii proprietarului emigrat.

La Nieul-le-Dolent dăinuie vestigiile castelului cavalerului Joseph Robert, senior de Chaon la Moriciére, Vildor şi al altor locuri.

În 1660, cavalerul s-a bătut în duel cu vecinul său, seniorul de la Burcerie, şi cu atâta înverşunare, încât au murit amândoi.

Comorile jupânului din Chaon nu au fost găsite niciodată, iar legenda asigură că puțurile fermei Vildor adăpostesc un joc de popice din aur, pe care seniorul le topise sub această formă.

În 1950, fermierul a coborât în aceste puțuri, sub pretextul de a le curăța, dar mai ales din curiozitate.

El a văzut la 2,70 metri de sol, în perete, niște bârne enorme de stejar între care a înfipt o țepușă, fără să dea de capăt sau să întâmpine vreo rezistență. Jocul de popice este ascuns, poate, acolo sau sub dalele de piatră ale eleșteului ori în subteranul, azi astupat, aflat aproape de case.

Orice ar fi, se povestește că unul dintre predecesorii acestui fermier, găsind în pământ o bară ruginită de fier, a dus-o fierarului din Nieul pentru a face din ea un plug. Nu mare a fost surpriza artizanului când, bătând-o pe nicovală, și-a dat seama că faimoasa bară de fier... era din aur!

Se mai spune, de asemenea, că vagabonzii care dormeau în șurele din Vildor au găsit plăci de metal, pe care le-au folosit pentru a-și fereca saboții.

Iar aceste plăci erau din aur!

Cronica amintește de aceeași naivitate în cazul unei istorisiri despre comoara lui Charette, care, urmărit de Albaștri după dezastrul din pădurea Gralas, și-a pus bogățiile într-un sac rezistent, suspendat de două prăjini încrucișate, ansamblul fiind așezat pe samarele a patru cai.

În acest sac nu erau doar monede, ci și bijuterii, printre care câteva colicre făcute din plăci aurite.

Trecând printr-o mlaștină, Charette a tăiat curelele, iar sacul a căzut în apă. Un valet, aflat în slujba familiei Lindreau, a găsit plăcile și le-a folosit pentru a-și întări saboții!

Stăpânul său, mai viclean, aF recunoscut aurul şi a avut neruşinarea de a propune schimbarea plăcilor cu nişte legături din fier forjat, târg acceptat de servitor.

Aflând unde au fost găsite plăcile, Lindreau a furat comoara lui Charette.

Lindreau a murit la puţin timp după aceea şi se povesteşte că veghetorii din noaptea funebră au văzut ieşind din camera fermierului o pasăre imensă de culoare neagră.

Corpul lui Lindreau a dispărut, iar în coşciugul său au fost puşi buşteni, pentru a camufla această drăcovenie!

Se spune... se zice... evident, multe legende sau istorisiri falsificate, dar nu este normal ca regiunile Vandeea, şi mai precis Soulans, Beaurepaire, Epesses, Nieul-le-Dolent şi Vildor, cu nume predestinate, să sugereze cufere cu ludovici din aur, uneori pătaţi cu sângele albastru al aristocraţilor, pe care secolele republicane l-au transformat în rugină purpurie?

9
COMORILE DE CULT

În Franța, comorile de cult se pare că au apărut direct din Revoluția din 1789, așa cum au rezultat tezaurele din Vandeea și cele ale aristocraților ghilotinați sau constrânși la o călătorie fără întoarcere.

În America de Sud, revoluția „Independencia" a fost, de asemenea, o bună furnizoare de bogății îngropate și nu arareori regăsim în inventarele comorilor obiecte cum ar fi anaforniță, crucifixe sau statui sacre.

Acestor cauze majore li se adaugă cazuri disperate: persecuții reciproce ale partidelor religioase, averi ale catarilor, iezuiților și chiar ale Templierilor!

Un fapt extraordinar de semnalat este acela că nu se cunosc deloc comori de cult în Spania catolică. Beneficiind de sprijinul Inchiziției – teză perfect susținută –, această țară a scăpat până în 1936 de războaiele religioase catastrofice și de furia mișcărilor populare de eliberare.

Pe bună dreptate, marile tezaure precum cele ale catarilor, iezuiților și ale Templierilor nu au o existență dovedită și am putea considera uimitor faptul că nu a mai rămas nici un supraviețuitor al unei mari colectivități care să divulge locul ascunzătorilor!

Orice ar fi, pentru mulți istorici, catarii dețineau mari bogății, pe care au reușit să le sustragă cupidității inamicilor lor.

În 1243, capul justiției din Carcassonne îi asedia pe ultimii catari refugiați în castelul Montségur, situat în Ariége, la sud de Lavelanet, pe o stâncă golașă cu o înălțime de o mie două sute șapte metri.

Reușind, în 1244, o escaladare temerară, catolicii au încercuit o aripă a fortăreței. Considerându-se pierduți, catarii fanatici, după ce au primit sacramentul consolării, s-au aruncat în flăcările unui rug mare, aprins de ei, iar alții, în număr mare, au fost arși de vii de asediatori.

Catarii ar fi deținut mari bogății, de care erau foarte mândri și pe care, conform unei relatări istorice, le-ar fi evacuat înaintea capitulării fortăreței.

Potrivit lui Armand Roger de Mirepoix, care a trăit acele momente tragice, comoara ar fi rămas în castel până în luna februarie 1244, apoi, într-o noapte întunecată, trei cretici, pe numele lor Amiel, Aicart și Hugo, au fost coborâți cu ajutorul unor corzi lungi la baza pantei abrupte, cu misiunea de a transporta la loc sigur bogățiile sectei.

Dar, neputând traversa liniile asediatorilor, cei trei bărbați le-ar fi îngropat în pădurea Serrelongue sau în grota Lombrive, în apropiere de Ornolac, deasupra stabilimentului de băi din Ussat.

Catarii și-au instalat biserica secretă în această grotă cu ramificații multiple, lungă de mai mulți kilometri. Câteva sute

dintre ei au fost zidiți împreună cu episcopul lor sau mai degrabă au făcut greva foamei decât să abjure.

Cu toate acestea, alte legende există în regiune: comorile ar fi fost aruncate în fundul unui puț natural de pe domeniul castelului Montségur, ulterior astupat, sau ascunse în subteranele vaste ale fortărețci.

Napoleon Peyrat, istoric, poate prea credul, încrezându-se în istorisirile păstorilor, a scris că versantele muntelui adăposteau un oraș subteran, străbătut de galerii lungi. O scară în spirală cobora de la castel spre sat, și chiar până la râul Hers, ceea ce este neverosimil.

La baza scării ar fi existat hipogee și grote spațioase, unde ar fi fost păstrat Sfântul Graal!

Un căutător de comori, Arnaud de Bordeaux, a efectuat săpături la treizeci de metri sub castel, în speranța de a găsi scara miraculoasă ori o galerie a orașului subteran, dar a fost nevoit să abandoneze această muncă extrem de grea, care s-a dovedit inutilă.

Pare totuși probabil că râvnita comoară a catarilor poate fi ascunsă undeva în împrejurimile localității Montségur sau chiar la Rennes-le-Château (Aude).

Provenită din alte războaie religioase și la fel de atestată documentar este comoara din Crain, pe care legenda a învăluit-o deja într-o aură misterioasă cu protecție ocultă, probabil o grijă lăudabilă împotriva acțiunilor nelegiuite.

O femeie în alb ar veghea asupra tezaurului, dar credem că ea ar favoriza cercetări inspirate de un motiv demn de cinste!

Evenimentele acestei istorisiri încep în noaptea tragică de 27 septembrie 1567, când hughenoții au cucerit orașul Auxerre, ucigând catolicii și prădând bisericile în furia lor demențială.

Desigur, jaful s-a combinat cu acţiunea militară şi sectarismul religios, iar dintre cei mai înverşunaţi prădători s-a remarcat Jacques de Loron, senior al castelului numit Casa-Albă, din Crain.

În cartea sa, *Istoria cuceririi oraşului Auxerre*, abatele Leboeuf face o legătură între jefuirea acestei localităţi şi relicvariile, vasele şi ornamentele figurând în inventarul catedralei.

„Marea comoară": o cruce, un giuvaer, o capelă în miniatură conţinând un fragment din maxilarul Sfântului Laurent, un relicvariu reprezentându-le pe Maria şi Salomeca, un crucifix cu lemn din Adevărata Cruce, un alt relicvariu... toate aceste obiecte din argint aurit având un preţ inestimabil; statui ale Sfântului Petru şi ale Sfântului Ioan Evanghelistul, placate cu argint aurit.

„Comoara Mică": cheile Sfântului Amâtre, episcop, ale Sfântului Just copil (?). fixate într-o montură de argint aurit; casete, relicvarii, servicii de masă, cruci, sfeşnice, cădelniţe, calicii, patrafire, dalmatice*, sfite** etc.

Toate aceste obiecte au fost sparte sau sfâşiate, furate ori aruncate în stradă împreună cu pietre preţioase de culoare roşu-închis, granate, safire, ametiste şi alte podoabe provenind din donaţiile făcute de toţi episcopii care s-au succedat pe scaunul episcopal din Auxerre sau de prinţii aflaţi în trecere ori de regii Franţei.

Clopotele au fost topite, iar mormintele, deschise, pentru a se fura dinăuntru arama; plumbul coloanelor, bronzul sfeşnicelor şi al agheasmatarelor au fost transformate în gloanţe şi tunuri!

---

* Mantii albe tivite cu purpură (n.t.).

** Alt gen de mantii preoţeşti (n.t.).

Cronicile atestă faptul că Loron din Crain a încărcat „în zece sau unsprezece căruțe", conduse grabnic spre bârlogul său de la Casa-Albă, o pradă furată de la abația Saint-Germain.

Suntem informați precis despre ceea ce trebuia să constituie comoara din Crain, prin mărturia servitoarei castelului, Claudine Ravier, care a făcut, la 15 decembrie 1610, o depoziție oficială în fața lui Jean Lasne, locotenent în cadrul tribunalului special din Donziois.

În 1567, Loron locuia în castelul din Crain cu soția sa și cei trei copii, doi băieți și o fată, precum și cu o suită numeroasă de servitori, dintre care făcea parte Claudine Ravier, pe atunci în vârstă de unsprezece ani.

Claudine a văzut, așadar, sosind la Casa-Albă, escortate de o sută de soldați, cele „zece sau unsprezece" căruțe încărcate cu obiecte prețioase, cruci, anaforniță, sfeșnice și racla din aur din abația Saint-Germain.

Obiectele din metal prețios au fost descărcate și triate, fără îndoială, în funcție de importanța lor și este probabil ca o parte să fi fost împărțită „tâlharilor de la drumul mare și desculților din împrejurimi" care au dat o mână de ajutor la razie.

Loron și-a păstrat, evident, cea mai însemnată parte a prăzii, pe care a vrut s-o dea la topit unui aurar din Auxerre. Dar operația s-a dovedit dificilă, iar castelanul s-a decis să o îngroape în grădina sa, conform servitoarei Claudine Ravier, sau în subterane, potrivit altor surse.

Tânăra servitoare asigura că prada a fost îngropată în grădină, cu ajutorul unui maistru zidar din Clamecy, pe nume Denis, care a executat lucrările pentru suma de douăzeci de ecu.

Se înnoptase când groapa a fost considerată destul de adâncă. Claudine avea o făclie în mână, pentru a lumina lucrările; Loron, soția sa și Denis țineau racla, cu intenția să o depună în groapă.

Atunci, servitoarea a avut o viziune pe care, fără îndoială, doar ea a văzut-o: o femeie în alb a apărut şi a încercat din toate puterile să împiedice acoperirea cu pământ a cufărului sacru.

A fost nevoie de toate eforturile celor trei nelegiuiţi pentru a-şi duce până la capăt intenţiile, iar când Denis a vrut să acopere groapa, femeia în alb a început cu frenezie să dea pământul la o parte.

Tulburată, încremenită, cu privirile pierdute, fetiţa contempla scena; în cele din urmă, învinsă, apariţia s-a îndepărtat scoţând un strigăt puternic de disperare.

Groapa fiind acoperită şi racla bine îngropată, actorii dramei s-au reîntors la castel şi s-au aşezat la masă pentru a cina. Zidarul stătea lângă un arche buzier din anturajul său. După ce au terminat de mâncat, acesta din urmă l-a însoţit pe Denis pe drumul de întoarcere, până la vreo două sute de paşi de Casa-Albă.

Atunci, s-a auzit o împuşcătură şi Claudine, abia ieşită din starea sa asemănătoare cu o transă, a început să strige prosteşte:

— Vai! Vin papistaşii!

Taci din gură, a replicat Loron cu brutalitate, dacă nu, vei păţi la fel ca bietul zidar!

A doua zi, a fost găsit cadavrul, bineînţeles jefuit de bani, al lui Denis, iar Claudine a avut confirmarea crimei pe care o presimţise: temându-se că zidarul ar fi putut să dezvăluie secretul sau chiar să fure pe ascuns comoara, Loron a scăpat de acest martor şi la fel ar fi procedat cu fetiţa, puţin sigură în ochii lui, dacă nu ar fi fost insistenţele stăpânei ei de a-i cruţa viaţa.

Dar, fie din cauza unei ferocităţi înnăscute, fie ca un avertisment pentru o eventuală denunţare, crudul Loron i-a tăiat limba fetei.

Multă vreme, Claudine nu a putut să vorbească, nici să mănânce alimente solide, însă rănile s-au vindecat totuşi şi tânăra servitoare a fost foarte fericită, în cele din urmă, când a revenit în casa tatălui ei, Julcs Ravier, din Arcy-sur-Curc, unde a locuit până la căsătorie.

Şase ani mai târziu, Loron a fost spânzurat de catolici, după ce, se spune, a dezgropat şi apoi a îngropat din nou racla şi o parte din comoară în subteranele castelului.

Pentru a avea conştiinţa împăcată în privinţa complicităţii ei involuntare, Claudine a vrut să povestească fiilor contelui scena la care fusese martoră în 1567, dar aceştia au murit prematur. Astfel că primele declaraţii le-a făcut domnului Domecy, care s-a căsătorit cu fiica lui Loron.

Claudine i-a relatat apoi soţului ei, Claude Villain, domiciliat în Saint-Martin-du-Pré-lés-Donzy, în Nivernais, care a decis să informeze autorităţile.

Totuşi, ea nu şi-a putut aminti locul exact din grădină unde a fost îngropată racla, fapt cât se poate de normal, dată fiind starca sa de spirit în timpul desfăşurării evenimentelor şi lipsa punctelor de reper pe un teren schimbat în cursul celor patruzeci şi trei de ani scurşi de la îngroparea comorii.

Cu toate acestea, este probabil ca racla din aur a abaţiei Saint-Germain să fie îngropată şi azi în grădina Casei-Albe, iar imaginaţia bogată a locuitorilor din Crain asigură că şi alte comori sunt zidite în subterane. Este vorba, de asemenea, de o găină şi doisprezece puişori din aur masiv care ar zăcea în pereţii puţului castelului.

Încă o dată, legenda nu a întârziat să îmbogăţească adevărul istoric sau care pare a fi istoric!

Spre anul 1900, o descendentă a contelui Leon, Henriette Marie Cécile Rabé, pentru a ispăşi sacrilegiul strămoşului său, a finanţat unele săpături, care n-au dat însă nici un rezultat.

Radiestezişti şi clarvăzători au localizat de mai multe ori ascunzătoarea unde s-ar fi aflat racla şi alte comori, dar viziunile lor s-au dovedit false şi căutările au fost în van.

Henriette Rabé a murit în anul 1940, lăsând moştenire ospiciului din Coulanges castelul său de la Casa-Albă. În 1957, o radiestezistă şi clarvăzătoare, Ozanne, din Paris, a cumpărat vechea locuinţă după ce a avut un vis premonitoriu curios.

Doamna Ozanne îşi povesteşte aventura în aceşti termeni:

„În noaptea de 6 aprilie 1957, fiind deprimată, m-am rugat bisericii Notre-Dame-de-Syracuse, pentru care am un devotament deosebit, ca să-mi dea un vis care să mă liniştească.

Ca într-un film, în mintea mea s-au derulat o serie de imagini şi am plecat în Yvonne pentru a le verifica.

Am întâlnit la Crain o femeie care întindea rufe, fapt care corspundea primei imagini din visul meu; această femeie mi-a spus că este de vânzare Casa-Albă şi că exista o comoară ascunsă în zidurile sale sau în grădină... Pe scurt, totul concorda cu ceea ce căutam.

Mi-am vândut toate bunurile şi am cumpărat castelul!

Voiam să găsesc racla pentru a o înapoia bisericii şi cred că ştiu unde se găseşte: nu departe de o fereastră de la faţadă. Cu ajutorul pendulului, am detectat locul şi sper că femeia în alb va dori să mă ajute.

Dar nu a sosit încă vremea; când va suna ora, femeia îmi va face semn şi un trandafir va înflori pe locul comorii."

Nerăbdătoare, doamna Ozanne aşteaptă miracolul şi pândeşte în fiecare primăvară ca trandafirul să înflorească în parcul său...

Locuitorii din Chartres, adepţi ai cultului religios al Sfântului Bruno, care trăiau retraşi la Paris, Grenoble,

Marsillia, Villeneuve-lés-Avignon, au fost nevoiți să fugă din mănăstirile lor după Revoluție.

Clădirile transformate în bunuri naționale au fost demolate în majoritate sau vândute în bucăți, așa cum s-a întâmplat cu foarte frumoasa fortăreață din Villeneuve-lés-Avignon, pe care republicile din secolul al XX-lea, în mod contrar față de cea din 1790, s-au străduit să o salveze de la ruină, recuperând vestigiile încă grandioase.

Iar pe aceste locuri dezafectate, reamenajate, uneori reconstruite, unde de aproape două secole s-au instalat mai multe familii, s-a născut o tradiție despre o comoară, culeasă cu foarte mare grijă de un erudit local: istoricul Laurent Commune.

În fapt, această tradiție se bazează pe date istorice serioase și pe anumite documente ținute încă secrete, dar care vor permite, într-o zi, să fie găsite bogățiile compuse din monede din aur, evaluate la o jumătate de milliard de franci francezi.

Convenția avea nevoie, în 1792, de aur ca să bată monede, de argint pentru a-și întreține armata amenințată de Europa întreagă, și de bronz, în scopul de a produce tunuri.

Noul organism revoluționar a trimis emisari în toată Franța, cu misiunea de a rechiziționa bogățiile mănăstirilor, bisericilor și ale tutror sanctuarelor religioase.

Dar colecta revoluționarilor nu a fost nici pe departe atât de grasă pe cât sperau: peste tot în provincie, poporul îngrijorat, neînțelegător probabil, ostil cu siguranță, i-a întâmpinat cu răceală pe emisari.

Că parizienii, marsiliezii se amuzau să facă revoluție, mai treacă-meargă, dar bunul popor al Franței nu voia în ruptul capului să i se golească tabernacolele de anafornițele lor, criptele de sfeșnice sau clopotnițele de clopote!

Credem că membrii Convenției care au ratat colectarea relicvelor ascunse în Conques și a clopotelor îngropate în pivnițele din Saint-Germain au fost aceiași care au trecut, spre sfârșitul anului 1792, prin Villeneuve-lès-Avignon ți de care fugeau locuitorii din Chartres.

Emisarii noștri erau furioși – înțelegem de ce! – și decișii de data aceasta să nu se mai lase păcăliți. Dar se pare că totuși au fost, dacă e să dăm crezare inventarului bogățiilor mănăstirii, pe care au reușit să le sustragă:

În două dulapuri cu douăzeci și șapte de sertare fiecare, scriau ei, *am găsit:*

O sută douăzeci de monede din aur; nouă sute treizeci și cinci monede din argint; două mii o sută optzeci și opt monede din bronz.

La care trebuie să adăugăm:

– clopote;

– tablouri ale unor maeștri, cum ar fi: Le Guide, Mignard, Guerchin etc., repartizate între Collégiale și Ospiciu;

– nouă mii două sute de volume (vândute și dispersate în anul 1812 și cuprinzând Biblii rarisisme și un Talmud inestimabil).

Dar se pare că aceste bogății sunt destul de modeste pentru o mănăstire mare, ce obținea venituri frumoase de pe numeroase domenii, stăreții, hambare, eleștee secate din Rochefort și din Pujaut, cât și în urma donațiilor și legatelor pe care s-au grăbit să le facă prelații Curții când papa își avea sediul la Avignon.

Ce s-a întâmplat cu caliciile, crucile, anaforniţele, candelabrele, patrafirul lui Inocențiu al VI-lea și celelalte relicve?

Ei bine, toate acestea au fost ascunse cu o prudență extremă și cu o grijă atât de minuțioasă, încât azi (ca în cazul

clopotelor din Saint-Antonin) ar fi aproape imposibil să fie regăsite comorile!

Totuşi, mai multe persoane ştiu – cu o exactitate de câţiva metri – unde sunt îngropate milioanele de ludovici din aur şi există chiar şi un plan al ascunzătorii.

În 1790, starețul mănăstirii a găsit un locuitor respectabil din Villeneuve, care locuia la ferma Chabrelle: David zis „De la Meynargue".

— Prietene, i-a spus ecleziastul, ne cunoaştem de mult timp şi ştiu că pot conta pe devotamentul tău şi cred, de asemenea, că-ţi pot încredința o misiune de încredere. Şi, ca răsplată, îţi voi da în schimbul fermei Grand'Bastide o pereche de boi, astfel că târgul va fi avantajos.

— Nu, nu! a răspuns David. Mai întâi accept din toată inima să vă fac un serviciu, dar refuz târgul. Cerul mă va răsplăti.

— Iată cine este un bun creştin, însă nu ai dreptate să refuzi această fermă care, la fel ca toate celelalte, va fi cedată curând la un preț de nimic şi Dumnezeu singur ştie cui! Misiunea pe care vreau să ți-o încredințez este misterioasă şi foarte secretă. Nu încerca să o înțelegi, dar trebuie să ştii că este în onoarea şi pentru gloria Atotputernicului...

Şi David de la Meynargue a aflat atunci că trebuia să supravegheze cu cea mai mare atenție anumite borne din piatră, gravate cu armele mănăstirii, implantate recent pe un teren învecinat.

Aceste borne nu trebuia deplasate sub nici un pretext, dar, dacă ar fi fost mutate din anumite cauze majore, era musai să fie notate distanțele dintre ele şi să se facă un plan precis al noii amplasări.

La un an după această întrevedere, locuitorii din Chartres îşi părăseau mănăstirea, cu excepția fratelui Louis, care

era prea bătrân ca să plece, dacă nu a fost şi el însărcinat, ca şi David, cu o misiune secretă!

Fratele Louis a găsit un refugiu în grota Cabrion, unde a trăit doi ani, aprovizionat în fiecare zi. pe ascuns, de copiii lui David.

Înainte să moară, asistat de salvatorii lui, el nu a putut pronunța decât următoarele cuvinte: „La intersecția celor Patru Drumuri".

Exilați la Saragosa, locuitorii din Chartres i-au văzut sosind aici, în 1807, pe soldații francezi ai lui Napoleon I, iar bătrânul stareț a avut surpriza să-l recunoască într-un cavalerist tânăr pe Pascal, originar din Villeneuve, poreclit Boufigue, pe care-l cunoscuse bine odinioară şi care îi împărtăşea ideile.

L-a invitat pe soldat la masă şi a rupt cu această ocazie, pentru a rememora clipele plăcute din trecut, regula tăcerii specifice ordinului.

A fost un schimb de păreri asemănătoare, întărite de experiența unui dublu exil, iar la sfârşitul mesei starețul a făcut unele confidențe:

— Pascal, la reîntoarcerea ta în Avignon, caută-l pe David de la Meynargue şi recomandă-i să-şi continue cu orice preț misiunea care i-a fost încredințată.

Şi cum cavaleristul a afişat unele temeri despre soarta celebrei mănăstiri, starețul a adăugat:

— Fii liniştit, prietene, în privința viitorului dragei noastre mănăstiri! Chiar dacă ar fi rasă complet de pe fața pământului, este destul aur ca să o reclădim de trei ori.

Revenit în țară, Pascal s-a achitat de misiunea sa. Bornele au rămas mult timp la locul lor, în afară de una, care a fost smulsă pentru a servi drept stâlp al portalului proprietății lui Thomas David.

Desigur, vechea şi noua amplasare au fost reperate cu precizie.

Ce concluzii putem trage de pe urma acestor fapte, cu siguranţă enigmatice, dar care permit totuşi să fie filtrată o sămânţă de adevăr? Şi anume aceea că amplasarea comorii este legată de poziţia bornelor, iar acestea indică, prin triangulaţie, o subterană plecând de la mănăstire în direcţia intersecţiei celor patru drumuri, loc reperabil la suprafaţă în cazul în care galeriile s-ar fi surpat accidental.

Este curios de semnalat că precauţii asemănătoare au fost luate – mai ales în 1790 – de călugării abaţiei Faize, în Gironde, şi că, de mai multe ori în cursul secolelor, personaje misterioase, la Faize ca şi la Villeneuve, au venit în aceste locuri fie pentru a efectua prelevări asupra comorii sau cercetări, fie ca să verifice dacă mai existau punctele de reper.

Deoarece aventura comorii mănăstirii din Villeneuve-lés-Avignon a continuat de-a lungul anilor. Chiar şi în zilele noastre, o supraveghere ocultă, dar atentă, se exercită în împrejurimile intersecţiei celor „Patru Drumuri".

David de la Meynargue a transmis cu exactitate descendenţilor săi consemnele starețului şi, la ora actuală, unul dintre nepoţii lui, domnul Canonge, personalitate bine cunoscută locuitorilor din Villeneuve, asigură ştafeta şi deţine, fără îndoială, secretul comorii!

Orice ar fi, în 1850, în timp ce-şi mâna turma spre casă, un păstor din Chabrelle s-a întâlnit deodată, în toiul nopţii, cu un sătean din Chartres, căruia i-a apărut în faţă ca printr-o magie.

— Păstorule, a spus fantoma, plăteşte-mi repede o slujbă de pomenire, pentru salvarea sufletului meu!

Apoi apariția a dispărut precum a apărut, iar păstorul, rămas o clipă stupefiat, a ridicat din umeri şi şi-a zis că a avut, probabil, o halucinație.

Nu a acordat atenție incidentului, abținându-se chiar să sufle cuiva un cuvânt, dar a doua zi seara stafia a revenit, încă şi mai stăruitoare şi rugătoare, încât, în zori, păstorul a plecat la Avignon, a plătit o slujbă de pomenire şi nu a mai fost deranjat niciodată de fantomă.

Spre anul 1920, domnul Vallat, paznic al mănăstirii din Villeneuve, înainte de a fi mutat la castelul din Vizille, unde a rămas până la moarte, a primit vizita unui necunoscut, care s-a prezentat doar ca părintele ultimului Părinte Superior.

Străinul a cerut politicos să fie condus la „Casa Starețului", iar paznicul l-a însoțit până în sala principală, unde a observat uimit comportamentul straniu al vizitatorului.

Orientându-se în raport cu fereastra, omul a făcut câțiva paşi până la un fel de dulap încastrat, pe care l-a deschis şi s-a uitat înăuntru, apoi l-a rugat pe paznic să-l lase singur toată ziua.

Vallat a refuzat. Necunoscutul, care părea să ezite în fața dulapului, ca şi cum ar fi căutat un indiciu, a plecat şi nu a mai revenit.

Domnul Canonge venea adesea seara să mai schimbe o vorbă cu paznicul, care i-a povestit despre vizita misterioasă.

Intrigat, Canonge a examinat dulapul şi a constatat că fusese făcut în pripă din materiale uşoare, ca şi cum ar fi trebuit să mascheze în grabă ceva ce trebuia ascuns privirilor.

Cu un târnăcop, el a spart peretele despărțitor, care a lăsat să se vadă pe zidul adevărat un plan gravat în piatră, schiță care a fost făcută cunoscută în luna decembrie 1957 şi care poartă o inscripție.

Această inscripție și cele gravate pe borne dau, într-adevăr, direcția subteranelor și punctul lor de plecare de la mănăstire.

Dar trebuie interpretate, situate în planul și triangulația bornelor.

Iată aproape tot ce se știe despre comoara din Villeneuve-lés-Avignon... sau cel puțin tot ceea ce este permis să se spună, deoarece, în realitate, datele sunt mult mai precise.

Deoarece starețul a asigurat că mănăstirea poate fi reclădită de trei ori cu ajutorul comorii „în aur", deci probabil în ludovici, putem estima valoarea sa la circa cinci milioane, respectiv o tonă de aur!

O tonă de aur care zace sub un strat subțire de pământ, întrucât zăcământul poate fi atins atât de la suprafață, cât și prin subteran.

Un motiv în plus să visăm cu ochii deschiși!

Locuitorii din Villeneuve au căutat de mai multe ori intrarea subteranei în pivnițe și au fost descoperite chiar niște galerii ducând, se zice, la cripta capelei.

Alte ramificații ar da în bucătăria pensiunii, în „iadul" morii de ulei și în palatele vecine...

Șamanii își folosesc baghetele și toți căutătorii, materia cenușie. În realitate, accesul în subteran nu este, poate, dificil de găsit, mai ales pentru cei care sunt puțin la curent cu principiile elementare de construcție a criptelor*.

---

* În ziua de duminică, 12 ianuarie 1957, fratele René, din cadrul Serviciului de Cercetări Istorice din Marsillia, însărcinat cu o misiune pentru care a primit ajutorul Corpului de Pompieri din Villeneuve și furnitura unei scări mari, a venit la mănăstire, a mărturisit el ulterior, pentru a găsi un secret cunoscut doar de locuitorii din Chartres. Puțină judecată: orificiile de aerisire din subterane duc, în general, spre conductele adevăratelor sau falselor homuri. Fratele René a efectuat, cu scara mare, un control ușor de imaginat (n.a.).

Dar calea de acces riscă să fie astupată! Atunci, rămân bornele, planul, semnele gravate, intersecția celor patru drumuri – un mister minunat care-i fascinează pe locuitorii din Villeneuve.

Ca și Templierii sub Filip cel Frumos, iezuiții înființau, în secolul al XVIII-lea, un stat în stat, o putere suverană bucurându-se de toate privilegiile națiunilor organizate, cu o flotă de comerț, o armată, școli și o comoară mult mai considerabilă decât cele ale regilor europeni.

Puterea lor orgolioasă, dar și bogățiile i-au făcut indezirabili pe Vechiul Continent, iar iezuiții izgoniți din Anglia, Rusia, Spania, Franța și din Italia s-au stabilit, în principal, în America de Sud.

Dar inamicii lor nu s-au dat bătuți și, prin Bula *Dominus ac redemptor noster*, din data de 21 iulie 1773, Papa Clement al XIV-lea a pronunțat suprimarea ordinului.

Iezuiții au intrat atunci în rebeliune deschisă împotriva Sfântului Scaun și a guvernelor europene.

În 1778, cei din Bolivia erau în război împotriva regelui Spaniei, care le suspendase administrarea minelor de aur, argint și a câmpurilor diamantifere din America de Sud.

Prevăzând dizgrația lor, din 1767 până în 1778, iezuiții au stocat aproape totalitatea profiturilor obținute de pe urma minelor, fapt care a motivat în parte decizia regelui Spaniei.

Se povestește că iezuiții au ascuns această comoară imensă în galeriile subterane, tăiate în rocă de cinci-șase sute de indieni, la care au lucrat timp de peste doi ani.

Când trupele regale au intrat în fortăreața iezuiților, soldații nu au mai găsit nimic și i-au torturat în van pe indigenii bănuiți că ar fi lucrat la amenajarea ascunzătorii.

Totuşi, punând cap la cap mai multe informaţii, estimăm că bogăţiile, evaluate la douăsprezece miliarde de franci, erau ascunse în grotele la care se ajungea printr-o galerie principală de o sută optzeci şi opt de metri lungime şi lată de treizeci şi nouă de metri în unele locuri.

Mai notăm că, pentru a-i încurca pe căutători, galeriile formau un labirint vast de culoare false, obstacole, întoarceri la locul de plecare, barate de ziduri subţiri, şi că o reţea foarte complicată secundară de pasaje întretăiate savant se întindea sub colina înaltă adăpostind ascunzătoarea.

În 1903, un inginer englez, C.H. Prodgers, a întâlnit-o în Munţii Jura din Bolivia pe dona Corina San Roman, nepoata reverendului părinte San Roman, care, înainte de a muri, a lăsat fratelui său, pe atunci prefect de Callao, un document despre comoara iezuiţilor.

Acest act spunea în esenţă:

„Dacă veţi găsi o colină abruptă, înclinată mult şi al cărei vârf plat este acoperit de ierburi înalte, iar dacă de pe aceste piscuri puteţi vedea râul Sacambaya din trei părţi, atunci căutaţi în iarbă o piatră mare ovală, atât de grea, încât doar cinci sute de indieni au putut să o pună acolo.

Dacă săpaţi la o adâncime de cinci yarzi, veţi găsi bolta unei caverne imense, săpată de cinci sute de indieni în doi ani şi jumătate.

Cupola are şaptezeci şi doi de yarzi; există două porţi şi un pasaj lung şi strâmt ducând la camera estică a intrării principale, care se găseşte la o distanţă de două sute de yarzi.

Când veţi atinge poarta, trebuie să fiţi atenţi deschizând-o: este o poartă mare din fier şi, imediat ce aţi trecut dincolo, veţi găsi o statuie din aur pur, înaltă de trei picioare şi ai cărei ochi sunt două diamante magnifice.

Această sculptură a fost plasată acolo pentru fericirea umanității. Dacă veți continua să mergeți de-a lungul tunelului subteran, veți găsi în prima cameră treizeci și cinci de ligheane mari cu aur și o grămadă de ornamente și bijuterii din aur și argint, peste care se află pietre prețioase.

Intrând în a doua cameră, veți descoperi în colțul drept un cufăr mare în care se află nouăzeci de mii de dolari de argint (piaștri din argint în proporție de 910/1000 argint pur).

Pătrunzând în aceste camere, trebuie luate cele mai mari precauții, deoarece a fost răspândită otravă în jur și într-o cantitate atât de mare, încât poate ucide un întreg regiment.

Revenind în cavități, de fiecare parte a tunelului și în cele două camere sunt dispuse șase sute șaizeci și trei de ligheane cu aur, a căror valoare este de șaizeci de milioane de dolari.

Zidurile celor două camere au fost întărite cu blocuri mari de granit; de la boltă până la sol putem măsura cinci yarzi.

Partea superioară a arcadei este formată din trei terase distincte, care au fost acoperite cu grijă cu cinci yarzi de pământ compact și roci tasate.

Când veți ajunge într-un loc cu o înălțime de douăzeci de picioare, unde se găsește o porțiune din tunel în care doi oameni pot merge călare, traversați râul și veți sosi în final la biserică, la mănăstire și la alte clădiri." (*Sfârșitul documentului*).

Este foarte evident că autorul documentului este, fie că așa a dorit, fie că nu, foarte criptic sau cel puțin retranscrierile și traducerile ulterioare i-au alterat sensul original.

Comoara a suscitat numeroase și vane căutări, din anul 1903 și până în 1930.

Situarea sa este următoarea: sub o colină numită El Caballo Cunco, la întretăierea râurilor Kato și Sacambaya.

Valoare aproximativă: douăsprezece miliarde.

10
AUR, VOLUPTATE, NEBUNIE

America este continentul cel mai uimitor de pe glob, deoarece acest pământ nou, nelocuit se pare timp de milenii, a văzut apărând oameni şi civilizaţii exotice care nu voiau şi nu puteau să evolueze într-un ritm raţional.

America de Nord, cu influenţa engleză, franceză, italiană, germană, a avut o istorie prozaică.

Dimpotrivă, America de Sud şi America Centrală, cu grefele de măduvă spaniole, au trăit o anarhie febrilă şi colorată, bogată în aventuri, mizerie şi grandoare, dragoste şi cruzime inumană.

Epopeea comorilor, în această nouă lume disparată, întinzându-se de la un pol la altul, şi-a ales pământurile de predilecţie, centrul şi sudul, Mexicul mayaşilor, Peru al incaşilor, Argentina şi Venezuela ale revoluţionarilor din secolul al XIX-lea.

Pe măsură ce pădurile şi pampasurile erau defrişate, aventura devenea mai puţin sălbatică şi grandioasă, dar eroii comorilor aveau încă un renume deosebit la sfârşitul secolului al XIX-lea.

Unul dintre ei, Juan Facundo Quiroga a fost, succesiv, muncitor necalificat, soldat, tâlhar, guvernator de provincie, înainte de a deveni preşedinte al republicii Argentina... în vremurile tulburi, este adevărat, ale războaielor de independenţă.

Ca tâlhar, Quiroga opera în provincia Rioja, spre anul 1829.

După fiecare expediţie, depunea în ascunzătorile sale din regiunea amintită puşti, praf de puşcă şi o mână de aur, toate constituind un fel de rezervă de război.

Fiecare ascunzătoare, se zice, conţinea trei-patru sute de piaştri provenind din jafuri, pe care tâlharul intenţiona să-i ia după instaurarea păcii.

El a murit asasinat de un gaucho, în 1835, iar ascunzătorile şi-au păstrat secretul.

La sfârşitul războiului, când au fost cucerite, pe de-o parte, Paraguayul, şi pe de altă parte, Brazilia, Argentina şi Uruguay, generalul François Solano Lopez, ex-preşedinte al republicii Paraguay, – încă unul! –, a trebuit să fugă spre sud cu câţiva partizani, după o rezistenţă eroică.

În anul 1870, el şi-a găsit moartea luptând împotriva generalului Camara.

Tradiţia spune că şi-a transportat la Posadas, în Argentina – la frontiera cu Paraguay – comoara de război compusă din patruzeci de tone de aur fin, repartizate în căruţe.

O incursiune în domeniul ocultului, iată ce ne propune istorisirea insolită despre comoara din Catamarca, datând din epoca în care Quiroga şi bandele sale de hoţi se îndreptau spre oraşul Cordoba, în Argentina.

Oraşul părea apărat slab de trupele omogene ale lui José Paz. Astfel, temându-se de ce era mai rău, episcopul don Bal-

boa a decis să fugă, luând cu el comorile prețioase ale catedralei.

Această hotărâre neașteptată i-a uimit pe locuitorii orașului, dar nici unul nu a îndrăznit să se opună fugii și, într-o noapte, după o slujbă solemnă de rămas-bun, Balboa s-a îndreptat, însoțit de o suită mică de credincioși, spre nord-vest, pe drumul care ducea spre munții sălbatici Sierra și Salinas Grandes.

O caravană de catâri transporta comorile scoase din ascunzătoarea lor sigură, situată într-o subterană care dădea sub altarul principal al catedralei, un tezaur extrem de prețios, conform cronicii:

– 13 candelabre din aur masiv;

– mai multe racle cu relicve placate cu pietre prețioase;

– calicii, anafornițe din aur;

– etole și patrafire țesute cu aur;

– bijuteriile episcopale;

– cufere conținând, în monede, averea prelatului și a suitei sale;

– un crucifix mare bizantin din aur, prevăzut la bază cu o țepușă din fier pentru a putea fi înfipt în pământ.

Aceste crucifix, se spunea, fusese adus în America de Pizarro și Almagro și era purtat în fruntea armatelor, iar cuceritorii dormeau noaptea sub protecția sa divină.

Detaliu îngrijorător în această echipă și așa destul de extravagantă: ghidul era un aventurier mulatru, magician și stârpitură notorie, poreclit din cauza părului său roșu „Colorado".

Fugarii depășiseră orașul San Pedro și se aflau în apropiere de satul Ambargasta, când un mesager i-a avertizat că, în ciuda oricăror așteptări, trupele lui José Paz îi zdrobiseră pe gauchos federaliști ai lui Quiroga.

Ca atare, era mai înțelept să se abandoneze drumul spre interiorul țării și să se opteze pentru cel prin văi aproape impracticabile ducând spre lanțul de netrecut al Anzilor Cordilieri, ale căror vârfuri de șase mii metri apăruseră deja la orizont.

Episcopul a ținut un consiliu, dar s-a raliat părerii ghidului, care pretindea că vestea victoriei lui Paz nu era decât o capcană destinată să le împiedice înaintarea, iar Colorado i-a asigurat că știa un drum ducând spre coasta Pacificului.

Don Balboa a ordonat să se continue marșul spre vest, în direcția Munților Salinas Grandes, fără să i se ghicească intențiile definitive. Unii cred că a înnebunit sau s-a dedat unor practici vrăjitorești.

După zile întregi de marș incoerent, episcopul autorizând popasuri doar pentru a ține slujbele obișnuite, caravana a ajuns la poalele Munților Catamarca într-o depresiune semicirculară pitorească, unde indienii înălțaseră odinioară un templu Zeului-Soare. În fundul acestei căldări, panta era amenajată în stâncă sub forma unei scări gigantice, care permitea accesul pe o platformă pe care se ridicau niște ruine piramidale.

De acolo, se pierde urma fugarilor, deoarece nici unul nu a mai revenit vreodată. Unii călători au povestit că au zărit în apropiere 13 candelabre din aur, dispuse în ordine în depresiune, iar crucifixul înfipt în pământ, în centru, având în vârf un cap uman, dar relatarea este îndoielnică.

Se crede că Balboa și credincioșii lui au fost conduși cu bună-știință de Colorado în acest loc și că bogățiile catedralei din Cordoba au fost ascunse într-o subterană din munte, sub edificiul de cult religios, nu departe de satul Huyamaca.

Comorile, compuse atât din obiecte de cult, cât și din pietre prețioase și monede, ar reprezenta o valoare de aproape un miliard de franci.

Punctul aproximativ al sanctuarului este 29° latitudine sudică şi 69° longitudine vestică.

Ocultul şi nebunia sunt două faţete ale aventurii extraordinare având în centru comoara din Cerrita Colorado, amestecată cu casete conţinând bijuterii şi aurul viu şi voluptuos al unei fete frumoase insaţiabile.

Această fată este cunoscută datorită marelui poet care a fost Maurice Magre. Şi totuşi, toată povestea ar fi fost pusă sub semnul îndoielii dacă ea nu ar fi deschis, în 1826, o anchetă poliţienească la Maracaibo.

În plus, un prieten din cadrul Clubului Căutătorilor de Comori, Jean Legrand, călătorind în partea centrală a Americii, a obţinut informaţii care concordau exact cu cele ale poetului, chiar dacă eroina avea numele schimbat: Maurice Magre o numea Wanda, dar în Venezuela a fost reţinut prenumele mai verosimil de Rosita.

„Interzis sub şaisprezece ani", acesta ar putea fi titlul istorisirii în cauză despre comoară, pe care-l găsim alături de o fată frumoasă mereu goală şi un preot în mod vădit răpus de farmece diabolice.

Dar să revenim la fapte!

La nord de Maracaibo (Venezuela), la câteva mile de capul San Roman, se află mica insulă Aruba, cvasiinaccesibilă, cu excepţia unei trecători strâmte şi periculoase cu acces spre un golf care mărgineşte o colină abruptă cu roci roşii: Cerrita Colorado.

Pe această colină, preotul răspopit devenit pirat, Domingo Mugnoz, îşi adăpostea bogăţiile şi iubirile pasionale. Mugnoz şi-a început viaţa aventuroasă ca preot la Quito, în actualul stat Ecuador, aflat la acea vreme sub dominaţia spaniolă. Era un preot plin de zel şi care şi-ar fi consacrat, fără îndoială,

viața misiunii sale, dacă printre enoriași nu s-ar fi numărat o señora drăguță, Rosita, căsătorită cu un individ destul de puțin recomandabil, a cărui ocupație clară era să bea peste măsură.

Pătimașă, frivolă, tânăra femeie nu se jena deloc să-și înșele soțul, dar, fiind catolică practicantă, nu ezita niciodată, după fiecare aventură, să se confeseze părintelui Mugnoz. Conform învățăturii bisericii, dar spre marele pericol al conștiinței sale, părintele îi absolvea de fiecare dată greșelile.

Rosita era frumoasă și părul ei neasemuit de blond îi cădea aproape până la picioare, de altfel nu singura atracție pentru amanții săi. La început, preotul confesor s-a revoltat împotriva penitenței fetei, devorată de demonul cărnii, iar apoi, puțin câte puțin, furia sa a fost ostoită de sentimente, cu atât mai tulburătoare cu cât erau ținute secrete.

Într-o zi, după o dispută, Rosita a fugit de acasă, complet goală, alergând pe străzile orașului, ascunzându-și, mai mult sau mai puțin, formele încântătoare sub părul lung auriu.

Soțul său o urmărea, înarmat cu un cuțit și clătinându-se pe picioare, dar tânăra femeie a reușit să-și găsească refugiu la parohie, unde Domingo Mugnoz a primit-o stânjenit, dar și răpit de frumusețea fetei.

Preotul nu văzuse niciodată o femeie albă goală, iar aceasta, lăsându-și la vedere sânii și picioarele delicate printre șuvițele de păr, i-a stârnit, evident, dorința.

— Rosita, a spus el, trebuie să te îmbraci și să te întorci acasă.

Această scenă avea loc în anul 1820, în timp ce tulburările politice scuturau țara, și nu constituia decât un mic scandal, cu atât mai mult cu cât spaniolii trebuiau să pună capăt rebeliunilor care izbucniseră în toate orașele guvernului de la Quito.

Domingo Mugnoz a intervenit ca mediator între păcătoasă şi soţul ei, atât de bine, încât lucrurile păreau că s-au aplanat.

Vai! La puţin timp după această întâmplare, diavolul a provocat un nou incident – o dramă de data aceasta –, iar preotul nu a rezistat tentaţiei.

Într-o noapte, Rosita a bătut din nou la poarta parohiei; Domingo a deschis şi frumoasa a intrat în anticameră: era goală şi palpitând de emoţie.

— Părinte, a strigat ea, mi-am ucis soţul. Dar am făcut-o pentru că trebuia să mă apăr!

Mişcarea de Independenţă era pe vremea aceea în punctul său crucial: Ecuadorul şi Noua-Grenadă se constituiseră în federaţii, iar spaniolii, hărţuiţi de revoluţionari, se băteau pe toate fronturile.

Deja, orăşenii fugeau spre porturi în scopul de a ajunge în Spania şi anarhia domnea în toată provincia.

Însuşi Mugnoz îşi făcuse bagajele şi aştepta o ocazie propice pentru a scăpa de furia insurgenţilor. Acest prilej i-a fost oferit de fata drăguţă, întruchiparea diavolului!

— Este bine! a spus el. Vom pleca; de acum înainte, Quito este primejdios atât pentru mine, cât şi pentru tine!

Noaptea, urmat de blonda Rosita, care nu a putut sau nu a vrut să se îmbrace, ei au ajuns la marginea oraşului, strecurându-se pe străduţe şi evitând încăierările scurte dintre republicani şi spaniolii loialişti.

Este probabil ca Mugnoz să fi deschis focul, deoarece drumurile erau puţin sigure şi pline de elemente îndoielnice, care nu ezitau să jefuiască sau să ucidă fără discriminare pe cei care se refugiau.

Cine a văzut imaginea acestui preot îmbrăcat în negru şi a femeii albe complet dezbrăcată, cu părul în vânt, cu siguranţă că a rămas şocat! Cronica nu aminteşte nimic despre destinul cuplului în următorii doi ani, apoi îi regăsim la sud de Marea Antilelor, pe coastele statului Venezuela, dar atunci o soartă decisivă i-a împins pe calea păcatului sau mai exact pe drumurile interzise de legile tuturor continentelor.

Mugnoz a devenit pirat, şef de bandă, iar Rosita, marcată, fără îndoială, de o predestinare inevitabilă spre gimnosofie, era partenera şi complicea sa, tot blondă, tot frumoasă şi mai deloc îmbrăcată, ca în timpul fugii din Quito.

Cei care i-au zărit în cursul anilor ce au urmat sunt unanimi în a declara că ea nu avea drept veşminte decât o rochie scurtă, foarte decoltată şi lăsând să se întrevadă şoldurile, picioarele minunate şi să se ghicească, dacă nu să se observe, farmecele sale cele mai intime. De altfel, adesea, ea se arăta goală, cu braţele încărcate de brăţări, colane şi cercei strălucitori care scoteau în evidenţă frumuseţea picioarelor sale.

Mugnoz naviga pe mare la bordul unui bric şi comanda douăzeci de piraţi gata pentru orice tip de acţiune. Uneori, „inspectau" o navă bogată de comerţ, jefuiau încărcătura, masacrau echipajul şi încercau să şteargă urmele atacului incendiind vasul, nu înainte de a descărca încărcătura preţioasă.

Alteori, de asemenea, când atacurile pe mare erau infructuoase, ei făceau o razie pe coastele Venezuelei, dar, oricare ar fi fost genul de tâlhării practicate, nu uitau niciodată să-şi ducă prada în adăpostul lor, situat într-o cavernă de la Cerrita Colorado.

Acolo, invulnerabili, netemându-se de nici un atac de pe uscat, nici prin trecătoarea dificilă dintre munţi, piraţii aprindeau focuri mari pentru a-şi celebra averile şi se dădeau la orgii,

amintite de un servitor negru al lui Mugnoz, numit Congo, care, făcut prizonier mai târziu, a oferit singurele informații pe care le-am putut obține despre acești corsari ai Colinei Roșii.

Mugnoz, poate dintr-un resentiment de credință, mai probabil dintr-un spirit demoniac, amenajase un fel de capelă într-o grotă, unde a ridicat un altar de piatră și a pus împrejur obiecte de cult furate din biserici.

Orgiile corsarilor debutau invariabil printr-un banchet îmbelșugat de la care nu lipseau nici vinurile rare, nici vesela de lux. Rosita prezida ospățul, goală și împodobită cu bijuterii strălucitoare. Așezată pe un scaun din lemn sculptat, ea primea omagiile piraților și darurile de tot felul pe care fiecare avea obiceiul să i le ofere, fie din bunăvoință, fie pentru a-i face plăcere șefului.

De altfel, Mugnoz era primul care depunea la picioarele stăpânei bijuteriile cele mai rare și este în afara oricărei îndoieli că nutrea o dragoste bizară, poate chiar o mare pasiune, anormală, dar sinceră, care îi domina întreg comportamentul.

O dată banchetul terminat, mesenii se duceau la capelă, cu excepția acelora, fapt care se întâmpla deseori, rămași la pământ cu un glonte în piept, deoarece disputele erau un spectacol obișnuit și gustat.

În capelă, Mugnoz oficia, dar nu se știe exact ce fel de slujbă cânta în latină. Lui Satana, după toate probabilitățile, devreme ce Rosita, culcată pe altar, reprezenta atât divinitatea, cât și diavolul. Bărbații o adorau în genunchi, iar preotul răspopit, desăvârșind isteria și sacrilegiul, o oferea brutelor excitate peste măsură.

Cel puțin așa povestea Congo, și nu avea de ce să mintă.

Rosita gusta aceste orgii? Era, oare, stăpâna atotputernică sau sclava adorată? Fără îndoială, ambele versiuni.

Unii marinari au afirmat că au văzut-o pe bricul-pirat, pe jumătate dezbrăcată şi legată de catargul mare cu un lanţ de fier, ataşat de un inel mare din aur în care era băgată glezna femeii.

Era tot frumoasă, părul său lung de aur căzând în cascadă până la şolduri, dar privirea îi era picrdută, ca şi cum ar fi fost cu mintea aiurea. Poate că devenise deja nebună?

Mugnoz, în ceea ce-l priveşte, nu a întârziat să dea dovadă de o mizantropie sălbatică. El a abandonat pirateria şi s-a refugiat cu partenera sa în adăpostul de la Colina Roşie.

Tocmai atunci – banda fiind destrămată –, Congo a fost arestat de poliţia federală şi aruncat în închisoare, după ce a delapidat partea sa de pradă.

Depoziţiile sale au permis reconstituirea ultimelor capitole ale acestui roman de dragoste şi aventuri piratereşti, oferind în plus certitudinea existenţei unei comori ascunse.

Când stăpânul ieşea în larg, zicea prizonierul, îmi spunea să o păzesc pe señora şi nu trebuia s-o pierd din vedere. Dacă Mugnoz nu mai revenea dintr-o expediţie, aveam ordin să dezgrop comorile pentru a i le da señorei, dar numai ea ţtia unde se găseau ascunzătorile.

Când Congo a văzut-o pe Rosita pentru ultima dată, ea era în picioare, nemişcată ca o statuie, la intrarea în bârlogul piraţilor.

Goală, dar plină din creştet până în tălpi cu o mulţime de bijuterii din aur şi pietre preţioase, femeia semăna cu un idol păgân, pietrificată la ora adoraţiei.

Ochii săi stranii de smarald erau larg deschişi şi fixau ca în extaz orizontul cerului şi al mării.

În jurul statuii de carne blondă, aurul părului său lung strălucea ca o lavă incandescentă. Congo folosea expresii

neîndemânatice pentru a-şi exprima tulburarea, uimirea şi spaima în faţa acestei imagini ireale care îl bântuia încă în celula sa.

Rosita nu mai era în viaţă, a precizat el. În faţa cavernei era fantoma sa.

În baza acestor declaraţii, autorităţile poliţieneşti din Maracaibo au cercetat, în anul 1826, întreg masivul Aruba. Nu au găsit pe nimeni în acele locuri, dar urmele unui foc care mai pâlpâia stins atestau o prezenţă umană recentă.

Biserica subterană era intactă, flori ornau altarul de piatră, înconjurat de candelabre din argint şi obiecte de cult, dintre care majoritatea erau din aur.

Însă nici o urmă de Mugnoz şi de Rosita, nici de comori, care au fost totuşi căutate multă vreme în toate grotele şi în galeriile săpate în colină.

Toată prada adunată în patru ani de tâlhării şi piraterii, precum şi bijuteriile oferite frumoasei sclave blonde sunt ale celor care vor şti să le găsească.

Mugnoz şi Rosita au fost zăriţi în pădurea Paraguana, unde, au asigurat localnicii, cei doi au murit nebuni la sfârşitul anului 1826. Localnicii nu au încercat să recupereze comorile de la Cerrita Colorado.

11
COMORI DE RĂZBOI (I): O ARMATĂ ŞI CINCI SUTE DE TONE DE AUR SE DUC LA FUND

Dacă stăm să ne gândim bine, toate comorile – sau aproape – sunt o consecinţă a războiului: acesta motivează ascunderea lor, provoacă naufragii, în urma lui se constituie tezaurul, depozitul, averile sau bogăţiile adunate, furate sau obţinute pe diferite căi.

Răspund la aceste imperative: comorile Templierilor, de cult, ale Revoluţiei, ale piraţilor... pe scurt şi în primul rând nu distingem prea bine care comoară importantă ar face excepţie de la regulă!

Astfel, prin „comori de război" le înţelegem în mod arbitrar pe acelea constituite în timpul unor conflicte recente sau a căror destinaţie evidentă a fost de a subvenţiona războaie viitoare. În acest sens, revenind în trecut, cel mai important depozit ascuns – cunoscut, dar ţinut secret – este comoara

incaşilor, din care o parte credem că a servit în anul 1915 la ațâțarea tulburărilor din Peru.

Când va sosi vremea, aurul lui Atahualpa va ieşi, oare, din criptele Anzilor Cordilieri pentru a-i înarma pe localnici în rebeliune? Nu ar fi exagerat să presupunem acest lucru.

Comoara Marii Armate, conform ruşilor, ar fi fost îngropată la Kaunas, în Lituania, în toiul războiului, în plină retragere.

Paul Krüger, preşedintele Republicii Sud-Africane, ar fi ascuns, în 1900, cincisprezece milioane în aur, undeva între Pretoria şi Petersburg. Planul ascunzătorii a căzut în mâinile fiilor generalului De Wett, erou al războiului burilor, mort în 1922.

Cinci milioane de franci francezi în lingouri de argint au fost îngropate în apropiere de Temosachic (statul Chihuahua), în 1920, de celebrul Francisco Pancho Villa.

În 1917, în timpul primului război mondial, colonelul rus Ikaturov a ascuns în Armenia, aproape de graniţa persană, o comoară evaluată la optzeci de milioane-aur din epocă.

În 1933, o expediţie engleză a căutat în van această comoară. Domnul Gaalon, din Cannes, a pregătit la rândul său o expediţie de recuperare în 1939, în compania fiului comandantului Cerniawski, dar războiul a stopat proiectul.

Avem de la Gaalon precizările următoare referitoare la inventarul depozitului:

„Un vas din aur masiv datând de pe vremea lui Solomon. Recipientul are opt feţe, fiecare având încrustat un diamant enorm de optzeci de carate. În partea inferioară este suspendat un smarald de şaptezeci-optezci de carate (pe fiecare faţă), dar unul singur lipseşte.

– şaptezeci kilograme de aur (în fragmente).

– două kilograme de platină.

– cincizeci de mii de lire sterline.

– două milioane de lire turceşti.

– o geantă mare din piele conţinând pietre preţioase de diferite culori: diamante, rubine, safire şi smaralde.

Aceste comori, provenind din jefuirea mănăstirilor de turci, au fost recuperate de un detaşament de cazaci albi aflaţi sub ordinele colonelului Ikaturov.

Încercuiţi de trupele turceşti, cazacii au fost decimaţi, colonelul, ucis, iar comandantul Cerniawski, pentru a-şi salva comoara, a făcut două colete, pe care le-a băgat în două raniţe de soldat şi le-a îngropat în munte."

Apărută în urma revoluţiei ruse, comoara ţarilor este înconjurată de un secret cvasitotal, pe care totuşi guvernul rus a încercat să-l descifreze.

La 13 noiembrie 1919, amiralul rus Alexis Vassilievici Koltciak a plecat din Omsk, Siberia, în fruntea populaţiei cuprinse de panică. A fost un adevărat exod al unui număr de un milion două sute cincizeci de mii de nenorociţi, pe care nelegiuirile revoluţionarilor îi înspăimântau mai mult decât nebunia unei fugi, în plină iarnă, traversând trei mii de kilometri de stepă şi tundră îngheţate.

Caravana mai cuprindea, în afară de civili, cinci sute de mii de soldaţi – armata în retragere a amiralului –, care avea ca misiune escortarea unui tren blindat compus din douăzeci şi opt de vagoane transportând cele cinci sute tone de aur ale comorii imperiale.

Din punct de vedere material, era imposibil ca fugarii să reziste în timpul celor cinci luni de iarnă grea cât a durat exodul, în pofida tonelor de alimente încărcate în vagoane.

De altfel, amiralul îi prevenise pe cei şapte sute cincizeci de mii de civili care-l însoţeau, pe care refuza să-i ia în subordine, că nu intenţiona să le asigure aceeaşi subzistenţă ca soldaţilor. Dar zvonurile despre masacrele comise de bolşevici în oraşele din vest terorizau populaţia într-atât de mult încât au ales fără ezitare exodul morţii decât să fie ucişi în războiul civil.

Iarna din 1919-1920 a fost de o asprime excepţională, iar temperatura în Siberia a coborât de mai multe ori la minus 60°C.

În fiecare etapă a marşului, sute, apoi mii de refugiaţi au murit de foame, de epuizare sau de frig, în timp ce cohorta lamentabilă se întindea pe o distanţă de peste o sută de kilometri, jalonând parcursul cu mormane de cadavre, devorate cu lăcomie de lupi. Drumul exodului urma calea Transsiberianului, însă trenul nu parcurgea decât treizeci de kilometri, în medie, pe zi, deoarece şinele erau demontate în unele puncte de pe traseu de revoluţionarii locali, care nu îndrăzneau totuşi să atace grosul armatei.

După trei luni de calvar de nedescris, de suferinţe sub limita umană, aproape toţi civilii pieriseră şi lupii, deja sătui, nu-i mai urmăreau pe supravieţuitori; în sfârşit, cele două sute cincizeci de mii de fantome care mai aveau forţa să meargă au ajuns în faţa Lacului Baikal.

Un milion de victime îşi dormeau ultimul somn în zăpada celui mai mare cimitir din lume.

Pentru cei două sute cincizeci de mii de supravieţuitori, Lacul Baikal reprezenta ultima etapă înaintea intrări pe pământul promis: o dată încheiată cu bine traversarea, mai rămânea de trecut graniţa cu Manciuria şi acest coşmar îngrozitor urma să se sfârşească.

Malurile lacului sunt în general abrupte, iar Transsiberianul merge de-a lungul lor spre sud, descriind o buclă de la Irkuțk la Mysovala, prelungind astfel traseul cu o cinci sute de kilometri.

Or, calea ferată fiind sabotată la Irkuțk, amiralul Koltciak a decis să traverseze lacul cu săniile, ceea ce – în afară de faptul că se scurta drumul – era o practică obișnuită iarna, grosimea gheții fiind de doi până la patru metri.

Cele cinci sute de tone de aur au fost, așadar, desărcate și fugarii s-au aventurat pe cei optzeci de kilometri lățime ai lacului.

Ningea cu fulgi mari, într-o fantezie orchestrată de rafalele de vânt, iar frigul devenea din ce în ce mai pătrunzător. În plus, nevăzându-se nimic sub acel potop de zăpadă, amiralul a fost nevoit să se ghideze după busolă pentru a menține direcția cea bună. În adâncurile lacului înghețat, printr-un fenomen bine cunoscut, dar la fel de impresionant, se auzea mugind o furtună stranie, vrând parcă să spargă calota imensă de gheață. Săniile încărcate înaintau greoi și trebuia ca drumul să fie degajat permanent sau să se sape tranșee în dunele de zăpadă care se acumulau în perdele succesive în față. Oamenii caravanei nu mai luptaseră niciodată împotriva elementelor naturii dezlănțuite cu o asemenea furie satanică.

Orbiți de viscol, cu pleoapele, nasul, mâinile și picioarele înghețate, rebegiți de frig până în măduva oaselor, supraviețuitorii avansau într-o toropeală vecină cu moartea. Și apoi, puțin câte puțin, coloana înghețată se strângea tot mai mult în jurul avangardei pietrificate și toți și-au încetinit cadența, într-o tăcere umană dramatică, cutremurătoare, ca și cum s-ar fi oprit la semnalul unui magician, două sute cincizeci de mii de limbi arătătoare ale tot atâtor orologii.

Armata lui Koltciak, masată în jurul comorii sale, devenise o imagine, o dioramă dantescă şi nemişcată pe care ar fi trebuit s-o vadă, în acele momente, ochiul necruțător al Providenței.

Fără îndoială, nu s-a auzit nici un strigăt, nici o şoaptă... coloana imensă părea un mecanism dezamorsat. Două sute cincizeci de mii de oameni muriseră de frig şi intrau în paradisul aievea al neantului.

Vântul le-a făcut un linţoliu comun alcătuit dintr-un munte de zăpadă şi pe banchiză nu mai era decât iama, dezlănțuindu-şi furia albă, victorioasă. La începutul lunii mai, crusta de gheață a Lacului Baikal s-a subțiat, apoi s-a topit, astfel încât armata amiralului Koltciak, țintuită pe luciul de sticlă ca nişte soldați de plumb pe soclul lor, s-a scufundat împreună cu încărcătura de aur.

Iată ce spune o legendă cvasiistorică, dar cu siguranță falsă sub diferite aspecte.

Mai întâi, au existat supraviețuitori ai tragediei atroce, puțini, e adevărat, printre care amiralul însuşi, care a murit în 1921, împuşcat de bolşevici, şi un anume căpitan Slava Bogdanov, care trăia, în 1938, în Statele Unite.

Bogdanov a povestit uimitoarea şi, poate, adevărata istorisire:

— Comoara țarilor nu este pe fundul Lacului Baikal.

„Fără ştirea amiralului – care, mai degrabă, s-a prefăcut că nu ştia despre existența aurului imperial –, s-a decis să se ascundă cele cinci sute de mii de kilograme de metal prețios în lingouri, cu mult înainte de a se ajunge la Irkuțk, deoarece îngreunau mersul caravanei.

Deja, devenea evident că şansele de a trece granița în Manciuria erau aproape inexistente; şi atunci, ce rost mai avea

să se încurce cu tone de metal preţios care, vădit, nu puteau ajunge la destinaţie? Din toate punctele de vedere, era preferabil să se îngroape această comoară.

Am fost însărcinat să conduc operaţiunea cu un alt ofiţer, pe nume Drankovici. Comoara a fost ascunsă în cripta unei capele în ruină de patruzeci de soldaţi pe care, ulterior, i-am dus într-o carieră unde, cu ajutorul lui Drankovici, i-am mitraliat: nu puteam, într-adevăr, să lăsăm la discreţia atâtor martori secretul uluitor al comorii ţarilor!

La întoarcerea din expediţie, am intuit că Drankovici avea ordin să mă împuşte, dar am fost mai rapid decât el şi am tras primul, ucigându-l. Dispariţia tuturor acestor oameni a trecut complet neobservată; peste o sută de persoane mureau zilnic, astfel că patruzeci şi şase mai mulţi sau mai puţini, gândiţi-vă şi dumneavoastră!... Am rămas, aşadar, singurul deţinător al secretului."

În 1959, Slava Bogdanov s-a reîntors în URSS, profitând de o amnistie, unde l-a întâlnit la Magnitogorsk pe un inginer american pe care-l cunoscuse în California.

Acesta din urmă i-a propus să fugă din URSS, luând cât puteau duce din cele cinci sute de tone de aur îngropate în anul 1920.

Însoţiţi de o fată numită Tania, ei au plecat cu un jeep şi au descoperit comoara intactă în cripta situată la trei kilometri de Transsiberian, undeva între Tomsk şi Ieniseisk. Au luat cinci sute de kilograme de aur în lingouri, aranjate cu grijă pe şase metri lungime şi trei metri lăţime.

„Mai exact, stiva avea o înălţime de doi metri şi jumătate", a precizat Bogdanov!

După aceea, au încercat să părăsească teritoriul URSS, trecând prin Georgia, au forţat un baraj cu jeep-ul lor, Bogda-

nov a fost ucis de o rafală de mitralieră, dar americanul şi Tania au reuşit să scape cu mâinile goale, însă teferi, lăsând maşina şi aurul în mâinile soldaţilor de la postul de frontieră.

Americanul, al cărui nume nu-l cunoaştem şi care se ascunde sub pseudonimul clasic de John Smith, ar fi, aşadar, singurul deţinător al secretului comorii, fără a o uita pe Tania.

Mai rămâne de aflat dacă ultima parte, destul de rocambolescă, a acestei istorisiri nu a fost inventată de imaginarul şi misteriosul John Smith şi dacă lingourile de aur, în cantitate de cinci sute de tone, nu au fost înghiţite – ceea ce este cel mai probabil – de apele limpezi, dar reci ale Lacului Baikal, unde zac la cel puţin o sută de metri adâncime...

Un alt tezaur, în care este vorba, de asemenea, de tone de aur, şi care a fost căutat de sute de mii de persoane – printre care şi ministrul francez Jules Moch –, apoi, în sfârşit, de membrii Clubului Căutătorilor de Comori, este cel al republicanilor spanioli. Comoara ar zăcea îngropată în nisipul unei plaje, undeva spre Saint-Cyprien (Pirineii Orientali).

O mare, foarte mare comoară, destinată în mod primitiv finanţării unei mişcări de rezistenţă comunistă în timpul celui de-al doilea război mondial şi despre a cărei existenţă şi amplasament ştiu doar opt persoane.

Şi apoi, a avut loc conflagraţia mondială din 1939-1945: mai mulţi deţinători ai secretului au fost ucişi, iar cei care au revenit de pe front nu au reuşit să găsească locul exact al ascunzătorii.

Incredibil! v-aţi putea gândi.

Câtuşi de puţin! Deoarece interiorul ţării în raport cu litoralul ei, plecând de la plajă, nu este decât un ţinut nisipos câştigat mării, plantat cu o vegetaţie săracă, unde arborii sau adăposturile sunt rare.

Adăugați la această ostilitate naturală faptul că de două ori pe an, în medie, mareele și inundațiile devastează satul învecinat, scaldă țărmul mării, și veți realiza, în sfârșit, că, atunci când au revenit, în 1946, în locurile unde fusese ridicată tabăra și îngropaseră aurul și bijuteriile, spaniolii nu au mai reușit să găsească ascunzătoarea!

Totul se schimbase! Acolo unde se găseau odată barăci și arbori se amenajase un teren de sport, iar vechile case, datând din Evul Mediu și care fuseseră folosite la triangularea plajei, au făcut loc unor vile moderne, în timp ce pe fostul amplasament al unei grădini se afla o piață publică.

Averea acestor spanioli era pierdută, împreună cu tezaurul grupării lor politice.

Pentru totdeauna? Posibil, deoarece aurul zace la circa doi metri adâncime, iar într-o zi, săpând la niște fundații, muncitorii ar putea da peste cea mai senzațională comoară găsită vreodată.

Bogății de război există cu sutele și, fără îndoială, cu miile în pivnițele din Paris, abandonate în 1940 de israeliți sau în 1945 de colaboraționiști înainte să plece, unii în lagărele morții, alții pentru o călătorie fără întoarcere.

La Saint-Chéron (Seine-et-Oise), într-o vilă de pe marginea drumului spre Dourdan, milițienii Massuy și Bassompierre ar fi îngropat la 15 august 1944 o comoară evaluată la două sute de milioane de franci francezi.

Caseta cu ludovici din aur și cu dolari a omului politic Marcel Déat se află la o adâncime de douăzeci de metri în Golful Eze.

Toată această perioadă tulbure, din 1940 până în 1945, a fost extraordinar de fertilă în comori ascunse și pierdute, mai ales în Europa occidentală.

Un avion *Junker 81* transportând o sută şaptezeci de milioane franci-aur, prăbuşit pe un ghețar în nordul localității Saint-Moritz, nu a mai fost găsit.

Într-o zi, ghețurile în cauză vor restitui, poate, depozitul prețios, spre marea bucurie a descoperitorilor!

Comandantul unei coloane germane, reperate de aviația americană, a ascuns pe muntele Ora, în Adige (Italia), comoara căreia îi asigura transportul: cinci bidoane mari de fier conținând fiecare „un chintal de aur".

Dar depozitul este protejat de o centură de grenade plasate în jurul fiecărui recipient.

Existența comorii, închisă într-o cavernă astupată, a fost dezvăluită, înaintea morții sale, de ofițerul german unui prizonier de drept comun, Luigi Lorenzi, cu care-şi împărțea celula.

„Înaintea morții sale", iată o expresie care revine adesea în istorisirile noastre!

Desigur, dar trebuie să admitem că, atâta timp cât mai rămâne o şansă de a trăi şi a-şi însuşi o comoară, cel care îi cunoaşte ascunzătoarea tace cu îndârjire.

Un alt deținut al închisorii din Florența a povestit că, înainte de a fi ucis de antifasciști, ministrul Buffarino Guida i-a dezvăluit un fapt surprinzător: comoara ministerului său a fost scufundată la o adâncime de patruzeci de metri, în apropiere de stâncile din Calafuria.

Tezaurul oficial al lui Mussolini, cunoscut sub numele de Comoara din Dongo, nu prezintă nici un mister: aceasta a fost jefuită de partizanii de extremă stângă, aşa cum a reieşit în cursul unui proces care, de fapt, a fost o mascaradă.

Ceea ce s-ar mai putea afla în Lacul Como, din Dongo, nu poate avea o valoare mare, dar nu aceeaşi părere o avea cancelarul german Adenauer, un simpatic căutător de comori,

dacă e să ne bizuim pe logică! Din întâmplare sau nu neapărat, Adenauer îşi petrecea întotdeauna vacanţele pe culmile aventurii trezoriere: la castelul domeniului Saint-Martin, în Vence (Alpii Maritimi), unde proprietarii căutau o comoară templieră, şi aproape de Lacul Como, pe fundul căruia zac cufere pline cu aur italian!

Dacă există cu adevărat, comoara de la bordul submarinului *U-435*, îngropată pe una dintre Insulele Marchize, furnizează tema unei drame în stilul Corneille, în care eroismul se împleteşte cu dragostea. Dar pentru că am hotărât o dată pentru totdeauna să nu discutăm autenticitatea majorităţii istorisirilor despre comori, prezentăm cazul submarinului *U-435* aşa cum l-a povestit radiotelegrafistul german Wolfang.

În luna mai 1943, elveţianul Max Stadler, care lucra la Paris pentru trupele de ocupaţie, s-a împrietenit cu germanul, apoi, la sfârşitul războiului, a revenit în oraşul natal, Zürich.

În 1947, a avut surpriza să-l vadă pe Wolfang, care venise să-i ceară să-l găzduiască o vreme.

În schimbul ospitalităţii pe care a primit-o şi simţindu-se măcinat de o boală necruţătoare, fostul radiotelegrafist i-a încredinţat prietenului său secretul unei comori îngropate pe una dintre insulele Arhipelagului Marchizelor, în Oceanul Pacific.

„În 1945, a zis el, făceam parte dintr-un grup de germani care a părăsit, la bordul submarinului *U-435*, portul Hamburg, cu destinaţia Japonia.

Comandantul submarinului *U-435* era căpitanul Helmut şi am îmbarcat câţiva pasageri civili, printre care doamna Helmut şi patru alte femei. În scopul de a constitui o comoară de război şi a salva o parte din patrimoniul naţional, bijuterii, aur şi trei pânze de Van Dyck provenind de la muzeul din Bremen au fost puse în siguranţă la bord.

Toate aceste valori închise în trei cufere se ridicau la o jumătate de miliard.

Navigând spre Argentina, submarinul a ocolit Capul Horn şi a pătruns în apele Oceanului Pacific.

Un incident neprevăzut a izbucnit când doamna Helmut, în urma unei dispute, i-a dezvăluit soţului ei că era însărcinată, numai că nu putea fi vorba de implicarea directă a comandantului, aflat în misiune de luptă de luni întregi.

Somată să vorbească, ea a mărturisit că eram amantul ei. A fost evitată *in extremis* o dramă pasională prin aflarea veştii capitulării Japoniei, fapt care m-a salvat, dar comandantul a fost pus într-o situaţie cât se poate de jenantă.

U-435 şi-a continuat ruta spre nord-est până când Helmut, patriot şi hitlerist convins, a decis să sabordeze nava.

În acel moment ne aflam în Arhipelagul Marchizelor şi acolo şi-a dovedit comandantul mărinimia sufletească şi eroismul de marinar.

A ordonat să fie debarcaţi toţi cei care au ales viaţa şi, împreună cu câţiva hitlerişti fideli, a dat drumul la vane.

Înainte, s-a petrecut o scenă dramatică, unică prin încărcătura sa emoţională, caracterul ei insolit şi complexitatea sentimentelor aflate în joc.

Reflectând şi cântărind bine decizia sa, Helmut m-a chemat la postul de comandă şi acolo, fără prezenţa vreunui martor, mi-a ţinut un discurs straniu:

— Wolfang, eşti un ticălos şi ar trebui să-ţi trag un glonte în cap. Dar sunt soldat al führerului şi soţul unei femei pe care încă o mai iubesc. Iar în calitatea de comandant de bord, mă voi scufunda cu submarinul. Cât despre cea de soţ, o iert pe Martha şi doresc ca fiinţa inocentă care se va naşte să aibă şanse de viaţă. Nu te voi ucide deci. Trebuie să trăieşti, să

ascunzi comoara de la bord şi să o restitui, dacă va fi posibil, guvernului german. Totuşi, în această comoară figurează o sumă de două milioane de mărci care-mi aparţin şi pe care le poţi lua pentru nevoile copilului care urmează să se nască. Trebuie, de asemenea, să-ţi răscumperi greşeala comportându-te ca bun german şi, în acelaşi timp, tată. Îţi cer să juri că vei respecta această conduită.

Am jurat, i-am cerut iertare lui Helmut şi am coborât pe ţărm cu Martha, comoara şi o mare parte din echipaj. Am îngropat pe ascuns cele trei cufere într-un loc uşor reperabil, iar apoi ne-am descurcat cum am putut pentru a supravieţui."

Wolfang i-a dat lui Stadler coordonatele exacte ale ascunzătorii şi, câteva zile mai târziu, deceda la spitalul din Zürich.

Din această aventură ar părea să reiasă că supravieţuitorii de pe *U-435* au trăit câtva timp printre localnicii de pe insulă, unde doamna Helmut a adus pe lume o fetiţă.

Mama a murit la naştere; germanii făcuţi prizonieri de francezi au fost repatriaţi, dar micuţa a rămas la o femeie indigenă de pe insula Fatu-Hiva (Insula Madéleine).

Dezvăluind secretul, Wolfang a cerut insistent ca prietenul său să întreprindă cercetări pentru a o găsi pe fetiţă, care se numeşte Martha, ca şi mama sa, iar cele două milioane de mărci să-i fie date în cazul descoperirii comorii.

La 9 aprilie 1957, în compania americanului John R. Moses şi a francezului Edouard Desenfants, elveţianul a plecat în Italia la bordul iahtului *Yanuthra*, în scopul de a găsi comoara şi pe Martha, dar exploratorii nu au mai dat niciodată vreo veste despre rezultatele acestei acţiuni.

12
COMORI DE RĂZBOI (II): PE ÎNĂLȚIMI ZACE AURUL GERMANIEI

Oricare ar fi interesul pe care-l au pentru știință și progresul social, oamenii nu au evocat fără frică sfârșitul secolului al XX-lea. Nu pare, așadar, dificil să rămânem uimiți de marea teamă provocată de anul 1000 în Evul Mediu, în timp ce aceea a anului 2000 se abătea asupra unei lumi crispate de urmările Războiului Rece.

Deoarece spirite lucide din Asia studiază deja nimicirea Europei, pentru a deversa pe Vechiul Continent surplusul populației galbene.

Alte minți luminate, din Europa și America, pregătesc marele război de exterminare rasială: să ucidă un miliard de membri ai rasei galbene ca să trăiască albii!

Vor avea, oare, timp milioanele sau miliardele de oameni promiși sacrificiului, să-și ascundă averile? Colectivitățile ni-

micite în totalitate, guvernele rase deliberat de pe harta istoriei vor putea, în ultimele clipe de viață, să constituie comoara de război destinată să finanțeze o eventuală revanșă?

În marea derută din 1945, în timp ce Germania lui Adolf Hitler, care mai avea nevoie doar de câteva luni pentru a dezlănțui războiul-fulger de distrugere totală, se prăbușea sub asaltul forțelor conjugate ruso-americane și anglo-franceze, oameni pentru care lumea nu mai avea o semnificație valabilă – hitleriștii – se gândeau cum să pună în siguranță ultimul potențial al țării lor, cele din urmă bogății ale guvernului nazist.

Pentru prima dată în istoria Europei, o națiune învinsă își ascundea comoara.

Mai exact două comori, una perfect autentică, dovedită, cvasicontrolabilă: comoara Marelui Reich; cealaltă întemeiată mai mult pe presupuneri: comoara de la Taniére-aux-Loups (Bârlogul Lupilor).

Zeci de oameni au plătit deja cu viața nu numai pentru că au avut curajul să le caute, ci și din simplul motiv de a fi deținut câteva informații minimale despre ascunzători. În această aventură în care se amestecă strâns politica, moartea și chiar ocultismul, hazardul ne-a permis să descoperim legături uimitoare între aurul din Polonia și Austria și activitățile ultrasecrete, cu siguranță periculoase dacă le-am cunoaște.

Armata americană și FBI caută și azi în Lacul Toplitz, din Austria, o comoară, din care o parte a fost recuperată; în luna iulie 1959, tehnicieni germani, dotați cu aparate de detectare cu ultrasunete și camere de televiziune submarine, au localizat la o adâncime de șaptezeci-optzeci de metri un număr de șaisprezece lăzi metalice, închise ermetic.

Câteva au fost aduse la suprafață și s-a constatat că erau pline cu lire sterline false, imitate perfect, având o valoare de

zece miliarde de franci. Aceste bancnote false realizate de „maeştri" în domeniu în tabăra Scahsenhausen, de falsificatori racolaţi din închisorile germane, constituiau atuul major al „operaţiunii Bernhardt", destinată să perturbe economia aliată.

Dar, aşa cum confirma Albrecht Gaiswinkler, care opera în cadrul mişcării austriece de rezistenţă în regiune, pe timpul războiului, alături de bancnotele false erau şi lingouri adevărate. Cu toate acestea, comoara se află în altă parte, îşi schimbă locul, este păzită cu strictețe şi nu pare deloc probabil ca neiniţiaţii să şi-o însuşească.

Ascunzătorile adăpostesc circa cinci sute de miliarde de franci-aur, se situează în jurul orăşelului Ausse, care se găseşte, din punct de vedere geografic, la aproximativ şaizeci de kilometri de Salzburg, în punctul sud-vestic al două lacuri de munte lungi de zece kilometri, traversate de un râu mic, afluent al cursului de apă Traun.

Ausse a fost una dintre ultimele redute ale rezistenţei germane în timpul războiului şi un proiect prioritar conceput de Hitler la sfârşitul anului 1944. Führerul ar fi declarat intimilor săi, cu cinci luni înaintea capitulării Germaniei:

„Vom fi învinşi în cele din urmă. Anglia refuză armistiţiul. Churchill va fi principalul responsabil în faţa generaţiilor viitoare de prăbuşirea Occidentului. Următorul război va duce la exterminarea Europei; dacă poporul nostru va scăpa, va trebui să preia ştafeta civilizaţiei şi să regrupeze elita occidentală. Vreau să constitui o comoară pentru naşterea viitorului Mare Reich."

Aceste cuvinte ne-au fost raportate în Spania, în 1947, de colaboratorii francezi condamnaţi la moarte, care le aflaseră de la o personalitate cu rang înalt, iar aceasta le auzise din însăşi gura lui Hitler.

Astfel, cu câteva zile înaintea dezastrului, toate bogățiile încă recuperabile ale Reichului au fost transportate în Ausse, sub denumirea de „bunuri naționale".

În luna aprilie 1945, nu mai puțin de o mie de camioane transportau valorile Băncii Germaniei, evaluate atunci la trei sute cincizeci de miliarde de franci, la care trebuie să mai adăugăm: o mare cantitate de bijuterii, lingouri, pietre prețioase, averi personale ale conducătorilor naziști, valori de cult, bogății provenind din bunurile evreilor locuind în Italia, Grecia și Cehoslovacia, și comori importante artistice, precum tablouri ale unor mari maeștri, statui, cărți, totul evaluat la șapte sute de miliarde de franci.

O parte din aceste comori a fost recuperată, în principal, în luna mai 1945, din ascunzătoarea foarte importantă de la Alt Ausse, în fundul unei mine de sare (o sută de miliarde); apoi, comoara lui Kaltenbrunner, șeful serviciilor secrete, îngropată în grădina vilei Kerry, din Ausse (un miliard); comoara baronului Helmut von Himmel, locotenetul lui Martin Bormann, ascunsă în cavernele Palatului arhiepiscopiei din Salzburg, în 1946.

Descoperiri care se adaugă celei efectuate în pivnițele castelului Veldenstein, în apropiere de Nuremberg, unde mareșalul Goering își pusese la adăpost averea personală: treizeci și șase de sfeșnice din aur masiv, o cadă din argint, tablouri ale unor pictori mari, coniac rarisim etc.

În timpul procesului de la Nuremberg, bogățiile ascunse în regiunea Ausse au fost evaluate la peste două sute de milioane de mărci.

Într-o zi din anul 1946, un fost locotenent, Franz Gottlich, care participase la operațiuni, a declarat că o comoară considerabilă era îngropată în apropiere de Lend.

„Știu acest lucru, a adăugat el imprudent, pentru că am fost acolo! Prizonierii ruși au îngropat treizeci de lăzi. Dar nu vor vorbi, din motive serioase."

Gottlich nu avea să mai povestească despre această comoară, deoarece a dispărut misterios la câteva zile după aceea.

Fratele său, care efectua o anchetă referitoare la această dispariție, a primit un sfat la fel de enigmatic, și anume de a nu mai continua investigațiile.

În același an, doi căutători de comori, Helmut Mayr și Ludwig Pichler, deținând planuri precise, au plecat în munții austrieci. Au fost găsiți asasinați.

Inima, plămânii și stomacul lui Mayr au fost detașate și băgate în buzunarele victimei, ca și cum ucigașii ar fi vrut să recupereze și să distrugă un document înghițit, cel puțin așa se crede.

Nu departe de cadavre, ascunzători larg deschise și goale indicau un singur lucru: comorile căutate fuseseră luate – ca măsură de prudență – și îngropate în altă parte.

În 1952, profesorul francez de geografie Jean Le Sauce, a cărui familie locuiește în La Flèche, a găsit, fără îndoială, un tezaur și a fost asasinat.

Pe Muntele Rifflekopf, un cadavru și opt ascunzători găsite goale, în luna mai 1953, acreditau o ipoteză asemănătoare.

În august 1952, doi sportivi amatori de canoe au avut o idee – care nu era decât un pretext –, și anume de a naviga pe Lacul Toplitz. Unul dintre ei, Gert Gerens, a murit, dar nu înecat, ci după ce a căzut într-o prăpastie, fapt care a părut foarte ciudat autorităților însărcinate cu ancheta, cu atât mai mult cu cât însoțitorul său, Hans Keller, fost soldat SS care participase la operațiunea Bernhardt, a părăsit regiunea fără să lase vreo urmă.

Emmanuel Werba, un angajat al băncii din Lend, şi-a încercat norocul în privinţa comorilor de pe Muntele Gastein, unde a fost găsit decapitat.

Nici o urmă de Joseph Matteis, care a dispărut în condiţii la fel de enigmatice; în schimb, a fost găsit doar materialul său de camping, abandonat pe Muntele Rifflekopf, tot în acest an teribil 1952.

Şi ce am putea spune despre cei doi falşi botanişti care, în 1950, au recuperat zece lăzi din Lacul Toplitz, după ce au legat un pădurar care i-ar fi putut jena în munca lor, dar fără să-i facă vreun rău?

Aceste morţi şi accidente stranii arată clar următorul lucru: comorile din Alpii Austrieci sunt supravegheate cu străşnicie, aş putea afirma chiar cu sălbăticie, şi păzite de comandouri oculte.

Tezaure considerabile, întrucât la un german suspect, arestat de americani, a fost găsit următorul inventar, ştampilat şi semnat de generalul SS Fröhlich:

– 166 250 000 în franci elveţieni,
– 299 018 300 în bancnote americane,
– 31 351 250 000 în bare din aur,
– 2 949 100 în diamante,
– 93 450 000 în timbre de colecţie şi obiecte de artă,
– 5 425 000 000 în stupefiante.

Aceste milioane şi miliarde sunt cifrate în mărci, lire, dolari sau în franci? Nu se ştie.

Nouăsprezece miliarde de franci au fost îngropate pe păşunile alpine de la Blaa Alm de Adolf Eichmann, condamnat la moarte în contumacie la Nuremberg, făcut ulterior prizonier de Israel în 1960. Se crede că în Lacul Toplitz, la două mii metri altitudine, unde exista încă în 1945 o bază de studiu a

armelor secrete, au fost scufundate peste douăzeci de lăzi etanşe conţinând, în afară de lirele sterline false găsite, planurile unor prototipuri şi casete cu bijuterii, aur şi diamante sintetice.

Ascunzătorile principale sunt răspândite în special spre Gastein, Salzburg, Salzkammergut.

Două cufere mari au fost îngropate în 1945 sub controlul şefului SS Sawad într-un hambar din Faistenau, un sătuc din apropierea castelului Fuschi. O lespede de ciment acoperă astăzi ascunzătoarea cu aur, devize şi bijuterii ale vechiului minister al Afacerilor Externe.

Astfel împrăştiate şi supravegheate, cele cinci sute de miliarde ale Marelui Reich vor desfide oare anii şi căutătorii?

Guvernul Germaniei şi cel al Austriei au în vedere la ora actuală recuperarea acestor comori, pe care le râvnesc, de asemenea, serviciile secrete ale Franţei, Angliei, Rusiei şi ale Israelului. Deoarece, din punct de vedere juridic, ne putem întreba cui aparţin de fapt.

Aşa este comoara Marelui Reich, prima dintre cele două mari comori germane; a doua, cea din Bârlogul Lupilor ne antrenează într-o aventură care se va desfăşura în ţinuturi extraordinare şi va lăsa să se întrevadă locuri geografice înnebunitoare şi aproape incredibile.

În Polonia – pe teritoriul vechii Prusii Orientale –, pe malul râului Gruber, izvorând nu departe din Lacul Mauer, se află oraşelul Ketrzyn, fost Rastenburg.

Poziţie aproximativă: 54°5' latitudine nordică şi 19°1' longitudine vestică, meridianul din Paris.

În 1938, Adolf Hitler construise în acest loc un buncăr subteran formidabil, care trebuia, în cele din urmă, să servească drept cartier general: Wolfschanze sau Bârlogul Lupilor.

Buncărul, adevărat oraş din beton, este îngropat la peste douăzeci de metri sub pământ, apărat de optzeci de fortărețe şi o reţea foarte complicată presărată cu mine şi capcane explozive.

De-a lungul anilor, regiunea Rastenburg a fost zonă interzisă, iar autoritățile poloneze o controlează cu strictețe.

Între 1939-1944, Wolfschanze a fost cartierul general al lui Hitler, oraşul secret unde se elaborau planurile ofensive şi, fără îndoială, tacticile sociale care trebuiau experimentate pe naţiunile din Europa. Se pare că locuitorii ţării ştiau multe despre Wolfschanze, dar fiind germani patrioţi, ei ascund, se spune, secretele cele mai stranii şi, desigur, cel mai puţin fondate. Totuşi, se cunoaşte faptul că Bârlogul Lupilor a fost construit de zece mii de muncitori din organizaţia Todt; conform anumitor zvonuri şi în scopul de a păstra secretul, aceşti muncitori ar fi fost masacraţi imediat după încheierea lucrărilor, iar inginerii şi arhitecţii proiectului, expediaţi spre Germania occidentală cu un avion, au pierit în urma exploziei misterioase a aparatului, la doar câteva clipe după decolare.

Bineînţeles, este permis să ne întrebăm în ce măsură este ficţiune şi ce este realitate în toată povestea.

Totuşi putem afirma cu siguranţă că există un „mister Wolfschanze". S-a dovedit, de asemenea, că buncărul este prevăzut cu amenajări imense, uneori la cincizeci de metri sub pământ: birouri, apartamente, biblioteci, săli de arhivă, dormitoare comune, cazarme, săli de mese, de sport şi de gimnastică, piscine, o centrală electrică pentru luminat, încălzit şi de producere a aerului condiţionat, o gară, un teren de aterizare subteran, un spital, o autostradă.

Este mai puţin sigur, dimpotrivă, şi totuşi acest fapt ne interesează în primul rând, că Wolfschanze adăpostea o

monetărie (unde ar fi fost imprimați dolarii falși și lirele sterline pescuite din Lacul Toplitz) și o bancă în care naziștii și-au constituit un depozit inestimabil compus din aur, argint și bogății diverse.

Comoară care ar fi încă îngropată și păzită, în scopuri politico-oculte, și care ar fi urmat să fie folosită, gândeau hitleriștii optimiști, în ultima jumătate a secolului al XX-lea.

Deoarece ocultismul pare să fie legat strâns de această istorisire despre comoara germană protejată și supravegheată; ocultism politic, în spiritul lui Hitler, și care ar trebui, într-un fel, să servească drept catalizator pentru a integra legenda în istoria național-socialismului.

În acest scop, Adolf Hitler ar fi reînviat ordinul teutonic cu centre de antrenament și școli de inițiere la Koenigsberg, în Prusia, la Salzburg, în Austria, în cătunele de pe malul fluviului Rin și în castele din străinătate.

În sprijinul acestei teze putem avansa un indiciu curios, dacă nu cel puțin tulburător: în 1949, am fost autorizați să asistăm, ca reporteri, în anumite condiții – deși nu eram membri ai nici unui partid politic – la celebrarea solstițiului de vară pe o colină din Franța.

Am aflat că hitleriștii francezi (sau a treia forță neagră), puțini ca număr este adevărat, aveau obiceiul să facă sacrificii conform cultului Sfântului Ioan germano-păgân.

Astfel, ei se reuneau în secret pe o colină sau un munte și aprindeau focuri mari care celebrau atât Zeul-Soare, cât și noul mit hitlerist, legat strâns de cultul cavalerilor teutoni.

Deci, în noaptea de sâmbătă, 24 iunie 1949, ne aflam, din motive profesionale, în apropierea unui foc aprins pe un câmp din Ozoir-la-Ferrière, în Seine-et-Marne. Lângă noi, tineri – fete și băieți – cântau cântece: *Domnul Charette a*

spus/Că mi-am ucis căpitanul/Vom merge până în Urali sau recitau extrase din *Maestrul din Santiago*, de Montherlant şi din piesa de teatru *Antigona*, a lui Jean Anouilh.

Unii prezentau o gardă de onoare în jurul focului, înarmaţi cu bastoane, ţinându-şi picioarele depărtate, în poziţia specifică santinelelor germane.

Băiatul care ne invitase în acest loc vorbea într-un grup mic, iar conversaţia era despre viitorul politic din Europa. Atunci am auzit o remarcă, poate de o importanţă covârşitoare. Unul dintre manifestanţi a spus, citãm din memorie:

Ordinele vor fi transmise la Salzburg şi Koenigsberg!

Imediat, un altul a făcut o mişcare lentă cu mâna, dar autoritară, în acelaşi timp buzele sale lăsând să scape un şuierat, în semn de discreţie.

Am fost învăluiţi de tăcerea care a urmat – oh! doar câteva secunde – şi plutea o senzaţie de jenă, aveam impresia că un mare secret urma să fie dezvăluit şi că o ameninţare surdă plana deasupra autorului indiscreţiei.

În articolul pe care l-am publicat în presă, referitor la întâlnirea secretă de cult hitlerist (*France-Dimanche*, nr. 149 din 10 iulie 1949, prima pagină), nu am menţionat incidentul, dar l-am păstrat cu mare grijă în memorie*.

Fără a dori să judecăm după aparenţe, la modul periculos, vom insista totuşi în a semnala următoarea coincidenţă foarte stranie: Salzburg se află la şaizeci de kilometri de bun-

*Confratele şi prietenul nostru, Guy Goujon, redactor-şef la acea vreme al ziarului *France-Dimanche*, punea la îndoială autenticitatea reportajului şi a trimis un anchetator mediocru la Ozoir, care a revenit declarând că reuniunea nocturnă avusese loc, dar cu cercetaşi! Guy Goujon ne-a cerut, aşadar, explicaţii şi a trebuit să aducem într-un bar de pe strada Réamur un „colaborator" notoriu condamnat la moarte în contumacie, care a fost recunoscut de Julien Guernec şi Guy Goujon, şi care a confirmat exactitatea reportajului şi prezenţa hitleriştilor francezi (n.a.).

cărul secret şi de comoara din Ausse, situată în munte, în apropiere de un lac şi rezervată generaţiilor viitorului Mare Reich, potrivit ordinului expres al lui Adolf Hitler. Koenigsberg este la optzeci şi doi de kilometri de buncărul secret şi de comoara din Wolfschanze.

Toate aceste fapte, care par destul de extravagante, ar putea fi mai puţin ciudate dacă am admite că s-a dovedit următorul aspect: comoara din Ausse este păzită şi hitleriştii locuiesc în fortăreaţa alpină.

Or, comoara (dacă există) din Bârlogul Lupilor este păzită, de asemenea, de hitleriştii care locuiesc în oraşul secret!

La mai bine de zece ani de la sfârşitul războiului, centrala electrică funcţiona şi furniza curent anumitor instalaţii externe încă branşate la acea vreme la reţeaua buncărului.

Însă nici ruşii, nici polonezii nu au reuşit să pătrundă în sălile subterane, căile de acces fiind apărate prin surpări provocate voluntar, capcane mortale şi câmpuri de mine de netrecut.

Singura ipoteză posibilă: Wolfschanze este încă locuit!

Şi de cine, dacă nu de germani care cunosc sistemul defensiv şi labirintul locurilor?

Tradiţia – deja – spune că stocuri enorme de alimente au fost depozitate în pivniţele şi în instalaţiile frigorifice.

Dar este mult mai plauzibil să credem că există pasaje secrete ale căror ieşiri pot fi situate la douăzeci de kilometri şi chiar mai mult în oraşul subteran.

Versiune cu atât mai logică, deoarece polonezii nu au reuşit să curețe până la redactarea acestui manuscris decât un culoar lung de cincisprezece kilometri, traversând o zonă exterioară de unde au fost dezgropate aproape treizeci de mii de mine.

Wolfschanze îşi păstrează, aşadar, întreg misterul şi nimic nu lasă să se întrevadă că poate fi descoperit, mai ales

că acest fapt implică – în afară de lucrări gigantice – riscuri pe care nu vrea să şi le asume nimeni.

Dar se pare că pasajele secrete sunt cunoscute de un nucleu de iniţiaţi, dintre care unii au, poate, o naţionalitate franceză, belgiană, austriacă şi spaniolă*.

Oricât de considerabilă ar putea fi, comoara din Bârlogul Lupilor nu a fost inventariată niciodată şi poate fi evaluată (dacă există), doar la întâmplare, la mai multe miliarde-aur.

*Conform ziaristului Y.C. Franck (ziarul *Sud-Vest* din 9 noiembrie 1957), polonezii ar fi descoperit, în 1955, la intrarea unei fortăreţe deminate, cadavrul de nerecunoscut şi fără semne de identitate al unui soldat SS, identificat după tatuajul de pe braţ. Fapt care ar putea indica fie că pasajele secrete nu sunt lipsite de orice risc, fie că soldatul în cauză a fost victima unor reglări de conturi (n.a.).

13
COMORI DE LEGENDĂ (I): INVENȚII ȘI BAGHETE DIVINATORII

Istorisirile despre comori au răscolit viețile unui număr însemnat de oameni, au generat nenumărate vise și au tulburat multe spirite, deoarece nimic altceva decât o comoară nu are un efect mai mare de a stârni o poftă nemăsurată sau de a face să se creadă în himere.

Responsabilii majorității legendelor, de pe toate continentele, sunt radiesteziștii, vrăjitorii și alți ocultiști bântuiți de imagini halucinatorii, netrecute însă niciodată prin filtrul rațiunii. De asemenea, un scriitor, ziarist sau un povestitor lansează uneori în ciclul etern al mitului o poveste captivantă cu bijuterii, ducați îngropați, adesea păziți de dragoni, diavoli și un scut magic de protecție: o nouă comoară s-a născut, pentru totdeauna, deoarece nimic și nici o persoană nu vor mai putea să distrugă credința în acest tezaur miraculos.

Este chiar de ajuns o mică butadă; într-o zi, un glumeţ va spune: o comoară este ascunsă în ruinele vechiului castel. Întrucât ruinele, subteranele şi clădirile vechi sunt locuri prin excelenţă în care pot fi ascunse bogăţii.

În anturajul povestitorului se ştie că este vorba de o glumă, dar timpul modifică intriga şi mai târziu, când cineva va relua subiectul sau va repeta cuvintele, atunci îndoiala s-a infiltrat deja!

O ureche neprevenită aude cuvintele, care, fără nici o bază, devin ulterior un lucru cert, geneza comorii pierzându-se din ce în ce mai mult în ceaţa trecutului.

Dar, în zilele noastre, marii inventatori de comori fără nici o fundamentare sunt radiesteziştii; este suficient să se prezinte un plan anumitor maniaci ai pendulului, ca ei să descopere unul, două, chiar zece puncte fierbinţi în care aurul şi argintul „emit radiaţii".

Şi nici nu va fi nevoie să se facă presiuni pentru a obţine o localizare precisă, greutatea depozitului, adâncimea şi data îngropării! Mii de oameni naivi, impulsionaţi de declaraţii frauduloase şi de perspectiva dobândirii unei averi fabuloase, au răscolit tone de pământ, au dărâmat ziduri, au săpat puţuri şi şi-au cheltuit ultimul bănuţ pentru a găsi, în cele din urmă, ruină şi disperare.

Marchiza de B., proprietara magnificului castel din Sully-sur-Loire, a pierdut optsprezece milioane în anul 1952 finanţând acest joc periculos la insistenţele unui radiestezist, dar fără ca eşecul usturător suferit să-i fi zdruncinat certitudinea într-o existenţă a unei comori ascunse în zidurile castelului său.

Comandantul L.C., din localitatea La Dimeresse, în apropiere de Messy, în Seine-et-Marne, a dispus să se sape, în

baza propriilor date radiestezice şi a informaţiilor unui număr de patruzeci de clarvăzători notorii, trei gropi în care puteau intra uşor zece autobuze.

Rezultatul, care s-a soldat cu cheltuieli enorme, a fost negativ, fără să afecteze, şi de data aceasta, credinţa într-o comoară presupusă a proprietarului locurilor.

În anul 1953, şi tot conform unui radiestezist, municipalitatea din Lusignan (Vienne) a fost pe cale să înceapă căutarea comorii zânei Mélusine!

Am putea cita sute de istorisiri pe această temă, apărute în urma oscilaţiilor unui pendul şi ale reflecţiilor unui creier şamanic, însă sortite eşecului, lipsite de interes şi fără pitoresc, deoarece se bazau doar pe vânt. Dar este simptomatic de notat că aceste trei fabule: Sully-sur-Loire, La Dimeresse şi Lusignan, născocite într-o perioadă mai mică de patru ani, au fost scrise cu litere de neşters şi, până la sfârşitul lumii, asemenea comori inexistente îşi vor găsi credibilitate în visurile oamenilor şi în mintea multor persoane cu bun-simţ.

Alteori, legenda apare din necesitatea înnăscută a unui loc minunat, în care se complac pesimiştii, reacţionarii vieţii şi cei care trăiesc prost, aflaţi într-o situaţie materială dificilă.

Încă şi mai adesea, legenda se naşte din minciuni fără grad mare de exagerare la origine şi care degenerează ulterior în tradiţii cărora li se pierde urma. De exemplu: o ruină cu ziduri care se clatină, o prăpastie, un lac adânc, un puţ abandonat constituie pentru copii tot atâtea pericole, locuri primejdioase de care mamele temătoare încearcă să-i îndepărteze inventând sperietori de genul: există o şopârlă mare printre ruine... O vrăjitoare rea îi atrage în prăpastie sau în adâncul lacului pe imprudenţii care se aventurează pe marginea lor... În puţ locuieşte un licorn teribil...

Şi, la modul cel mai natural, după un termen mai scurt sau mai lung, glumeţi şi povestitori de doi bani ori bunice naive adaugă o comoară ascunsă unei fabulaţii surprinzătoare!

Pe bună dreptate, credulitatea oamenilor este atât de mare, încât nu mai este nevoie pentru aceştia decât să facă pe şmecherii, iar când mai este vorba şi de ocultism şi comori, o minciună mare cât o locomotivă nu riscă deloc să fie descoperită.

Aşa este cazul vasului *La Confiance*.

Se povesteşte în Vandeea că, în seara de Crăciun a anului 1821, nava *La Confiance*, avându-i la bord pe căpitanul Dupré, trei mateloţi şi pe proprietară, încântătoarea doamnă Charrier, naviga undeva în preajma Insulei Ré.

Venind, fără îndoială, din America, nava se îndrepta spre Bordeaux; pasagerii au coborât pe uscat pentru a merge la slujba de la miezul nopţii care se ţinea la Saint-Martin-de-Ré. Marea era agitată şi, rupându-i-se parâmele, *La Confiance* a intrat în derivă şi a eşuat ulterior între Arçay şi Faute-sur-Mer, apoi s-a scufundat.

Este posibil că o comoară a fost înghiţită de valuri în urma naufragiului – dacă a avut loc –, dar nu ne putem încrede, într-adevăr, în legenda care aminteşte de un butoi cu aur fixat de piciorul catargului... butoi lăsat nesupravegheat toată noaptea de Crăciun!

În urma retargerii apelor mării, se spune că, la ora actuală, epava zace chiar în peninsula formată, iar un radiestezist, Germaine B., a detectat-o în via doamnei Mady, la treizeci metri adâncime.

Bagheta indica, în plus, tone de aur!

Au fost efectuate săpături în 1953 şi 1957 şi, desigur, nu s-a găsit nimic!

Astfel, fiind dovedit faptul că epavele nu se afundă sensibil pe fundul mărilor, am putea deduce din aceasta următorul lucru: coastele regiunii Vandeea se vor ridica într-un secol cu douăzeci şi cinci de centimetri, că vor forma un lanț muntos de două mii cinci sute metri altitudine şi că la acea vreme vom putea merge efectiv pe pământ de la La Rochelle până la New York!

Dimpotrivă, se întâmplă ca incredibilul să fie uneori expresia însăşi a adevărului! Vom aminti în acest sens de comoara marchizului de Carabas, care ar putea exista sub forma unor monede zornăitoare şi tentante!

Claude Gouffier, mare scutier al regelui François I, în 1546, şi care purta titlul de conte de Caravas, a servit, se zice, drept model lui Perrault pentru basmul său celebru, *Motanul încălțat*. Contele de Caravas, devenit în literatură marchizul de Carabas, a murit, lăsând o avere enormă, dar care nu a fost găsită. Comoara trebuie să fie ascunsă în castelul său de la Oiron, în apropiere de Airvault (Deux-Sèvres).

În schimb, comoara istorică a regelui haitian Christophe ar putea foarte bine să nu fie decât o legendă.

Fost sclav, negrul Henri Christophe s-a autoproclamat rege al statului Haiti, în 1811, sub numele de Henri I.

În timpul domniei sale – care nu a fost nici mai rea, nici mai bună decât a predecesorilor săi –, a dat ordin să-i fie construit un palat somptuos şi i-a înnobilat pe tovarăşii săi de revoluție şi pe marii demnitari ai regatului cu titluri oficiale caraghioase; astfel, istoria îi consemnează pe ducele Marmeladă, pe baronul Seringă, pe contele Limonadă etc.

În 1820, o insurecție l-a răsturnat pe Henri I, care s-a sinucis cu un glonte, lăsând, se spune, o comoară îngropată în palatul său din Port-au-Prince.

Nu este sigur că e adevărat, dar istoria nu trebuie să plătească tribut legendei, strămoşul său direct şi adesea încă faţa sa cea mai perceptibilă?

Legenda cu caracter istoric a pus întotdeauna o comoară pe seama oricărui personaj celebru: erou, duce sau rege.

Există douăzeci de comori ale regelui Solomon, două sau trei ale reginei din Saba, câte una ale lui Charlemagne, Ludovic al XVI-lea, Napoleon, dar comoara reginei Berta, din Paris – tezaur mitic dacă este real – reprezintă o capodoperă a genului. Robert, fiul lui Hugues Capet, care trebuia să-i succeadă tatălui său pe tronul Franţei, s-a căsătorit în anul 996 d.Hr. cu frumoasa Berta de Bourgogne, fiica lui Conrad Pacificul şi văduva lui Eudes, conte din Chartres.

Dar când a fost uns rege, sub numele de Robert al II-lea Piosul, Biserica nu a vrut să-i aprobe căsătoria, sub pretextul că Berta era verişoara sa de gradul patru.

Totuşi, Robert al II-lea o iubea tandru pe tânăra sa soţie, dar, deşi era mai pios decât sugera numele şi supunându-se, de obicei, ordinelor Bisericii, s-a indignat, s-a revoltat şi a refuzat să o repudieze pe drăguţa Berta.

Papa Grigorie al V-lea l-a excomunicat, ceea ce constituia o sancţiune majoră, astfel încât Curtea şi-a abandonat suveranul şi Robert a cedat în cele din urmă, cu inima frântă.

Aceasta este povestea.

Legenda adaugă istorisirii în cauză faptul că, pentru a-l convinge pe rege, fiul adevărat al reginei a fost înlocuit cu un monstru, ceea ce, evident, oferea dovada, în secolul al X-lea, conform căreia Berta se dedase luxurii cu diavolul.

După ce a fost repudiată, ea a îngropat o comoară importantă pe Muntele Cétard, care va deveni câteva secole mai târziu cartierul pitoresc Mouffetard.

Adevăratul fiu al reginei şi al lui Robert cel Pios a fost crescut pe muntele respectiv şi se spune că descendenţa sa există încă în acest ţinut în care ocultismul este atotputernic.

Comoara ar fi intactă şi azi, ascunsă într-un loc cunoscut de „Înţelepţii Mouff", un fel de Mare Consiliu compus din bătrâni cu o vârstă de câteva sute de ani, a căror longevitate ar fi asigurată de orologiile fabricate de un ceasornicar ocultist, pe strada Grands-Degrés.

Aceste orologii, la care acele se învârt invers, adică de la dreapta la stânga, au fost inventate de maestrul ceasornicar Biber în secolul al XIV-lea.

Biber era conte de Saint-Germain, iar contele de Saint-Germain ar fi Cyril M., maestrul ceasornicar care oficiază în prezent în strada Grands- Degrés.*

Acest personaj uimitor şi Consiliul Înţelepţilor Mouff ar fi, aşadar, depozitarii comorii reginei Berta.

Istorisirea comorii ilustrului Samuel Champlain, fondatorul oraşului Quebec şi guvernatorul Noii Franţe, transmisă pe cale orală, nu se aseamănă deloc cu aventurile reginei Berta, cu faptele istorice, dar unii canadieni asigură totuşi că relatarea este autentică.

Deci, conform tradiţiei, Samuel Champlain, pentru a-şi procura banii pe care regele Franţei nu-i mai trimitea, ar fi înarmat în secret o navă de luptă împotriva spaniolilor, mai exact a englezilor. El ar fi strâns astfel o comoară de trei sute de milioane „în aur masiv".

Când o escadră engleză a asediat oraşul Quebec, în anul 1627, Champlain, însoţit de câţiva soldaţi de încredere, şi-a în-

*Scriitorul Jacques Yonnet, în cartea sa, *Vrăji asupra Parisului*, descrie practicile stranii ale Înţelepţilor Mouff, ritualurile societăţilor lor secrete şi magiile care conduc un popor întreg, căruia un profan nu-i bănuie deloc existenţa (n.a.).

gropat tezaurul pe coasta pustie a regiunii Nouveau-Brunswick, în golfuleţul Morii (azi Mill Cowe).

S-a săpat o groapă în care au fost depuse cuferele de stejar conţinând aurul; tocmai începuseră să acopere groapa cu pământ, când apăru brusc o femeie. Crezând că are de-a face cu nişte hoţi şi asasini, ea le-a aruncat cele mai grele blesteme.

Furios, un soldat a decapitat-o pe nefericită cu o lovitură de sabie, înainte ca Samuel Champlain să poată interveni.

Femeia a fost recunoscută ca fiind o credincioasă tânără a comunităţii din Quebec, corpul ei fiind îngropat lângă cufere, după rugăciunile rituale.

Champlain şi-ar fi exprimat atunci disperarea în urma accidentului şi ar fi încredinţat victimei inocente misiunea de a veghea dincolo de moarte asupra comorii.

În 1628, englezii au obţinut capitularea oraşului Quebec, iar Champlain a plecat în Franţa.

El a revenit la Quebec (în 1633), dar nu a mai dorit să-şi recupereze comoara blestemată. A murit în 1635 şi, pentru a-i cinsti memoria, nici indienii, nici soldaţii nu s-au mai dus în golfuleţul Morii.

Secolele au trecut şi, în zilele noastre, nişte fermieri din Newcastle, la curent cu istorisirea, au săpat în locul în care zăcea comoara.

În acel moment, unul dintre oameni a văzut îndreptându-se spre el o navă de foc şi a înnebunit pe loc. Doi căutători americani de comori au murit ulterior, unul căzând într-o prăpastie, celălalt, înecat.

Secretul, spun canadienii, îi ucide pe cei care-l cunosc, iar blestemul credincioasei fără cap păstrează intacte cele câteva sute de milioane în aur, fără să fie posibilă o vrajă de rupere a acestuia.

Uneori, descoperirea unei comori ascunse este legată de un ritual acreditat care trebuie urmat cu scrupulozitate.

Comoara este, în general, păzită de zâne, spiriduşi, diavoli şi câini negri sau de „cavaleri cu spada grea"; roca, stânca sau dolmenul care o acoperă se ridică în aer în unele zile, mai ales în timpul slujbei de la miezul nopţii, de Crăciun.

Trebuie acţionat repede, în timpul celor câteva secunde cât durează ceremonia sacră; câteodată este nevoie să se parcurgă o anumită distanţă în acest scurt răgaz de timp, fără să se rostească vreun cuvânt... în caz contrar piatra căzând şi strivindu-l pe imprudent sau pe căutătorul prea lent ori prea lacom.

Astfel, la Montauban, comoara din castel poate fi recuperată doar de Crăciun, într-un moment precis, când preotul ridică ostia deasupra caliciului!

La Champey (Haute-Saône), în nordul satului şi pe un masiv forestier, se află o piatră enormă din gresie numită „Piatra Rotitoare".

Conform legendei, această rocă efectuează o rotaţie în jurul axului propriu la fiecare o sută de ani, în noaptea de Crăciun, iar cel care are şansa să o vadă rotindu-se poate lua de sub ea – mişcându-se repede – o seceră sacră din aur, cât şi comoara druizilor.

O ilustrare minunată a unor comori de legendă!

14
COMORI DE LEGENDĂ (II): ANIMALE MIRACULOASE ŞI FEMEI ÎN ALB

Comoara de tip legendă foloseşte un arsenal verificat şi un bestiar ritual: popice din aur, apostoli, bazine de fântâni, pungi din piele de vacă pline cu monede, vaci şi capre din aur, găini şi pui din acelaşi metal, toate acestea fiind păzite de femei în alb, dragoni sau alte animale de apocalipsă!

Primul cerber animal al comorilor de legendă şi al celor adevărate trebuie să fie câinele, care era sacrificat şi munificat în Egipt, aşa cum au dovedit-o săpăturile efectuate la Abydos şi Teba. Iar dincolo de moarte, credincioşii şi admirabilii noştri prieteni trebuiau să protejeze somnul stăpânilor lor şi să vegheze asupra bogăţiilor acumulate în mormintele proprii. Uneori chiar, alături erau puse mumii de şerpi veninoşi (la Kom Ombo), tot în scopul unei protecţii sporite şi nu din motive de cult.

În China, în insulele Oceanului Indian, în America şi în Franţa au fost dezgropate în câteva rânduri, pe lângă comori, schelete de câini, al căror rol ocult era evident.

Şarpele, care inspiră teroare oamenilor mai mult decât orice animal, este prototipul animalelor fabuloase de legendă: iguane, dragoni, grifoni, balauri, şerpi, femei jumătate şarpe, cum este zâna Mélusine, chiar sirene şi licorni.

La urma-urmei, câinele este un animal credincios, vigilent, dar care nu are nimic teribil, întrucât a fost, încă din cea mai îndepărtată epocă preistorică, prietenul omului, chiar înaintea renului. De unde ideea de a înlocui acest păzitor al comorilor cu un animal formidabil, oribil şi veninos: şarpele.

Cea mai terifiantă era, cu siguranţă, iguana, apărută dintr-un ou de cocoş clocit de o broască! Şopârlă gigantică, aceasta avea dinţi veninoşi, mult mai puţin redutabili totuşi decât privirea sa care provoca moartea, dar putea să moară la rândul său dacă i se punea în faţă o oglindă.

Un alt paznic excelent era grifonul având corp de leu, aripi, cap de vultur şi limbă de şarpe.

Acest monstru extraordinar, pe care majoritatea istoricilor din antichitate au susţinut că l-au văzut, avea o pasiune predilectă pentru aur, pe care ştia să-l descopere şi să-l apere de oameni.

În Evul Mediu, dragonul, un fel de viperă înaripată, scoţând flăcări pe gură şi otrăvind aerul cu mirosul său respingător, avea un renume încă şi mai mare! Dragonul era păzitorul tutelar al comorilor, singurul care nu putea fi înşelat, datorită vigilenţei sale sporite (dragon vine de la cuvântul sanscrit *drkkarna* = cel al cărui ochi este ureche).

Sub numele Grangoule à Poitiers, Gargouille à Rouen, Lézard à Provins, Tarasque à Tarascon, Dragon à Magné

(Deux-Sèvres) şi Sommières-du-Clain (Vienne), acesta păzeşte comorile ascunse.

În Munţii Jura, dragonul a dat naştere şarpelui fantastic, un fel de năpârcă la fel de fantastă care descoperă şi păzeşte comorile în ruinele castelului.

Uneori, năpârca are un bust de femeie, dar poartă întotdeauna pe frunte, fie că este femeie sau şarpe, o piatră preţioasă roşie sau un rubin pe care trebuie să i le sustragi dacă vrei să ajungi la comorile păzite de această vietate mitică. Dar vai de imprudentul care dă greş! Năpârca se răzbună la modul feroce!

Piatra sa preţioasă răspândeşte o lumină atât de strălucitoare, încât uneori îşi trădează adăpostul, care este, de asemenea, cripta cu bijuterii.

Deşi are cap de cerb şi corp de cal, licornul poate fi prevăzut cu o coadă de şarpe şi chiar cu un bust de femeie, în afară de faimosul corn multicolor şi minunat pe care-l poartă, de obicei, în mijlocul frunţii.

Când are forma unui şarpe, licornul se numeşte „bigorn" în Poitou şi locuieşte în fundul puţurilor. Acest animal ar avea rolul de păzitor al comorilor şi este confundat adesea, în tradiţia populară, cu zâna Mélusine din Lusignan!

Cu excepţia monştrilor fabuloşi, numeroase animale reale participă la istoria trezorieră; mai întâi vacile din aur dragi evreilor din antichitate, semnalate aproape peste tot, ascunse în ruine; caprele din aur, de asemenea în număr mare şi ale căror motive de existenţă le distingem cu greu.

Totuşi, este demn de notat că, în timpul terorii din Franţa (1793), mulţi francezi şi-au ascuns averile în piei de vacă, de viţel sau de capră înainte de a fugi de ghilotină.

Aşa sunt comorile din Cabrics (Bouches-du-Rhône), din Lambourlas (Tarn-et-Garonne), din Mirandol (Dordogne) etc.

Există, totodată, miei din aur sub ruine şi în subterane, apăruţi, cu siguranţă, pe monedele bătute sub Sfântul Ludovic şi care se numeau „agneli" sau „oi", una dintre feţele lor reproducând mielul pascal.

La Crain (Yonne), în castelul doamnei Ozanne, cronica scrisă aminteşte de „o găină cu cei doisprezece puişori", din aur masiv.

Comoara seniorilor din Beaulon (Allier) este ascunsă în ruinele castelului lor, dar oricine ar încerca să o caute riscă să fie muşcat de cele cinci vipere roşii, gardieni tutelari.

Năpârca veghează asupra comorilor castelelor din Vaugrenans, Valempouliére, Arlay, Tour-de-Meix, Dramlay etc., în Munţii Jura.

La castelul Saint-Paul (Bas-Rhin), în ziua de Sfânta Vineri la amiază, cel care are noroc poate vedea un câine negru culcat lângă un izvor, ţinând în gură cheia care deschide o portiţă disimulată între stâncile din apropiere. Cine are curajul să ia cheia nu riscă nimic dacă nu scoate un cuvânt şi poate pătrunde astfel în cripta din munte.

Din nou, dăm peste câinele negru păzind cuferele cu bogăţii şi ţinând între dinţii ameninţători cheia din aur care deschide încuietoarea.

Cel care este îndrăzneţ, cu sufletul pur şi cu mâinile nepătate de sânge poate lua cheia, să deschidă cufărul şi să ia atâta aur şi pietre preţioase cât poate duce.

La Chebba, localitate aflată la şaizeci de kilometri nord de Sfax (Tunisia), o comoară este păzită de un câine negru, pe care trebuie să-l strigi de trei ori: Douleb... Douleb... Douleb.

În Babilonul egiptenilor (Cairo), perlele, smaraldele şi marile bogăţii ascunse într-un puţ nu pot fi descoperite decât în urma următorului ritual de sacrificiu:

„Mai întâi, scrieți aceste nume magice... (în arabă) pe un fragment de ceramică brută. Afumați fragmentul cu mastic și *assa foetida*, apoi aruncați-l în puț, astfel încât apa să se retragă imediat. Când veți găsi comoara, nu o veți putea lua decât dacă sacrificați un cinocefal."

Dincolo de legendă, animalele noastre prietene sau inamice au jucat un rol important în istorisirile autentice despre comori.

La Rennes-le-Château, în secolul al XVI-lea, o capră rătăcită într-o cavernă i-a dezvăluit păstorului Pâris fabuloasa comoară pe care o va redescoperi în 1897 abatele Béranger Sauniéres.

Dar șarpele intră din nou în scenă: în Africa de Sud, în prăpastia Hadje Aibeep, spre Pella și Fluviul Portocaliu, există o comoară în diamante care a fost jefuită de mai multe ori, fără ca tezaurul să fie epuizat.

În 1925, pe când căuta comoara, un anume Gerte a fost mușcat de o viperă și s-a lăsat păgubaș; în 1958, exploratorii Jan Holland, Peter Campion și Arthur Ruste au murit în urma mușcăturilor de șerpi care mișunau în prăpastie.

La modul cât se poate de natural, întrucât au o predilecție să se adăpostească în interiorul epavelor, murenele constituie pentru căutătorii de comori submarine un pericol deloc neglijabil.

O epavă celebră, cea a galionului *San Fernanando*, care zace în largul Insulei Sainte-Lucie, ar fi protejată de un „monstru cu părul ca abanosul".

Iată auxiliarul prețios al comorilor submarine: caracatița!

Prietenul nostru, Florent Ramaugé, din cadrul Clubului Căutătorilor de Comori, mare scufundător în fața lui Dumnezeu și care se înverșunează de ani de zile să găsească aurul ga-

lioanelor scufundate în Golful Vigo, în 1702, pescuieşte caracatiţa şi o aruncă înapoi în apă.

El nu doreşte decât să vadă dacă pe una dintre ventuze este lipită o monedă din aur, ceea ce se întâmplă deseori, întrucât această specie marină culege de pe fundul mării orice obiect strălucitor, deci monede provenite din încărcătura galioanelor scufundate! În felul acesta poate fi localizată mai uşor o epavă.

În cazul în care caracatiţa se înscrie în sfera realităţii admisibile, credinţa în femeile în alb, dimpotrivă, solicită multă bunăvoinţă.

De ce să nu credem însă în zâne, în Vivianne, în Huon din Bordeaux, în cavalerul Arthur al mesei rotunde, în Mélusine? Şi în legendele cavalereşti, în poveştile cu draci şi vrăjitori, bune de istorisit seara în faţa şemineului în care ard lemne de stejar din pădurea Brocéliande? De ce să nu credem în frumoasele şi suavele femei în alb?

La Koëpffle, în regiunea Rinul Inferior, mulţi oameni au văzut, spre ora prânzului, o femeie în alb în timp ce cobora versantul colinei, ţinând în mână o legătură de chei din aur.

Ea surâde celor care o întâlnesc şi merge până pe malul râului Ill, în apropiere de moara Biszmühl. Acolo, femeia îşi spală faţa, părul şi frumoasele picioare desculţe şi poate fi auzită tânguindu-se şi plângând.

După aceea, urcă din nou colina şi dispare magic într-un loc de unde ţâşnesc noaptea flăcări lungi albăstrii. Se spune că în colină ar exista îngropată o comoară, căutată adesea, dar în van. Pe amplasamentul morii Biszmühl exista odinioară un castel, incendiat în anul 1542 de mulhousieni*.

* Mulhouse este o comună franceză, situată în departamentul Haut-Rhin şi în regiunea Alsacia (n.t.).

Este posibil ca o subterană să unească moara de colină.

În Munții Jura, conform unei legende, o femeie în alb din Montbarrey dansează noaptea pe locul în care este ascunsă o comoară compusă din veselă și monede din aur.

Fantoma grațioasă ține în mână o făclie aprinsă și dănțuiește până la ora două după miezul nopții. Cel care va avea șansa să o vadă trebuie să o privească fără să se miște și să observe cu atenție locul pe care picioarele goale ale apariției vor trasa un cerc. Comoara va fi acolo și va putea săpa ca s-o recupereze după ce dansatoarea va fi dispărut la fel de magic cum a apărut.

Demult, în Montbron trăia o castelană de o mare frumusețe, dar plină de trufie și cruzime.

Ea detesta copiii și, ca să o pedepsească, Dumnezeu a făcut să nască în același timp șase copii.

Într-o noapte, femeia cea rea a pus bebelușii într-un coș de răchită și i-a înecat într-o fântână adâncă.

Imediat după această faptă, cuprinsă de remușcări mistuitoare, ea și-a sfâșiat hainele, și-a scos bijuteriile, celelalte podoabe din aur, colierele și le-a aruncat în fântâna tragică; apoi s-a retras din lume și a murit blestemată.

Mai mulți locuitori din Montbron au încercat odinioară să recupereze comoara secând fântâna, dar la fiecare tentativă s-a declanșat o furtună și toate relele s-au abătut asupra sătenilor. Fântâna s-ar afla între Montbron și Rouzède (Charente).

La fiecare șapte ani, o tânără blondă de o mare frumusețe își face apariția pe câmpul de lângă Illzach, în partea de nord a localității Mulhouse, în locul numit „Eleșteul", la poalele și la vestul colinei Rain. La gât și pe piept strălucesc coliere din aur, în mâna stângă ține o legătură de chei, iar cu cealalată face un gest invitându-i să o urmeze pe cei pe care-i întâlnește.

Omul care va avea norocul să-i iasă în cale va trebui să o însoțească până la un foc întreținut din cărbuni încinși, în fumul căruia femeia va dispărea miraculos. Se spune că focul e musai să fie stins acoperindu-l cu o prelată mare, apoi să se sape pe locul respectiv pentru a degaja pasajul unei subterane conducând la o sală boltită.

Acolo, între un demon negru și un diavol având corp de broască, femeia blondă din Illzach își așteaptă eroul care-i va rupe blestemul. Norocosul va putea lua două cufere mari pline cu bogății, dar ar fi bine să nu pronunțe nici un cuvânt în timpul aventurii.

Iată un lucru demn de știut: trebuie să ne ținem gura dacă vrem să găsim comori, iar cea din Trou Carré, în apropiere de Guebviller (Rinul Superior) constituie o dovadă în acest sens... dacă putem spune așa!

Întorcându-se într-o seară din pădure, doi tăietori de lemne au zărit la un moment dat un cufăr din aur masiv, conținând toate bogățiile lumii. De obicei, acest cufăr – citățm legenda – era păzit de un dragon de foc, dar în seara aceea șarpele uriaș nu era la datorie; totuși, el a urcat din adâncuri până aproape de suprafața pământului, apoi a dispărut lent în măruntaiele solului.

Tăietorii de lemne au început să sape și, după ce au dezgropat o piatră enormă și o sabie ascuțită (comoara era protejată), au reușit să degajeze cufărul din aur. Erau așa de emoționați, încât unul dintre căutători a rupt tăcerea și i-a spus însoțitorului său:

— Dumnezeule, ești palid ca un mort!

De-abia a pronunțat aceste cuvinte și cufărul a intrat brusc în pământ, dispărând pentru totdeauna. Nu trebuie să vorbim niciodată în timpul unui descântec!

Misterul Pivniței Blestemate este, fără îndoială, una dintre cele mai extraordinare legende adevărate care pot exista.

În 1951, publicând în hebdomadarul *Ici-Paris* o anchetă intitulată „Vânătoarea de comori", am primit mai multe scrisori de la doamna Van E. din Boissy-le-Châtel, în Seine-et-Marne, referitoare la un mister care îi bântuia pivnița și spiritul familiei sale.

Această istorisire nu ar fi expusă mai bine decât prin redarea *in extenso* a scrisorilor doamnei Van E.

Prima scrisoare. 25 mai 1951

...Vă voi spune mai întâi că nu sunt superstițioasă, că nu cred în fantome, nici în magie sau vrăjitorie.

Iată faptele: în urmă cu circa treizeci de ani, părinții mei au cumpărat o casă în orășelul Rebais (în apropiere de Coulommiers).

Această clădire este foarte veche și titlurile pe care le aveau părinții mei datează primii proprietari în secolul lui Ludovic al XI-lea. Casa este mult mai veche, iar pivnița și mai mult... Și tocmai despre aceasta din urmă este vorba.

Atunci când am coborât prima dată în pivniță, o dată ușa deschisă, am fost șocată văzând în fața mea o comoară!

Nu i-am spus nimic mamei mele, crezând că am avut o halucinație.

A doua și a treia oară, același șoc, aceeași viziune... un tezaur căruia îi vedeam toate monedele puse talmeș-balmeș una peste alta... tezaur care trebuie să fi fost ascuns (dacă era vorba, într-adevăr, de un tezaur) în grabă.

Imediat ce am ieșit din această pivniță, am avut impresia că am creierul gol (pe durata unui minut) și nu mă mai gândeam la nimic.

Nu găsiți straniu acest fapt? Era cu adevărat o comoară? Este, oare, o vrăjitorie de neînțeles?

Vă schițez planul pivniței...

A doua scrisoare. 8 iunie 1951.

Pivnița cu viziuni îi aparține mamei mele care nu dorește decât ca acest misterios descântec de cauza căruia sunt foarte mâhnită să fie desfăcut.

Această pivniță se găsește la Rebais, la șapte kilometri de Fontenelle...

A treia scrisoare. 20 aprilie 1953.

Am primit cele două scrisori ale dumneavoastră, dar, fiind în concediu, nu le-am găsit decât la reîntoarcerea acasă.

Pivnița în cauză aparține mamei mele și se găsește la Rebais [...], însă n-am găsit nimic, deoarece nu am căutat nimic.

În urma unor fapte incredibile, mama a blestemat pivnița cât timp va fi în viață. Deși ceea ce vă scriu este destul de tulburător, cred că doar întâmplarea este cauza... cel puțin dacă această comoară, dacă există, ar putea fi protejată de forțe pe care le numim oculte.

Nimeni, în afară de mama și de mine, nu era la curent. Înainte cu câteva zile după ce v-am dat întâlnire, mama mea i-a cerut femeii care îi face cumpărăturile să coboare în pivniță pentru a îndepărta pânzele de păianjen. Femeia a luat mătura, a coborât treptele vechi de piatră, dar ulterior a refuzat clar să mai intre în pivniță.

Cum este o femeie simplă, pe moment mama mea nu a acordat atenție acestui fapt.

După câteva zile de la această întâmplare, unul dintre fraţii mei, care lăsase o lădiţă mică în pivniţă, a coborât pe la ora nouă seara pentru a o căuta.

Spre marea lui uimire, a văzut în fundul pivniţei un cap de circa patruzeci de centimetri diametru, cu un ochi la fiecare extremitate, privindu-l şi clipind scurt. A urcat scările în viteză (Sic!).

Când a ajuns sus, şi-a spus: „Ei bine, Albert, eşti bărbat în toată firea, doar n-oi avea viziuni!" Şi, luându-şi inima în dinţi, a coborât din nou... dar de data aceasta capul s-a îndreptat spre el, ameninţător. S-a salvat şi a doua zi dimineaţa a coborât în pivniţă, însă nu prea sigur pe el. Dar nu a mai văzut decât un os.

A avut grijă să nu povestească imediat această întâmplare, de teamă să nu mai îndrăznim să coborâm.

V-am scris, aşadar, o scrisoare pentru a vă da întâlnire sâmbăta următoare, dar, neavând un timbru la îndemână, am luat această scrisoare la uzină, cu intenţia de a o pune la poştă plecând pentru scurt timp de la serviciu.

Începusem să lucrez de-abia de o oră, când un top de hârtie cântărind şaizeci şi cinci de kilograme mi-a căzut în cap. M-am refăcut după trei luni... dar scrisoarea nu a plecat.

Îmbolnăvindu-se în acea perioadă, mama mea a concluzionat că pivniţa era bântuită şi a zăvorât uşa.

Iată, domnule, cauza tăcerii mele.

Nu am îndrăznit să vă scriu aceste lucruri, deoarece poate că aşa... a fost destinul!

Vă rog, domnule, să primiţi...

Am prezentat scrisorile pe care le-am primit, fără să le dăm curs, conform dorinţei exprimate de doamna Van E., dar

este regretabil că o detectare electronică nu a oferit o soluție misterului Pivniței Blestemate!

Orice ar fi, această istorisire este foarte stranie şi extrem de insolit concursul circumstanțelor care pare să fi interzis detectarea comorii.

Şi trebuie să mărturisim că raționalismul nostru nu este lipsit de uimire!

15
COMORI OCULTE INCANTAȚII... OAMENI ZBURĂTORI... FANTOME

La popoarele primitive, în special la latitudinile tropicale, imaginația și febra aurului s-au contopit pentru a da naștere la istorisiri fantastice despre comori, în care magia joacă rolul principal.

Încrezători în latura miraculoasă, arabii sunt convinși că ghiaurii (sau creștinii), care ocupau odinioară Africa de Nord, înaintea cuceririi musulmane, și-au îngropat în pământ comorile după ce și-au scris în cărțile magice secretele permițându-le să le regăsească ulterior.

Leon Africanul, geograf și istoric, amintește că la Fez existau în secolul al XVI-lea căutători de comori numiți El-Kannazîn. Acești căutători asigurau că romanii blestemaseră bogățiile îngropate, dar era posibil să fie dezlegate farmecele prin invocații și rugăciuni.

Potrivit arabilor, metoda rațională de recuperare a fost de a consulta *Cartea științelor comorilor*, în care erau explicate ritualurile eficiente pentru a găsi ascunzătorile și a alunga spiritele malefice, dar acest tom se găsea, se zice, în „biserica de la Constantinopol", unde fusese adus din Toledo.

În acest sanctuar ar fi fost depuse, de asemenea, alte documente oferind locul exact al comorilor creștinilor.

Orice ar fi, aceste cărți erau inaccesibile celor numiți El-Kannazîn, care, fiind alchimiști excelenți și în mod deosebit experți în științele oculte, se pare că s-au limitat la metodele magice.

În căutarea comorilor, ei se bazau pe puterile băuturilor magice, ale elixirelor, fumigațiilor, pudrelor și mai ales ale incantației următoare:

„Tamsh, Karhatial, Akfachita, Tahtut, Aketthuntha, Ahia, Shaqatqir, Ahirqal, Tafhut! Împlinește-mi dorința, o, mare înțelept, prin puterea acestor nume! Îndepărtează-te de noi prin forța evocatoare a acestor nume sacre!"

De rostit de șapte ori!

În același timp, era indicat să se facă fumigații cu kondor, santal, styrax și semințe de roșcovă.

Pentru a descoperi comoara, trebuia, de asemenea, să se repete de șapte ori: „Ahiaksheh, Ahishakish, Maksha, Aherqul, Daig, Maig, Quinburg, grăbiți-vă și arătați comoara prin puterea acestor nume pe care tocmai le-am citit în fața voastră!"

Atunci, uriașii, animalele monstruoase și alte ființe asemănătoare se îndepărtau de ascunzătoare și deveneau inofensive.

Ahmed Bey Kamal, membru al Institutului Egiptean, a tradus și inserat în *Cartea perlelor îngropate* istorisiri despre comori în care reflectă toată magia și credințele celor numiți

El-Kannazîn, în acelaşi stil cu cel din imaginaţia orientalilor. Iată relatarea despre comoara cu rubine a regelui:

„Părăsiţi Abu-Shamah, pe Muntele Charumah, districtul Maghagha, provincia Minieh, şi mergeţi spre est până la un *wadi* tăiat de mai multe virogi.

Îndreptaţi-vă spre Abu-l-Dahîm, unde veţi întâlni o crăpătură enormă care permite unui cavaler să intre cu iapa şi lancea sa şi să treacă prin aceasta trei încărcături.

Intraţi şi mergeţi până la un puţ care conţine trei ulcele de gresie şi veţi vedea un *tell* (o măgură, un muncel) fragmentat şi trei trepte îngropate.

Înlăturaţi nisipul şi veţi descoperi un drum care urcă spre munte şi este mărginit de o băncuţă.

Dacă treceţi pe sub aceasta, veţi găsi o uşă cu un inel ornat cu inscripţii greceşti şi un semn.

Trageţi de inel, uşa se va deschide şi intraţi fără teamă.

Veţi găsi înăuntru o cameră mare şi frumoasă conţinând o sută de ardeb* de noroi filosofal.

Încălziţi acest noroi pe foc până când se înroşeşte, apoi introduceţi-l în oţet pur; se va fărâmiţa.

Veţi zări în aceeaşi cameră un morman şi un pat regal pe care este culcat regele, înconjurat de pietre preţioase, rubine amestecate aşa cum nu a mai văzut nimeni niciodată, nici nu a auzit vreodată vorbindu-se de giuvaere asemănătoare, nici n-a bănuit că ar putea exista asemenea podoabe frumoase.

În apropiere de capul regelui se văd şaptezeci de săgeţi magice, destinate să ucidă inamicii.

Dacă veţi modela în ceară chipul duşmanului vostru şi veţi scrie pe capul acestei statuete numele lui şi pe cel al mamei

* Unitate de măsură în mai multe ţări orientale, standardizată în Egipt ca fiind egală cu 198 de litri (n.t.).

sale, apoi străpungeți inima modelului trăgând cu arcul o săgeată, spunând: «Îl ucid pe regele din acest oraş», duşmanul va cădea mort.

Dacă săgeata îi va străpunge ceafa, capul acestui om va fi detaşat de trunchi. Nu uitați că săgeţile sunt opera spiritelor magice.

Veți mai vedea în apropiere de capul acestui rege o cutie conținând patruzeci şi opt de uriaşi; dacă vreun om are unul dintre aceste inele, duhul îi va apărea şi îl va sluji.

Dacă doreşte să devină invizibil, duhul îl va ascunde vederii ochilor atâta timp cât inelul va rămâne pe degetul celui care şi-a exprimat dorința de a fi nevăzut.

Dacă vreți să intrați în această cameră, parfumați-vă cu stagonias, mătrăgună şi styrax frământate cu sânge uman, cu condiția să treceți pragul încăperii într-o vineri sau o sâmbătă cu lună plină şi să recitați încontinuu incantația următoare:

„Baâlshaqesh, Mihraqesh, Aqshamqesh, Shaqmunhish, Rekinshar, Ashlekh, Barkiaz, Hawra, Alarkiaz, Iaslub, Iaskiub, Bishghab, Alghiub, Bitfun, Biçuçam, Huçam, Shamkhisha, Shemrakh, Shemrakh, Ahsmekh, Shamakhi, cel mai mândru dintre toți Barakh, prin manifestarea lui Dumnezeu pe munte, dar aceasta a fost doborâtă şi Moise a căzut leşinat. Vă conjur, o, spirite, să cedați şi să împliniți dorința cititorului în urma acestei incantații!"

Tot pe pământ african, o altă istorisire ocultă, dar încântătoare şi uşor de citit, asigură trecerea de la vrăjitoria crudă la fabulația poetică.

Tezaurul presupus este cel din Mormântul Creştin sau K'bur Ruma, monument gigantic înalt de treizeci de metri şi cu o bază de cincisprezece metri, înălțat la extremitatea vestică a aşezării Mitidja, la şaizeci şi doi de kilometri de Alger.

Legenda spune că în această criptă sunt îngropate mari bogăţii, ceea ce este, poate, adevărat! Au fost efectuate numeroase săpături, dar fără vreun rezultat, iar istoricii se pierd în ipoteze referitoare la semnificaţia monumentului.

Adrien Berbrügger, inspector general al Monumentelor Istorice, va pătrunde primul în hipogeu la 16 mai 1866.

Conform tradiţiilor, K'bur Ruma ar fi mormântul unei prinţese alungate din Spania în Evul Mediu sau, se zice, ar fi aparţinut familiei regale din Numidia ori Juba II. Prinţesa a murit la Cezareea spre anul 30 d.Hr.

În secolul al XVI-lea, se spunea că adăpostea cavoul unei curtezane de o frumuseţe încântătoare, Cava (Kaâba), sedusă de regele vizigoţilor şi al cărei tată, contele Julien, a vândut-o musulmanilor din Spania, ca să se răzbune.

În interiorul mormântului ar fi îngropate grămezi de pietre preţioase, cufere cu perle şi rubine, monede din aur spaniole, pistoli.

Potrivit tradiţiei, ascunzătoarea nu ar putea fi deschisă decât cu ajutorul unor formule cabalistice secrete şi doar un creştin o va descoperi.

Monumentul este numit Mormântul Creştinei de francezi, Fuesa de la Cristiana, de spanioli, Mormântul Romanei sau al prinţesei Rumi, de arabi.

Două legende foarte pitoreşti au acreditat existenţa unei comori ascunse.

Prima spune că un tânăr arab pe nume Hadj-Ahmer era prizonier în Spania şi se plângea de soarta nefericită care-l ţinea departe de prietena sa, frumoasa şi alba Al-Djezair, pe care nu mai spera s-o revadă vreodată.

Într-o zi, stăpânul său, magician renumit, i-a făcut următoarea propunere:

Ascultă-mă cu atenție, Ahmed, și-ți vei recăpăta libertatea. Ți-o ofer, dar, în schimb, când vei ajunge pe pământul Africii, trebuie să mergi până la Mormântul Creștinei și să urci în vârf. Vei căuta cu atenție centrul geometric și în acest punct precis vei arde pergamentul pe care ți-l voi încredința. Ești de acord?

Hadj-Ahmed a acceptat târgul cu bucurie, s-a îmbarcat pe o galeră și, odată ajuns în Africa, s-a dus direct la mormântul în cauză, unde a urcat ușor treptele până în vârf.

A căutat centrul geometric al boltei și, așa cum a promis, a ars pergamentul scris cu semne cabalistice, dat de magician.

Imediat, mormântul s-a deschis cu un zgomot înspăimântător și, asemenea unui vulcan în erupție, a început să verse din măruntaie o ploaie miraculoasă de aur, argint, pietre prețioase și bijuterii...

În această erupție multicoloră și minunată, monede precum ducați, piaștri, ecu, pistoli, apoi smaralde, rubine, diamante, perle, ametiste și opale se înălțau în aer ca și cum izvorul comorii nu ar fi trebuit să secе niciodată!

Iar magnificul foc de artificii, asemănător unui taifun, ajungea până la nori într-un vârtej puternic de aer care se îndrepta în direcția Spaniei, fără îndoială aspirat de incantațiile magicianului.

Când Ahmed a realizat miracolul, a vrut să-și însușească o parte din comoară și și-a aruncat burnuzul* peste deschizătura craterului. Atunci, blestemul s-a rupt, mormântul și-a recăpătat forma antică, iar monedele și bijuteriile au încetat să mai țâșnească în miriade de sclipiri. Între cutele burnuzului său, tânărul arab nu a găsit decât o piatră prețioasă, dar atât de

* Manta din lână cu glugă, purtată de arabi (n.t.).

frumoasă şi de pură, încât a obţinut din vânzarea sa destui bani ca să trăiască în bogăţie şi fericit lângă frumoasa sa Al-Djezair.A doua legendă este încă şi mai uimitoare.

Un păstor arab avea obiceiul să-şi ducă la păscut vacile pe lângă un mormânt. El a remarcat că, în fiecare seară, o vacă neagră, cea mai frumoasă din turmă, lipsea la numărătoare, dar o regăsea în fiecare dimineaţă amestecată printre celelaltc şi la fel de sănătoasă ca în ajun.

Or, mormântul fiind închis pe toate laturile, păstorul nu reuşea să înţeleagă miracolul.

Decis să dezlege misterul, el s-a ascuns cu puţin timp înaintea înserării în spatele unei tufe şi a pândit vaca neagră. A văzut-o la un moment dat apropiindu-se de ruine şi frecându-se de pereţi, care s-au deschis şi au înghiţit-o, ca apoi să se închidă imediat. Păstorul a crezut că a înnebunit de frică, deoarece surprinsese, s-a gândit, secretul djinilor* şi ştia că asemenea indiscreţii se plăteau, în general, cu viaţa.

Dar în zorii zilei păstorul era încă în viaţă, iar turma, revenită la numărul complet, păştea în serenitatea unei dimineţi frumoase. Păstorul s-a liniştit şi a chibzuit că djinii nu aveau nici un amestec în povestea aceasta şi că el, sărac şi necunoscut, ar putea deveni bogat şi celebru descifrând misterul mormântului plin de comori.

În seara următoare, păstorul s-a apropiat de ruine, având grijă să urmărească pas cu pas vaca. După ce a văzut-o dispărând prin deschizătura magică, s-a agăţat de coada joianei şi a intrat cu aceasta în grotă.

Zidul s-a închis fără zgomot, iar păstorul uimit s-a pomenit într-o cameră mare, strălucind de lumină şi plină cu bogăţii nemaivăzute.

---

* Duhuri la arabi (n.t.).

Erau acolo cufere cu pietre prețioase și ceainice din aur șlefuite, monede din argint, căști cu rubine, vase și cupe pline cu smaralde, iar în centrul criptei stătea vaca neagră, care-l alăpta pe fiul zânei Hallula, culcat într-un leagăn din aur masiv, ornat cu diamante mari cât oul de găină.

Păstorul a pus în buzunzul său câte bogății a putut să care și a profitat de plecarea vacii negre pentru a ieși din mormânt.

A repetat de mai multe ori șirleticul cu agățatul de coada vacii, umplând mai mulți saci cu pietre prețioase, dar comoara era miraculoasă: oricâte bogății ai fi luat, rămânea intactă de fiecare dată!

Iar acest tezaur fermecat există și azi, iar cel care va ști să deschidă zidul mormântului va putea să plece apoi cu mâinile pline de nestemate și obiecte prețioase.

Numai că trebuie să știe cum!

Conform altor tradiții, un șarpe uriaș, Aguerra, păzește comoara.

Se mai spune, de asemenea, că o intrare subterană, plecând de la țărmul mării și trecând printr-un golfuleț, ajunge în centrul mormântului, dar intrarea galeriei este apărată de o secure ascuțită care, mișcându-se neîncetat, face practic imposibilă trecerea. Securea se numește „Ras bel Mendjel" (Capul Securii) și există pericol de moarte dacă se forțează intrarea.

Și iată de ce comoara din Mormântul Creștinei este de neatins pentru cine nu știe să învingă blestemele.

Africa nu este monopolul comorilor magice, iar Franța, țară a bunului simț, deține în panteonul său trezorier istorisirile celemai nebunești, totuși în limitele obișnuite, dacă o nebunie, așa cum vom vedea, poate fi încadrată în niște norme stricte.

Oricum, lipsa de discernământ, eufemistic vorbind, a eroinei noastre a fost considerată la acea vreme rezonabilă,

deoarece nu făcea rău nimănui. Fără îndoială, curioasa baroană Martinc de Bertereau Beausoleil, mineralogistă şi radiestezistă despre care au scris cronicile spre mijlocul secolului al XVIII-lea, deşi rezonabilă, nu era caracterizată – nici gând! – de cumpătare. Nici o persoană nu a putut fi vreodată atât de bogată ca baroana de Beausolcil, care, datorită artei sale divinatorii şi credinţei, a descoperit comori fabuloase sau mai degrabă a pretins acest lucru.

Jean du Chastelet, baron de Beausoleil, soţ la fel de nebun ca Martine de Bertereau, numită Vrăjitoarea, autorul cărţii de farmece din care vom relata în continuare unele pasaje, avea totuşi cea mai deplină încredere în darurile căutătoarei de comori.

Cartea, intitulată *La Restitution de Pluton*, începe printr-un poem adresat regelui.

Iar astăzi, Dumnezeu vă deschide ochii şi aduce în faţa Majestăţii Voastre Auguste, prin mine care nu sunt decât o femeie de care s-a îndurat divinitatea să o servesc, comorile şi bogăţiile închise în minele din Franţa, cum s-a servit de Ioana d'Arc pentru a le smulge englezilor bogăţiile pe care strămoşii i le-au lăsat Majestăţii Voastre.

Pe scurt, după ce s-a comparat cu Ioana d'Arc, după ce şi-a expus titlurile, descoperirile, astfel încât statul francez să profite de pe urma acestora, Martine de Beausoleil reia.

Am coborât de mai multe ori în mine şi caverne, unde, adesea, am întâlnit pitici cu o înălţime de trei sau patru palme, bătrâni şi îmbrăcaţi ca minerii, mai exact cu un şorţ de piele lung, un veşmânt alb cu glugă, o lampă şi un baston în mână.

Aflându-mă astfel în faţa laboratoarelor de fontă, unde se separă minereul de metalul pur şi în care aveam dorinţa să fac experienţe aşa cum am procedat ani întregi, vă spun cele

cinci reguli care trebuie ştiute pentru a cunoaşte minele, metalele, apele şi fântânile.

1. Prin deschiderea pământului, care este cea mai sensibilă şi mai mică,

2. prin ierburile şi plantele care cresc deasupra,

3. prin gustul apelor care ies de aici,

4. prin vaporii care se înalţă în jurul munţilor şi văilor la asfinţit,

5. cu ajutorul a şaisprezece instrumente metalice şi hidraulice puse deasupra.

Cu şapte vergele metalice, această pionieră a radiesteziei a descoperit comori minunate, cum ar fi:

– În apropiere de Saint-Beat, Pyrénés, mine conţinând aur în cantitate mare.

– La o jumătate de oră de Saint-Bertrand, o mare mină de cristal şi două de aramă şi argint.

– La Bastide-Depeyrat, în Languedoc, cinci mine de iayet (jais) şi o mină de vitriol.

– În apropiere de Tournon, şase mine de arquifou sau vernix.

– Velay şi Gevaudan: mine de safire albe şi albastre foarte fine.

– Samatan: trei mine de turcoaze.

– La Pegu şi Auvergne: o mină de ametiste.

– Sub castelul Usson, în via Anthoine du Vert, o mină de azur.

– În apropiere de oraşul Die (Dauphiné), pietre preţioase şi diamante asemănătoare cu cele din Alençon.

În Franţa, adăuga baroana, există de toate, cu excepţia mirodeniilor din Levant, monştrilor din Africa, elefanţilor, leilor şi altor animale înalte din Asia, castorilor din Canada etc.

Există mine cu tot felul de pietre prețioase fine: ametiste, agate, smaralde, hyacint, rubine, grenate, safire, turcoaze și chiar diamante. În plus, pârâiașe în care se găsesc perle și tot felul de alte pietre prețioase. În mine, toate metalele au un principiu de dezvoltare printr-un lichid vaporos care se degajă din materii feroase, apoi se formează sub forma unui ulei vâscos sau a untului, la capătul căruia găsim adesea aur și argint fin etc.

În sfârșit, baroana radiestezistă își punea bagheta divinatorie în serviciul regelui pentru a aduce al suprafață toate aceste comori ale pământului.

Memoriul său, oricât de straniu ar părea, a fost aprobat de Consiliul Regal, dar a rămas neaplicat, deoarece cardinalul Richelieu cu bunul său simț, i-a arestat pe baroană și pe soțul ei, pe care i-a internat ulterior într-un azil de nebuni.

În 1740, în Beauce, comorile și vrăjitoria se reuneau sub auspiciile lui Jean-Baptiste Potin, radiestezist, șarlatan și escroc de cea mai înaltă clasă.

Burghezii credulii și țăranii veneau în grota din Dourdan, unde Potin și câțiva acoliți cereau prețuri foarte mari pentru a descoperi comori, invocându-l pe Astaroth și alaiul său.

Iar a descoperi nu era cuvântul potrivit, deoarece Astaroth nu și-a confirmat niciodată renumele, iar Potin nu și-a onorat promisiunile.

Un zidar escrocat cu o mie de livre a depus plângere, iar la 22 august 1744 jandarmii au dus la Bicętre „această adunătură de escroci și de nebuni", scriau cronicarii, vorbind de vrăjitorii căutători de comori.

Prințul Cherenzi Lind, Maha Choan, Stăpânul Lumii și al altor locuri, a fost și el oare deconspirat și închis? L-am cunoscut bine pe acest paranoic, care reunea în persoana sa

plină de sine şi gravă – dacă putem spune aşa – tupeul baroanei de Beausoleil, inconştienţa lui Aymar Vernay şi viclenia lui Potin, dar cu o nuanţă mare de pitoresc, trebuie să mărturisim!

Dacă fabuloasa lui comoară din Agartha a existat cu adevărat, am putea să uităm celelalte comori din lume sau să le vindem de urgenţă în celebra piaţă Puce din Saint-Ouen!

Istorisirea sa uluitoare a ţinut prima pagină a ziarelor din lume în 1947 şi credem că-i putem da o versiune originală, din cauză că am avut în acest sens un rol important, în urma căruia am fost condamnaţi la moarte!

Dar să începem cu începutul.

Spre jumătatea lunii iunie 1947, venind din Cuba, având ca bagaje doar două cutii cu ţigări H. Upmann, un bărbat înalt şi cu o faţă de buldog cobora din avion pe aeroportul din Orly.

Un mic grup îl aştepta şi a manifestat imediat un respect uimitor, vecin cu veneraţia.

Călătorul ar fi putut fi un preşedinte sau un rege de vreme ce i s-a arătat atâta consideraţie.

Oricum, pentru grupul care îl întâmpina şi pentru cei aproape două mii de adepţi iniţiaţi ai Marii Fraternităţi Universale omul însemna mai mult decât atât: bărbatul cu ţigări Upmann era – nici mai mult, nici mai puţin – Stăpânul Lumii!

Am fi vrut să-i cunoaştem adevărata identitate, pentru Dumnezeu! Dar nimeni, bineînţeles, nu a fost admis la acest control, care, de altfel, nu ar fi dovedit nimic, întrucât Stăpânul Lumii nu putea, ca un simplu cetăţean, să aibă la el o copie a certificatului de naştere şi o carte de identitate acreditate pe lângă aceste puteri civile umane!

Pe scurt, acest suveran suprem pretindea că avea dreptul, de asemenea, la titlurile de Maha Choan (Mare Şef) Kut Humi Lal Singh, prinţ Cherenzii Lind, iar domiciliul său permanent

era regatul subteran Agartha din Tibet, undeva între Lhassa şi Chigatze, oricum sub enorma masă a Munţilor Himalaya.

Stăpânul Lumii sau Maha Choan a fost primit oficial de un mag, discipol al bulgarului Peter Deunov, care la vremea aceea îl învăţa filosofia în *ashram*-ul său din Sévres, în apropiere de Paris.

Pentru aceşti tehnicieni ai înţelepciunii şi ai spiritualităţii înalte, nu era nici o îndoială că prinţul Cherenzii Lind era Atotputernicul Stăpân al Lumii, şeful Cenaclului celor Doisprezece Înţelepţi, conducând, din regatul tibetan Agartha, marile destine ale Terrei.

După ce şi-a stabilit reşedinţa pe strada Lesueur, din Paris, adepţii au început să alerge la el, deja în transă, cu picioarele goale, pentru a primi binecuvântarea sfântă.

Şi au stat o seară întreagă în genunchi, rugându-se, în timp ce Stăpânul Lumii şi magul discutau despre grandioase probleme cosmice. Cel puţin aşa credeau aceşti naivi!

În realitate, cei doi maeştri – unul (Maha Choan) conducându-l pe celălalt pe scara de serviciu – au plecat să judece vanitatea plăcerilor umane la Folies-Bergére, iar apoi să-şi desăvârşească educaţia într-un alt templu consacrat, Cabaretul Tabarin.

Şi, în timp ce dansatoarele de French Cancan îşi bălăbăneau picioarele şi îşi exhibau farmecele păgâne, cei doi guru degustau şampanie, gândindu-se la adepţii devotaţi care se rugau şi, la aceeaşi vreme, invocau puterea lor sacră*.

Apoi, după câteva zile şi succedând multor braşoave, şedinţe de înţelepciune şi de iniţiere, plus alte partide-surpriză spiritualiste, Stăpânul Lumii a convocat presa şi a făcut cele mai uimitoare revelaţii care au fost auzite vreodată:

* Să fim drepţi: totul a fost aranjat de Maha Choan! (n.a.)

Sunt un descendent al lui Gingis Han şi reîncarnarea lui Kut Humi, fondatorul Societăţii Teosofice. Titlul de Maha Choan mi-a fost dat de marele consiliu din Agartha, reunit în congres.

În Tibet, Agartha este regatul subteran al iniţiaţilor, dar numele desemnează de asemenea ansamblul înţelepţilor şi al marilor instructori care conduc lumea.

Acest stat, întemeiat în urmă cu cincizeci şi şase de mii de ani, nu este un mit: există în realitate şi este legat de mănăstirile din Himalaya prin galerii imense subterane care, uneori, ating opt sute kilometri lungime.

În acestea locuiesc fiinţe umane, dar şi „jinas", creaturi cu o mare inteligenţă, dar care nu au corp fizic. Jinas trăiesc în măruntaiele pământului, nu urcă niciodată la suprafaţă şi se hrănesc cu forţele eterului.

În Agartha mai există, de asemenea, fiinţe inferioare, prevăzute cu gheare lungi şi aripi asemănătoare cu ale liliecilor. Sunt inteligente şi civilizaţia lor, deşi de un alt ordin, este comparabilă cu a oamenilor. Mai târziu, evoluând, vor deveni oameni. Sunt gnomii, silfii şi spiriduşii din legendele voastre.

Regatul subteran Agartha are capitala sub Tibet, dar se întinde şi sub toţi munţii înalţi de pe glob. Civilizaţia din acest ţinut subpământean este, pentru iniţiaţi, doar spirituală şi mentală. Nu avem maşini, ci biblioteci de care nici nu aveţi idee, muzee în care sunt expuse picture celebre – cum ar fi adevărata Gioconda a lui da Vinci – şi sculpturi şi, în general, cu o înflorire a artelor ce v-ar părea extraordinară.

Biblioteca noastră cuprinde colecţiile preţioase din Biblioteca din Alexandria, care a fost incendiată de trei ori.

Deţinem, de asemenea, însă numai pentru plăcerea ochilor, cele mai frumoase pietre preţioase pe care le-a produs

pământul de la crearea sa: diamante de o sută de ori mai mari şi mai pure decât Regentul, smaralde de mărimea unui ou, rubine minunate încrustate în pandantive de o rară frumuseţe.*

Aceste bogăţii şi multe altele, de care nu mai amintim, sunt reunite într-un muzeu a cărui boltă este din cristal de rocă, iar pardoseala, din aur masiv. Este comoara materială a regatului Agartha.

Toate acestea există cu adevărat, iar lumea întreagă va fi obligată să le accepte realitatea atunci când voi permite ziariştilor şi unui cameraman să facă un reportaj.

Înainte de a părăsi Parisul, voi înfăptui un miracol pentru a-i convinge pe neîncrezători (Sic!).

Aceste declaraţii au fost făcute de însuşi Maha Choan, Stăpânul Lumii, în cursul unei conferinţe ţinute la reşedinţa sa, în faţa unui număr de zece ziarişti.

De altfel, am publicat o relatare integrală în hebdomadarul *Point de Vue-Images du Monde*, din 28 octombrie 1947.

Maha Choan asigura, pe de o parte, că vorbea nouăsprezece limbi şi intenţiona să-i iniţieze în toate ştiinţele pe savanţii francezi Jean Rostaud, Broglie, Joliot-Curie, Tresfouel etc.

Am fost chiar însărcinaţi să organizăm întrevederea, dar magul s-a răzgândit în ultimul moment! Am denunţat, aşadar, impostura şarlatanului, care ne-a „condamnat la moarte prin decizia înţelepţilor din Agartha", fapt care, pe de altă parte, a dat loc unei dezbateri amuzante la Clubul Faubourg, la 2 decembrie 1947. Prins în flagrant delict de minciună în Italia, unde profesorul Tucci nu a avut nici o greutate să dovedească faptul că falsul „maestro" nu cunoştea o iotă din limba tibetană,

* Diamant expus la Londra şi care, după ce a fost tăiat, încă mai avea 140 de carate (n.t.).

aventurierul s-a retras o vreme din Paris, apoi a plecat, fără să lase vreo adresă, în căutarea unor noi naivi.

Din păcate, nu ne mai este permis să credem în comorile regatului Agartha mai mult decât în identitatea lui Maha Choan, prinț Cherenzii Lind și Stăpânul Lumii pe deasupra!

Da, este mare păcat!

În 1951, Marcel Bruegghe de Damville, Eure, alerta presa și publicul pretinzând că a descoperit un oraș celtic subteran de cea mai mare importanță.

Acest om – puternic iluminat în sensul mai puțin nobil al cuvântului – a tipărit chiar niște prospecte în care, după ce și-a relatat descoperirea, făcea apel la generozitatea unor eventuale persoane care să contribuie la o subscripție, în scopul de a constitui un fond pentru finanțarea explorării orașului.

Prospectul se încheia prin această promisiune naivă:

„Pentru orice donație de cel puțin o mie de franci francezi va fi acordată o recompensă atunci când notarul va întocmi inventarul cu tot ce există în oraș.

Subscrierile pentru explorarea orașului celtic se vor face la Coulonges par Damville, Eure."

În realitate, afacerea se reducea la o simplă detectare radiestezică; orașul și toate minunățiile sale nu au fost aduse la lumina zilei și totul ar zăcea încă la treizeci de metri sub pământ, în apropierea unei ferme din Coulonges.

Dar marele preot celt descria, cu multă convingere, splendorile, detaliile și planurile orașului, unde s-ar fi dus de mai multe ori, în corp astral, preciza el!

Acest oraș, spunea Marcel Bruegghe, *a fost construit de celți sub pământ, în urmă cu treizeci de mii de ani pentru a lăsa generațiilor viitoare o mărturie a civilizației lor avansate. El are două intrări închise cu porți din metal inoxidabil și se*

întinde pe o suprafață de șase mii patru sute de hectare, pe trei etaje.

Primul subsol este un cimitir, al doilea este prevăzut cu un circ, hale, silozuri și rezervoare de apă potabilă, al treilea este un muzeu vast în care se pot vedea mumii de animale monstruoase, în vitrine de sticlă, ființe umane și comoara celților: obiecte lucrate în aur, pietre prețioase și un fragment din adevărata piatră filosofală, tăiată într-un smarald în formă de inimă.

Era dificil de crezut această istorisire excentrică, dar Marcel Bruegghe asigura că această descriere a orașului celtic era scrisă pe tăblițele sacre ale strămoșilor noștri îndepărtați, cu caractere *oghams*.

El pretindea, de asemenea, că deține unele dintre aceste documente, celelalte fiind proprietatea comitetului celt din Glasgow.

Au fost întreprinse lucrări pentru a se degaja intrările orașului fabulos. Vai! A fost un eșec total, dar și o mare pagubă în buzunarele persoanelor care au subscris la această farsă și care așteaptă și azi partea lor din comoara celților!

Ar fi imposibil să credem în comoara celor Șapte Sigilii dacă descoperirea sa nu atesta formal realitatea nemaipomenitei, misterioasei și insolitei aventuri.

Cu toate acestea, deși descoperit, acest tezaur își păstrează aproape intact secretul și are nevoie de o urmare, însă numai în domeniul ocult.

Doamna A.F., legatara comorii celor Șapte Sigilii, nu era deloc familiarizată cu ocultismul înainte de a primi, în vis, vizita unui personaj îmbrăcat cu o vestă scurtă cu mâneci (de genul celor purtate în secolele al XIII-lea și al XVIII-lea) și cu un pantalon scurt și bufant de culoare grena șters, numind apa-

riția, datorită acestei vestimentații bizare, Cavalerul Trandafirului.

Ea s-a destăinuit soțului în legătură cu cavalerul misterios și aparte și cu învățămintele oferite de fantomă, nu fără o oarecare teamă, deoarece domnul M.F. nu credea deloc în manifestări paranormale.

— Este un vis fără cap și coadă, a răspuns el, dar mai ales neinteresant.

Totuși, doamna F., impresionată și continuând să vadă în vis stafia, și-a notat în jurnalul personal revelațiile pe care le primea în stare inconștientă.

Până în acest punct am putea crede că este vorba de o halucinație sau de un simplu vis neobișnuit al unei persoane cu o imaginație bogată și vom rămâne în limitele stricte ale banalității.

Primele apariții ale Cavalerului Trandafirului au avut loc în anul 1951, apoi au încetat un timp și incidentul a fost uitat.

În 1952, domnul F. a cumpărat o casă ruinată în Seine-et-Marne, nu departe de Provins, a renovat-o și, în timpul week-end-ului, își petrecea aici timpul, ocupându-se cu grădinăritul și amenajând terenul de pe noua proprietate.

Astfel, într-o zi a început să niveleze o fâșie de pământ din spatele casei, astupând o pivniță veche și scoțând primele trepte, ajutat de un zidar.

Într-o seară, după cină, el se plimba liniștit pe proprietate în compania doamnei F., când soția sa a făcut o remarcă neobișnuită:

— Privește lumina albastră care se deplasează în fața noastră!

— Nu văd nimic, a răspuns domnul F., probabil iar ai vedenii!

— Ba nu... Era o lumină albastră şi s-a oprit la intrarea pivniţei, unde ai săpat azi după-amiază. Trebuie să te uiţi, am presentimentul că este o comoară acolo. De altfel, Cavalerul Trandafirului mi-a mărturisit că voi găsi una în acel loc şi, după cum ştii, mi-am notat în jurnal descrierea tezaurului şi am desenat semnele misterioase gravate pe monedele care-l compun.

— Nu poate exista o comoară unde mi-ai zis, deoarece în acel loc am dislocat nişte trepte şi am dat la o parte pământul din jur.

Cu toate acestea, spre marea uimire a domnului F., după ce a săpat puţin, el a dat peste un cufăr italian, părând să dateze din secolul al XVIII-lea.

În acel moment, domnul F. a intrat la bănuieli, punând la îndoială buna credinţă a soţiei sale: îngropase, oare, cufărul pentru a da o urmă de credibilitate halucinaţiilor ei nebuneşti?

Dar ipoteza deplasată nu era deloc conformă cu marea onestitate morală a doamnei F., şi acest lucru s-a dovedit adevărat după ce au făcut inventarul tezaurului: cufărul conţinea o geantă mică din piele, destul de bine păstrată, plină cu perle, un scarabeu, servind în mod incontestabil drept ascunzătoare, şi o cutie roşie din fildeş, având sculptate mai multe zvastici, în care se găseau un etalon de măsură din aur şi medalii din argint sau dintr-un metal atât de uzat, încât îţi dădeai seama uşor că mai multe generaţii trebuie să le fi purtat agăţate de piept.

La o primă expertiză, unele dintre aceste medalii – cele mai vechi – datau din secolul al XV-lea.

Părea, aşadar, greu de admis că o persoană ar fi ascuns intenţionat cufărul în pământul proaspăt răscolit, iar faptul a devenit şi mai inadmisibil, absolut, când într-un ungher al

pivniței, alături de primul depozit tezaurier, domnul și doamna F. au descoperit două lăzi din aramă puternic oxidate conținând șapte sigilii extraordinare, cele mai mari de o palmă, gravate toate cu semne cabalistice, templiere, masonice, ebraice, rosacruciene și altele, greu de identificat*.

Pentru cine le vede, aceste sigilii sau plachete din pivnița învăluită în lumina albastră constituie, având în vedere materialul din care sunt făcute și oxidarea acestuia, formele lor insolite de roți zimțate, hexagoane sau dreptunghiuri, gravurile misterioase în care se distinge uneori un trandafir ca un surâs liniștitor, comoara cea mai tulburătoare, cea mai misterioasă și mai ocultă pe care ne-a fost dat vreodată să o admirăm.

Din păcate, puțini oameni însă vor avea prilejul să o contemple; o asemenea serie de coincidențe miraculoase înconjoară descoperirea sa, încât doamna F. nu intenționează să expună plachetele misterioase curiozității ncînțelegătoare a profanilor.

Deoarece este vorba, negreșit, de o comoară și o societate secretă, despre care până în prezent nici tehnicienii în simboluri, nici cei ai criptografiei, nici cei ai Marelui Orient și ai Marii Loje din Franța nu au reușit să ofere lămuriri semnificative.

Bilanțul aventurii, așa cum l-am stabilit conform spiritului nostru critic, reticent, vădit ostil șarlataniilor șamanilor, dar deschis la modul onest presupunerilor și evidențelor, este următorul:

Doamna F. a găsit comoara în urma unei clarviziuni incontestabile, anunțate cu câteva luni înainte.

---

* Ar fi posibil ca aceste sigilii să fie mai exact semne sau plachete de recunoaștere – „indicii" – care nu au fost folosite niciodată la autentificarea unui act scris, ci cu siguranță a unei personalități, a unui act de prezență și, oricum, ele amintesc incontestabil și din motive obscure, dar poate fondate, de cele șapte sigilii ale Apocalipsei. (n.a.)

Nu poate fi vorba în acest caz de o farsă, deoarece este imposibil oricui, din punct de vedere material, să pună la un loc o comoară falsă compusă din obiecte atât de prețioase și rare, mai ales că nici un muzeu sau vreu colecționar nu deține una asemănătoare.

Această comoară cu sigilii, plachete și medalii, pe care nu o pot identifica nici specialiștii în simboluri, este, după toate aparențele, o moștenire a unei societăți secrete, pe care ultimul membru (deținător al tuturor semnelor de recunoaștere precedente) a ascuns-o înainte de a muri, poate în circumstanțe dramatice, cum a fost războiul din 1914-1918, sau chiar cu un scop ocult determinat.

Circumstanțele excepționale ale descoperirii implică o urmare, o continuitate în domeniul ocult, care pare necesară și evidentă.

Doamna F. ar fi, așadar, legatara unei misiuni neformulate, dar pe care o bănuim a fi renașterea societății secrete.

Prin forma semnelor gravate și incontestabila lor „prezență" iradiantă, plachetele tulbură, vorbesc un anumit limbaj, încă necunoscut. Doar sensul general este clar: societate secretă!

Mai rămâne să așteptăm sau să provocăm urmarea acestui caz misterios, care pare să proiecteze și să reînvie timpurile de odinioară. Totuși, o altă ipoteză reține atenția: după masacrarea templierilor în secolul al XIV-lea, este foarte sigur că ordinul a supraviețuit, probabil sub mai multe forme: una rituală, condusă de Guichard de Beaujeu, cealaltă ezoterică, fondată deja de mult timp.

Sigiliile erau semnele apartenenței la acest ordin ermetic, care practica, în special, alchimia, în colaborare cu inițiații evrei și musulmani, experți în această artă.

Jacques Coeur, a cărui avere imensă a fost confiscată de Charles al VII-lea, apoi reconstituită grație, se zice, aurului filosofal, ar aparține acestui ordin ermetic.

De asemenea, acestor cavaleri ai lui Ioan al II-lea din Portugalia, care s-au retras în mod clar în Insulele Azores sau Madeira, departe de curioși, după ce au căutat, cu zece ani înaintea lui Columb, aurul din minele braziliene!

Este evident, chiar seducător să ni-i imaginăm pe acești templieri purtând pe piept medalii uzate de secole de purtare, moștenite prin generații, participând la toate marile cuceriri maritime de pe glob și destinați, poate, să protejeze viitorii conchistadori ai Cosmosului!

Doamna de Grazia, eminenta specialistă în criptografie de la Clubul Căutătorilor de Comori, crede că sigiliile aparțineau alchimiștilor... cavalerilor-alchimiști mai exact.

Ea vede în acestea, transcris obscur, pe placheta cu opt fețe, cu cele șapte faze ale procesului ritual care se încheieie cu transformarea în aur, însuși secretul Marii Opere.

Orice ar fi și chiar dacă misterul nu va fi niciodată descifrat, comoara celor Șapte Sigilii este una dintre cele mai ciudate din istoria trezorieră și cei care au avut privilegiul să o contemple păstrează încă în amintire imaginea minunată, magică a plachetelor cu semne de nedescifrat.

16
COMORI ETERNE...
COMORI FANTOME

Destinul unei comori pare mereu acelaşi: să fie obţinută prin orice mijloace şi acest risc există mereu de vreme ce tentaţia sa implică tot felul de acţiuni, astfel că, până la urmă, găsită, ea este luată sau cel puţin, aşa cum am văzut, se împrăştie. Mai mult, reputaţia sa de comoară intactă rămâne ştirbită.

Comoara incaşilor, cea mai cunoscută dintre toate, şi-a păstrat de-a lungul timpului aureola intactă, deoarece nimeni nu se încumetă să o descopere, dimpotrivă; este sigur că Golful Vigo şi-a pierdut mult din faimă după ce scafandrii au explorat în van apele acestuia între anii 1951-1961.

Comoara de pe *Duque di Florencia* sau a ducelui de Argyll a avut aceeaşi soartă până când a devenit un fel de tezaur „de noroi" de la care nu se mai poate spera nimic.

De altfel, ne putem întreba dacă a existat cu adevărat şi, oricum, geneza ei nu este deloc probată.

După dezastrul Invincibilei Armada, marele galion *Duque di Florencia* a făcut o escală în Golful Tobermory, în nordul Scoţiei, în luna septembrie 1688, în scopul de a-şi repara avariile şi a se aproviziona.

Scoţia încheiase pace cu Spania, dar clanul Campbell a atacat totuşi galionul şi, neatingându-şi scopul, a propus un armistiţiu. În schimb, căpitanul spaniol Pereira trebuia să-l ajute pe Lachlan Maclean, şeful familiei Campbell, să învingă clanul rival Mac Donald.

Expediţia a reuşit. Reuşind să-şi repare nava *Duque di Florencia*, Pereira se pregătea să ridice ancora, când fiul lui Maclean s-a prezentat la ambasadă pentru a reclama plata în aur a proviziilor îmbarcate.

Considerând, pe bună dreptate se pare, că şi-a achitat datoriile de război, căpitanul spaniol l-a aruncat pur şi simplu în lanţuri pe tânărul trimis care, crezându-se pierdut, a dat foc parfului de puşcă şi a sărit în aer cu navă cu tot.

Galionul zace pe fundul golfului, la optsprezece metri adâncime, „la o aruncătură de piatră de coastă".

Prin decizia (contestată) a regelui Charles I, din 1641, moştenitorul epavei este contele d'Argyll, descendent al familiei Maclean.

Autorităţile spaniole din secolul al XVII-lea au negat faptul că galionul a avut la bord o comoară, ceea ce este foarte posibil, dar legenda, pe drept sau nu, pomeneşte de două milioane de livre de aur, bijuterii şi dubloni.

Căutată în mod regulat, comoara din Monomotapa nu a încetat niciodată să decepţioneze.

Monomotapa este, poate, anticul Ophir al regelui Solomon, oraş aflat în centrul regiunii Cafrerie, iar legenda situează în acest loc minele de aur şi bogăţiile îngropate de regii cafri.

Încercând aceleaşi decepţii, americanii se înverşunează totuşi în fiecare an să descopere psudocomoara piratului Jean Laffite, care şi-ar fi sabordat fregata *La Fierté* în apele mâloase ale Golfului Galveston, în faţa localităţii Wallisville (Texas).

Şi ce putem spune despre comoara din Gisors (Eure), descoperită de Roger Lhomoy într-o biserică subterană uimitoare? Şi despre fabuloasa comoară a lui Rommel, a cărei existenţă nu se bazează decât pe declaraţiile extravagante şi de zece ori retractate de scafandrul ceh Peter Fleig, fost soldat SS, care ar fi scufundat comoara recuperată de la „Vulpea deşertului", închisă în şase containere etanşe, undeva la sud de Bastia, în Corsica?

Conform lui Fleig, un detaşament de specialişti, însoţind corpul de elită Afrika Korps, „Devisenschutzkommando" (DSK), avea misiunea de a jefui băncile şi de a strânge o comoară de război.

La 8 mai 1943, această comoară a DSK ar fi fost transportată din Bizerte într-un port italian, unde şi-a început adevărata odisee.

La 17 septembrie, a declarat Peter Fleig, *fiind scafandru la baza italiană La Spezia, în apropiere de Genoa, am fost îmbarcat pe o vedetă rapidă care, o dată cu lăsarea nopţii, s-a îndreptat spre Corsica.*

Altor anchetatori, Fleg le-a menţionat că era caporal de marină şi că îmbarcarea comorii s-a efectuat la ordinele Gestapo-ului, la Castelmare, în Golful Napoli.

Pe scurt, înainte de a ieşi în larg, locotenent-colonelul Ludwig Dall a cerut să fie verificat conţinutul celor şase lădiţe

de lemn, întărite cu cercuri de fier, cântărind zece mii trei sute douăzeci şi patru de kilograme şi care aveau înăuntru canosamentul de bord*.

Ajutând la deschiderea capacelor, Fleig a văzut atunci „colosala comoară a corpului de elită Afrika Korps", numită ulterior comoara lui Rommel. Aceasta se compunea din:

monede din aur: ludovici, dolari, piaştri;

lingouri din aur şi din platină;

veselă din aur (!);

anafornițe, sfeşnice, statuete;

o casetă cu pietre prețioase: douăzeci de mii de carate.

Apoi, totul fiind pregătit şi îmbarcat, vedeta a avut destinația Bastia, unde trebuia, în principiu, să întâlnească un convoi de nave germane.

Or, spunea Peter Fleig, *sosind în zori la Bastia, am nimerit în toiul unui bombardament: în urma unui atac al unei escadre aeriene a Statelor Unite, oraşul a fost cuprins de flăcări, multe nave din convoiul german s-au împrăştiat, scufundat sau au căzut pradă incendiilor.*

Ce era de făcut în această situație?

Colonelul Dall a cerut sfatul a doi ofițeri care-l însoțeau şi a decis să scufunde comoara mai la sud, „conform ordinelor primite", a pretins cehul.

Aceste declarații au fost făcute de Fleig în anul 1951, dar în 1948 ele erau sensibil diferite: nici vorbă de bombardament; comoara era depozitată într-un buncăr din Bastia, unde SS-iştii germani l-au rugat cu amabilitate pe cehul Fleig să asiste la umplerea lăzilor!

* Document folosit la transportul pe apă, prin care armatorul confirmă expeditorului preluarea mărfii pentru transport şi prin care se obligă să o predea la o anumită destinație (n.t.).

O viziune din O mie şi una de nopţi! ar fi zis el. *Soldaţii SS şi-au băgat mâinile în cuferele mari pline cu diamante, lingouri, monede din aur, pietre preţioase, perle, anafornițe, tăvi din aur... şi am remarcat, de asemenea, două pânze semnate de Chagall şi Picasso!*

Toate aceste bogăţii erau din belşug, cum se cuvine în orice roman, şi valorau cel puţin douăzeci de milioane de lire sterline şi chiar o sută de miliarde de franci-aur!

În buncăr se aflau şase lăzi, cărora le cunoaştem dimensiunile: 80 X 40 X 40 centimetri.

Vedeta a ieşit în larg în timpul nopţii, la bord având comoara, a navigat de-a lungul coastelor Golfului Biguglia, iar în apropiere de gurile de vărsare ale râului Golo au fost oprite motoarele şi stinse luminile.

În zori, Fleig s-a scufundat, a găsit o cavitate stâncoasă pe care o reperase deja la cincizeci şi cinci de metri adâncime*, iar lăzile au fost scufundate având ataşate geamanduri.

În mod normal, locul exact ar trebui cunoscut!

Cehul a prezentat două versiuni:

1. Dall a făcut un relevment** cu sextantul şi a notat ceva pe o hartă marină. Având memoria atât de scurtă în ceea ce priveşte toate celelalte detalii, Fleig a declarat totuşi că a citit e hartă şi a reţinut cifrele obţinute în urma relevmentului.

2. Dall, asigura Fleig (câţiva ani mai târziu) nu ştia să localizeze locul exact al comorii. A efectuat, aşadar, o trian-

---

* Orice plonjor submarin ştie că este imposibil să vezi la cincizeci şi cinci de metri adâncime, în zorii zilei şi în luna octombrie! Poate că Fleig avea o torţă etanşă? Dar de aici până la a găsi o grotă! Cu atât mai mult cu cât fundul mării în aceste regiuni este perfect neted! (n.a.).

** Unghi în planul orizontal format de o direcţie de referinţă şi direcţia unui punct oarecare, reprezentat printr-un astru ori printr-un obiect terestru sau de pe mare (n.t.).

gulație cu o alidadă* asupra a trei puncte de reper de pe coastă: o casă pe creastă, un far, un pâlc de arbori. Ceea ce dădea exact 340-208-262.

Deci comoara este scufundată, iar Fleig știa că Dall și acoliții săi lucrau pe cont propriu, și nu la ordinele guvernului lor.

Totuși, acești ofițeri vicleni și trădători au bătut toate recordurile de naivitate: i-au arătat cehului comoara... și relevmentul... și l-au lăsat în viață, deținător al unui secret uluitor, înainte de a reveni la La Spezia, unde au fost împușcați din ordinul Gestapo-ului!

Fleig a fost cruțat, dar trimis ulterior pe frontul din Est și, după război, îl regăsim în 1948 la Baden-Baden. El s-a prezentat la Jandarmeria militară franceză și a dezvăluit existența comorii.

Începând cu această perioadă a avut loc o cascadă extraordinară de aventuri care trebuie să fi deschis ochii celor mai puțin avertizați.

Prin intermediul Ministerului Podurilor și Șoselelor și sub supravegherea comisarului Jérôme Buoncuori, guvernul francez a organizat în luna august prima tentativă de recuperare a comorii.

Fleig a pretins că este sigur de depozițiile sale, dar un dezacord de o importanță extremă îi frâna entuziasmul: nu urma să încaseze decât un anumit procent în cazul descoperirii comorii, și nu o treime cât ceruse!

El a condus totuși navele de recuperare, echipate cu trolii, spre gurile de vărsare ale râului Golo, unde i-a așteptat o surpriză mare pe organizatori, fără a mai vorbi de Fleig, care, bineînțeles, nu ajunsese niciodată prin acele locuri: nu exista

* Dispozitiv atașat unor aparate topografice servind la măsurarea unghiurilor (n.t.).

nici o casă pe creastă... cu atât mai mult un far... iar în ceea ce priveşte pâlcurile de arbori, erau cu sutele!

Fleig s-a bâlbâit, stânjenit, dar însoţitorii săi erau atinşi de febra aurului şi gata să primească toate bobârnacele.

Cu multă bunăvoinţă, au reperat la trei kilometri pe uscat casele cătunului Poretta (sau ruinele unei biserici vechi, Canonica?) şi un pâlc de arbori ales la întâmplare.

Fleig s-a scufundat o dată, de două ori. El recunoştea, după cum mărturisea, configuraţia fundului mării... dar nici urmă de comoară!

În disperare de cauză şi revenind la relevmentul în triangulaţie, şi-a amintit de o baliză veche, pe care o putem numi la nevoie „far", dar aceasta fusese luată şi a trebuit să se ceară Serviciului Maritim din Marsillia amplasarea sa exactă.

Au trecut câteva zile; în sfârşit, specialiştii din Marsillia au răspuns: în locul amplasării „farului" a fost pus un jalon. Ca atare, a fost recalculată triangulaţia.

Au urmat noi scufundări, noi decepţii şi, de data aceasta, Fleig a simţit cum scade optimismul suporterilor lui, care au început să se uite chiorâş la el.

Cehul s-a hotărât să dispară, dar, înainte de aceasta, a avut proasta inspiraţie să fure un aparat de fotografiat sub apă şi un binoclu, faptă care l-a adus în faţa tribunalului corecţional din Bastia, care l-a condamnat la două luni de închisoare.

Iată-l ieşit din afacere: mai bine liniştea unei închisori decât scufundările extenuante în care trebuia să simuleze căutarea, apoi perplexitatea...

La 5 decembrie, Fleig a ieşit din închisoare şi a dispărut. Ziariştilor le-ar fi dat nişte declaraţii uluitoare:

În închisoare, l-am cunoscut pe un oarecare Mattei, care s-a interesat de această afacere, dar, pe de altă parte, am aflat

că mafioții voiau să mă răpească după eliberare, astfel încât am alertat poliția. Inspectorii m-au scos din închisoare înainte de termen, însă, la rândul lor, au vrut să mă tragă de limbă.

Pentru a-i păcăli, i-am condus la Poretta, unde o intervenție providențială a gangsterilor m-a salvat din nou. Au fost niște schimburi de focuri, dar am revenit teferi la Bastia.

Mi s-a oferit o reședință supravegheată la Hotelul Grimaldi, însă am reușit să scap.

După câteva luni, Fleig a dat o altă versiune, încă și mai rocambolescă a fugii sale:

La Hotelul Grimaldi, unde locuiam, aveam o metresă: Concetta Mirandi, pe care am identificat-o repede ca spioană care avea misiunea să mă facă să vorbesc despre locul exact al comorii.

Or, eu nu voiam să le spun nimic francezilor, care nu-mi ofereau o treime din valoarea tezaurului, în cazul în care ar fi fost găsit.

Nu i-am povestit nimic amantei, dar, într-o zi, am găsit-o în pat cu un german, acesta arătându-mi imediat pe brațul tatuajul distinctiv al trupelor SS.

Pe al meu l-am șters, în urma unei operații dureroase, crestându-mi pielea, dar bărbatul știa cine sunt și, de altfel, s-a prezentat: „Comandantul Rolf Dieterle. Am fost secundul colonelului Dall și acum sunt soțul frumoasei Concetta. Fii gata de plecare, eu și prietenii mei am venit să te căutăm. În orice caz, nu trebuie să vorbești despre ceea ce știi, cu excepția «noastră», desigur!" A doua zi dimineața eram într-un loc sigur!

Înflorind și mai mult decât Fleig aceste aventuri, este absolut imposibil să-l recunoaștem pe acesta și chiar să descâlcim elucubrațiile cehului din născocirile ziariștilor.

Nu ştim nici măcar dacă bruneta Concetta Mirandi a existat, singura femeie părând să fi jucat un rol (minor) în acea perioadă... numindu-se Rita Blonda!

Orice ar fi, au fost efectuate numeroase tentative de recuperare:

În 1952, de către negustorul de fier vechi Loebenberg, Ruth Rondy şi Henri Helle, la bordul iahtului *Starléna*, căruia vasul curierat *Sampiero Corso* i-a provocat o spărtură serioasă în coca, în portul Bastia.

La puţin timp după acest incident, un alt iaht, *Fiancée du Gitan*, comandat de Helle, a fost victima unor avarii pe care nu a reuşit să le repare nimeni.

Accidente stranii, ne-am putea gândi.

În 1954, se căuta nava *Comet*, dispărută în largul coastelor oraşului Bastia. Profitând de acest tărăboi, Fleig ar fi reapărut şi a încercat recuperarea „comorii" lui Rommel.

În acelaşi an, avocatul din Marsilia Cancellieri a primit vizita cehului, care i-ar fi propus o expediţie comună.

Avocatul a acceptat cu condiţia ca Rolf Dieterle să fie scos din afacere. Firma de recuperări maritime Lowell H. Voorhies, din Genova, a fost amestecată în această operaţiune îndoielnică, fără vreun rezultat serios, ulterior Fleig nemaiapărând vreodată.

„S-a dispus arestarea tovarăşilor lui din fostul SS", asigura Cancellieri, care a murit cu visele sale la 28 martie 1958, cu puţin timp înainte ca firma Lowell Voorhies să fi primit o scrisoare şi o tăietură dintr-un ziar.

Fragmentul de ziar menţiona arestarea în Germania a fostului comandant SS Rolf Dieterle; o coală albă de hârtie conţinea aceste câteva cuvinte: „Aşteptaţi veşti de la mine. Peter Fleig."

După această pretinsă manifestare, cehul a rămas mut şi de negăsit.

Tot în 1954, un american comunist din Tanger, pe nume Corney, susţinând că este deţinătorul planului comorii lui Rommel, a intrat în legătură cu Vinogradov, ambasadorul sovietic la Paris, care i-a oferit o sută de mii de dolari cheltuieli pentru cercetări. Desigur, Corney a dispărut fără urmă!

Afacerea nu s-a încheiat totuşi şi va avea – ca Şarpele de Mare, mai târziu – urmări fantastice.

În 1961, pe Coasta de Azur era arestat un hoţ de bijuterii cunoscut sub numele de „Frumosul Saşa", acesta ocupându-se cu vânzarea sau tăinuirea de pietre preţioase pe care nu le revendica nici un proprietar.

De unde proveneau aceste bijuterii?

Estimăm că Saşa a găsit o comoară de război, furată odinioară de la israelieni, recompensaţi ulterior substanţial şi puţin preocupaţi să recunoască bijuteriile care le-au fost înapoiate de germani, la un preţ de trei ori mai mare!

Alţii cred că acest tezaur ar putea fi al lui Rommel.

În august 1961, un cotidian de seară relansa afacerea în urma asasinării scufundătorului André Mattei:

„Comoara lui Rommel face noi victime.

Mattei, tânărul plonjor corsican ucis cu mai multe gloanţe provenind de la un pistol Colt de 11,45 mm, în apropierea cătunului Propiano, ar fi descoperit cu adevărat, aşa spunea în barurile din această aşezare, comoara lui Rommel? A găsit oare ceea ce Peter Fleig a căutat timp de mai mulţi ani înainte ca acest corsican să fie asasinat de Mafia, care a folosit toate mijloacele pentru a-l face să dezvăluie secretul?..."

Iată legenda fabuloasei „comori a lui Rommel", în care nu găsim decât o certitudine afirmată de mai multe ori cu vehemenţă de Peter Fleig:

„Am mințit... Am omis întotdeauna adevărul şi tot ce am spus era fals. Comoara lui Rommel a fost transportată într-o mănăstire italiană, izolată în munți!"

Un fost luptător din mişcarea de rezistență din Franța în al doilea război mondial, Louis Bordes, a adus totuşi o umbră de adevăr:

„În noaptea de 17 spre 18 septembrie 1943, eram cu un grup de partizani corsicani în cătunul Poretta.

Aviația aliată bombarda un convoi german care avea destinația Italia; la lumina bombelor am zărit prin binoclu, la mică distanță de mal, silueta unei vedete.

Era ora trei dimineța. Am zărit clar nişte oameni aruncând în mare lăzi enorme, a căror cădere ridica vasul pe valuri."

Cine ar crede? Sau ce anume să crezi?

Toată această istorisire este uluitoare, complicată, alambicată, în timp ce ar fi trebuit să fie de o simplitate biblică... dacă ar fi fost adevărată!

Înțelegem cu greu de ce Fleig, dacă a vrut să ia comoara, nu a recuperat-o ulterior.

Era suficient, lucru foarte la îndemână, dacă ştia locul exact, să plonjeze în costum de scafandru autonom pentru a petrece o funie în jurul lăzilor, apoi de a le urca la bordul oricărei ambarcațiuni prevăzute cu o macara.

Să admitem că operația ar fi prezentat câteva dificultăți pentru Fleig: era străin, uşor de reperat, era nevoie de mai mulți oameni...

Foarte just!

Ceea ce a motivat, se pare, asocierea cehului cu avocatul Cancellicri! Ei bine, iată cum, încă o dată, iesc la ivcală mistificarea lui Fleig sau mai exact inexactitatea asocierii, deoarece

cehul *dispunea gratuit de o aparatură formidabilă de recuperare.*

Fostul soldat SS Fleig, se spunca, lucra în contul locotenent-colonelului SS Dall, care s-a folosit de ajutorul şi vasul său în condiţii pe care nu le putem accepta decât ca veridice.

Şi Dall l-ar fi lăsat în viaţă pe Fleig, accst soldat îndoielnic, după ascunderea comorii?

Iar SS-iştii care-l ameninţau pe ceh i-ar fi cruţat, de asemenea, viaţa şi nu au recuperat lăzile? Absolut de neconceput.

Oricum, s-a dovedit că aventura submarină, în lumea întreagă, se află, în parte, sub direcţia naţionaliştilor germani, italieni, francezi etc., toţi cunoscuţi pentru opiniile lor politice. Or, iată ce ne-a declarat în privinţa acestui subiect unul dintre ei:

„Fleig este un impostor. Tot ceea ce povesteşte este inventat pentru a escroca bani de la naivi.

În cazul în care comoara exista, ar fi fost floare la ureche să o recuperăm. Ştiţi foarte bine că nu l-am fi lăsat în viaţă pe Fleig cu un asemenea secret. De altfel, este posibil – şi chiar probabil – să-l executăm când se va ivi *ocazia*, pentru ultraj adus memoriei acestui mare soldat integru care a fost Rommel.

Oricum, pot să vă spun că, din scrupulozitate sau mai degrabă dintr-un joc şi deoarece trebuie să oferim un scop scufundărilor submarine pe care le efectuăm, sute de scafandri din cadrul grupărilor noastre au explorat metru cu metru toată coasta orientală corsicană, de la nord la sud. Nu e nici o comoară în lăzi zăcând pe fundul mării.

Vă autorizăm să publicaţi această declaraţie, care nu va fi dezmințită de nici unul dintre camarazii noştri din Germania, Franţa şi Italia.“

Iată, aşadar, un punct final la ancheta noastră, dar nu la legendă: plonjori şi scafandri vor căuta încă mulţi ani misterioasa comoară a lui Rommel.

O ocupaţie ca oricare alta.

Eternă... şi chiar fantomatică, aievea... aceasta este celebra comoară a căpitanului Kidd!

Iată literele care strălucesc ca o purpură în romanul bogăţiilor scufundate, şi doar numele lui Kidd va stârni întotdeauna atenţia în vechea Anglie.

William Kidd s-a născut la Greenock, în Scoţia, spre anul 1645.

Era căpitan şi proprietar al mai multor bastimente de comerţ şi locuia la New York cu soţia şi copiii când, în 1696, regele Guillaume al III-lea al Angliei l-a însărcinat să reprime pirateria care făcea ravagii pe mări şi să-i aresteze, dacă era posibil, pe corsarii Thomas Tew, Thomas Wake, William Maze, John Ireland etc.

Dar Guillaume al III-lea, care, de altfel, îl numea pe William Kidd „prieten drag", a omis să-i asigure o remuneraţie fixă, iar contele Bellomont, guvernatorul statului Massachusetts, a fost nevoit să compenseze această lacună acordând „poliţistului mărilor" un procent din „capturile care urmau să fie făcute la bordul navelor pirat".

Expediţia era înarmată şi finanţată de o societate privată în care contele Bellomont şi mai mulţi lorzi englezi erau în primul rând interesaţi.

Corabia lui Kidd, numită *Adventure Galley*, o fregată cu un echipaj compus din cincizeci şi cinci de membri, înarmată cu patruzeci de tunuri, a întins mai întâi pânzele în direcţia sud-est, în căutarea răufăcătorilor mării, şi a făcut escală, succesiv, la Madeira şi în Insulele Capului Verde înainte de a ocoli Capul Bunei Speranţe.

Kidd spera ca operațiunea pe care o conducea să aibă mai multe șanse de succes în Oceanul Indian decât în Atlantic, ale cărui ape erau în mod special supravegheate.

Din păcate, *Adventure Galley* a navigat luni întregi în largul coastelor Madagascarului și al celor africane, fără să întâlnească vreo urmă de pirat, nici măcar cel mai mărunt corsar... Era demoralizant!

Mai mult, Kidd și echipajul trebuiau să-și asigure subzistența, să cumpere provizii și să le urce la bord, să întrețină. carenajul și pânzăria.

Să se întoarcă spășit și cu coada între picioare la New York? Ce rușine pentru un vânător de aventuri! Și apoi, era ușor de imaginat primirea pe care ar fi rezervat-o membrilor expediției finanțatorii navei *Adventure Galley*.

Pe scurt, operațiunea de curățare a mărilor de pirați s-a dovedit dezastruoasă și echipajul, care visa prăzi însemnate și bogății compuse din aur și pietre prețioase, era foarte decepționat.

Într-o zi, șeful tunar William Moore, dintr-un motiv oarecare, s-a luat la harță cu Kidd care, nervos, l-a lovit atât de tare cu o găleată din lemn, încât Moore, cu capul spart, a murit a doua zi.

A fost, poate, accidentul care a hotărât destinul fregatei *Adventure Galley*.

Încetul cu încetul, cele câteva reguli de morală care dăinuiau încă printre membrii expediției s-au risipit și psihoza pirateriei a înfierbântat spiritele.

La 20 septembrie 1697, Kidd a capturat o navă marocană sub falsul pretext că maurii erau pirați înrăiți!

Încărcătura corabiei capturate nu era una dintre cele mai bogate: piper, mătase, mirodenii, dar a fost suficientă să exacerbeze dorințele imorale și periculoase ale echipajului.

La rândul său, Kidd lupta apatic împotriva scrupulelor sale de conştiinţă şi îşi oferea motive extralegale pentru a continua capturarea micilor nave suspecte sau... susceptibile de a fi!

Pe scurt, s-a ajuns până într-acolo încât nimeni nu se mai gândea să-şi camufleze rolul de pirat.

La 27 noiembrie, a fost jefuită corabia *Maiden* şi alte prăzi de o mai mică importanţă au alimentat comoara de la bordul navei *Adventure Galley*.

Capturarea bastimentului *Quedagh Merchant*, cu un tonaj de cinci tone, a încheiat un prim sezon strălucit şi Kidd se gândea să facă o pauză pentru a inventaria prada şi a o împărţi conform regulilor piraterești.

El s-a decis atunci să scufunde nava *Adventure Galley*, deja prea cunoscută ca bastiment pirat, şi a ieşit în largul mării la bordul ultimei sale capturi, *Quedagh Merchant*, cu o aparenţă onestă şi fără să trezească bănuieli.

Bogăţiile de la bord erau la vremea aceea considerabile: mărfuri preţioase, mirodenii, stofe diverse, zahăr, salpetru şi, în plus, piaştri, monede din argint, perle, diamante, rubine şi bijuterii din aur, cu o valoare de patru sute de mii de lire sterline.

Mai rămânea de transportat această pradă în America şi să i se justifice proveniența: problemă dificil de rezolvat!

Kidd era căutat pe toate mările globului, dar acest handicap era, în fapt, în onoarea lui.

Pirat, fie, însă unul care lăsa întotdeauna în viaţă echipajele făcute prizoniere, ştiind totuşi că această clemenţă îi va juca în final o festă, întrucât victimele sale puteau, o dată ajunse pe continent, să povestească aventura lor nefericită şi să faciliteze identificarea agresorului.

De altfel, aceste „inspecţii" ale unor nave suspecte au permis să se estimeze fără urmă de îndoială că William Kidd

nu a depăşit niciodată 75° longitudine şi, oricum, nu a pătruns cu siguranţă în Marea Chinei, unde e situată, în general, comoara lui.

Deci, schimbându-şi corabia şi Oceanul Indian devenind o rută periculoasă, *Quedagh Merchant* a ocolit din nou Capul Bunei Speranţe şi a navigat spre America.

A continuat Kidd să practice pirateria pe noua rută? Este posibil, dacă nu probabil, de vreme ce, cu o rară inconştienţă, a revenit la bază fără să bănuiască pericolul care îl ameninţa.

Unii cred, şi este negreşit adevărat, că William Kidd s-a dedat puţin pirateriei; că nu a comis nici un asasinat – cu excepţia accidentului lui William Moore – şi că spera să nu fie identificat în cursul „inspecţiilor" sale.

În aceste condiţii, bizuindu-se pe sprijinul regelui şi, în aparenţă, al marilor seniori, cărora le aducea o pradă bogată, el estima că putea ajunge teafăr în America.

În octombrie 1698, *Quedagh Merchant* ajungea în preajma Insulei Anguilla, din grupul Antilelor. Anguilla se situează la nord de grupul Insulelor Caraibe, la 18°20' latitudine nordică şi 65°42' latitudine vestică.

Este o insulă joasă, nisipoasă, având contururi extrem de neregulate şi sinuoase, de unde şi numele de Anguilla (anghilă).

După lunga traversare a oceanului, echipajul a coborât pe ţărm, cu o bucurie evidentă, dar Kidd, vag neliniştit şi neîncrezător, a rămas la bord.

Poate şi pentru a nu lăsa nesupravegheată comoara personală, compusă din pietre preţioase, bijuterii, perle şi devize de pradă, echipajul fiind plătit în mod identic şi marfa, destinată armatorilor.

O dată cu reîntoarcerea matelo̧ţilor, a primit o veste proastă: *Adventure Galley* era catalogată navă pirat şi căpitanul

său, inculpat pentru „furt cu mâna armată în domeniul de jurisdicție al Amiralității"... ceea ce însemna că trebuia judecat ca pirat şi putea primi pedeapsa cu moartea sau, cel puțin, muncă silnică pe viață.

Amenințarea nu l-a înspăimântat totuşi pe Kidd peste măsură, deoarece, chiar dacă judecătorii ar fi fost convinşi de acuzația de furt – ceea ce rămânea de demonstrat –, nu putea fi învinuit de asasinat, întrucât, într-adevăr, nu omorâse niciodată pe nimeni. Or, un risc dublu îl chinuia permanent, cel al unei condamnării şi cel al unei amenzi mari.

În mod rațional, trebuie să ne gândim la comoară.

Mai ales când ştim că William Kidd va lua hotărârea să se predea.

Va fi el destul de neghiob să se înapoieze la New York, având asupra sa ori în bagaje prețioasa comoară personală? Este greu de crezut!

Simțindu-se urmărit şi bănuit, Kidd, înainte de a-şi concepe un plan de apărare, a trebuit mai întâi să se gândească să-şi pună la loc sigur bogățiile.

Şi unde să găsească o ascunzătoare mai bună decât într-unul dintre aceste golfuleț sinuoase, tăiate în stâncă şi întortocheate ale Insulei Anguilla?

Căpitanului navei *Quedagh Merchant* îi era suficient ca, înainte de ivirea zorilor, să părăsească bordul vasului şi să transporte cu o barcă, singur, caseta prețioasă care, cu siguranță, nu cântărea mai mult de treizeci-patruzeci de kilograme.

Golfulcțele erau aproape, uşor de ajuns la ele sub protecția nopții şi nu era mai puțin lesne să debarce într-un loc pustiu şi să îngroape comoara în nisip, la câteva picioare adâncime, în aşteptarea unor zile mai bune.

Ceea ce trebuie să se fi întâmplat, iar adevărata comoară a căpitanului Kidd, din punctul nostru de vedere, este îngropată pe coastă, la trei mile cel mult de oraşul Anguilla.

Iată, aşadar, comoara ascunsă şi *Quedagh Merchant* pregătindu-se de drum cu destinaţia Hispaniola, unde Kidd se credea în siguranţă.

Încrezător în inocenţa sa şi în gajul lăsat în Hispaniola, Kidd s-a îmbarcat pe goeleta *Antonio* şi a ajuns la New York. El a explicat armatorilor, lorzilor Bellomont, Orford (primul lord al Amiralităţii), Sommers, Ronney şi ducelui de Shrewsbury că pune la dispoziţia lor o încărcătură foarte bogată şi obţinută într-un mod cât se poate de legal.

Dar „inspecţiile" navei *Adventure Galley* făcuseră prea multă vâlvă, pe care Kidd nici nu o bănuia, iar scandalul a fost atât de răsunător, încât armatorii, în pofida poziţiei lor privilegiate, nu au vrut să-şi asume riscul de a-şi susţine căpitanul, deci s-au spălat pe mâini, cum s-ar zice.

Mai mult, l-au copleşit cu tot felul de învinuiri, iar bietul Kidd, care nu-şi credea ochilor şi urechilor, a fost calificat piratul numărul unu al lumii şi inamic public!

Arestat, extrădat, el a fost adus în Anglia, unde a rămas în închisoare peste doi ani.

La 8 mai 1701, tribunalul Curtea Supremă engleză l-a condamnat la moarte, împreună cu alţi nouă membri ai echipajului.

Kidd şi-a susţinut neîncetat nevinovăţia şi se spune că, la auzirea sentinţei, a făcut următoarea propunere judecătorilor:

„Ştiu unde se găseşte o comoară fantastică, cruţaţi-mi viaţa şi vă voi spune unde este."

A fost spânzurat la Execution Dock, la 23 mai 1701; frânghia s-a rupt şi preotul Paul Lorrain a putut, în sfârşit – se

crede – să primească mărturia culpabilității, mai exact a aceleia de piraterie, dar nu de asasinat.

Nefericitul a fost spânzurat a doua oară, şi pe bune de data aceasta.

Din toate aceste aventuri rezultă că unul dintre cei mai modeşti corsari ai oceanelor, cel care nu a lăsat, logic, decât o urmă nesemnificativă în analele pirateriei, datorită unui destin neverosimil, a cunoscut o notorietate şi rigori nejustificate.

Decurgând din această soartă fabricată de alții, istorisirea comorii sale s-a „umflat" în acelaşi ritm şi a intrat în legendă cu un lux de detalii absolut incredibile.

O multitudine de planuri şi schițe au început să circule şi, curând, fabuloasa comoară a lui Kidd a înfierbântat imaginația multora.

La sfârşitul secolului al XIX-lea, s-a pretins că ar fi fost descoperită pe Insula Gardiner, statul Maine, SUA.

În urma inventarului, suma totală s-ar fi ridicat la zece milioane-aur.

Cu siguranță, această comoară nu aparține lui Kidd, care nu a îndrăznit şi nu a reuşit să-şi ia prada când a decis să se întoarcă la armatorii săi.

Alte ascunzători au fost semnalate: una la sud de Noua Scoție, pe Insula Oak (Insula Stejarului), cealaltă într-o cavernă din Coco Lomo, Golful Santa Elena, la frontiera cu Nicaragua şi Costa Rica, pe țărmul Pacificului, unde ar fi îngropate mai multe cufere cu aur.

Toate aceste locații par de necrezut şi chiar imposibile.

Aceeaşi imposibilitate, fără îndoială, în ceea ce priveşte localizarea în Extremul Orient, dar tocmai istorisirea în cauză este cel mai mult admisă şi, mai ales, împodobită cu detaliile cele mai romantice şi mai extravagante.

În 1950, căpitanul englez Mumford a pregătit o expediție de cercetare care a rămas la stadiul de proiect, însă realizarea ei a fost dusă la capăt de un canadian, Geoffrey Tayqui, la bordul vasului de optzeci de tone *La Cotenta*.

Tayqui deținea o hartă pe care Kidd ar fi scris-o de mână și în care preciza locul exact al amplasării comorii sale.

Membrii expediției au plecat și nu au mai dat nici o veste. În 1953, afacerea a fost relansată. Avocatul englez Hubert Palmer, din Eastbourne (Marea Britanie) a achiziționat de la un anticar mai multe cufere și arme, aparținând – conform cronicii – lui Kidd.

Pe fundul dublu al unui cufăr, el a descoperit un fragment al unei hărți maritime datând din secolul al XVIII-lea, pe care erau desenate contururile unei insule numite „Skeleton". În partea de sus a hărții și în stânga se putea citi această însemnare: „Coasta Chinei".

Pe fundul dublu al altor cufere, Palmer a găsit alte fragmente de hartă, completând-o pe prima și oferind precizări despre comoara de pe misterioasa „Insulă a Scheletelor".

Fragmentarea documentului, s-a explicat, ar fi fost o precauție luată ca eventualii hoți să nu poată reconstitui ansamblul, să localizeze insula și ascunzătoarea.

Hubert Palmer a murit prematur, fără să fi avut timpul de a organiza o expediție, și a lăsat moștenire averea și planurile guvernantei sale, Elisabeth Dick.

Imediat după aceasta, bazându-se pe hărțile avocatului, diverși căutători de comori au început să facă pregătiri pentru a pleca în Extremul Orient.

Cu treisprezece oameni în echipaj, un grup s-a îmbarcat la bordul goeletei *La Morna*, de o sută douăzeci de tone, care într-o dimineață a ridicat ancora din Gosport, Anglia.

Din păcate, la numai trei zile de la plecare, *La Morna* a fost prinsă într-o furtună violentă şi, avariată, şi-a sfârşit cariera eşuând pe coasta Insulei Wight!

Iată istorisirea acestei comori, atribuite lui Kidd, conform documentelor engleze. Pe „Insula Scheletelor", situată spre 120° longitudine, ar fi îngropate trei sute de milioane de franci la acea epocă, tezaur compus din bogăţii furate de Kidd prinţului Aurengzeb, „Marele Mogol şi suveran al Indiilor", pe când englezul se afla într-o cursă la bordul navei *Adventure Galley*.

Piratul şi-ar fi transportat comoara pe o insuliţă pustie şi i-ar fi ucis, cu ajutorul locotenentului său, pe oamenii care-i însoţeau.

Apoi, au crucificat cadavrele în arbori, având grijă ca braţul drept al fiecărui martir să indice iniţiaţilor ruta de urmat pentru găsirea ascunzătorii.

Apoi, Kidd şi-ar fi asasinat complicele pentru a rămâne singurul deţinător al secretului.

O perioadă, scheletele crucificaţilor au rămas pe loc, dar este foarte sigur că după cinci ani au dispărut, la fel arborii care le susţineau!

Documentele mai precizează că, pe drumul ce duce la ascunzătoare, trebuie să se afle un arbore cu o formă deosebită (de asemenea, dispărut); după aceea, trebuia să se meargă până la o depresiune de teren sau „Valea Morţii".

Comoara ar fi îngropată „la cinci braţe adâncime", ceea ce lasă să se presupună că a fost ascunsă într-o lagună sau în albia unui râu.

O altă legendă spune următoarele:

„Comoara se află pe fundul unui lac, pe o insulă. Pentru a ajunge acolo, se trece prin Valea Morţii. Cranii albicioase fără ochi sau păr jalonează această rută."

Această versiune a dat naştere legendei „îngerilor fără ochi şi fără păr" a căpitanului.

Insula respectivă ar fi situată la nord de Filipine, în arhipelagul ucigaş – spun indigenii –, numit „Părintele Taifunelor", întrucât această regiune este bântuită de furtuni violente.

Desigur, dacă o asemenea comoară există pe o insulă oarecare din regiune, nu putem face o corelare raţională între ea şi căpitanul Kidd, deoarece nu este menţionată nici o călătorie a sa în Marea Chinei.

Pe de altă parte, legenda „îngerilor" şi a masacrelor nu corespunde deloc, dimpotrivă, se opune caracterului blând, prea îngăduitor al piratului ocazional care a fost Kidd.

Mai mult, am putea estima că acesta, „inspectând" un pirat autentic spre anul 1697, a găsit printre hârtiile de la bordul navei capturate planuri şi informaţii referitoare la o comoară a cărei existenţă nu o bănuia înainte.

Orice ar fi, comoara lui Kidd, ascunsă pe o insulă în Marea Chinei, rămâne pentru secolele viitoare o realitate creată şi indestructibilă.

Aceasta este forţa uluitoare a legendelor şi încă la modul cel mai general a tot ceea ce nu există, dar înfrumuseţează visele oamenilor.

În 1956, afacerea a părut să cunoască o nouă relansare o dată cu descoperirea întâmplătoare pe Insula Yakoate (la nord de Riu Kim, în nordul Japoniei) a unei comori presupuse a fi a lui Kidd.

Arheologii japonezi efectuau săpături pentru omul de afaceri Masahiro Nagashima, când au descoperit într-o grotă de corali bare de argint stivuite şi cufere de fier umplute cu aur.

Masahiro Nagashima a arătat ziariştilor mai multe bare din argint şi monede din aur, apoi a oferit comoara guvernului.

Iată, aşadar, tot ceea ce se raportează la fabuloasa comoară a căpitanului Kidd: credibilul şi incredibilul, posibilul şi extravagantul.

Din punctul nostru de vedere, aurul, pietrele preţioase şi bijuteriile simpaticului pirat nu-i vor îmbogăţi niciodată pe căutătorii de comori, dar romanul fantastic va rămâne, în ciuda tuturor controverselor.

Şi un roman dramatic, de aventuri şi pitoresc este o valoare sigură care aduce după sine o alta!

17
COMORILE LUI NEPTUN

Dacă ar fi găsite, printr-un miracol, toate tezaurele îngropate în pământ ori în diverse locuri sau scufundate, ar forma o colină frumoasă din aur, argint, pietre prețioase și bijuterii!

Dar niciodată totalitatea comorilor nu va fi reunită în această grămadă strălucitoare din simplul motiv că cel puțin jumătate din toate bogățiile ascunse și scufundate sunt irecuperabile.

Un lucru este sigur: comorile îngropate urcă singure la suprafață conform legilor controlate ale geofizicii, încă puțin cunoscute; în schimb, tonele de aur și geme depozitate în grote stâncoase, în subterane zidite, în prăpăstii muntoase sunt iremediabil prizoniere ale materiei inerte și ne imaginăm cu greu un miracol care să le aducă la lumină.

Iar comorile scufundate în oceane adânci nu pot pretinde decât să îmbogățească palatele faunei abisale sau să împodobească sirenele de legendă.

Din punct de vedere tehnic, o comoară submarină pare pierdută dacă zace la peste două sute de metri adâncime, cel puțin în starea actuală a posibilităților de recuperare.

În pofida acestui impediment, englezii nu disperă deloc în încercarea lor de a a duce la suprafață epava *Titanicului*, care zace la patru mii șase sute de metri adâncime și la o sută cincizeci de kilometri de Terra-Nova.

Titanic, pachebotul uriaș de șaizeci de mii de tone al companiei White Star Line, s-a ciocnit cu un iceberg la 14 aprilie 1912 și s-a scufundat împreună cu cele opt miliarde depuse în seifurile de la bord. Dar, din păcate, și cu cei o mie cinci sute de pasageri care nu au avut la dispoziție bărci de salvare.

În luna iulie 1954, nava engleză *Help* a reperat epava, dar nu prea a avut șanse să aducă la suprafață comoara de pe *Titanic*.

Pierdut, de asemenea, este și aurul sub formă de pepite și praf, împrăștiat în jurul cocăi găurite a navei *Islander*, care s-a ciocnit la rândul său cu un iceberg în fața Insulei Douglas.

Pierdute sunt cele cinci sute de milioane-aur de pe *Lusitania*, torpilată în 1915 de un submarin german în fața localității Kinsale (Irlanda) și miliardele de la bordul nenumăratelor vase scufundate în mările și oceanele adânci ale globului.

Dar, dacă-l acceptăm ca inevitabil, dimpotrivă, nu putem privi cu inima tresăltând de bucurie cazul următor, în care comori cu diamante au ajuns voluntar din mâna oamenilor pe fundurile adânci ale Mării Nordului, acțiune înregistrată oficial și executată în martie 1948.

Cu puțin timp înainte de declanșarea războiului din 1939, murea la Hartlepol, comitatul Durham, pe coasta estică engleză, excentricul doctor Watkinson.

Când i s-a deschis testamentul, cei prezenți au avut surpriza să citească următoarea clauză:

Toate bijuteriile mele trebuie puse într-o casetă și aruncată în mare, la două mile nord de Hartlepol, în locul indicat pe harta alăturată. Am constatat că bijuteriile sunt o sursă de trădare, perfidie, violență și nedreptate, că deținerea de pietre prețioase inspiră aroganță și vanitate și că îi aduce pe oameni la degradare morală.

De aceea, am considerat că aceste obiecte susceptibile de corupere a firii umane trebuie să dispară.

Restul averii mele, care se cifrează la zece mii de lire sterline, va reveni totuși fiului meu, însă doar după ce-mi va îndeplini dorința în privința scufundării pietrelor prețioase. În cazul în care va refuza, cele zece mii de lire sterline vor fi atribuite, în părți egale, celor trei societăți de binefacere desemnate în continuare...

Averea doctorului Watkinson consta mai ales în diamante magnifice de colecție, cumpărate din Africa de Sud. Desigur, fiul doctorului Watson a atacat testamentul, dar conținutul său era perfect legal și, în martie 1948, în prezența unui aprod și a autorităților din domeniul justiției, diamantele au fost aruncate în mare, în locul desemnat.

Valoarea lor se ridică la sute de milioane.

Într-o cafenea de pe strada Portului, în orașul La Rochelle, numită Atlantic, Francis Marche zis „Misaine" povestea într-o zi istorisirea sa uluitoare unui membru al Clubului Căutătorilor de Comori:

„Trebuie să existe undeva, spre Marea Sargaselor, un cimitir al comorilor, iar ceea ce este sigur e că, de secole, miile de nave s-au îndreptat spre acel loc într-un cortegiu misterios. Am putea spune: la propria înmormântare!

A zecea parte din aurul de pe glob zace acolo, la adâncimi care nu sunt uneori mai mari de treizeci de metri, în unele locuri.

Marea Sargaselor din Atlantic este puţin cunoscută: s-a spus din toate timpurile că există acolo un antablament stâncos la adâncime mică."

Marche a făcut o pauză şi şi-a frecat ceafa înainte de a-şi continua relatarea.

Din explicaţia sa rezulta că o navă, atunci când se scufundă, nu ajunge întotdeauna direct pe fund.

„Adesea, coboară în abisuri, conform unei ecliptice lungi, care poate avea punctul terminus la distanţe mari de locul naufragiului.

Uneori chiar, epava «pluteşte» în derivă la anumite adâncimi; totul depinde de densitatea sa, de încărcătură şi de pungile de aer existente în cocă.

Nu poate rămâne mult timp în echilibru, fapt care acreditează legenda vaselor fantomă, plonjând, urcând, apărând în unele momente la suprafaţă, aflate în voia curenţilor marini şi plutind în derivă pe distanţe de zeci sau sute de mile marine."

După acest expozeu, Francis Marche a trecut direct la subiect:

„Ei bine, iată ce se spune şi ce am auzit povestindu-se la Madeira, Las Palmas şi la Puerto Rico: aceste nave în derivă sunt purtate de Gulf Stream şi curentul nord-ecuatorial în largul apelor Europei occidentale, Africii şi ale Mării Antilelor, navigând sub apă până în apropiere de Haiti.

Acolo, urcă din nou spre nord şi, înainte de Bahamas, intră în Marea Sargaselor, într-o zonă cvasinecunoscută.

În acest loc eşuează la circa treizeci de metri adâncime şi se deteriorează în urma acţiunii corozive a apei sărate a mării.

Carcasele putrezesc şi, după secole şi secole, rămân doar elementele din fier şi aurul, dacă există.

Gândiţi-vă că, din secolul al XV-lea, mii de galioane spaiole zac pe fundul mării în această zonă necunoscută; şi câte corăbii şi nave s-au scufundat de atunci! În cimitir, trebuie să existe câteva sute de carcase cu încărcături preţioase, îngrămădite într-un spaţiu mic.

De altfel, ar mai fi şi alte cimitire pline de comori: unul la sud-est de Bermude, un altul la două sute cincizeci de mile în largul Capului Corrientes, în Argentina, un al treilea în faţa Insulei Chiloe, în Chile, şi încă unul în faţa Capului Verde."

Se ştie că în largul coastelor Arhipelagului Haiti, pe faimosul Banc de Argint, s-a scufundat în 1641 corabia *Nuestra Señora de la Conception*, cu un tezaur autentic compus din piaştri, bare din aur şi argint, lingouri, pietre preţioase etc. Ei bine, după ce epava a fost descoperită de englezul William Phips, în 1684, reperată, aşadar, cu precizie, nu a mai putut fi găsită ulterior!

La fel, admiţând că ar exista, ne-am putea întreba dacă va fi localizat într-o zi cimitirul comorilor!

Dar Francis Marche, căruia i s-a adresat această obiecţie, a sfârşit prin a dezvălui amănuntul cel mai important pe care-l deţinea:

„Nu vreau să spun totul de la început, dar cunosc punctul: puţin deasupra Tropicului Cancerului şi nu departe de 68° longitudine vestică. Asta nu vă spune nimic, desigur, însă am vorbit cu un marinar dominican care a efectuat scufundări în zona cimitirului, de unde a adus la suprafaţă o pradă frumoasă!

Acest om era cunoscut la Puerto Plata şi alţii asemenea lui ştiau, de asemenea, se pare, unde să situeze cu precizie cimitirul. Trebuie să plec din Puerto Plata şi să urc din nou spre

nord cu 3°, apoi 30' înainte de Tropice, navigând încet spre est încă 3°.

Fundurile marine sunt insondabile peste tot, dar ajungând în acele locuri se poate vedea un banc stâncos în formă de cuvetă, iar una dintre marginile sale se curbează spre sud.

Probabil e un crater vechi de vulcan.

Este cimitirul comorilor. Epavele sunt îngrămădite în mijlocul cuvetei, la aproximativ treizeci de metri adâncime.

Pentru detectarea acestui banc ar trebui un elicopter. În câteva zile, localizarea va fi efectuată şi orice scafandru ar putea căuta cu uşurinţă.

Acolo dorm miliarde şi miliarde!"

Cimitirul comorilor, aşa cum este conceput sau după cum crede Francis Marche, nu are o existenţă demonstrată, dar este foarte sigur că acolo sau în altă parte, în prăpăstiile submarine, sute de epave zac îngrămădite una lângă alta, cu anticele lor încărcături de aur, argint şi pietre preţioase.

Dar aceste bogăţii nu mai sunt afacerea oamenilor şi nu mai aparţin universului posibil al celor vii.

Sunt comorile lui Neptun.

18
IUBIRI... DELICII... ŞI ORGI

Dacă destinaţia naturală a smaraldelor, rubinelor, diamantelor şi a bijuteriilor este gâtul şi mâinile delicate, dar şi risipitoare, ale frumoaselor noastre semene, trebuie totuşi să remarcăm faptul că istoricii le folosesc rar în romanele de dragoste.

Cu toate acestea, dramatica afacere a milioanelor de la bordul brigantinei *Péruvain* a început printr-o poveste frumoasă de dragoste.

El a văzut-o, a adorat-o din prima clipă. Ea nu voia însă să-l iubească decât ştiindu-l bogat şi atunci şi-ar fi pierdut capul...

Această poveste – de dragoste şi piraterie – a fost relatată mai întâi de căpitanul Lafond în cartea sa *Călătorie în cele două Americi*, apoi reluată de Maurice Magre şi alţi scriitori.

Eroul-pirat este un scoţian tânăr din Marina Regală engleză: Robertson. Spre anul 1817, acesta a luat parte la mişcarea de independenţă sud-americană şi s-a angajat în marina chiliană.

Robertson a fost prim-locotenent la bordul brigantinei *Galvarino*, apoi la cel al vasului *Congresso* şi a participat în mod strălucit la asediul şi cucerirea portului Callao (Peru).

În 1822, după ce a capturat şaizeci de soldaţi din armata regalistă a lui Benavides, şi-a dezvăluit caracterul feroce spânzurând prizonierii de crengile arborilor.

La sfârşitul acestor ostilităţi, era comandant şi se retrăsese la Callao în aşteptarea de noi evenimente care i-ar fi premis să reintre în serviciu. Dar soarta a făcut să o întâlnească, în 1826, în cortegiul din timpul Zilei Domnului, la Lima, pe tânăra frumoasă pentru care a devenit ulterior un om în afara legii.

Se numea Tereza Mendez, avea douăzeci şi unu de ani, păr negru şi o frumuseţe care înnebunise toată tinerimea în floare a noii republici.

Văduva unui spaniol bogat, Tereza avea deschis un salon pentru înalta societate din capitala peruană şi îi plăcea să-şi seducă numeroşii pretendenţi, fără să le permită însă cea mai mică intimitate.

Această atitudine l-a iritat la culme pe Robertson, care era îndrăgostit lulea de frumoasa Tereza, atât de mult, încât într-o zi i-a mărturisit că dorinţa sa cea mai arzătoare era să o ia în căsătorie. Tânăra văduvă a început să râdă şi i-a răspuns fără pudoare:

— Nu eşti destul de bogat, dragul meu prieten! Nu mă voi căsători decât cu un bărbat înstărit, şi celebru pe deasupra, chiar cu preţul unei crime!

Bietul îndrăgostit s-a abţinut să mai zică un cuvânt, stăpânindu-se cu greu, şi a considerat partida pierdută.

Dar femeia propune şi diavolul dispune; la câtva timp după acest dialog, fiind în vizită la comandantul portului

Callao, un incident neprevăzut l-a determinat pe Robertson să-şi privească altfel destinul.

Un ofiţer, tânărul locotenent Vieyra, i-a zis glumind:

— Ţi-ai ratat galoanele, Robertson, de vreme ce s-a încheiat războiul, dar ai putea fi mai puternic decât un şef de escadră dacă ai deveni proprietarul brigantinei care se leagănă pe valuri, acolo în hulă.

— Da, ştiu, a replicat irlandezul, se spune că are în cală peste cinci sute de mii de piaştri din aur, destinaţi nu ştiu cărei furnituri de material de război.

— Această brigantină se numeşte *Péruvai*n şi are în canosament nu cinci sute de mii de piaştri, ci două milioane de piaştri din aur din pivniţele guvernului. Am avut chiar eu onoarea să asigur urcarea lor la bord.

Conversaţia a deviat ulterior spre alte subiecte, dar Robertson se simţea cuprins de nişte gânduri nu prea curate: *Péruvain*... două milioane de piaştri din aur... cât să cumpere o provincie întreagă, dar şi minunatul trup şi dragostea frumoasei Tereza!

În aceeaşi seară, decizia sa era luată; va încerca să dea lovitura; din taverne a adunat o echipă de aventurieri, iar noaptea, în fruntea recruţilor, a luat cu asalt brigantina.

La ivirea zorilor, brigantina *Péruvain* nu se mai afla în port, fiind văzută îndreptându-se spre ţărm o barcă în care se afla echipajul eliberat de Robertson.

A fost dată imediat alarma şi mai multe bricuri au plecat pe urma brigantinei. Prevăzută însă cu două catarge mari şi o pânzărie fină, corabia fugară luase un avans considerabil şi înainta cu viteză, împinsă de un vânt prielnic din spate, în direcţia sud-vest.

Piraţii au făcut escală la Tahiti, unde au încins un chef de pomină şi, pentru a îndulci rigorile unei călătorii care se anunţa foarte lungă, au îmbarcat cincisprezece localnice tinere, numite *vahines*.

În timpul unei alte escale pe o insulă pustie, unde s-a aprovizionat cu apă potabilă, Robertson, care-şi făcuse un plan de eliminare a acoliţilor săi, şi-a abandonat opt dintre oameni sub pretext de insubordonare şi a ridicat ancora cu un echipaj restrâns: patru mateloţi, doi irlandezi în care avea încredere deplină, Georges şi Guillaume, şi femeile, care deveniseră deja stânjenitoare.

Apoi, *Péruvain* s-a îndreptat spre Insulele Marianne şi a aruncat ancora în golful unei insule despre care am putea presupune că ar fi Grigan (sau Insula Guam).

Înspăimântate de comportamentul bizar al însoţitorilor lor, tahitiencele au fugit înot imediat după intrarea în golf. Ca să scape de aceşti martori jenanţi, piraţii au organizat o adevărată, dar şi sălbatică, vânătoare de femei şi, în final, le-au ucis.

După aceea, comoara de bord, depozitată în o mie de cufere de lemn întărite cu cercuri de fier, a fost îngropată într-un şanţ imens, la două picioare adâncime sub nisip.

În 1827, după ce s-a debarasat de toţi complicii, Robertson a fost făcut prizonier de spanioli; torturat, el a mărturisit furtul şi crimele, după care a fost îmbarcat alături de autorităţi şi au pornit spre Insula Grigan.

Abia după ce a debarcat a realizat piratul că este iremediabil pierdut – cel puţin aşa presupunem –, că nu va scăpa de spânzurătoare şi că, oricum, frumoasa Tereza nu va deveni niciodată soţia lui.

Profitând de o secundă de neatenţie a gardienilor, irlandezul s-a aruncat în mare şi s-a înecat cu bună-ştiinţă, ducând

cu el în adâncuri secretul comorii de două milioane de piaştri din aur.

Guvernatorul spaniol Medinella a folosit şase sute de indigeni pentru a căuta cuferele, dar tone de nisip au fost răscolite în van: comoara de pe brigantina *Péruvain* este încă îngropată undeva pe insulă, după toate aparenţele pe coasta sudică.

Insula Grigan, în nordul Arhipelagului Mariannelor, se situează la 18°8' latitudine nordică şi 143°20' longitudine estică.

Muntoasă şi având căi de acces foarte dificile pe aproape toate zonele de ţărm, această bucată de pământ are totuşi o trecătoare pe coasta sud-vestică, unde se găseşte unicul sat de pe insulă.

Istorisirea comorii de pe brigantina *Péruvain*, pe care o cunoaştem din relatări trunchiate şi cu siguranţă inexacte, nu merită o încredere totală, dar tema de bază este autentică şi lasă oarecare speranţe celor pe care i-ar seduce cele o mie de cufere îngropate în şanţul nisipos de pe o insulă din Micronezia.

„Comoara dansatoarelor goale" a lui Lapougeade nu ilustrează aceeaşi „vână" sentimentală: Robertson era un pirat, un asasin, fie, dar animat de o dragoste sinceră, noul nostru erou nu va fi, vai! decât un om vulgar şi un fustangiu.

Totuşi, Sir Lard, în secolul al XVIII-lea, putea să se considere fericit, întrucât era seniorul unui castel cochet din Lot-et-Garonne, în nord-estul regiunii Agen, în comuna Saint-Vite: castelul Lapougeade.

Având un caracter înclinat spre partea frumoasă a vieţii, un simţ artistic şi o dragoste nemoderată pentru formele frumoase ale sexului slab, Sir Lard a recurs la o stratagemă şircată pentru a se bucura pe deplin de prea multele ore de timp liber.

Sub pretextul de a-i admira parcul şi panorama magnifică a Văii Lot, el atrăgea la castel fete drăguţe şi femei frumoase, iar apoi le constrângea, sub ameninţarea biciului, să danseze, mai exact să facă *strip-tease,* folosind terminologia de azi.

Aceste distracţii au ajuns la urechile curtenitorilor şi soţilor. Supăraţi nevoie-mare, ei s-au îndreptat spre reşedinţa lui Lard, venind din Saint-Vite, Lagarde şi Roumet. Într-o noapte, au invadat castelul Lapougeade şi l-au aruncat pe scări pe seniorul desfrânat, rupându-i oasele.

Apoi, estimând că starea lor materială nu prea bună le dădea dreptul asupra bogăţiilor care-i înconjurau, ei şi-au însuşit bijuterii şi, se spune, chiar „toate statuile şi o capră din aur". Pe drum, şi-au împărţit prada în funcţie de frumuscţea tinerelor şi femeilor respective, iar unii şi-au îngropat partea între satele Dor şi Lavergne.

Dar, la puţin timp, au fost prinşi şi spânzuraţi de gărzile regelui.

Comorile soţilor şi curtenitorilor geloşi şi justiţiari, numite în acea regiune „Comoara dansatoarelor goale", ar fi şi azi îngropate în locuri pe care nu le va găsi, poate, nimeni.

În apropiere de Charroux, în Vienne, şoseaua naţională care mărgineşte, în ghidurile turistice, o sinuozitate verde, frumoasă, plonjează colinele din Malemort şi Cherfeuille în Valea Charente, după o coborâre pe serpentine primejdioase, în care mulţi şoferi şi-au pierdut viaţa căzând în prăpastie.

La stânga, o colină se ridică aproape la verticală, străpunsă de grote preistorice şi unde cresc stejari tineri şi drobiţe multicolore.

La drcapta, după un parapet de piatră, un râu se strecoară ca un şarpe, în apropiere, printre pâlcurile de arin-negru şi plopi.

În acest loc, la picioarele colinei, la o aruncătură de piatră de Charente, se găseşte Font de Cantes, un izvor cu apă limpede care curge într-o scobitură formată din pietre albe, tapisată cu creson şi broasca-apei.

Apa sa este proaspătă ca menta şi despre acest izvor circulă o istorisire frumoasă cu o comoară şi un blestem.

Era odată ca niciodată un tânăr bine făcut, cu un chip atrăgător după care întorceau capul toate fetele drăguţe din ţară; dar era sărac, foarte sărac, şi trebuia să muncească din greu pentru a-şi câştiga pâinea de toate zilele.

Într-o zi în care-şi blestema destinul nedrept şi norocul care-l ocolea mereu, el a întâlnit un bătrân aşezat pe un trunchi de arbore şi care cânta în timp ce împletea o colivie din răchită, probabil ocupaţia lui.

Tânărul, pe nume Pascal, nu s-a abţinut să spună cu voce tare ceea ce credea în sinea sa despre această scenă:

— Ai noroc, bătrâne, să cânţi, deşi eşti sărac şi te pândeşte moartea. Înţelepciunea ta îmi face inima grea şi mă umileşte!

— Bah! răspunse împletitorul de coşuri. Nu am o şansă deosebită, dar mă consider fericit faţă de biata pasăre care va fi închisă în această colivie. Libertatea îmi face să-mi cânte pieptul!

— Sigur! Dar eşti sărac.

— Bogăţia nu valorează mai mult decât un cântec frumos şi, dacă aş vrea să fiu bogat, ştiu bine unde să merg.

— Unde anume, moşule? întrebă Pascal, devenit brusc interesat.

— Aş merge la marginea izvorului Font des Cantes, cu o nuia de alun; de acolo, nuiaua mă va conduce direct spre o cavernă din colina în care se găsesc cele mai frumoase comori

ale regatului. Şi voi putea deveni atât de bogat încât m-ar invidia şi regele! Ceea ce este însă sigur e că nu voi ajunge la fântână.

— De ce nu te vei duce?

— Pentru că în cavernă se găsesc două comori inestimabile şi nu aş şti pe care să o aleg. În locul tău nu aş avea încredere în ele. Ai tinereţea, frumuseţea şi viaţa întreagă în faţă pentru a-ţi găsi fericirea; pentru moment, trebuie să te mulţumeşti cu speranţa şi credinţa.

— Voi pleca la Font des Cantes! se încăpăţână Pascal.

Zicând acestea, băiatul o luă repede la picior pe malul râului, întrucât ardea de nerăbdare să devină bogat, îndreptându-se încrezător spre izvorul care susura pe colina înaltă. Pe drum, şi-a făcut o nuia de alun şi a sosit la locul indicat de bătrân.

Nuiaua de alun zvâcnea necontenit în mâinile sale şi l-a condus direct pe colină, apoi spre o grotă care se adâncea mult în măruntaiele pământului.

Era întuneric ca într-o noapte fără lună, dar Pascal nu se speria uşor şi, ghidându-se după pereţii subteranului, înaintă fără încetare, până când întrezări, încă departe, o lumină care părea să-l cheme.

În sfârşit, ajunse într-o criptă spaţioasă, iradiind de o strălucire magică.

Solul era din pietriş fin, scânteietor, şi avea impresia că aurul, argintul şi perlele se amestecau cu acesta.

În mijlocul criptei tronau cele două comori despre care-i vorbise bătrânul, dar era mult peste ce-şi imaginase Pascal.

Una era formată dintr-o grămadă de monede din aur, rubine strălucitoare ca jăraticul, smaralde cu sclipiri verzui şi diamante care aruncau lumini fulgerătoare. Totul amestecat cu o

mulțime de brățări, lănțișoare, cercei, coliere, inele, pandantive și bijuterii de tot felul.

Cealaltă comoară, vie și goală, era o femeie mai mult decât neasemuit frumoasă, mai mult decât foarte cizelată în carnea cea mai rară, cel mai cald catifelată, cel mai ireal armonioasă și râvnită și așa cum nici o imaginație nu a putut să conceapă ceva atât de neasemuit și de radios.

— Mă numesc Mélusine, a spus creatura fabuloasă, și sunt comoara dragostei, unică, și pot fi a ta.

— Cu siguranță, da! a murmurat Pascal, în sfârșit, după o clipă lungă de uluială. Am venit să te caut, femeie frumoasă, și o dată cu tine pe cealaltă comoară prețioasă, care mă orbește la fel de mult pe cât mă farmeci tu.

— Oh, nu! a răspuns Mélusine. Trebuie să alegi, băiat frumos! Vei pleca de aici ducând comoara lucrurilor bogate sau pe mine; ai dreptul să alegi, dar nu le vei putea lua pe amândouă.

— Păcat!

— Poate, dar asta e! Alegând grămada de bogății materiale, vei deveni cel mai bogat dintre oameni, dar nu vei putea uita că m-ai văzut și mă vei chema fără încetare și în van, deoarece imaginea mea va dăinui de acum înainte în inima ta, fără să o poți alunga o singură clipă. Dacă mă vei alege, atunci vei avea dragoste, însă trebuie să știi, de asemenea, că sunt tot atât de exigentă și capricioasă pe cât de frumoasă. Vezi, sunt goală și va trebui să mă îmbraci în straie scumpe. Vreau în păr culoarea diamantelor care eclipsează strălucirea soarelui, iar în urechile mici și sidefii pietre prețioase și ușoare, mai strălucitoare decât diamantele. La gât și pe brațe doresc bijuterii mai frumoase decât ale unei regine, iar pe degete, inelele cel mai artistic cizelate. Pe piept aș vrea un râu de perle și de diamante,

cele mai magnifice din lume. Vreau pe picioarele mele armonioase colane din aur masiv şi lucrate fin. Vreau la degetele de la picioare inele cu smaralde şi rubine diferite, la fel de pure cum e carnea mea de delicată şi sidefie. În schimb, voi dansa doar pentru tine, voi intona cântece din paradis şi îţi voi îmbrăţişa trupul, astfel încât te voi face cel mai fericit dintre oameni, iar gura mea îţi va da sărutările cele mai calde, mai parfumate, mai încântătoare, pe care nici o altă gură nu le-a cunoscut vreodată.

Pascal a ascultat stupefiat acest discurs, a reflectat o vreme şi, în cele din urmă, a răspuns:

— Mi se strânge inima la pierderea unei asemenea iubiri, dar de unde voi lua tot ceea ce mi-ai cerut, câtă vreme sunt cel mai sărac dintre oameni? Aleg, aşadar, grămada de aur, de pietre preţioase şi bijuterii care mă va face bogat şi îmi va permite să mă însor cu fiica regelui sau cu o altă frumoasă pe care voi şti să o găsesc... Cu aurul, voi avea dragostea, dar cu iubirea nu ştiu dacă voi găsi aurul.

— Gândeşte-te bine, murmură Mélusine! Chibzuieşte cu atenţie... Înainte să treci pragul acestei cripte te poţi răzgândi şi acţiona cu judecată. Iată cât sunt de frumoasă! Ochii, gura mea nu au pereche în această lume, sânii mei sunt de alabastru şi corpul mai seducător decât visul cel mai pasionat. Priveşte-mi picioarele atât de pur modelate, mai cizelate decât capodopera unui giuvaergiu...Vei fi mai puternic în viaţă cu asemenea minuni şi vei cuceri ceea ce-ţi lipseşte dacă eşti un om cu inima deschisă şi îndrăgostit ales...

„Pe legea mea, iată-mă pus într-o mare încurcătură! medită tânărul. Această fiinţă îmi înnebuneşte fiecare fibră a corpului, dar poate că este înşelătoare şi perfidă şi, oricum, am venit să caut aici o comoară de bogăţii ce pot fi valorificate!"

Întorcându-şi privirile pentru a nu se lăsa influenţat în alegerea sa, Pascal se îndreptă spre grămada de pietre preţioase şi începu să-şi îndese buzunarele, toate buzunarele, şi să-şi umple mâinile cu cele mai strălucitoare bijuterii şi pietre scânteietoare.

Pe măsură ce făcea aceasta, cupiditatea parcă îi lua minţile. Când nu a putut să ia mai mult, a luat-o la fugă, încovoindu-se sub greutatea podoabelor, pe lungul drum subteran luminat acum de comoara pe care o ducea.

A ieşit la aer şi a ajuns în cele din urmă în casa lui umilă, unde şi-a deşertat cu voluptate comorile.

După câteva zile, negociind o parte a comorii şi îngropând restul într-o ascunzătoare secretă, Pascal se putea mândri că este posesorul celei mai mari averi din regat.

— Iată-mă bogat şi mă voi putea însura cu cea mai frumoasă fată din ţară, şi-a zis el.

Dar nici o fată nu i s-a părut destul de frumoasă pe gustul său; una nu avea părul de culoarea aurului, alta îl lăsa să se vadă braţe prea firave, o alta, o talie prea mică, alta încă, picioare prea scurte, pieptul mic, mâinile prea aspre ori gambele noduroase.

S-a gândit la fiica regelui, dar pielea acesteia era uscată şi privirea, severă.

Atunci, a plecat într-o călătorie lungă, departe, şi, pe măsură ce mergea, căuta încolo şi-ncoace, detalia, cântărea, însă nu găsea nimic pe gustul său, iar imaginea fermecătoare a femeii din grotă îi revenea neîncetat în minte şi o muzică interioară cânta numele magic: Mélusine... Mélusine... Mélusine...

A început să slăbească, să bombăne, iar bogăţia sa începea să-l apese ca o povară.

Nu-şi mai iubea palatul mişunând de valeţi zeloşi, mesele încărcate cu bunătăţi alese şi vinurile cele mai rare, plictisindu-se la petrecerile cele mai rafinate.

Ipohondru, slăbit şi gârbovit, a avut brusc oroare de averea sa, urmărit în fiecare secundă de imaginea femeii minunate, unice, care-i încântase ochii şi îi cucerise inima.

A încercat în van să revină pe colină. Nu mai găsea intrarea în grota fermecată şi nuiaua lui de alun nu mai era decât un băţ obişnuit, lipsit de virtuţi magice.

Într-o seară, obosit să-şi caute obsesia, răpus de dor, a aruncat aurul rămas, bijuteriile şi pietrele preţioase în apa cristalină a izvorului de la Font des Cantes. Apoi, redevenit sărac, a început să împletească, întocmai bătrânului întâlnit odinioară, colivii din răchită pentru a le vinde la oraş.

Dar, dorind să-l imite pe moşneag, realiză că nu ştia să cânte cu nepăsare şi purta mereu în suflet viziunea care îi încântase amintirea şi îi devora partea sa de bucurie în această lume.

Bogăţiile sale sunt în scobitura de la Font des Cantes, în Poitou, în apropierea unei coline cu stejari şi zambile albastre.

Nestematele zac împrăştiate sub o manta mişcătoare de plante de apă, de creson şi mentă, iată ce spune legenda.

Dar comoara este malefică şi nu dorim nimănui să meargă să o caute, cu riscul de a cânta pentru totdeauna cu disperare numele magic al frumoasei cu nume de dragoste...

19
ŞAPTEZECI ŞI CINCI DE COMORI ÎNTR-O ABAȚIE... OPT MILIARDE ÎNTR-UN MORMÂNT!

Franța este paradisul comorilor terestre. Națiune ilustrissimă, fiică mai mare a Bisericii, pământ al Libertății, al duelurilor şi al panaşului... nici nu ar fi nevoie de atâtea virtuți pentru a zămisli o multitudine de comori!

Unitatea, grandoarea Franței: un mileniu de războaie externe sau interne.

Fiica mai mare a Bisericii: două secole de războaie religioase.

Pământ al Libertății: revoluții, represalii, dictaturi, asasinate, teroarea şi sclavagismul.

Ca întotdeauna când fluturăm în aer torța incendiară a progresului şi a emancipării!

Ţările fericite nu au istorie... Franţa este una dintre acestea, prestigioasă, fertilă, scânteietoare.

Aşadar, toate aceste evenimente pe care le-a cunoscut ţara lui Napoleon ori a lui Voltaire i-au oferit, în afară de Coroana de Spini a naţiunilor-far, privilegiul comorilor îngropate!

Şi avem destule comori în pământul naţional! Mai exact: milioane!

Oraşul comorilor este Charroux, în Vienne, unde Charlemagne a construit o abaţie celebră. De o jumătate de mileniu, puternica abaţie din Charroux, în Poitou, îşi înalţă zidurile în valea adâncă Verdanson, iar clopotele celor opt biserici strălucesc în soarele de la apus.

Astăzi, Charroux este un cătun uitat... care se fărâmiţează şi nu mai trăieşte decât din amintirea timpurilor lui măreţe.

Dar, în mijlocul primăverii, la fiecare şapte ani, putem vedea, lipite pe stâlpii şi pilonii vechilor hale afişe anunţând: „Comorile abaţiei" vor putea fi admirate la expunerea moaştelor sfinte.

Comori, da, adevărate comori zidite în timpurile teribile de odinioară, descoperite printr-un miracol, strălucind azi în tente aurii, de roşu-închis şi în magnificul curcubeu al pietrelor preţioase.

Iar aceste tezaure regăsite nu sunt decât prefigurarea tuturor acelora care rămân îngropate, dar pe care le ştim că există în ruine, case şi subterane.

Pentru toţi bunii locuitori ai acestui cătun, faptul este sigur: şaptezeci şi una de comori dorm undeva în subsol.

Ei calcă zilnic pe ele... le ating uşor cu mâinile, cu târnăcoapele, chiar le strecoară printre degete, monedă cu monedă.

Tezaurele, cele adevărate, nu sunt departe. Dar unde mai exact? Este întrebarea care este pusă cel mai des bătrânilor. Şi nu există vreun băiat care să nu se fi jucat de-a căutătorul, ascultând zidurile vechi, aventurându-se în criptele şi galeriile oraşului subteran.

Deoarece Charroux se mândreşte cu toate decorurile visate de căutătorul de giuvaere: casele antice dispunând de consolă, abaţia în ruină, vechile hale, cavernele, criptele şi oraşul misterios, subteran, ale cărui ramificaţii se întind sub case şi coline... acolo unde nu se poate ajunge decât cățărându-ne!

În plus, pentru a-i incita pe neîncrezători, amintim nomenclatura celor şaptezeci şi cinci de comori autentice, conservate în arhivele departamentale. Patru au fost găsite. Mai rămân şaptezeci şi una.

Atât cât să facă un spirit aventuros să viseze.

De fapt, nu este vorba doar de un locuitor din Charroux care a găsit un obiect din aur, argint, bronz sau o piatră preţioasă în solul de aici ori în altă parte.

Lucrându-şi pământul, mulţi săteni au dat peste mai multe monede; demontând o chiuvetă, zidarul Henri Degout a descoperit o crăticioară cu monede din argint, pe care proprietarii castelului Maillerie le păstrează ca amintire. Săpând în grădină, refăcând parchetul sau consolidând zidurile vechi se poate găsi întotdeauna ceva preţios, rar.

În urmă cu câţiva ani, refăcând un zid despărţitor dintr-o moară, după un incendiu, domnul Bonnaud a descoperit un urcior mare plin cu monede din argint, cântărind peste optzeci de kilograme. Acestea au fost donate muzeului arhiepiscopiei având arondate oraşele Tours şi Chinon.

Săpând o groapă mare pentru fundaţia unui garaj, Paul Lohméde a scos la lumina zilei un adevărat cimitir arheologic:

patruzeci de arcuri de ogive gotice, două chei de boltă, patru socluri, coloane mici, capiteluri...

Doamna Contant ştie că *Hotelul Halelor*, proprietatea sa, are două comori îngropate, una în grădină, cealaltă în pivniţă, sub bucătăria mare unde sunt pregătite delicioase mâncăruri de vânat cu sos de vin şi arpagic.

Măcelarul Gaston Ogier îşi pune pateurile şi ciozvârtele de miel într-o cameră frigorifică aflată exact pe mormântul regelui Richard Inimă de Leu.

Există o comoară în osuarul fostului hotel *Leul de Aur* şi mulţi cred că lingouri preţioase dorm încă în cripta lucrătorilor care bat aurul, pe strada Batterie.

În 1927, săpând un puţ în pivniţa sa, domnul R. a găsit douăzeci de monede din aur. În aceeaşi perioadă, domnul Clément făcea o descoperire analogă, dar în argint.

Prăzi nesemnificative, cu siguranţă, dar care acreditează foarte mult legenda.

Vă mai îndoiţi că satul Charroux este localitatea numărul unu a comorilor din Franţa?

Am putea mări lista cu aceste depozite, mici şi mari, deoarece este evident că mulţi locuitori din acest cătun au găsit, fie într-o pivniţă, fie demolând un zid, unele dintre cele şaptezeci şi cinci de comori repertoriate.

Poate chiar mai multe, astfel încât s-ar putea ajunge foarte bine la cifra aproximativă de cincizeci, ceea ce este destul de încurajator.

Abaţia din Charroux a fost fondată în anul 769, de Charlemagne.

Există dovezile şi catastifele de averi şi venituri ale acesteia. Construită într-o vale adâncă, înverzită, lângă o fântână miraculoasă, abaţia, giuvaer al artei romane, se mândrea odi-

nioară cu biserica sa minunată, cea mai mare din lumea cunoscută, cu excepția Sfintei Sofia din Constantinopol, care o egala în dimensiuni.

Capitală a provinciei Basse-Marche, Charroux a devenit în Evul Mediu orașul *relicvelor importante*, unde papii, împărații, regii și prinții țineau să-și arate devoțiunea făcând altarelor Mântuitorului Sfânt donații care, curând, vor constitui bogății considerabile.

Printre relicve se număra *Bellator*, cel mai mare fragment din Adevărata Cruce, care-l însoțea pe Charlemagne în timpul cuceririlor.

Când bătrânul împărat s-a retras de pe câmpurile de bătălie, a decis să pună la loc sigur și sfânt acest *palladium* care – nu se îndoia de aceasta – aduseseră victoria armatelor sale creștine.

A ezitat mai întâi între Ierusalim, Roma, și Aix-la-Chapelle, pentru a se hotărî în cele din urmă în favoarea localității Charroux, orașul său drag.

În secolul al XV-lea, când Ioana d'Arc i-a oferit lui Charles al VII-lea, la Chinon, dovada că ea era un mesager divin, luptătoarea neînfricată a prezis un alt miracol, anunțând că sabia care-i va ajuta „să-i izgonească pe englezi din Franța" era îngropată sub altarul bisericii din Saint-Catherine de Fierbois, în Touraine.

Ioana a descris sabia și semnele gravate pe mâner... Iar trimișii regelui, după ce au găsit-o, au avut stupoarea să constate că Fecioara din Orleans nu se înșelase!

Convins pe deplin, Charles al VII-lea i-a declarat Ioanei d'Arc că, pentru a o însoți și a o ajuta întru apărarea regatului, trebuia să-i dea „cea mai virtuoasă și mai eficace relicvă a întregii creștinătăți": Bellator!

Abația din Charroux a fost deposedată de prețiosul fragment din crucea lui Iisus, dar mai rămâneau destule bogății care-i constituiau comoara: Sfântul Legământ, transferat odinioară de Charlemagne de la Aix-la-Chapelle la Charroux, Sângele lui Hristos și... trei sute de relicvarii și obiecte prețioase.

Șaptezeci și cinci figurează în nomenclatură.

În special: *douăsprezece bucăți din Adevărata Cruce. Trei crucifixe, două calicii, șapte cădelnițe, patru sfeșnice, o carte cu o copertă magnifică, folosită la ceremoniile de cult, totul din aur pur, sforile cu care a fost legat Iisus pe drumul Calvarului, buretele îmbibat cu fiere cu care i-au fost umezite buzele, fâșii din hainele Sale, fragmente din giulgiu, oase ale apostolilor etc.*

Listă la care trebuie să adăugăm: *șase lămpi din argint fin, cu lanțurile lor cântărind șase sute douăzeci și șase de mărci și patru uncii (o sută cincizeci și patru de kilograme), pentru a arde veșnic în fața Sfântului Legământ; venit în monede din aur și argint, bunuri ale abației care cuprindeau peste o sută de biserici în Franța, Anglia și Flandra, șase mănăstiri, două abații și două castele-fortăreață.*

Plus o bibliotecă oferită de Charlemagne, care ar fi, dacă am găsi-o, cea mai veche din Franța (ea ar data din secolul al VIII-lea).

O anchetă juridică, efectuată în luna februarie 1505, mai amintește de *„un vas rotund în întregime din aur, împodobit cu pietre prețioase, racla Sfântului Eloi încrustată cu giuvaeruri, o cruce cu brațe duble încrustate cu perle mari și alte giuvaere etc.“*.

Pe scurt, conform părerii cronicarilor, Charroux, capitala provinciei Basse-Marche, oraș sfânt din Occident și feudă a

seniorilor din Lusignan, Montgomery şi din Lancastre, era abaţia cea mai bogată din toată creştinătatea.

În 1569, un locotenent al amiralului Coligny, baronul Roger de Carbonnières, a cucerit oraţul în cauză, pe care l-a jefuit şi incendiat, masacrând toţi călugării. Aceştia au fost totuşi prevăzători şi şi-au pus la adăpost sigur relicvele şi giuvaerele, dar, cum nu a rămas nici un supravieţuitor, secretul ascunzătorilor a fost pierdut.

Din acel an, abaţia a căzut în ruină şi nu va mai fi reclădită niciodată.

Din splendoarea sa antică şi bogăţiile neasemuite au rămas o tradiţie, care este povestită seara în jurul focului, şi legenda comorilor îngropate „sub vechiul turn roman", precizau cei bătrâni.

Istorisiri de acest gen circulau în toată Franţa, dădeau naştere la legende, localizau comori în toate ruinele vechi...

Or, la 9 aprilie 1856, zidarul Jaladeau, găurind o ogivă a mănăstirii, a găsit în peretele subţire trei relicvarii magnifice de culoare roşu-închis, din argint şi din aur, încrustate cu perle şi pietre preţioase, conţinând relicve ale Fecioarei şi ale mai multor sfinţi, aşa cum s-a dovedit ulterior.

Dar încă şi mai rar şi mai preţios este un medalion trilobat, aflat într-unul dintre relicvarii, într-o cutie romană din aur, pe capacul căreia erau gravate aceste cuvinte: *„Hic caro et sanguis Christi continentur"* (Aici sunt Carnea şi Sângele lui Cristos).

Negreşit, este vorba de relicvariile menţionate în comoara abaţiei şi de relicva cea mai sfântă, cea mai preţioasă dintre toate: Sângele şi Carnea lui Iisus.

Relicve care, de la descoperirea lor, sunt arătate mulţimii cu ocazia Zilei Domnului.

Şi nimeni nu se îndoieşte că restul comorilor a fost zidit sau îngropat undeva între ruinele încă impunătoare ale abaţiei. Dacă însă ar fi supravieţuit un singur călugăr deţinător al secretului, în timpul masacrului din 1569, acesta nu ar fi făcut altceva decât să spargă repede zidul şi să ia relicvariile atât de venerabile pentru a le ascunde în altă parte.

Aşadar, ascunzătorile sunt intacte.

Dar unde se află acestea? În zidurile sau în subsolul abaţiei şi al dependinţelor – în cazul bijuteriilor, casetelor cu aur şi relicvariile, fie! Dar pentru obiectele voluminoase: mese, candelabre, sfeşnice, veselă etc.?

Ei bine, probabil că aceste tezaure au fost depuse în cripte.

Întreg cătunul Charroux este brăzdat de o reţea vastă de subterane ce leagă între ele majoritatea caselor din această aşezare mică, dar locuitorii ei au ridicat pereţi subţiri şi cimentaţi care fragmentează reţeaua, fie din cauza fricii de necunoscut, de locurile pustii şi a fantomelor, fie din necesitatea de a-şi închide domeniul.

A explora aceste subterane, dintre care unele datează din epoca preistorică şi pleacă din caverne stâncoase, este o operaţie cvasiimposibilă.

Două lacuri mici în care dau aceste galerii sunt azi inaccesibile în urma unor surpări; totuşi, bogăţiile sunt ascunse în argila roşie în care zac de cinci mii de ani securi şi alte vestigii ale strămoşilor noştri din paleolitic.

O legendă asigură că abaţia din Charroux era legată de un tunel, lung de treizeci de kilometri, de abaţia din Nanteuil-en-Valée (Charente).

Descoperirea recentă a unei biserici subterane la Charroux conferă autenticitate la ora actuală acestei fabulaţii, de-

oarece se estimează că masa din aur, candelabrele, vesela, ceainicele din aur etc. zac în acest loc.

În 1568, un tânăr preot pe nume Clément, pentru a scăpa de hughenoții care jefuiau abația din Nanteuil, s-a refugiat într-o grotă, unde a declanșat din întâmplare un mecanism secret.

Apoi a ajuns într-un tunel pe care l-a parcurs în două zile, după care a ajuns la un fel de ieșire, la o leghe de Charroux.

În această galerie, a precizat el, un cavaler călare putea să înainteze fără nici o problemă.

Această narațiune – care are mari aparențe de adevăr – a fost transmisă multă vreme din tată-n fiu de descendenții păstorului și Madeleine Marriat o amintește în cartea sa extrem de interesantă: *Povești și legende din Charente.*

Mai mult, acest păstor declarase că în subteranul misterios văzuse o biserică mare în care erau obiectele de cult și comoara din Nanteuil.

O altă biserică subterană aparținând de abația din Charroux trebuia să se situeze pe un alt parcurs, notat de Clément, dar pe care nu l-a efectuat.

În cazul în care relatarea aceasta este exactă, și ea pare să fie în ceea ce privește Nanteuil, este posibil, dacă nu probabil, că în 1569 călugării din Charroux au procedat ca și frații lor din Charente.

În baza acestei ipoteze, ei ar fi ascuns în biserica lor anumite bogății ale abației: cele mai voluminoase, fără îndoială, și câteva relicvarii, mobile prețioase și obiectele de cult, plus câteva casete cu ludovici din aur...

Or, în ultimii ani, câțiva copii din Charroux, care se jucau de-a v-ați ascunselea, au descoperit sub o casă veche din cartierul Chez Périlon o cavitate, în care s-au ascuns.

La lumina lanternelor de buzunar, ei au zărit o sală boltită cu trei travee* şi au identificat un altar din piatră.

O galerie, plecând de la această biserică mică, pe un sfert astupată, era închisă de o surpare de pământ.

Un nepot al proprietarului casei a spus camarazilor lui că a parcurs împreună cu tatăl său, în copilărie, acest traseu interminabil care i s-a părut că se întindea pe o distanţă de unu-doi kilometri şi dădea în apropierea râului Charente.

Din păcate, doamna G., proprietara locurilor, recunoscând autenticitatea descoperirii, nici nu a vrut să audă de săpături şi a refuzat chiar să autorizeze intrarea arheologilor în biserică.

În Baroniére, un sat mic aflat la o distanţă de o leghe de Charroux, o lucrare importantă de betonare a unei temelii a permis să se presupună că subteranul din Nanteuil începe – sau are o intrare – într-o grotă situată pe colină.

„În urmă cu cincizeci de ani", a spus doamna Villcneuve, „tatăl meu mi-a povestit că grota se continua departe sub colină. El a văzut acolo o sală mare, foarte înaltă, cu bănci din piatră de jur împrejur. Această lucrare de artă se adâncea foarte mult sub pământ şi ajungea la Nanteuil."

Căutătorii de comori pot să se amuze din plin cu refacerea acestui puzzle!

Recompus, acesta poate că ar permite să se dea o explicaţie istoriei, dar şi legendei!

Se ştie că o galerie pleacă dintr-un hambar ţinând de abaţie şi se continuă în direcţia casei doamnei G., unde se află mica biserică.

* Spaţiul cuprins între axele a două grinzi, a două coloane, a doi stâlpi etc. alăturaţi unei construcţii (n.t.).

De acolo, se prelungeşte – am putea estima – până la grota colinei Baroniére, unde se găseşte o altă intrare conducând la biserica mare.

Dar care dintre biserici adăposteşte comorile: cea mare sau cea mică?

În zidurile abaţici, membrii Clubului Căutătorilor de Comori au detectat depozite de metal care sunt, după toate aparenţele, din metal preţios.

Iată o certitudine! Dar abaţia este clasată ca monument de artă şi săpăturile sunt imposibile!

Criptele, osuarele, galeriile oraşului subteran au şi ele ascunzători cu multe comori şi secretele lor, la fel ca vechile case, pivniţe şi grote.

Pe scurt, întreg cătunul Charroux este plin de bogăţii, „bani la ciorap" – dacă nu este prea forţată această expresie – , cufere cu relicvarii şi casete cu pietre preţioase pe care locuitorii nu se grăbesc să le dezgroape.

De un mileniu, comorile sunt acolo... fac parte din legenda vie şi din viaţa zilnică a sătenilor din Charroux.

Ele sunt însoţitorii zilelor şi viselor lor nocturne; companioni – ca să folosesc un termen masonic – cărora ar fi nepotrivit să le tulburăm liniştea şi să le forţăm misterul!

Tot atât de istorică este comoara din Rennes-le-Château, un cătun din Franţa, aflat în Munţii Corbières, la ţaizeci de kilometri de Carcassonne. Biserica şi cele câteva case ale sătucului sunt construite pe un pisc stâncos pe care se ajunge urcând anevoios o pantă abruptă de cinci kilometri înălţime. Trebuie să fi fost un miracol ascunderea în acest capăt de lume a unei comori: maşinile ajung cu greu pe acest pisc şi nu prea se intersectează cu alte vehicule pe drumul îngust, într-atât de puţin frecventată este şoseaua.

Cu toate acestea, există o comoară la Rennes-le-Château, una autentică, deoarece a fost găsită în urmă cu o jumătate de secol de părintele Béranger Sauniére. După ce luat-o – nu fără oarecare greutate, desigur – el a lăsat-o moştenire servitoarei-şefe, frumoasa Maria Denardaud, care, la rândul ei, a încredinţat-o prin testament domnului Noël Corbu.

Dar moştenirea servitoarei Maria Denardaud a fost incompletă, deoarece femeia a murit fără să fi avut timp să predea testamentul cu locul exact al ascunzătorii.

De atunci, domnul Corbu cercetează, sapă cu târnăcopul, sondează terenuri, subterane şi grote în speranţa că va găsi într-o zi monedele din aur, argint, bijuteriile şi pietrele preţioase ale comorii evaluate la opt miliarde şi despre care istoricii serioşi cred că este vorba de tezaurul Franţei din secolul al XIII-lea.

„Odinioară, în urmă cu şapte sute de ani, a povestit Noël Corbu, comoara exista la Rennes, un oraş cu trei mii de suflete şi o centură de ziduri de apărare ale căror ruine se văd şi astăzi.

Căutând comoara, am descoperit mai multe monede vechi, ceramică, arme şi schelete, expuse în micul meu muzeu.

Conform istoricilor din Carcassonne, geneza tezaurului ar coborî în timp spre anul 1250. În acea epocă, revolta ciobanilor, declanşată în nordul Franţei de misteriosul Stăpân al Ungariei, era în plină desfăşurare, iar valul de iobagi şi bădărani din Gueux s-a îndreptat spre est.

Blanche de Castillia, regentă a Franţei, a venit la Rennes-le-Château – pe atunci numit Rhedae – pentru a-şi pune la adăpost, în citadela bine apărată şi inexpugnabilă, comoara Franţei, aflată în pericol de a fi luată atât de ciobanii răsculaţi, cât şi de nobilimea care uneltea tot felul de intrigi. Notaţi în trecere că fortăreaţa din Rhedae era considerată de

necucerit şi se situa pe drumul spre Spania, unde Blanche de Castiilia putea să-şi găsească refugiu în caz de pericol iminent.

Ea a dat poruncă să fie depusă comoara în sala subterană a donjonului. Cel puţin aşa se crede.

Desigur, ne explicăm cu greu faptul că tezaurul a rămas intact atât de mult timp, mai ales pe durata anului 1251, în cursul căruia Sfântul Ludovic ar fi avut mare nevoie de bani, pe care nu-i putea trimite mama sa."

Pe scurt, domnul Corbu crede că această comoară constituia o rezervă la care nu trebuia să se recurgă decât în caz de necesitate urgentă.

Blanche de Castillia a murit în anul 1252, nu înainte de a-i dezvălui secretul lui Ludovic, acesta încredinţându-l ulterior fiului său, Filip Cutezătorul.

Acesta din urmă a decedat la Perpignan fără să fi avut timp să-i spună lui Filip cel Frumos secretul din Rhedae.

În anul 1645, Rhedae a fost reconstruit, devenind Rennes-le-Château: autentica fortăreaţă, ridicată în apropiere de locul iniţial, se înalţa pe amplasamentul actual al proprietăţii domnului Corbu.

Atunci a început adevărata istorie a comorii pierdute şi regăsite.

Ea a fost descoperită mai întâi în secolul al XVII-lea de un păstor, pe numele său Ignatio Paris. Rătăcindu-i-se una dintre mioare într-o crevasă, el a coborât pentru a o recupera.

Dar oaia, speriindu-se de apariţia neaşteptată a păstorului, a fugit printr-o galerie.

Plecând în urmărirea sa, păstorul a ajuns într-o criptă „plină cu schelete şi cufere", primele, înspăimântătoare, celelalte, dimpotrivă, tentante.

Paris şi-a umplut buzunarele cu monede din aur, dar, la vederea acelor schelete, a fost cuprins de frică şi a fugit spre casă.

Despre averea sa subită a auzit repede întreg satul, dar Ignatio a avut proasta inspiraţie să nu-i dezvăluie originea şi, acuzat de furt, a fost ucis fără să aibă timp de a divulga secretul criptei.

S-a produs, oare, o surpare de pământ la intrarea în subteran? Nu se ştie, însă nu s-a mai vorbit despre comoară până în anul 1882, de vreme ce părinţii păstorului se pare că nu-i cunoşteau amplasamentul.

Un eveniment neaşteptat la acea epocă l-a introdus în scenă pe părintele Béranger Sauniére.

El a obţinut parohia din Rennes în 1885, când s-a mutat la familia Denardaud, a cărei fiică, Maria, avea optsprezece ani şi lucra într-un atelier de confecţionat pălării în cătunul Espérnaza.

Locuind într-un spaţiu modest, familia Denardaud nu a întârziat să se mute la parohie.

În 1892, părintele Béranger se bucura de stima unora dintre enoriaşii săi, atât din cauza zelului său, cât şi a umorului.

În acea perioadă el a obţinut un credit municipal de două mii patru sute de franci pentru refacerea altarului principal şi a acoperişului bisericii.

Zidarul Babon de Couiza s-a pus pe lucru şi, într-o dimineaţă la ora nouă, l-a chemat pe preot pentru a-i arăta într-unul dintre stâlpii altarului patru sau cinci tuburi din lemn, scobite şi astupate cu ceară.

— Nu ştiu ce sunt! i-a zis zidarul.

Preotul a deschis unul dintre tuburi şi a scos un pergament scris, se pare, în franceza veche amestecată cu latină, în care se puteau distinge, la prima vedere, pasaje din Biblie.

— Ei nu, a replicat părintele, sunt hârțoage vechi de pe vremea Revoluției. N-au nici o valoare!

La vremea prânzului, Babon s-a dus să ia masa la han, dar era bântuit de un gând, într-atât încât l-a dezvăluit celorlalți comeseni. Primarul a fost înștiințat ulterior și a venit să afle detalii, iar preotul i-a arătat un pergament din care omul nu a înțeles nimic și afacerea a rămas în coadă de pește.

Cu toate acestea, se pare că lucrurile nu s-au oprit aici, deoarece Béranger Sauniére a decis să oprească lucrările la biserică.

Iată, conform relatării domnului Corbu, ce s-a întâmplat în continuare:

„Preotul a încercat să descifreze documentele; el a recunoscut versete din Biblie și semnătura regentei Blanche de Castillia, cu sigiliul său regal, dar urmarea rămâne de neînțeles. Părintele a plecat, așadar, la Paris în luna februarie 1892 să consulte câțiva lingviști, cărora, prudent, nu le-a dat documentele decât pe bucăți.

Nu am putut să dezvălui sursele mele de informare [spune în continuare Noël Corbu], dar i-am asigurat apoi că era vorba de comoara Coroanei Franței: optsprezece milioane în cinci sute de mii de monede din aur, bijuterii, obiecte de cult etc.

Preotul a revenit la Rennes, fără să cunoască locul exact al ascunzătorii, dar cu informații prețioase și suficiente pentru o eventuală localizare.

A căutat în biserică. Nimic!

La rândul ei, Maria este intrigată de o lespede veche din cimitir, gravată cu o inscripție bizară; este piatra care acoperă mormântul contesei Hautpoul-Blanchefort. Dacă se află dedesubt comoara?

Preotul închide cu cheia poarta cimitirului şi, ajutat de Maria, începe o muncă misterioasă, timp de mai multe zile. Într-o seară, ei au fost recompensaţi pentru eforturile lor şi au sfârşit prin a reconstitui acest puzzle, pentru care inscripţiile de pe lespedea de mormânt le-au oferit primele elemente.

Din acel moment, situaţia tinerei Maria Denardaud s-a schimbat pentru preot: ea a devenit confidenta şi colaboratoarea lui.

Bănuiesc că există şase intrări ducând la ascunzătoare, printre care şi cea a donjonului care dispăruse deja în 1892.

Pe unul dintre pergamente există nişte linii calculate în stânjeni care pleacă de la altarul principal. Maria şi preotul fac măsurători cu ajutorul unor sfori şi găsesc un punct terminal într-un loc numit «castelul», teren vag astăzi; ei sapă şi dau de subteranul şi cripta comorilor în care ajunsese odinioară păstorul Paris.

Monedele din aur, bijuteriile, vesela preţioasă sunt acolo, acoperite cu un strat subţire de praf, dar intacte.

Cei doi pun la cale un plan: preotul va pleca în Spania, Belgia, Elveţia şi Germania ca să schimbe monedele, apoi va expedia banii prin poştă, la Couiza, pe numele confidentei sale, Maria Denardaud.

Exact asta au şi făcut, nu fără oarecare pericole şi dificultăţi în repatrierea capitalurilor.

Oricum, în anul 1893 preotul Sauniére este bogat, foarte bogat, astfel încât şi-a permis să comande, pe cheltuiala sa, toate lucrările de reconstruire a acoperişului şi a bisericii, pe care a înfrumuseţat-o somptuos.

A reparat prezbiteriul, a ridicat un zid de împrejmuire a cimitirului, a construit un chioşc într-o grădină splendidă cu ornamente imitând stâncile şi rocile şi cu fântâni arteziene. Mai

mult, a cumpărat mobile frumoase, rochii scumpe pentru Maria; din Jamaica a comandat rom, din Africa, maimuțe; gâștele din curte și le îngrășa cu biscuiți dați cu linguriță – ca să aibă carnea cea mai fină –, creștea câini de rasă...

Pe scurt, la Rennes-le-Château se trăia pe picior mare și toată populația din împrejurimi era primită oricând ca musafiri la masă – și ce masă!

Preotul cumpăra terenuri, case, dar pe numele Mariei Denardaud, iar frumoasa brunetă cu ochi maliționși și talia subțire a devenit în scurt timp o adevărată castelană. Când era plecat în deplasare, preotul îi scria: «Micuța mea Marinette, ce mai fac animalele noastre? Mângâie-i pe Faust și pe Pomponnet [câinii], multă sănătate iepurilor. Adio, Maria. Al tău, Béranger...»

Oricum, și alte frumoase, pe bună dreptate, își împărțeau, de asemenea, inima noului miliardar. Au fost avansate nume cum ar fi frumoasa contesă de B., Emma Calvet și multe altele!

Deoarece această avere subită i-a sucit capul preotului și l-a împins spre patima megalomaniei; el visa să construiască un castel! Dar, precaut, în ciuda tuturor acestor vicii, a avut grijă să distrugă informațiile care l-au dus la criptă; în cimitir, a șters inscripțiile de pe lespedea funerară a contesei și a pus pergamentele în sala comorilor.

Primarul i-a făcut unele reproșuri în legătură cu mormântul profanat și cu bogățiile de care dispunea, dar preotul a râs de temerile lui, i-a vorbit de moștenirea unui unchi din America și i-a dăruit cinci mii de franci în aur.

Însă primarul insista adesea... pentru același preț!

Monseniorul Billard, episcop din Carcassonnne, s-a îngrijorat la rândul său de comportamentul preotului său, dar și

de data aceasta conflictul a fost aplanat cu bani, vinuri bune şi daruri scumpe.

În 1897, Béranger Sauniére a dispus începerea construcţiei vilei *Béthania*, cu ziduri de apărare şi un turn care au costat o bagatelă de un milion-aur; pentru a avea flori tot timpul anului, el a finanţat ridicarea unei sere pe drumul din apropiere.

Succesorul lui Billard, Monseniorul de Beausé-Jour, a stricat buna dispoziţie a preotului Béranger, cerându-i explicaţii. Apoi l-a convocat la Curtea de la Roma şi, în cele din urmă, l-a suspendat şi i s-a luat parohia.

La Rennes-le-Château a fost numit un nou preot, dar Sauniére continua să-şi ţină slujbele în capela din vila sa care, de altfel, reunea cvasitotalitatea credincioşilor, astfel încât noul venit, dezgustat, a luat decizia să nu mai facă drumul anevoios Couiza-Rennes.

Béranger a pregătit un nou plan de înfrumuseţare: el voia să supraînalţe turnul, să construiască un altul, plus o şosea până la Couiza, să cumpere o maşină, să finalizeze lucrările de canalizare pentru a aduce apă în sat; averea sa se cifra la opt milioane-aur (în 1914), adică aproximativ opt miliarde de franci. Preotul deţinea aceşti bani în numerar.

La 5 ianuarie 1917, el semna bonuri de comandă, dar o ciroză la ficat l-a răpus la 22 ianuarie a aceluiaşi an, înainte să-şi fi finalizat proiectul.

Dezolată, Maria a aşezat defunctul pe terasă, într-un fotoliu, acoperit cu o cuvertură cu ciucuri roşii şi toţi sătenii veneau să se roage şi să aducă un ultim omagiu preotului, la plecare luând fiecare câte un pompon ca relicvă a omului sfânt.

Maria Denardaud era singura stăpână a satului Rennes-le-Château, deoarece totul a fost lăsat pe numele său, dar ea

şi-a sfârşit viaţa aproape claustrată, nemaiprimind vizite şi este probabil că nu a mai revenit vreodată în cripta comorilor."

Iată ce spune Noël Corbu, al treilea personaj al romanului şi moştenitor al Mariei Denardaud.

Domnul Corbu a cunoscut-o pe Maria la sfârşitul vieţii sale, între 1946-1953, absolut din întâmplare. Împreună cu soţia lui, au luat-o în întreţinere şi i-au inspirat încredere şi prietenie.

— Nu vă faceţi sânge rău, domnule Corbu, i-a zis Maria într-o zi. Veţi avea mai mulţi bani decât aţi putea cheltui!

— De unde îi veţi scoate? a întrebat Noël.

— Ah... vă voi spune înainte să mor!

La 18 ianuarie 1953, ea a căzut bolnavă, nu şi-a mai recăpătat cunoştinţa şi a murit ducându-şi în mormânt secretul.

Iată, aşadar, din nou pierdută comoara regentei Blanche de Castillia, se pare pentru totdeauna de data aceasta!

Dar, de fapt, nimic nu dovedeşte că acest tezaur ar fi cel al mamei Sfântului Ludovic. Unii estimează că ar fi vorba de comoara lui Alaric, a cărui capitală era la Rennes-le-Château; alţii, şi este mai mult decât probabil, se gândesc la comoara catarilor, ţinând cont de faptul că Rennes era a doua lor citadelă după Montségur.

Orice ar fi, comoara a existat şi există cu siguranţă încă, aşa cum pare să sugereze această scrisoare figurând în arhivele domnului Corbu şi pe care unul dintre prietenii lui i-a scris-o preotului:

„Nu poţi spune nimic în public, dar confesează-te, vei fi absolvit, deoarece nu ai ce să-ţi reproşezi."

Dar Béranger Sauniére nu a vrut niciodată să se confeseze în privinţa comorii găsite, nimănui în afară de amanta sa, Maria Denardaud.

Totuşi, secretul nu este impenetrabil.

Un locuitor din Rennes-le-Château care cunoaşte povestea, i-a spus într-o zi unui membru al Clubului Căutătorilor de Comori:

— Secretul preotului miliardar este pe fundul unui mormânt, trebuie doar să-l găseşti pe cel potrivit...

Într-o zi, aşadar, miliardele ascunse de bătrânul părinte vor fi, poate, găsite de un căutător abil (sau norocos)... şi va fi cu atât mai rău pentru cătunul construit pe piscul său stâncos: îşi va pierde cel mai strălucitor mister... sau cel mai sumbru, dacă preferaţi*.

* În 1955, Nöel Corbu şi-a vândut restaurantul din Rennes-le-Château pentru a se lansa într-o afacere cu un lanţ de hoteluri şi o uzină. Era cât pe-aci să credem că se găsise comoara! Estimăm că Nöel Corbu, după doisprezece ani de căutări în van, a considerat înţelept să abandoneze munţii arizi Corbières şi comorile lor decepţionante (n.a.).

20
FABULOASA COMOARĂ A ŞOIMULUI NEGRU

Iată în continuare modelul-tip de comoară care ne face să visăm: o pradă autentică din perle, diamante, aur şi veselă din argint, un pirat veritabil spânzurat, mesaje cifrate, grote, o insulă misterioasă şi planuri referitoare la nişte ascunzători!

Comoara corsarului Şoimul Negru, cu tot arsenalul legat de miraculos, istoric, ocult şi romantic, ni se prezintă ca insulele bogate ale Evului Mediu, ca Saint-Brandan şi Antilla, ca fecioarele neînfricatei Wlasta şi amazoanele din Capadochia care se ofereau neîncetat privirilor sau îmbrăţişărilor, dar nu se dădeau niciodată pe de-a-ntregul.

Misterioasă, fabuloasă, intangibilă, comoara aceasta poate intra cu siguranţă în legenda nemuritoare, cu atât mai mult cu cât existenţa sa nu a putut fi niciodată pusă la îndoială.

Când a urcat pe eşafod pentru a-şi ispăşi crimele sale de pirat, Olivier Le Vasseur, numit Şoimul Negru, a lansat mulţimii o criptogramă, strigând:

— Comorile mele vor fi ale celor care le vor putea înţelege!

Scena avea loc la data de 7 iulie 1730 pe Insula Bourbon (Insula Reunion) şi a dat naştere la cea mai extraordinară şi mai complicată poveste despre comori din câte au existat vreodată.

Cine va descifra mesajul secret?

Nu va şti nimeni să o spună, dar, de peste două secole, Oceanul Indian, din Insulele Seychelles până în Madagascar, este centrul cercetărilor permanente şi abundă în documente-chcie, cifrate şi semne gravate care, laolaltă, potrivit tradiţiei, se referă la uluitorul tezaur al Şoimului Negru.

Cel mai dificil în istorie este de a determina poziţia pe hartă.

Oceanul Indian, mai ales din secolul al XVII-lea în secolul al XIX-lea, a fost o zonă intensă de piraterie, deci de prăzi ascunse, şi este sigur că, dacă numeroase comori au fost găsite pe unele insule, altele şi mai multe trebuie să fie încă îngropate, scufundate sau zidite.

Vânătoarea de comori a început spre anul 1923 pe Insula Mahe, la sud de Seychelles, pe un teren la marginea mării şi aparţinând doamnei Savy.

Până la această perioadă, femeia privise indiferentă câteva graffiti şi desene gravate pe stânci, aşa cum mai există atâtea altele pe insulele indiene.

Apoi, într-o zi, ea a descoperit nişte pietre sculptate scăldate de ocean şi, inspectând împrejurimile, a dat peste alte roci tăiate de mâna omului.

Aflate la voia timpului şi a furtunilor, dezgolindu-şi humusul şi reapărând din grohotişul arborilor doborâţi, alte sculpturi şi-au făcut apariţia, în număr atât de mare, încât a fost imposibil de atunci să nu se pună nişte întrebări referitoare la aceste pietre vorbitoare.

Pe bună dreptate, limbajul lor era enigamtic şi şters de trecerea secolelor, dar se distingeau reprezentări de animale: câini, şerpi, broaşte ţestoase, cai; şi forme ale unor obiecte şi fiinţe umane: o urnă, inimi, o figură de femeie tânără, un cap de bărbat şi un ochi deschis monstruos.

Un etnograf a avansat o sugestie: aceste sculpturi rupestre puteau fi asociate scrierilor ideografice, indoneziene şi pascuane, în cadrul cărora regăsim frecvent şarpele şi broasca ţestoasă.

Dar restul? Cărei civilizaţii să atribuim formele umane, câinii, ochiul etc.?

În scopul de a afla mai multe, au fost efectuate săpături, iar în apropierea ochiului monstruos s-a făcut o descoperire: două coşciuge conţinând resturile umane a doi piraţi, identificaţi după inelul de aur din urechea stângă, şi ale unui corp depus direct în pământ, fără prea mare ceremonial se pare, lăsând să se înţeleagă faptul că mortul era un criminal îngropat lângă victimele sale.

Şi încet-încet, de la pietre sculptate la piraţi, s-a ajuns în modul cel mai natural la ipoteza unei comori ascunse.

Nu a mai fost nici o îndoială când, informat de aceste descoperiri, un notar de pe insulă s-a prezentat la doamna Savy, declarând sigur de sine:

— În studiul pe care-l efectuez mă bazez pe nişte documente referitoare la o comoară îngropată pe o insulă din Oceanul Indian; amplasarea sa nu poate fi localizată decât în urma

confruntării datelor mele cu semnele gravate pe stânci. Or, eu am informațiile respective și dumneavoastră, semnele: comoara se află pe proprietatea pe care o deții și trebuie să o căutăm!

Problema era însă extrem de complicată!

Arhivele erau compuse: dintr-o criptogramă în aparență anodină, dar a cărei descifrare nu putea să se efectueze decât cu ajutorul *Claviculelor lui Solomon**, din două litere autografe; dintr-un testament, din documente redactate sub forma unui rebus sau cel puțin într-o scriere inițiatică părând să se raporteze la simbolismul masonic.

Dacă existența unei comori – chiar a mai multora – era afirmată explicit, dimpotrivă – în cazul în care se menționa o insulă – acest fapt lăsa câmp liber celor mai hazardate speculații.

Pe de altă parte, raportul care părea să existe între diferitele documente și monede nu era pe deplin evident.

Totuși, deoarece trebuia găsită o soluție, legenda lega de comoara autentică a Șoimului Negru pe cea a altui pirat: Butin Nagéon de L'Estang; cele două comori fiind, poate, una și aceeași prin intermediul succesiunii și prin furt.

Orice ar fi, studiindu-se aceste date, s-a permis stabilirea unei sinteze de fapte conducând la o explicație plauzibilă, dacă nu rațională.

Olivier Le Vasseur, numit Șoimul Negru, s-a născut la Calais, la sfârșitul secolului al XVII-lea.

**Claviculele lui Solomon* (clavicule = mici chei) sunt o culegere de texte magice pe care regele israeliților le-ar fi lăsat moștenire fiului său, Roboam. Scrierile erau gravate pe scoarță de arbore; au fost traduse din ebraică în latină de rabinul Abognazar și din latină în franceză de Monseniorul Jaubert de Barrault, arhiepiscop d'Arles. Aceste *Clavicule* prezintă niște rețete magice pe bază de desene, ritualuri și caractere unghiulare și rectangulare (n.a.).

În anul 1721, el era asociat cu piratul englez Taylor, iar cei doi confraţi, care nu erau lipsiţi de curaj, au capturat în luna aprilie vasul portughez cu o încărcătură bogată şi şaptezeci de tunuri *La Vierge du Cap*, care se refugiase din cauza unei furtuni în portul Saint-Denis (Insula Bourbon).

La bordul vasului se găseau contele Ericeira, vicerege al Indiilor, şi arhiepiscopul de Goa.

Frumoase capturi pentru o eventuală răscumpărare, cât şi o pradă valoroasă!

Făcând pe marele senior, Şoimul Negru nu a cerut să i se plătească o răscumpărare pentru eliberarea viceregelui, ci s-a mulţumit cu obiectele de valoare: coliere cu diamante, bijuterii, perle, bare din aur şi din argint, mobile, ţesături, vase sacre şi casete cu pietre preţioase, totul evaluat la circa şaizeci de milioane de livre.

Da, într-adevăr, o pradă frumoasă, aşa cum o dovedeşte anecdota următoare, considerată autentică!

Fiecare pirat avea, în principiu, partea sa compusă din patruzeci şi două de diamante; unul dintre ei. căruia i se dăduse un singur diamant mare de aceeaşi greutate ca a celor mai mici atribuite acoliţilor săi, a spart piatra în patruzeci şi două de bucăţi mici „pentru a nu fi furat la număr", a zis el.

După ce a fost reparat şi făcut ca nou, *La Vierge de Cap* a devenit vasul Şoimului Negru şi a luat numele de *Le Victorieux*.

Dar, la un an după aceasta, Dugay-Trouin şi comodorul englez Matthews s-au luat la ceartă în regiune; când doi lei se bat, şacalii ar face bine să se ferească, şi exact asta au făcut piraţii noştri din Oceanul Indian: unul a fugit în Antile, iar Şoimul Negru s-a retras pe Insula Sainte-Marie, în apropiere de coasta Madagascarului.

Efectiv, acesta din urmă s-a dat la fund, deoarece piraterie nu mai era posibilă având pe urmele sale un marinar destoinic, îndrăzneţ şi oţelit ca Dugay-Trouin, al cărui pavilion flutura glorios de la Ecuator la Capul Bunei Speranţe.

Cei mai mulţi tâlhari ai mării au încetat, de asemenea, orice activitate şi au devenit cetăţeni liniştiţi, profitând de charta de clemenţă oferită de regele Franţei.

Navele lor s-au şubrezit în golfuleţe şi limanuri şi piraterie a dispărut*.

Singur sau aproape, Şoimul Negru a aşteptat o vreme înainte să accepte charta, a restituit vasele sacre, dar nu s-a decis să înapoieze prada de pe *La Vierge du Cap*, condiţie *sine qua non* a clemenţei.

Este sigur că şi-a ascuns comoara. Dar unde?

Au fost avansate numele a şase insule: Maurice, Reunion, Frigate, Mahe, Rodrigues, Sainte-Marie.

În orice caz, piratul nostru trăia pe Insula Sainte-Marie, într-o situaţie de provizorat, dar fără vreun mare pericol ime-

---

* Pe fundul mării în Seuil des Mascareigrens, între Réunion şi Insula Saint-Maurice, Henry de Monfreid cunoaşte un cimitir marin.

Acolo scufundau piraţii din Oceanul Indian, după ce le jefuiau, galioanele care făceau comerţ între Goa, Indii şi Europa.

Or, odinioară, nu se botezau vasele spărgându-se coca lor o sticlă de şampanie, ci ascunzând în într-un loc anume de pe bordaj, într-o gaură cilindrică făcută cu burghiul, o monedă din aur. Orificiul era apoi astupat cu grijă cu un cep din lemn.

Această ascunzătoare a dat ideea armatorilor şi, fără îndoială, traficanţilor, să introducă în ea, pentru a le feri de piraţi, cât şi pentru a se sustrage controlului legal, obiecte cu un volum mic, dar de mare valoare: diamante, în special perle.

Piraţii nu au cunoscut acest obicei până în secolul al XVIII-lea şi au scufundat astfel galioane conţinând cele mai preţioase valori din încărcătura lor.

După secolul al XVIII-lea, ascunzătorile din astfel de „seifuri" secrete au fost cunoscute şi golite cu grijă de conţinut.

Monfreid crede că vechile ascunzători de pe galioanele scufundate în acest cimitir marin pot fi explorate de un scafandru autonom şi să se recupereze astfel diamante şi încă şi mai sigur monedele de botez al vaselor (n.a.).

diat care să îl amenințe, împăcând și capra și varza, adică vorbind de supunere, dar fără să o pună în aplicare.

Spre anul 1729, exersând meseria de timonier în Golful Antongil (Madagascar), el și-a oferit serviciile vasului *La Méduse*, aparținând Companiei Indiilor, care voia să intre în port.

Căpitanul d'Hermitte, comandant de bord, l-a recunoscut și, amintindu-și de faptul că piratul „inspectase" de mai multe ori nave ale companiei sale, l-a arestat.

La 7 iulie 1730, Șoimul Negru a fost condamnat la moarte.

Iată un extras din sentința de judecată:

Consiliul a trimis spre judecare procesul criminal extraordinar făcut și instruit la cererea procurorului regelui, reclamant și acuzator, împotriva lui Olivier le Vasseur, poreclit Șoimul Negru, acuzat de crimă de piraterie [...]

Consiliul l-a condamnat și îl condamnă să-și recunoască greșeala în fața ușii principale a bisericii acestei parohii, îmbrăcat doar în cămașă, cu o funie de gât și ținând în mână o torță cu o greutate de două livre, pentru a spune acolo și a declara cu voce tare și inteligibilă că a practicat cu răutate și îndrăzneală, mai mulți ani, meseria de corsar, de care se căiește și cere iertare lui Dumnezeu și regelui.

[...] Executat la ora cinci a serii la șapte iulie o mie șapte sute treizeci. Semnat Chassin – Dumas –Villarmoy – Gachet – G. Dumas – de Lanux.

Iată-l, așadar, spânzurat pe Șoimul Negru, nu înainte de a-și striga mulțimii criptograma și oferindu-și celor mai vicleni tezaurul depus într-un loc secret.

A rămas această comoară îngropată? A fost găsită, cheltuită sau ascunsă din nou? Nu se poate spune.

Înainte de a studia poziția sa conform documentelor încifrate, se cuvine să prezentăm istorisirea lui Butin Nagéon din L'Estang.

Pe Insula Reunion, oricine se interesează de aventura comorii are în arhivele sale testamentul misterios al acestui nou și foarte simpatic pirat.

Cine era acest Butin cu nume predestinat? Și prin ce filiație a intrat în povestea comorii Șomului Negru?

Ei bine, Bernardin Nagéon, numit Butin, era fiul unui ofițer de marină al Companiei Indiilor și, fie din cauza acestui titlu, fie prin moștenirea piraților și a corsarilor, semenii lui, el ar fi ultimul deținător de comori din Oceanul Indian.

În testamentul și scrisorile lui, Butin face un rezumat al vieții sale. Chiar dacă nu a fost exemplară, pare cel puțin dominată de reguli de fidelitate și de morală, tardive, dar de bun-gust.

Iată testamentul său (care este, de asemenea, a doua sa scrisoare):

Plec să mă înrolez și să-mi apăr patria. Cum voi fi, fără îndoială, ucis, îmi fac testamentul și las nepotului meu, Jean Marius Nagéon din L'Estang, ofițer în rezervă, și anume: o jumătate de teren pe malul unui râu, La Chaux în Grand-Port, Insula Franței, și comorile salvate din Indus, *și anume: am naufragiat într-un golfuleț în apropiere de Vacoas (Vaquois), am urcat de-a lungul unui râu, am depus într-o cavernă bogățiile din* Indus *și le-am marcat cu B.N., numele meu. Scrierile mele sunt... dificile și trebuie citite cu precauție; îi voi spune tot lui Justin dacă îl voi regăsi.*

Mărturisirea sa dovedește, într-adevăr, o îngrijorare evidentă de a nu fi înțeles de oricine; iată alte misive ale sale:

Prima scrisoare:

Butin Nagéon din L'Estang nepotului său, Justin Marius. 20 floreal anul VIII.

Dragul meu Justin, în cazul în care moartea mă va surprinde fără să te pot vedea, un prieten fidel îţi va înmâna testamentul şi hârtiile mele.

Te sfătuiesc să-mi urmezi instrucţiunile şi să-mi îndeplineşti ultimele dorinţe, şi Dumnezeu te va binecuvânta.

Cu ajutorul prietenilor noştri influenţi, pleacă în Marea Indiilor şi du-te pe Insula Franţei în locul indicat în testamentul meu. Urcă faleza mergând spre vest; la douăzeci şi cinci sau treizeci de paşi spre est, conform documentelor, vei găsi semnele specifice ale corsarilor pentru a stabili un cerc, a cărui margine se află la câţiva paşi de centru. Acolo este comoara. Printr-o combinaţie stranie, figurile criptografice dau acestui punct numele de B.N.

În urma naufragiului, am pierdut multe documente; am luat deja mai multe comori; nu au mai rămas decât patru, îngropate în acelaşi mod de aceiaşi corsari, pe care le vei găsi cu ajutorul cheilor combinaţiilor şi al celorlalte hârtii care-ţi vor parveni în acelaşi timp.

A doua comoară de pe Insula Franţei se găseşte în zona nordică a acesteia din urmă, cu semne asemănătoare. Aplicând combinaţia cercului pe aceste locuri şi urmând recomandările, vei reuşi să o descoperi la fel ca în cazul celei de pe Rodrigues.

A doua scrisoare:

Frate mult-iubit, sunt bolnav după cucerirea oraşului Tamatave, în ciuda îngrijirilor acordate de comandantul şi prietenul meu. Sunt slăbit, mă tem să nu mor dintr-un moment

în altul, îți vorbesc pentru ultima dată, dragă Etienne, și îți fac cunoscute sfaturile supreme.

Când nu voi mai fi printre cei vii, comandantul Hamon îți va înmâna puținul pe care-l am și pe care l-am economisit în viața mea aventuroasă de marinar.

Știi, dragă Etienne, că visul vieții mele întregi era să strâng o avere pentru a reda strălucirea casei noastre.

Cu bunăvoința de care primul consul a dat dovadă după o faptă glorioasă de arme, voi realiza acest lucru. Dar cum Dumnezeu nu-mi va permite să-mi duc la bun sfârșit această datorie și-mi simt moartea aproape, jură-mi, dragă Etienne, să-mi îndeplinești dorințele.

În viața mea aventuroasă și înainte de a mă îmbarca la bordul navei Apollon, *am făcut parte dintre acești corsari care au făcut atâta rău Spaniei și inamicului nostru, Anglia. Împreună cu ei am obținut capturi importante, dar în ultima noastră luptă pe coastele Industanului, cu o fregată mare engleză, căpitanul a fost rănit și, pe patul de moarte, mi-a încredințat secretele și hârtiile sale pentru a găsi comori considerabile scufundate în Marea Indiilor și cerându-mi să mă folosesc de aceste bogății pentru a-i înarma pe pirați împotriva englezilor; el s-a asigurat mai înainte dacă eram francmason.*

Dar duceam această viață rătăcitoare plină de orori și am preferat să mă înrolez regulat și să aștept zile mai liniștite în Franța pentru a găsi aceste comori și să le înapoiez guvernului.

Jură-mi că fiul tău mai mare îmi va îndeplini dorința și cu această avere va reda într-o zi gloria casei noastre.

Comandantul îți va da hârtiile referitoare la comori, în număr de trei. Comoara îngropată pe draga mea insulă a Franței este uriașă.

Conform documentelor, le vei vedea: trei butoaie cu cercuri din fier şi urcioare pline cu dubloni în monede şi lingouri de treizeci de milioane, plus o casetă din aramă umplută cu diamante din minele Visapour şi Golconde.

Aceste scrisori sunt însoţite de două note oferind informaţii precise pentru găsirea comorilor.

Prima dintre aceste note este foarte enigmatică şi începe astfel:

Pentru un prim semn o piatră de (din) PGT. De luat a doua V. Acolo vei face S nord un cubat la fel etc.

A doua este mai comprehensibilă:

De mers în direcţia N-Nord 48° sud, nu 4° Sud etc.

Aceste documente sunt proprietatea Clubului Internaţional al Căutătorilor de Comori.

Iată, ştiţi tot ce este permis de ştiut despre secretele lui Nagéon din L'Estang!

Amuzaţi-vă dacă vă tentează să traduceţi criptograma corsarului. Nu este o sarcină atât de dificilă şi doamna Grazia, la fel ca deliciosul scriitor Charles La Ronciéres au făcut public sensul literal.

Primele linii dau acest galimatias*: „Luaţi o pereche de porumbei întoarceţi cele două inimi... cap de cal... un *kort fil winshient* ecu luaţi o lingură... etc."

Cel puţin am putea spune că textul este lipsit de claritate şi că, fără îndoială, avem de-a face cu traducerea literală – adesea licenţioasă – la fel de confuză.

Dar notarul de pe Insula Mahe care deţinea criptograma mai avea şi un document cifrat lăsat de pirat: *Pr 2e passe avec pre de pqtx en prendre L 4 VL f SN 2 Clot de męme...etc.***

* Scriere încâlcită, confuză (n.t.).

** Traducere aproximativă: La a doua trecere cu pre de...de luat.... la fel etc.! (n.t.

Misterul nu pare deloc să se lase descifrat prin graţia *Claviculelor lui Solomon*, dar putem bănui că există cu siguranţă puncte comune între comorile Şoimului Negru şi cele ale lui Nagéon de L' Estang:

– similitudinea locurilor şi faptul că toţi căutătorii îi aseamănă mult, prin tradiţie, pe cei doi piraţi;

– documentele cifrate;

– în documentele cifrate, puncte de reper: iniţialele S.B.N. Sau B.N. Literele Ghe;

– cuvintele inel de ancoră, ţestoasă, ochi;

– simbolismul masonic.

Putem judeca după aparenţe, raţional, că una dintre comorile lui Nagéon, cel puţin, coincide cu tezaurul Şoimului Negru.

Acest aspect este, negreşit, captivant, dar o modalitate de a-ţi storce creierii puţin iritantă!

Este posibil, de asemenea, ca, în scopul de a adânci misterul, căutătorii să fi prelucrat cu bună-ştiinţă sau să fi falsificat harababura documentelor.

Pe scurt, comorile s-ar situa în locurile următoare*:

– pe Insula Franţei (Insula Mauritius): la Belmont, în nordul insulei, într-o cavernă de pe malul râului La Chaux, aproape de Mahébourg, în punctul Vacoas;

– pe Insula Rodrigues (mai îndoielnic!).

Aceste comori sunt închise în grote semnalate în atenţia căutătorilor prin iniţialele B.N., gravate pe rocă.

Dar comoara de pe nava *La Vierge du Cap*, jefuită de Şoimul Negru, nu ar fi, oare, pe insula Sainte-Marie, acolo unde locuia piratul şi de unde putea supraveghea mai uşor prada sa evaluată la treizeci de miliarde de franci vechi?

---

* În 1916, a fost găsită pe insula Pamba, în apropiere de Zanzibar, o comoară a lui Butin Nagéon, întrucât era marcată cu iniţialele B.N. (n.a.).

Ar fi logic, şi totuşi tradiţia şi căutătorii vor la modul absolut ca locul exact al amplasării comorilor din Oceanul Indian să fie Insula Mauritius!

Un fapt este sigur: vechea Insulă a Franţei este plină de comori şi multe au fost descoperite; iar aceste tezaure sunt ascunse potrivit unui ritual şi dezvăluite cu ajutorul unor cifruri şi al unor metode foarte pitoreşti.

Pe o proprietate din Rosiers, la începutul secolului al XX-lea, doborându-se un arbore bătrân, a fost găsită între rădăcinile sale o placă de marmură având gravate aceste informaţii:

Aici mi-am depus averea. Aveţi un arbore. La şase degete în interior spre nord-vest. Veţi vedea o ghiulea de tun. De la aceasta mergeţi drept spre nord-vest. La o distanţă de şaisprezece picioare veţi da peste o piatră mică. Adâncimea acestei pietre este egală cu intrarea averii mele. Mergeţi treizeci de paşi spre sud-vest şi veţi zări la o adâncime de şaisprezece picioare o placă de aramă. Cel care o va avea va cânta mai multe ore. Semnat Carron de Bragille.

Ei bine, urmând aceste instrucţiuni bizare, căutătorii au descoperit ghiuleaua, piatra şi placa de aramă.

Această placă era acoperită cu o criptografie indescifrabilă şi a fost trimisă la bordul unui vapor în Europa pentru a fi tradusă.

Din păcate, placa s-a rătăcit pe drum, iar comoara lui Carron de Bragile riscă să rămână îngropată pentru totdeauna.

Pe o altă proprietate, în apropiere de Golful Tamarin, la sud-vest de insulă, este o piatră enormă pe care sunt gravate aceste catrene cu caractere chinezeşti, a căror traducere a dat:

13 800 uncii de aur-argint.

Aici se găseşte o curtezană.

Vă las, domnule, să ghiciți
Fără să vă cereți partea.

Comoara nu se găsește sau nu se mai află sub piatră, unde, desigur, a fost căutată!

Aceasta este povestea misterioasă și încâlcită a comorii Șoimului Negru și a cavernelor cu aur ale lui Nagéon din L'Estang.

Bogății menite să-i înarmeze pe pirați pentru a năvăli asupra englezilor, spun documentele!

21
SĂ VEGHEZE DRAGONUL!

Comorilor îngropate în pământ le repugnă singurătatea; încetul cu încetul, aşa cum urcă de secole pietrele din grădini şi obuzele de pe câmpurile de bătălie, conform voinţei proprii, ele doresc să revină la suprafaţă şi poate, de asemenea, pentru a da naştere la noi conflicte şi drame*.

Comorilor le place să călătorească sub pământ pe o linie lungă – studiată de fizicieni – care le apropie întotdeauna de oameni. Tezaurele nu se ascund, dimpotrivă, se lasă descoperite, în schimb pământul se mişcă, nisipul se adună şi se acumulează milimetru cu milimetru pe toată suprafaţa globului, acoperind oraşe şi reliefuri.

* Potrivit Oficiului de Deminare al Ministerului de Război, pietre, obuze sau schije, chiar metalele cele mai grele ca aurul, sunt împinse la suprafaţă de-a lungul anilor sau susceptibile de a fi datorită efectului de „contractare" terestră, cu excepţia: 1° pe teren mlăştinos, 2° în nisipurile mişcătoare, 3° pe toate terenurile dacă sub corpul compact ori în apropiere există un râu subteran sau un curent de apă.
De exemplu, un obuz de calibru mare care a intrat în pământ până la o adâncime de patru metri în anul 1918 urcă la suprafaţă pe un teren mediu cu 1,80-2 metri în patruzeci de ani (n.a.).

Iar în această luptă, între ceea ce vrea să ţâşnească şi ceea ce vrea să se înfunde, căutătorul de comori îşi joacă partida de poker: serios sau lăsându-se cuprins de vraja şi regulile jocului.

Pe bună dreptate, căutătorul de comori se află pe urmele vârstei de aur de pe vremea epocii fierului şi a grabei sale de a profita de ultimele minute ale crepusculului înainte ca savanţii să fi distrus miraculosul cu ştiinţa atomică.

Aurul, bijuteriile, pietrele sintetice de mâine nu vor avea căldura, strălucirea, graiul suav al materiei care a traversat secolele de sânge, dragoste şi aventură.

Trebuie, aşadar, să ne grăbim să găsim comorile înainte ca ştiinţa să le fi dat lovitura de graţie.

Deja, în 1948, domnul Paul Chanson, directorul Laboratorului din Pic du Midi, anunţa solemn că transmutarea metalelor de mică valoare în aur nu mai era decât o chestiune de ani.

Savanţii atomişti, a zis el, *sunt nişte alchimişti, iar laboratoarele lor, grotele în care se topeşte aurul de sinteză.*

În 19 ianuarie 1958, duminica, radioul anunţa că savanţii ruşi, au reuşit, într-un cuptor nuclear, la o temperatură de câteva milioane de grade, transmutarea metalelor până la etalonul aurului.

Şi, în timpul relatării acestei veşti, aceeaşi emisiune ne înştiinţa că americanii au creat, după detonarea unei bombe cu hidrogen în deşertul Nevada, un adevărat roi de diamante artificiale, în condiţii identice celor existente la crearea lumii!

Era în 1958... după un secol în ritmul unei dezvoltări accelerate, iar de atunci au fost realizate progrese decisive.

Atunci, ce vor deveni grotele submarine cu aur din adâncul oceanelor, ascunzătorile cu diamante şi rubine îngropate,

când pietrele prețioase se vor vinde la kilogram în mileniul al treilea, să zicem, în supermarketuri, de exemplu, iar aurul, cu tona la negustorii de fier vechi?

Dar aceste timpuri vor sosi?

Nu este, oare, înspăimântător să constatăm că știința, prin experiențele sale de transmutare, în loc să facă umanitatea să progreseze, tinde să o rearunce în haosul original?

Subliniind totodată adevărul profetic al scrierii biblice: „Omul a pierdut Paradisul pentru că a mâncat fructul arborelui științei binelui și a răului..."

Dar, fără îndoială, extrapolăm, vrând să demonstrăm că știința, dușmanul oamenilor, este încă și mai sigur cel al comorilor ascunse!

Cu atât mai mult cu cât tezaurele ascunse vor triumfa în cele din urmă asupra științei și a întregii industrii umane!

Dacă ar veni Apocalipsa, iar civilizația noastră ar fi distrusă din nou timp de milenii, ne este permis să gândim că tot ceea ce reprezintă orgoliul nostru – orașele, betoanele, mașinile, cărțile noastre – ar fi reduse la un praf impalpabil... Totul, cu excepția silexurilor preistorice și a pietrelor prețioase!

Așteptând aceste timpuri de temut, în care moartea va fi conștiința și gândirea adormită, să dea Dumnezeu ca neasemuitele comori ale Franței, din mări și de pe insulele îndepărtate să rămână încă mult timp în ascunzătorile lor seculare, unde constituie ansamblul autentic al visurilor umanității.

Deoarece oamenii vor fi pe marginea absurdului cel mai cumplit dacă nu ar avea, pentru a-și înfrumusețea viața, refugiul inexpugnabil al visului.

Să vegheze dragonul!... Cel al cărui ochi este ureche, cum spun textele vechi...

CELE MAI MARI CINCIZECI DE COMORI DIN LUME (mai puțin Franța)

1. MONTCALM.
Comoară a garnizoanei din Quebec, îngropată pe o peninsulă de marchizul Montcalm în anul 1759.

2. CREDINCIOASA FĂRĂ CAP.
Cap. 13.

3. TITANIC.
Cap. 17.

4. OAK ISLAND.
Cap. 8

5. CHICHEN ITZA.
Comoară mayaşă în grotele din Chichen Itza, Yucatan.

6. MATANZAS.
Unsprezece galioane şi trei sute de milioane în Golful Matanzas, Cuba.

7. BOBADILLA.
Douăzeci şi cinci de vase şi galioane ale guvernatorului R. Bobadilla, cu două sute cincizeci de milioane şi o masă din aur, naufragiate în faţa Capului Engano.

8. CIMITIRE PLINE DE COMORI.
Cap. 17.

9. BANCUL DE ARGINT.
Cap. 1

10. SAN FERNANDO.
Galion naufragiat în anul 1597 în largul Insulei Sainte-Lucia, cu şaptezeci de miliarde-aur.

11. CERRITA COLORADO.
Cap. 10.

12. GUATAVITA.
Lac din Columbia, la nord de Bogota, în care indienii au aruncat în secolul al XVI-lea bogăţii estimate la o sută douăzeci de milioane de lire sterline.

13. INCAŞI.
Cap. 5

14. IEZUIŢI.
Cap. 9.

15. CATAMARCA.
Cap. 10.

16. INSULA DE ARGINT.
Cap. 6.

17. SANTA CRUZ.
Galion scufundat în anul 1680 în Golful Manta (Ecuator) cu o încărcătură din aur.

18. INSULA COCOS.
Cap. 7.

19. GALAPAGOS.
Cap. 6.

20. MARCHIZE.
Cap. 11

21. PINAKI.
Comoară a iezuiţilor, îngropată în Hitti, pe Insula Pinaki (Oceania). Şaizeci de trepte de coral indică amplasamentul.

22. CÉSARÉS.
Cap. 6.

23. HAMPSHIRE.
Zece milioane de livre în aur sub formă de bare pe crucişătorul *Hampshire*, scu-

fundat în 1916 la vest de Insulele Orkney, la şaizeci metri adâncime.

24. DUQUE DI FLORENCIA.

Cap. 16.

25. HARTLEPOOL.

Cap. 17.

26. TUBANTIA.

Pachebot torpilat în 1917, având la bord patruzeci de tone de aur, la o jumătate de milă de farul flotant din Noord Hinder (Olanda).

27. LUTINE.

O sută patruzeci de mii de livre în pistoli şi ludovici la bordul fregatei *La Lutine*, scufundată în anul 1799 în Zuyderzee.

28. LUXEMBURG.

Trei cufere cu aur şi pietre preţioase într-un subteran în aşa-zisul loc numit Intersecţia celor Patru Drumuri, nu departe de o mănăstire.

29. VIGO.

Cap. 4.

30. MORMÂNTUL CREŞTINEI.

Cap. 15.

31. ORA.

Cap. 11.

32. AVION DIN AUR.

Cap. 11.

33. MARELE REICH.

Cap. 12.

34. BÂRLOGUL LUPILOR.

Cap. 12.

35. CERNIAWSKI.

Cap. 11.

36. MAREA MOARTĂ.

Cap. 2.

37. RUBINELE REGELUI.

Cap. 15.

38. LOBENGUELA.

Saci cu monede din aur, cu diamante şi fildeş, ascunşi într-o vale din Zambezi de suveranul Lobenguela.

39. HADJE AIBEEP.

Comoară din diamante în prăpastia Hadje Aibeep, spre Uptington (Africa de Sud).

40. GROSVENOR.

Fregată naufragiată în anul 1783 între Natal şi Pondoland, cu o sută şaizeci şi două mii trei sute şaptezeci şi opt de pagode din aur (monede hinduse), plus douăzeci şi patru de mii trei sute patruzeci şi patru de pagode în diamante.

41. ŞOIMUL NEGRU.

Cap. 20.

42. NANA SAHIB.

Pradă obţinută prin jaf în Cawnpour (1857), ascunsă de prinţul Nana Sahib în subteranele castelului Bithour, în India.

43. AGARTHA.

Cap. 15.

44. DALAI LAMA.

Cap. 11.

45. LACUL PAYAO.

Comoară compusă din aur în oraşul scufundat la adâncime mică în lacul Payao, Thailanda, pe paralela a 17-a.

46. AYOUTIA.

Comori regale ascunse în statui din vechea capitală a Siamului, Ayoutia, în nordul oraşului Bangkok.

47. KIDD.

Cap. 16

48. COMOARA ŢARULUI.

Cap. 11.

49. GRIGAN.

Cap. 18.

50. HOPE.

Încărcătură compusă din aur de pe vasul aruncat pe coastă de o furtună în anul 1827, între Betsy Island şi South Arm, în Tasmania.

CUPRINS

Cuvânt înainte 5

Capitolul 1.
O aventură magică 13

Capitolul 2.
Comori antice 21

Capitolul 3.
Comorile Templierilor 38

Capitolul 4.
Aurul Lumi Noi şi galioanele 56

Capitolul 5.
Comoara incaşilor 69

Capitolul 6.
Piraţii 85

Capitolul 7.
Aventura fabuloasă de pe insula Cocos 98

Capitolul 8.
Comorile revoluţiei 110

Capitolul 9.
Comorile de cult 131

Capitolul 10.
Aur, voluptate, nebunie 149

Capitolul 11.
Comori de război (I):
o armată şi cinci sute de tone de aur se duc la fund 160

Capitolul 12.
Comori de război (II):
pe înălţimi zace aurul Germaniei 173

Capitolul 13.

Comori de legendă (I):
invenții și baghete divinatorii 185
Capitolul 14.
Comori de legendă (II):
animale miraculoase și femei în alb 194
Capitolul 15.
Comori oculte, incantații...
oameni zburători... fantome 205
Capitolul 16.
Comori eterne... Comori fantome 228
Capitolul 17.
Comorile lui Neptun 251
Capitolul 18.
Iubiri... delicii... și orgi 257
Capitolul 19.
Șaptezeci și cinci de comori într-o abație...
opt miliarde într-un mormânt! 269
Capitolul 20.
Fabuloasa comoară a „Șoimului Negru“ 289
Capitolul 21.
Să vegheze dragonul 303
Cele o sută nouăzeci și două dintre
cele mai mari comori ale Franței **306**
Cele mai mari cincizeci de comori din lume
(Mai puțin Franța) 313

Destinul omului nu este de a-şi aştepta moartea, ci de a călători dincolo de toate frontierele, continuând tradiţia preistorică a strămoşilor îndepărtaţi, care urmau fără încetare drumul soarelui pe cer.

Toate migraţiile mari, invaziile şi exodurile au fost făcute în jurul acestui ritual de la est spre vest, în sensul solar, iar cei pasionaţi de paradoxuri ar putea afirma, cu un sâmbure de adevăr, că Vestul este polul magnetic al globului nostru terestru!

Umanitatea, care a stagnat de la începutul secolului al XVII-lea, şi-a făurit, în ciuda tuturor obstacolelor tehnice, vehiculele emancipării sale şi a ales rute nesigure şi mări tenebroase spre care să se aventureze.

Aventura de la suprafaţă, deja consumată de navigatori, exploratori, geofizicieni, automobile, transatlantice şi crucişătoare, trebuie să se orienteze spre alte azimuturi, spre profunzime, care înseamnă totodată adâncime şi înălţime. Aventura proiectează oamenii spre Lună, Marte, Venus sau Soare ori în direcţia ultimelor zone necercetate ale scoarţei terestre. Iar conchistadorii uneia sau alteia dintre aceste evadări îşi îmbracă uniforma obişnuită: combinezon mulat şi aparat de respirat pentru a lucra la un milion de kilometri în spaţiul sideral ori la zece mii de metri în adâncul oceanelor.

www.lucman.ro
comenzi@lucman.ro

ISBN 973-723-088-4
ISBN 978-973-723-088-1